

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
RADYO TELEVİZYON VE SİNEMA ANABİLİM DALI
İLETİŞİM BİLİMLERİ BİLİM DALI

2014 CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİNİN MEDYA ANALİZİ

Yüksek Lisans Tezi

HÜLYA GÜNAYDIN

İstanbul, 2015

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
RADYO TELEVİZYON VE SİNEMA ANABİLİM DALI
İLETİŞİM BİLİMLERİ BİLİM DALI

2014 CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİNİN MEDYA ANALİZİ

Yüksek Lisans Tezi

HÜLYA GÜNAYDIN

Danışman: PROF. DR. YUSUF DEVRAN

İstanbul, 2015

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

TEZ ONAY BELGESİ

RADYO, TELEVİZYON VE SİNEMA Anabilim Dalı İLETİŞİM BİLİMLERİ Bilim Dalı TEZLİ YÜKSEK LİSANS öğrencisi HÜLYA GÜNAYDIN'ın 2014 CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİNİN MEDYA ANALİZİ adlı tez çalışması, Enstitümüz Yönetim Kurulunun 08.06.2015 tarih ve 2015-20/4 sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi 23.06.2015

Öğretim Üyesi Adı Soyadı

İmzası

	Öğretim Üyesi Adı Soyadı	İmzası
1.	Tez Danışmanı Prof. Dr. YUSUF DEVRAN	
2.	Jüri Üyesi Yrd. Doç. Dr. ALİ MURAT KIRIK	
3.	Jüri Üyesi Doç. Dr. EMEL POYRAZ	

ÖZET

Medyanın kuşatıcılığının her geçen gün arttığı bu zaman diliminde, kurucu bir dil oluşumu her zamankinden büyük önem kazanmıştır. Çalışmanın birinci bölümünde araştırmacı haber, söylem ve ideoloji ilişkisi ve medya, ideoloji, siyaset ilişkileri üzerinde durmuştur. Haber oluşumunda ve haber söyleminin belirlenmesinde, medyanın ideolojik tutumu ve siyaset ile geliştirmiş olduğu karşılıklı ilişkinin belirleyiciliği irdelenmiştir. Medyanın gündemi oluşturma kriterleri incelenerek medyanın gündem oluşturma gücü ortaya konmaya çalışılmıştır. Temsil ettiği değerlerden dolayı büyük önem arz eden Cumhurbaşkanlığı makamı, yetkileriyle, cumhurun ve devletin başı olması özelliğiyle değerini her zaman korumuştur. İkinci bölümde araştırmacı, ilk cumhurbaşkanlığı seçiminden günümüze kadar geçen süre içerisinde gerçekleştirilen cumhurbaşkanlığı seçimlerini ve anayasal değişiklikleri kronolojik olarak incelemiştir. Söylem analizi ilgi odağını sosyal ve kültürel bağlam içinde iletişim kuran dil kullanıcılarının oluşturduğu sosyal olaylara çevirir. Üçüncü ve son bölümde cumhuriyet tarihinde bir ilk olan halk oylamasıyla gerçekleştirilen cumhurbaşkanlığı seçiminin belirlenen gazeteler üzerinden medya analizi gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda sosyal ve siyasal hayatımızın şekillendirici unsurlarından cumhurbaşkanlığı seçim dönemleri medyanın ve siyasetin kültürel ve sosyal yapıyı ne şekilde yansıtır şekillendirdiğinin ölçümlenmesi açısından önemli bir örneklik teşkil etmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Medya, Haber, Söylem, İdeoloji, Siyaset, Cumhurbaşkanlığı, Cumhurbaşkanlığı Seçimi

---

ABSTRACT

This period in which the enveloping of media has day by day increased, a formative language construction has gained more importance than ever. In the first part of their study research reports have focused on discourse and ideological relations and media, as well as ideology and political relationships/relations. In determining the structure/formation of the news itself and its discourse, the decisiveness of the interrelation that the media has developed with its ideological stance and politics have been scrutinized. By investigating the criteria which create the agenda of media, the media's power of creating the agenda has been tried to put forth. The Presidency which places enormous importance on the values it represents, has always sought to protect the Presidency, its representatives, the public and in particular the head of state. In the second part the researcher has examined, in chronological order, the presidential elections - from the initial/first presidential election to the present day as well as changes in the constitution. Those who use language under the spotlight of social and cultural context translate these into social events. In the third and last parts, for the first time in the history of the republic, a media analysis has been conducted on the specific newspapers that carried the democratically elected presidential election. In this context, the factors that shape our life socially and politically, and during the presidential campaign, the media and the measure of how social structure and political culture in the way it is projected, are of utmost importance.

Keywords: Media, News, Discourse, Ideology, Politics, President, Presidential Election

---

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

ÖZET/ABSTRACT.....	i
İÇİNDEKİLER.....	iii
GİRİŞ	1
KONUN AMACI VE ÖNEMİ.....	2
KONUNUN KAPSAMI.....	2
ARAŞTIRMA YÖNTEMİ.....	2

BİRİNCİ BÖLÜM

HABER, SÖYLEM VE İDEOLOJİ KAVRAMLARI

1.1 Haber Kavramı	3
1.1.1 Haberlerin Yazım Süreci	5
1.1.2 Haberin İçeriğine Etki Eden Unsurlar	5
1.2 Söylem Kavramı	7
1.2.1 Söylem Hegemonya İlişkisi	8
1.2.2 Van Dijk'ın Söylem Çözümleme Yöntemi	10
1.2.3 Söylem Retorik İlişkisi	12
1.3 Haber Söylemi	13
1.4 Söylem ve İdeoloji	17
1.5 Medya ve Siyaset	22
1.5.1 Medya ve Siyasal İletişim	24
1.5.2 Medya ve Seçim Kampanyaları	25
1.6 Medyanın Gündem Oluşturma Kuramı	28
1.6.1 Medya Gündemi	30
1.6.2 Kamu Gündem	31
1.6.3 Siyasal Gündem	32

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE'DE CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMLERİ

2.1 1923-1950 Dönemi Cumhurbaşkanlığı Seçimleri	36
2.2 1950-1961 Dönemi Cumhurbaşkanlığı Seçimleri	39
2.3 1961-1980 Dönemi Cumhurbaşkanlığı Seçimleri	40
2.4 1980-2014 Dönemi Cumhurbaşkanlığı Seçimleri	42

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MEDYADAKİ ADAY HABERLERİNİN SÖYLEM ANALİZLERİ

3.1 Cumhuriyet Gazetesi Aday Haber Analizi	50
3.1.1 Recep Tayyip Erdoğan Haberlerinin Analizi	51
3.1.2 Ekmeleddin İhsanoğlu Haberlerinin Analizi	52
3.1.3 Selahattin Demirtaş Haberlerinin Analizi	53
3.2 Yeni Şafak Gazetesi Aday Haber Analizi	55
3.2.1 Recep Tayyip Erdoğan Haberlerinin Analizi	55
3.2.2 Ekmeleddin İhsanoğlu Haberlerinin Analizi	59
3.2.3 Selahattin Demirtaş Haberlerinin Analizi	59
3.3 Hürriyet Gazetesi Aday Haber Analizi	60
3.3.1 Recep Tayyip Erdoğan Haberlerinin Analizi	60
3.3.2 Ekmeleddin İhsanoğlu Haberlerinin Analizi	63
3.3.3 Selahattin Demirtaş Haberlerinin Analizi	69
3.4 Zaman Gazetesi Aday Haber Analizi	70
3.4.1 Recep Tayyip Erdoğan Haberlerinin Analizi	71
3.4.2 Ekmeleddin İhsanoğlu Haberlerinin Analizi	71
3.4.3 Selahattin Demirtaş Haberlerinin Analizi	73
Sonuç	74
Kaynakça.....	76
Ekler.....	83

GİRİŞ

Bu çalışma 10 Ağustos 2014 Cumhurbaşkanlığı seçimlerine aday olan isimlerin 27 Temmuz 2014'ten 09 Ağustos 2014 tarihine kadar geçen sürede Hürriyet, Yeni Şafak, Cumhuriyet ve Zaman gazetelerinin birinci sayfalarında yer bulan haberlere dayanmaktadır.

Çalışmanın ilk bölümünde haber, söylem, haber söylemi gibi kavramlar incelenerek söylem analizi yöntemleri hakkında inceleme yapılacaktır. Kavramsal çerçeve çizildikten sonra medya-söylem, medya-ideoloji ve medya-siyaset ilişkileri irdelenecektir. Bu bölümde medyanın gündemi belirleme gücü ve gündem, gündem oluşturma konuları medyanın kamuoyu ve siyaset ile olan ilişkileri çerçevesinde incelenecektir.

İkinci bölümde cumhuriyet tarihince gerçekleştirilen cumhurbaşkanlığı seçimleri kronolojik bir sıra ile verilecektir. Meclis tarafından gerçekleştirilen ve Mustafa Kemal'in cumhurbaşkanı olduğu 1923 yılındaki ilk seçimden, halk tarafından gerçekleştirilen Recep Tayyip Erdoğan'ın cumhurbaşkanı olduğu 2014 yılındaki son seçime kadar yapılan bütün seçimler ve seçim dönemleri incelenecektir.

Cumhurbaşkanlığı seçimleri hakkındaki yasal prosedür; kanun koyucuların çıkarmış oldukları yasalar ve anayasadaki ilgili gelişmeler kronolojik bir şekilde ele alınacaktır. Bu bölümde ayrıca siyasal hayatımıza etki eden siyasi krizler ve darbe dönemleri de cumhurbaşkanlığı seçimlerine yapmış oldukları etkiler çerçevesinde incelenecektir.

Çalışmanın çatısını oluşturan üçüncü bölümde ise seçim tarihinden iki hafta öncesini (27 Temmuz -09 Ağustos) kapsayan yazılı medya araştırması için takip edilen 4 gazetede Cumhurbaşkanı adaylarıyla ilgili çıkan haberler değerlendirilmeye alınmıştır.

Habere yapılan olumlu editöryal katkı haberin pozitif tespit edilmesini sağlamaktadır, habere yapılan olumsuz editöryal katkı ise haberin negatif değerlendirilmesine neden olmaktadır. Editöryal katkı içermeyen haberler ise tarafsız olarak tespit edilmektedir.

Van Dijk'ın söylem analiz yöntemini kullanılarak gazete haber dillerinin nasıl oluşturulduklarının tespit edilmesi amaçlanan bu çalışma; yazılı basın haberlerinin ideolojik yapılarını ortaya çıkarmak amacıyla, ideoloji-haber ilişkisini sorunsal edinmiştir.

Araştırmanın temel amacı, Cumhurbaşkanı adaylarının seçimlere son iki hafta kala yazılı medya organlarında ‘nasıl ve ne kadar’ yer aldığını tespit etmektir. Böylece zaman zaman gündeme gelen medyanın kamuoyu oluşturmadaki rolü üzerine bir değerlendirme yapma imkânı doğacaktır. Basının Cumhurbaşkanlığı seçimini ne kadar objektif verip vermediği konusu incelenecektir.

ARAŞTIRMANIN AMACI:

Bilgi insanın akıl etmesi sonucunda varlık bulur. Bilişsel süzgeçten geçmeyen enformasyon sadece malumat düzeyinde kalır. Medya insanı edilgen pozisyonda tutarak akıl etmeyi unutturmuş ve malumatlarla hayatına yön veren insanın daha kolay kontrol edilebilmesinin yolunu açmıştır. Bu çalışmada ülkemizde medyanın kamuoyu oluşturma gücü çalışmalarına katkıda bulunulmaya çalışılacaktır.

ARAŞTIRMANIN KONUSU:

Her seviyedeki bireyler, tanınma ve kendini ifade fırsatı gereksinimi duymakta ve bunu istemektedirler. Ülkemizde ilk defa cumhurun başkanını seçtiği 2014 Cumhurbaşkanlığı seçimleri, adayların kendilerini ifade etme ve adayları medya organlarının ifade etmesi açısından miladdir. Adayların medyada yer alan haberleri çalışmanın konusudur.

ARAŞTIRMANIN KAPSAMI:

Bu çalışma kapsamında, ilk bölümde haber söylem ideoloji ilişkisi incelenecektir. İkinci bölümde Türkiye’de cumhurbaşkanlığı seçimi tarihi kronolojide verilecektir. Üçüncü ve son bölümde ise haber analizleri ve genel değerlendirme yapılarak çalışma nihayete erdirilecektir.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ:

Literatür Araştırması: Türkiye’de Cumhurbaşkanlığı seçimleri ve medya kamuoyu ilişkisini konu alan yayınlanmış Türkçe gazete yazıları, bilimsel makale, kitap, araştırma raporu, istatistikler vb. kaynaklardan faydalanılacaktır.

Söylem Analizi: Seçilen haberlerin söylem analizleri yapılacaktır.

1. HABER, SÖYLEM VE İDEOLOJİ KAVRAMLARI

Haber, söylem ve ideoloji ilişkisi; medya, ideoloji, siyaset ilişkileri her dönem kendi dönemlerinin konjonktürel şartları altında farklı ilişki şekilleri geliştirmişlerdir. Haber oluşumunda ve haber söyleminin belirlenmesi aşamasında ideolojik tutum ve editöryal baskı her zaman etkili birer unsur olarak var olmuşlardır.

Medyanın ideolojik tutumu ve siyaset ile geliştirmiş olduğu karşılıklı kazan kazan ilişkisi haberin oluşum sürecinde önemli faktörlerdendir. Ayrıca medyanın gündemi belirleyerek kamuya ne düşüneceğini değil ama ne hakkında düşüneceğini benimsetmesi siyaset ehli açısından dikkat edilmesi gereken önemli bir konudur.

1.1 Haber Kavramı

Haberin ne olduğuna ilişkin çok sayıda tanım yapılmaktadır. İlk zamanlar haber kavramı, bireylerin bilme ve öğrenme istekleri dikkate alınarak “olmuş olan her şey”, “dün bilmediğimiz her şey”, “insanların üzerinde konuştuğu bilgiler” ve “okuyucuların öğrenmek istediği şeyler” şeklinde tanımlanırken daha sonra günün koşulları ve gazetecilik mesleğinin gerekleri göz önünde bulundurularak “zamana uygun olan her şey”, “zamana uygun rapor” ve “bir olayın raporu” şeklinde de tanımlar yapılmıştır (Devran, 2010, s.79).

Haber nedir? İnsanların, eğitim, eğlenme ve bilgi alma ihtiyacına cevap verir. En etkili medya olma gücünü gerçekle bağlantılı olmasından yada gerçeğin kendisi olmasından elde eder (Girgin, 2003, s.74).

Haber denilen olgu, olayları araştırıp ortaya çıkartan sunum olarak nitelendirilebilir. "Olay" kavramı ise ortaya çıkan ilginç yada ilginç ol/a/bilecek olan her türlü iş ve/ya durum, yaşam örnekleri yada kesitleri olarak tanımlanır. Bir olay, bir olgu üzerinde edinilen bilgi, salık ise haber anlamına gelmektedir (Gökçe & Demiray, 2004, s.23). “Başka bir deyişle haber, toplumun kendi içinde olup bitenin farkında olmak için geliştirdiği kitle iletişimi sistemleri aracılığıyla edindiği, daha önce bilmediği, ilgisini çeken, içinde bulunduğu dinamik yapının sorunlarının, bu sorunlara ilişkin çözümlerin, gelişmelerin aktarıldığı bilgidir” (Birsen, 2010, s.8). Olayların haber niteliği kazanabilmesi için bir takım özellikler taşıması

gerekmektedir. “Haber gerçek dünyada bir yerlerde meydana gelen olaylar ve şeyler hakkındaki en son, en yeni ve ilgi çekici enformasyondur.” (Alankuş, 2003, s.64).

Haber metninin söylemsel içeriği yalnızca metnin üretimi ya da sunumu aşamasında değil, algılanması aşamasında da bazı bozulmalara/değişikliklere (geleneksel değerler, eğitim düzeyi vs.) uğrayabilmektedir. Bu anlamda haber, anlam yükü bir “hikâyeden” yola çıkılarak oluşturulan, ancak içerdiği sözcüklerden daha fazlasına göndermede bulunan bir “söylem” olarak var olduğu toplumsal ilişkiler bütünü içerisinde anlaşılabilir (Ergül H. , 2005, s.10) .

Haberin oluşmasında gerek siyasal konjonktür açısından gerekse basın/medya'nın siyasetle/siyasilerle ilişkisi bakımından işteş bir ilişki vardır. Ancak haberin, toplumu sudaki yansıma misali yansıtan “nesnel, tarafsız ve dengeli” bir değer olduğunu vurgulayan liberal paradigmaya karşı, eleştirel paradigma haberle ilgili daha doyurucu ve genel geçer teorik bir bakış açısına sahiptir. Bu nedenle haberi ne yalnızca bir üretim malzemesi, ne de söylemler yoluyla sunulan bir enformasyon olarak değerlendirebiliriz. Ergül'ün de yukarıda bahsettiği gibi, bir hikâyeden yola çıkılarak oluşturulan haberin söyleminin izleyici tarafından toplumsal ilişkiler bağlamında nasıl alımlandığı da haberin bir bütün olarak değerlendirilmesindeki sacayaklarından birisini teşkil etmektedir.

Tokgöz'e göre insanoğlunun çevresinde ne olup bittiğini bilme, haber alma isteği, arzusu üzerinde pek çok kimse kafa yormasına karşın haberin evrensel bir haber tanımı bulunmamaktadır. Haber kavramına yönelik; “olan her şey haberdir”, “dün bilmediğimiz haberdir”, “insanların üzerinde konuştukları haberdir”, gibi tanımlar yaygın tanımlardır(2003, s.186).

Haberin yapılandırılması, ortaya çıkarılması ve gerçeğin yayılması konuları söz konusu olduğunda; haberin kavramsal sınırlarının belirlenmesi gerekmektedir. Kavram üzerinde çalışma yapanların, çalışmalarında haberi bütüncül olarak tanımlamaktan yerinde farklı boyutlarıyla ele aldıkları görülmektedir. Sonuç olarak kavram üzerine “haber, habercilerin yaptıkları şeydir”, “habercilerin kullandıkları yöntemlerin bir sonucudur”, “haberciler tarafından üretilendir” ya da “haber olan şey değil, birilerinin olduğunu söylediği şeydir” gibi haberin üreticisini, üretim sürecini ya da gerçeklikle ilişkisini öne çıkaran, birbirine yakın ancak farklı anlamlar içeren –yukarıda da belirtildiği üzere- pek çok tanım geliştirilmiştir (Ergül H. , 2005, s.76).

1.1.1 Haberlerin Yazım Süreci

Gazeteler, zamanında yetiştirilebilmesi için çok hızlı bir biçimde hazırlanmakta ve yayımlanmaktadır. Haberler spontane olarak haber merkezine gelmemekte; ancak istihdam edilen gazetecilerin toplamıyla ya da profesyonel haber ajanslarına abone olmak suretiyle elde edilmektedirler (Devran, 2010, s.80).

Haber metinlerinin üretimi dört temel unsura dayanmaktadır. Bunlardan ilki, haber gazetecilik mesleğinin rutin eylemleri sonucunda meydana gelir. İkincisi, haber söylemine meslek profesyonellerinin ideolojileri şekil verir. Başka bir söyleyişle, söylemi şekillendiren medyanın ticarethaneye evrilmesi sonrasında yaşanan tekelleşme ve bunun beraberinde getirmiş olduğu gazetecilik normlarıdır. Üçüncüsü, haberlerin söylemini metnin üretildiği andaki somut tarihsel koşullar belirler.

Toplumsal formasyon içinde kesitsel olarak oluşan siyasal, ekonomik güç/iktidar ilişkileri metinlere yansır. Ve sonuncusu, haber söylemi medyanın ekonomi politikası içinde oluşur. Diğer bir deyişle kar etme korkusu, içeriklerin oluşturulurken daha fazla kişiye ulaşacak şekilde olmasını gerektirir. Ortaya çıkan bu durum farklı içeriklerin oluşmasını engellerken benzer ve daha kolay tüketilen konuların seçilmesine sebep olur (İnal, 1996, s.96).

Muhabir metninde ayrıca, habercilikte “5 N ve 1 K kuralı” olarak adlandırılan ne, neden, nerede, ne zaman, nasıl ve kim gibi sorulara cevap verdiğine emin olmalıdır. Aksi takdirde okuyucunun kafasında hala cevaplanmamış ve aydınlığa kavuşmamış sorular oluşabilir. Zaman içerisinde bu 5 N’i “nereden” sorusu da eklenerek hedef kitleye haberin kaynağı hakkında bilgi verilerek haberin güvenilirliği konusunda oluşması muhtemel soruların önüne geçilmeye çalışılmıştır (Devran, 2010, s.80).

1.1.2 Haberin İçeriğine Etki Eden Unsurlar

Haber içeriği oluşturulurken hangi konunun hangi formatta sunulduğuyula ilgili değerlendirmeler asıla ve şekle ilişkin bazı teamüller oluşmasına ve bu teamüllerin özellikle

kişisel tavırlar taşıdığı fikriyle tartışılmasını gerektirmektedir. Gazetecilik mesleğinin temelini mesleki, hukuki ve toplumsal değerlerin oluşturması gerekirken şahsi yetenekler ve duygusal reflekslerle belirlendiği üzerinde durulmaktadır (Kılıç, 2005, s.132). Haberin içeriği üretim öncesi ve üretim süreciyle ilgili bir durumdur ve izleyiciye yönelik alılmama sürecini kapsamamaktadır. Araştırmacıların yapmış olduğu çalışmalar sonucunda, değişik özelliklerdeki etki düzeyi farklı faktörlerin haber içerikleri üzerinde etkileri olduğunu göstermektedir.

İnsanlar en basit kararları alırken bile hayatları boyunca değer yargıları tarafından yönlendirilirler. Verilen bütün kararlar bir tercihin sonucudur. Bu tercihlerde kişilik ortaya koyulur. İnsan farkında olarak veya olmayarak;

1. Estetik (güzel, çirkin, çekici, itici)
2. Mesleki (yaratıcı, özendirici, gerekli)
3. Mantıki (tutarlı, tutarsız, ölçülü, ölçsüz)
4. Sosyo-kültürel (verimli, verimsiz, çalışkan, tembel, yararlı, yararsız)
5. Ahlaki (dürüstlük, ahlaksızlık)

algılarının sonucunda hareket eder. Bu yargılar meslek profesyoneli haberi nasıl ele alması gerektiği konusunda şartlandırır. Bu durum haberin oluşumunu, muhabirin karakteri, hayatını geçirdiği topluluk ve haberin hazırlandığı organizasyonun yapısı şekillendirir (Girgin, 2003, s.75).

Haber üretim sürecini analiz etmek için, pek çok model geliştirilmiştir. Bu modellerden biri Graber'e aittir (Terkan, 2005, s.44). Graber; bu süreci; ayna modeli, profesyonel model, örgütsel model ve politik model olmak üzere dört model üzerinden açıklamaktadır. Ayna modelinde; haber gerçeğin bir yansıması olarak ele alınmakta ve doğruluk, nesnellik gibi kavramlar ön plana çıkarılmaktadır. Ancak bu model pek çok açıdan eleştirilmekte ve gerçekçi bulunmamaktadır. Profesyonel modelde; haber üretimi oldukça yetenekli profesyonellerin çabası olarak görülmekte ve bu modelde, izleyici zevkleri, ekonomik sebepler nedeniyle, en önemli etmen olarak ele alınmakta ve hangi haberlerin seçileceği ve hangilerinin göz ardı edileceği, bu kritere bağlı olarak şekillenmektedir. Örgütsel model; örgüt teorisine dayandırılmaktadır. Bu modelde; örgüt içi baskılar ön plana çıkmakta ve bu baskılardan, kişilerarası ilişkiler, medya örgütünün kendisi için önemli olarak gördüğü profesyonel normlar, kar-maliyet hesapları, yasal düzenlemeler vb. önem taşımaktadır. Politik

model ise; haberin, habercilerin kişisel ideolojik eğilimleri kadar, haber organizasyonun içinde bulunduğu siyasal çevrenin baskılarıyla oluştuğunu varsaymaktadır.

1.2 Söylem

Söylem üzerine yoğunlaşan dilbilimciler çalışmalarında güç, hegemonya, sınıf, tür, etnik ayrımcılık, çıkar, yeniden inşa, kurumlar, sosyal yapı ve sosyal düzen gibi konulara odaklanarak eleştirel söylem çözümlemesi yöntemleri geliştirmeye çalışmışlardır. Eleştirel söylem çözümlemesi Habermas'ın çalışmalarından, özellikle onun geliştirdiği meşruiyet kavramından ve Foucault'un geliştirdiği güç, tahakküm, disiplin ve söylem düzeyleri kavramlarından yararlanmıştı (Devran, 2010, s.61).

Söylem kavramı, hiçbir temele dayanmayan ya da dayandırılmayan bir şeydir. Söylem, en yalın ifadeyle dil ve onun gündelik kullanımınıdır. Dilin kullanımı sadece tek bir alanın kuramsal çerçevesine hapsedilemez. Söylem, sosyal hayatın birçok farklı alanı ile ilişkilidir (Sözen, 1999, s.20-21). Bu çerçevede söylem beyan tarzını ifade etmekte ve açıklama, anlatma gibi iki ayak üzerine kurulu bir ilişkiyi yansıtmaktadır. Salt bilgi aktarımı dışında kişinin kendi özelliklerini, kendisini oluşturan sosyal çevreyi, bunların bileşimi olan düşünce yapısını ve algı dünyasını da ele vermektedir (Aygül, 2010, s.98-99).

Söylem kavramının birbirinden farklı birçok tanımı yapıldığı gibi, başta dil ve metin olmak üzere, ideolojiden dine, politikadan hegemonyaya kadar pek çok kavramla ilişkilendirilmiştir.

Söylem, dilbilimciler tarafından farklı biçimlerde tanımlanmakla birlikte en çok kullanılan tanım "birbirine bağlanmış ve birden çok cümleyi içeren dil parçası" şeklindedir. Söylem kimi zaman konuşma olarak da tanımlanmaktadır. Sosyolojide söylem, inanç sistemleri ve değerler hakkındaki konuşma biçimini ifade etmek için kullanılmaktadır. Örneğin, kapitalizm söylemi gibi. Söylem aslında, bir kuruma veya metne anlam veren sistematik olarak düzenlenmiş ifadelerdir (Devran, 2010, s.56).

Aslında söyleme ilişkin tartışmalar Saussure'ün dil ile ilgili düşünsel kuramının değerlendirilmesiyle başlamaktadır. Daha önce de vurgulandığı gibi Saussure dil (langue) ile

söz (parole) terimlerini kullanmış ve dilin sözden ayrılması gerektiğini ifade etmiştir. “Dil toplumsal bir olgu iken söz bireysel bir olgudur” ve dilin kullanım biçimiyle ilişkilidir... (Devran, 2010, s.57) Dil toplum içinde bireylerin hislerini ve fikirlerini ileten bir araç olarak bilinmektedir. Fakat dilin kendisine ait bir yapısı vardır. Saussure’e göre toplum hayatı içerisinde değerlendirilen dilin bir “göstergeler dizgesi (sinema, müzik, fotoğraf, moda, trafik dili, mors alfabesi gibi) olduğu, üzerinde ittifak edildiği bir yaklaşımdır (Çamdereli, 2012). Dilin temel işlevi bu göstergeler aracılığıyla düşüncelerin iletilmesini sağlamaktır. Saussure’ün gösterge kavramına yaptığı bu vurgu söylem teorisi açısından önemli bulunmaktadır (Devran, 2010, s.57).

Anlamın dil içerisindeki devinimden söylem oluşur. Saussure’ün “söz” tanımlamasını dilin bireysel kullanımı olarak ele alması, söylem kavramını bir toplumsal çözümleme aracı haline getirmiştir. Söylem kavramının şekillenmesi dil çözümleme çalışmalarının merkezini söze ve metine; göstergelerin çözümlenmesinde ise gösteren gösterilen ilişkisindeki statik yapısal durumdan dinamik değişken yani yorumun yapısına kaymıştır (Üşür, 1997, s.41).

Söylem sözcüğü Türkçede de son derece oynak bir zeminde kullanılmaktadır. Türkçe yazılı ve sözlü metinlerde söylem dil, sav, anlatım biçimi, bakış açısı, ideoloji, öğreti, biçem, daha da ötesi birey dil anlamında kullanılmaktadır (Devran, 2010, s.56).

1.2.1 Söylem Hegemonya İlişkisi

Michel Foucault’ya göre söylem bir ibareler dizisi olmaktan öte bir şeydir. Toplumsal maddiliği ve ideolojik özgülüğü vardır ve her zaman iktidarla üst üste binmiş durumdadır. Dünyanın basitçe bir tanımlanma tarzı değil, toplumsal erkin başlıca bir görüngüsüdür (Mutlu, 1995, s.262). Foucaultca söylem, bireyleri üreten ve itaat eden kişiler haline getirmektedir. Bunu da dilin anlamı oluşturma, sürdürme ve sınıflandırma özellikleri sayesinde yapmaktadır. Ona göre kurumların iktidar aracı olarak örgütlenmeleri süreci, sosyal bilimlerin konusunu oluşturan bilgilerin bu kurumları aracılığıyla üretilmesine, bilgiyi kontrol eden iktidar ve bu kontrolü sağlayan disiplinlere, en nihayetinde ise bilgi güç ilişkisi içinde bütün bunların çatısı olan söylemin özelliklerine işaret etmektedir (Üşür, 1997, s.94).

Foucault çalışmasında söylem yapılarını ele alma yerine bilgi/güç teorisi geliştirdi. Söylemsel anlamda güç belli bir kişiye, devlete ya da kuruma ait değildir. Güç farklı sosyal pratiklerle yayılmaktadır. Güç söylemi, bilgiyi, yapıyı ve subjektifliği üretir. Bu nedenle Foucault söylem çözümlemesini sadece metinlerle sınırlandırmayıp, söylemler arasındaki ilişkilere başka bir anlatımla söylem düzeylerine kadar götürmektedir. Foucault'a göre güç söylemle yakından ilişkilidir ve bu nedenle evrensel bir gerçekliği elde etmek mümkün değildir. Çünkü söylem dışında başka bir konumdan söz edilemez ve temsilden kaçılmaz. Gerçek etkisi söylem içerisinde inşa edilmektedir (Devran, 2010, s.58).

Söylem dediğimiz şey, kurallar toplamı ile bu kuralları uygulayan/çarpıtan/bozan eylemlerdir ve tikel dil oyunlarına değil, çok sayıda dil oyunu arasındaki etkileşime/eklemlenmeye işaret ederken, 'söylemsel bir oluşum'dan söz edilmektedir. Söylemsel bir oluşumun sahip olabileceği tutarlılık ise, ancak hegemonik bir tutarlılıktır ve aslında, hegemonik mantıklar söylemsel oluşumlar düzeyinde tam etkili olurlar (Laclau, 2009, s.314).

Bir toplumda etkin olarak kullanılan gücün farklı dayanakları ve kaynakları olabilir. Örneğin, bir askerin gücü silahına, zenginlerin gücü paraya, akademisyenlerin, gazetecilerin ve ailenin gücü bilgiye, enformasyona veya otoriteye bağlıdır. Güç, hiçbir zaman mutlak olmayıp zaman içerisinde değişebilir. Egemen grupların gücü yasalarla, hukukla, normlarla veya genel bir uzlaşma ile entegre olabilir. Böylece Gramsci'nin vurguladığı hegemonya formuna dönüşür (Devran, 2010, s.27).

Hegemonya, dil ve söylem kavramlarını Laclau ve Mouffe ortak çalışmalarında ele alırken Foucault'dan farklı bir yol izlemektedirler. Söylemsel ve söylemsel olmayan pratikler arasında bir ayrımın olmadığını savunan ikili, her nesnenin bir söylem nesnesi olarak oluştuğuna dikkat çeker. Ayrıca yaptıkları çalışmada, bir toplumsal pratiğin genellikle dilsel ve davranışsal yanları arasındaki ayrımın yanlış bir ayrım olduğuna ya da bu ayrım meydana geldiyse de, onun yerini söylemsel bütünlükler biçiminde yapılaşmış toplumsal anlam üretimi içinde bulması gerektiğine işaret edilir (Laclau & Mouffe, 2008, s.132).

İktidar sahibi gruplar ve bunların üyeleri artan bir yaygınlıkta ve çeşitlilikteki söylem çeşitlerini, konuşma biçimlerini ve rolleri kontrol ederler. Güçlü gruplar ve üyeleri kendilerine tabi olanlarla girdikleri biçimsel diyalogları denetlerler, toplantılara başkanlık ederler, emir

verir ya da yasa çıkartırlar, birçok tipte rapor, kitap, talimat, öykü ya da kitle medyası söylemleri yazarlar. Yalnızca çoğu durumda aktif konuşmacılar olmakla kalmayıp, sözel karşılaşmalarda ya da kamusal söylemlerde öncelik alabilirler, metnin ya da konuşmanın ‘tonlamasını’ ya da üslubunu oluşturabilirler, konu başlığını belirleyebilir ve söylemlerinin katılımcılarının ya da alımlayıcılarının kimler olacağına karar verebilirler. İktidarın yalnızca söylem ‘içinde’ ya da söylem ‘yoluyla’ görünmeyip, aynı zamanda söylemin ‘berisindeki’ bir toplumsal güç olarak önemli olduğunun vurgulanması gerekmektedir (Dijk, 2005, s.336).

Bununla birlikte eylemlerimizi kontrol eden zihinlerimizdir. Bizim dışımızdakilerin eylemlerini etkilemek ve kontrol etmek istersek mutlaka onların düşüncelerini, bilgi birikimini ve değer yargılarını etkileyebilmemiz gerekir. İnsanların zihinlerinin metin ve karşısındaki tarafından etkilenebilmesi, söylemin insan eylemlerini kontrol ettiğinin göstergesi olabilmektedir. Manipülasyonun ve iknanın günümüzün önemli konularından olmasının sebebi budur (Devran, 2010, s.29).

1.2.2 Van Dijk’ın Söylem Çözümleme Yöntemi

Van Dijk’ın formüle ettiği haber söylem çözümleme yöntemi; metnin içeriği, retoriği, semantiği ve anlatısını kapsamaktadır. Yöntem mikro ve makro yapının çözümlenmesi şeklinde tasarlanmış olup mikro yapı bağlamında metnin sesleri, sözcükleri, cümle yapıları ve anlamları ele alınmaktadır. Makro yapı çözümlemesinde ise metnin teması, tematik yapısı ve konusu gibi söylemin bütün boyutları ele alınmaktadır. Başka bir anlatımla metnin bölümleri ve paragraflarının söylemleri üzerinde odaklanılmaktadır (Devran, 2010, s.64).

Haber çözümlemesinde büyük ve küçük bölümler arasında düzenleme yapmak gerekmektedir. Büyük yapılar haberin düzenli bir şekilde tasarlanmasını sağlarlar. Haber hakkında genel bir bilgi edinebilmemiz için başlıklar, spotlar ve giriş cümlelerine bakabiliriz. Detay bilgiler yani olaylar, geri plan, bağlam, yorum zaman vb. ana metinde yer alır.

Yerel ve küresel benzeşme, haberin ikna boyutu, sözcük kullanımı, sözcük dizimi gibi küçük çözümler mikro yapılarda uygulanır. Toplumun simgesel tasarımının bir parçası olan dil, toplumsal ve sistematik bir olgudur. Fakat, ideoloji ve dil etkileşim içinde birbirini oluşturan bir döngüdedirler.

Van Dijk'in söylem çözümleme metodunda farklı çözümleme metodları birleştirilmiştir. Haber metinleri, anlambilim, bölgesel ve küresel uyum, etkiler, makro yapılar, haber şemaları, üslup ve retorik, sosyal kognisyon ve sosyo-kültürel bağlamları sınırlarında ele alınmıştır.

Van Dijk söylemin ikna boyutuna ilişkin olarak ise metinde şu konuların incelenmesinin gerekliliğine vurgu yapmaktadır

1- Olayın açıkça ifade edilmesi: Olayın açıkça tanımlanması, görgü şahitlerinin kullanılması, güvenilir kaynakların ve profesyonellerin tanıklığına başvurulması, olaya ilişkin zamansal ve rakamsal bilginin açıklanması ve doğrudan alıntılarının metnin içerisine yerleştirilmesi gibi.

2- Metin içerisindeki olaylar arasında güçlü bir biçimde sebep sonuç ilişkilerinin kullanılması: Bir olaya sebep olan olayın ve akabindeki sonuçların belirtilmesi, metnin anlatısının başarılı bir biçimde yapılandırılması, örnek olaylardan metinde söz edilmesi gibi.

3- Metnin duygusal bir biçimde ifade edilmesi: Olaylar duygusal olarak ifade edilirse daha kolayca ve uzun süre hafızada tutulabilmektedir. Olaya ilişkin arka plan bilgi verilirse mesaj daha ikna edici olabilmektedir (Devran, 2010, s.66-67).

Van Dijk haberin ideolojik çözümlemesini cümle yapılarındaki, etken edilgen, kısa uzun, basit bileşik gibi karakteristik özelliklere göre yapar. Sıralı cümle ve cümleciklerin birbirleri ile olan ilişkisi bölgesel uyumu, metinde kullanılan sözcük seçimi muhabir ve kurumun ideolojisi, olayın şahitleri ve muhataplarının yorumları ve söylemleri ikna boyutu, olayın sağlaması niteliğinde olan birer gerçeklik göstergesi fotoğraf ve grafikler inandırıcılığı, istatistik veriler retoriği haberin mikro yapısının öğelerini oluşturmaktadır (Keskin Z. E., 2004).

1.2.3 Söylem Retorik İlişkisi

Retorik ikna amaçlı bir konuşma sanatıdır. Söylem bir tarafıyla, retorik, söz ve şekille alakalıdır. Söylem analizinin tarihsel kökenlerinin Antik Yunanda bulabiliriz. Arostoteles gibi retorik üstadları, söylem çeşitliliğini ve kamusal söylemin ikna gücünün farkındaydılar (Özerkan, 2001, s. 107).

Bir mesajın ikna edici olabilmesi için ne tür özelliklere sahip olması gerektiği konusu, retorikle ilgilenenlerin öteden beri üzerinde durduğu en önemli konudur. Örneğin, Harold Lasswell bir iletişim araştırmacısının şu soruları sormasını zorunlu görmektedir: “Kim, kime, neyi, hangi kanalla ve hangi etkiyle söylemektedir?” (Devran, 2010, s.41).

Retorik; safdilli bir şekilde insanları kandırma sanatı değildir. Savunulan görüşün açık, doğru ve akılda soru işareti bırakılmayacak bir şekilde açıklanması ve savunulmasıdır. Bu şekilde sağlam ve tutarlı bir iletişimle iddiasına inandırıcılık katmasını hedeflemektedir (Özerkan, 2001, s.108).

Popüler Kültürün Retoriği adlı kitabın yazarı olan Robert L. Root ise bir söylemin retorik çözümlemesi sırasında sorulması gereken soruları şu şekilde sıralamaktadır.

- 1- Konuşmacının konuşma tarzı nasıl?
- 2- Bu tarz, konuşmayı nasıl etkilemektedir?
- 3- Söylemin amacı nedir?
- 4- Söylemde bulunan kişinin hedef kitlesi kimdir?
- 5- Söylemde kullanılan argümanlar nelerdir?
- 6- Söylem dinleyicileri ne şekilde iletilmektedir?
- 7- Söylem nasıl düzenlenmektedir? (Devran, 2010, s.41-42).

Aristo'ya göre retoriğin üç temel unsuru bulunmaktadır. Ethos, pathos ve logos.

- Ethos: İknâ etmenin birinci aşamasıdır ve birçok etmeni vardır. İknâcının hedef/ hedef kitlenin kendisini tanımasa da onu/onları etkilemede rolü olan fiziki görünüş, mizah, bilgi birikimi, sözcük seçimini anlatır.
- Pathos: Duygularla doğrudan bağlantılıdır. Pathos hedef/ hedef kitlenin duygusal boyutunu niteler. İknâcının bu durumu bilerek söylem geliştirmesi ikna derecesini arttıran bir faktördür.
- Logos: Hedef/ hedef kitlenin bilişsel sürecini önceden tahmin edilebilmesini niteler. Hedef/ hedef kitlenin kendi istediği yöne yöneltir ve onu güçlü kanıtlarla ikna ederek üslubuyla beğenisini kazanır.

George Campbell, Retorik Felsefesi (1776) adlı eserinde, psikolojik yönlendirme yapabilme amacıyla konuşmanın dinleyenleri etkilemedeki işlevlerini aşağıdaki şekilde açıklamıştır:

1. Hitap edilen kişilerde bir anlayış uyandırmak
2. İmgelemi hoşnut etmek
3. Tutkuları harekete geçirmek
4. İstenci etki altına almak (Keskin vd., 2013, s.30).

Retorik konusu muhabirlerin metin yazımı aşamasında göz önünde bulundurmaları gereken önemli hususlardan biridir. Haber retoriği yazılı ve görsel bir haberin ikna gücü ile ilgili bir kavram olup, haberde ne tür ikna unsurlarının yer aldığı ve bunların metin içerisinde nasıl kullanıldığı ile ilgili bir kavramdır (Devran, 2010, s.42). Haberde retorik kullanımı genellikle algı ve hafıza konusunda yardımcı olmasındandır. Bu durum ikna sürecindeki birçok engelin aşılmasını kolaylaştırmaktadır.

1.3 Haber Söylemi

İletişim toplumunun yaratılma süreci yazılı basınla başlar. Haber metinleri içeriksel açıdan birer söylemdir. Söylemin metnin kendisinden daha önemli olduğu bir çağa doğru

gidilirken, haberlerin ne olduklarından çok nasıl ve kime iletildiklerinin analizini yapmak, metinde kullanılan söylemin anlaşılabilirliğini daha olanaklı kılmaktadır. Bir metnin gelişiminden önce kendisini oluşturan bir ard dünyası vardır. Kurulan söylem, kendi dünyasını oluşturan toplumun sosyo-kültürel yapısına ya da psiko-sosyal zihin süreçlerine göre gelişir. "Televizyonun sözlü ve görsel söylemlerinin yanı sıra gazete metinleri kamusal iletişimde yaşamsal bir öneme sahiptir." (Dijk, 2005, s.303).

Haber olabilme niteliklerine sahip olaylara, bu nedenle "haber olayları" denmektedir. Haberin en önemli özelliklerinden birisi geniş kitlelere hitap etmesidir. Haberin dolaşabilme kabiliyeti elbette o haberin sıra dışı, beklenmedik ve ani olmasından kaynaklanır. Haber olaylarının yeni olması ve bilinmeyeni bilinmeze dönüştürme gücünün olması gerekmektedir. Heyecanlı ve nadir görülür olaylar haber olma sırasında ön plana çıkarlar. Haberin dizilişi ortaya konan önem sırasına göre belirlenir. Bu tanımlamalardan yola çıkarak öncelikle şu sorularla araştırmaya devam etmek gerekmektedir. Hangi olayların haber olacağına karar veren bir mekanizma var mıdır? Haberin önemini belirleyenler kimlerdir? Naom Chomsky'e göre, "Medya diğer işlevlerinin yanı sıra kendisini denetleyen ve finanse eden güçlü toplumsal grupların çıkarlarına hizmet eder." (Herman & Chomsky, 2006, s.15). Genel anlamda bugün haber mekanizmalarını idare eden merkezler büyük bir yayın ağının ortasında bir yerde durmaktadırlar.

Haber söylemi ülkelerde güç iktidar ilişkileri içerisinde ele alınır ve genellikle iktidar tarafından hakim olunmak istenen kamuoyu oluşturma ve yönlendirme araçlarıdır. Medyanın içeriğini haberler ve diğerleri şeklinde sınıflandırmak mümkündür. Haber söylemi, editöryal süreç ve haberin servis edilme biçimi geniş bir şaşırtmaca alanı yaratabilmektedir (Girgin, 2003, s.75). Medyanın haber değeri olan olayları ifade etmek amacıyla kullandığı dil, bütün topluma egemen gruplar ve olaylar hakkında egemen görüşleri bize iletmektedir. Medya egemen grupların söylemini iletmediği gibi, kendi söylemini egemen grupların söylemi gibi de sunabilmektedir (Devran, 2010, s.117-118).

Haberler kurgusal metinlerdir, bu nedenle haberlerin tüm kurgusal metinlerde olduğu gibi bir söylemi vardır. Hem gerçekler olaylar, canlandırılarak söylem içindeki anlatımla insanlara aktarılır. Hem de mevcut egemen ideoloji haber söylemleri içinde doğallaştırılarak yeniden kurulur (Tokgöz, 2003, s.185). Düşünceler, anlatılar ve ideolojiler haber metinlerinin içeriğinde ön plana çıkarılarak ideolojik ve kapalı bir metin oluşturulur. Bunun sebebi olarak

içerik oluşturulmasında, kaynak, editöryal süreç, ekonomi politik durum ve muhabirin durumu belirleyici bir rol üstlenmesi gösterilebilir. Egemen ideoloji, süreci yönlendiren ve kontrol edenlerin etkisi ile söylem ve haber oluşturulma sürecinin sonunda oluşturulur, kurulur (Karaduman & Batu, 2011, s.363).

Haber araştırmalarında, yukarıda da belirtildiği gibi, egemen söylemlerin haberlerde ve tüm medya metinlerinde yeniden kurulduğu yaygın olarak kabul görmektedir. Özellikle Gramsci'den etkilenen birçok düşünür, medya metinleri ve özellikle de haber söyleminin toplumsal rıza üretimi ve egemen hegemonyayı kurmada etkili olduğunu söyler. Toplumdaki siyasal, ekonomik, askeri ve sembolik seçkinlerin söylemi, haberin söylemine yansımaktadır (Şeker, 2009, s.95).

Mülkiyet ve denetim arasındaki kaçınılmaz ilişkinin getirmiş olduğu zorlayıcılık ister istemez haberin aşama aşama kurgulanmasına yol açabilmektedir. Basın artık o çok özel anlamı ile "matbaa odalarından" çıkıp büyük plazalara taşınmıştır. Plazalar, dışarıdan görünmeyen, içerden dışarının gözetlendiği yüksek şatolardır. Medya mekanizmalarının kazançları ise reklam sektörlerinden gelen gelirlerdir ve bu gelirler, çoğunlukla şirket imparatorluklarının etrafına dağıttığı geri dönüşümlü bir tür sermaye olarak görünür. Medya alanını meydana getiren en büyük pay, tabii ki reklamcılığa aittir. "Bunların, gizli kapaklı bir biçimde hoş karşılanması gereken lütuflar olarak değerlendirilmesi kolaydır. Ancak teknolojiler kendi kullanımlarını belirlemez." (Golding, 2003, s.94).

Teknolojiyi kullanmak için can atan, ancak bunun yanı sıra da ekonomik açıdan ihtiyacı olan bir kesim vardır. Bu sınıfsal birim, kendisine karşı gönderilen tüm mesajları kayıtsız şartsız bu lüksün yerine koyacağından, tüm gönderileni memnunlukla kabul edecektir. Böylelikle kimin ne söylediği ile değil de nasıl söylediği ile ilgilenen bir "izler kitle" bu yolla oluşturulmuş olacaktır. Haber basını tarafından sürekli tekrar edilen ve okuyucuya sunulan gerçeklik olgusu ise, gerçekliğin bu kadar ön plana çıkartılması ile söylemin kendisinden çok göndermelerin anlamlarını da içine alan bir gösteri haline dönüşmektedir.

Medya haber değeri olan her şeyi yayınlayabilir mi? Bu sorunun yanıtı ise, haberde nesnelliğin ölçütleri ile olaylarda verilen kesinlik ve doğruluk, ana hatların aynen aktarılması, tarafsızlık ve denge unsurlarının göz önüne alınması olarak belirlenebilir. Medyada sıkça

kullanılan kavramların başında "enformasyon" gelmektedir. Günlük dilde her ne kadar "bilgi" sözcüğü yerine "enformasyon" kavramı da kullanılmaya başlanmış olsa da bu iki kavramın birbirinden farklı yönleri bulunur. "Enformasyon sözcüğünün bilgi alma anlamına karşılık, bilgi, sözcüğü "bir konu hakkında bilgi sahibi olma" ya da malumat anlamını taşımaktadır. "Fransızca enformasyon, danışma, haber alma, tanıtma, haber verme, haberleşme, anlamı taşımaktadır.

“Bilgi sözcüğü, doğruluğu verili nesnelere ve öznel koşullarda gerekli ve yeterli sayılan kanıtlarla temellendirilmiş önermeler biçiminde dile getirilebilen bir bilinç içeriği olarak tanımlanabilir" (Yüksel, 2010, s.12).

Bugün yaygın olan popüler düşünce yazılı metinlerin gitgide belleklerde daha az kaldığı düşüncesidir. "İmge", yazılı metne göre daha çabuk ve daha uçucu bir hızla beyinlerimizi dolandır. Görsel sunumunda farklı fenomenler etkilidir, renk, ışık, müzik, kurgu, haberi sunanın etkisi vs. Bundan dolayı bilgiler daha az bellekte kalır. "Yazı ise, kolektif bilinç dışımızdan gelip bir sonraki üretim sürecine katılmak için yüzyıllarca bekleyebilir.

Yazılı basının gücü, dilin dolaylı değil de direk olarak algılanmasından kaynaklanmaktadır. Sözcüklerin bir araya gelmesi ile oluşan geometrik dünya yazıya döküldüğünde "dildeki güç" ortaya çıkmaya başlar. Söylemin gücü iktidarı elinde bulunduranla birlikte hareket etmektedir. Söylem insanları, şeyleri ve hatta bilgi ve soyut düşünce sistemlerini betimlemenin, tanımlamanın, sınıflandırmanın onlar hakkında düşünmenin bir yolu olarak düşünülebilir. Yazılı şeyin bir özelliği de "zihinsel işlemlerdir".

Yani şifreleme ve şifresini çözme, onun özünde bulunurlar: fakat mesajı dahil değildirler. Mesajın geçişine aracılık eden şifreleyicilerin ve gerçek ağların, varlıklarından haber olunmayacak derecede gizlenmeleridir. Yazılı şey oradadır, görünüşte bütünüyle verilir. Bürokrasi, kendi iktidarını yazılı şeyin ve yazılı şeylerin biriktirilmesi üzerine kurar. "Yazılı metnin gücü, sınırları aşar, engel tanımaz yazılar temelinde kurulan ve onlar tarafından doğrulanan bürokratik akılcılık, yetki, bilgi, en ufak ayrıntıya kadar yayılır." (Lefebvre, 2007, s.174). Söylem de bunun bir parçasıdır. Foucault için söylemler; "Bağımsız, egemen, yaratıcı insan aklının ürünleri olarak da kavranmamalıdır. Tam aksine bunlar, söylemlerin kendi kendine oluşturduğu ve düzenlediği insan grupları arasındaki iktidar/bilgi ilişkilerine geçişler yaparlar. İktidar ve bilgi doğrudan birbirini içerir." (Foucault, 2002, s.15).

Medyada yer alan söylem biçimlerinin incelenişi ise tam da bu noktada Foucault'yu haklı çıkarırcasına birbirine yönelik güç dengelerini devreder. Haber medyası hangi aktörlerin yeniden sunumunun yapılacağını, onlar hakkındaki içeriğin oluşturulmasında ve hangi biçimde sunulacağını, sade ve özensiz haber temposu sipariş kaynak kullanımını ve hikayenin başlığının belirlenmesi ile karar verir. Haber değeri ancak seçkin bir bakış açısıyla ortaya çıkar. Organize örgütlere, çok uluslu şirketlere, ya da popüler olan, kazanılması kolay bir kesimin beğenisine yöneliktir. Bir başka deyişle çok izlenmesi, dikkat çekmesi beklenen bir haberin, oluşum aşamasına ister istemez tüm bu güç tabakalarının etkileri karışır. Haber üretiminin örgütlenişi; "Elde hazır bulunan ve güvenilir kaynaklara dayanma alışkanlığı, haber değeri anlayışının genel mesleki ve ideolojik boyutlarını çerçeveler. Ayrıca, küresel medyanın büyük bir kısmının bir şirketler ağı içinde gömülü olması, toplumdaki en güçlü insanlar, gruplar ya da kurumlar hakkındaki öyküleri destekleyen toplumsal bilişlerin yaygınlığı yeni metin üretiminin de oluşmasını sağlar. Bu şekilde medya basitçe seçkinlerin bir sözcüsü olmak yerine, sembolik boyutunu yönelttikleri toplumsal iktidar yapısının kalıtsal bir parçası olduğunu açığa vurur." (Dijk, 2005, s.367).

1.4 Söylem ve İdeoloji

Günümüzde "ideoloji" kavramı, gerek içerik gerek alımlama üzerine olsun medya ile ilgili çalışmalarda önemli kavramlardan biri haline gelmiştir. Bu durumda medyanın olayları yeni bir dille inşa etmesi ve medya organının egemen ideolojik bakış açısını yeniden inşa ederek kamuoyuna sunması etkilidir. Bir haberdeki bir olaya, medyaların farklı söylemleriyle farklı anlamlar yüklenebilmektedir.

Destutt de Tracy İdeoloji kavramını ilk defa bir terminoloji ve entelektüel tasarı alanı olarak düşünölmüştür. Bu alan ahlaktan ekonomiye, politikadan tüm hesap alanlarına kadar bütün entelektüel sahaya açıkça hakim olma amacı gütmekteydi (Toruk & Sine, 2012, s.353). Tracy, ideoloji kavramını metafizik karşıtı bir düşünce biliminin adı olarak adlandırmıştı (Devran, 2010, s.15).

Daha sonra ideoloji konusunda tarihsel süreç içerisinde farklı düşünürler tarafından farklı tanımlar yapılmıştır. Bu tanımlardan bazıları şunlardır: Toplum yaşamındaki bütün

değerlerin oluşum dönemi; sosyal hayatta belirli bir topluluk veya katman tarafından benimsenen düşünceler veya inançlar bütünü; mevcut iktidarın meşrulaştırma aracı olarak fikri sistemler; iletişim ve iletişim sistemlerinin sistematik bir biçimde çarpıtılması vb. (Devran, 2010, s.15).

İdeoloji kavramını kapsamlı bir şekilde irdeleyen Marksist düşünce için kavram genellikle düşünceler dizgesi ve yanlış bilinç ile ilişkilendirilmiştir. Lois Althusser ideolojinin işlevlerini üretim şekillerini biçimlendirmek, sınıflar arasındaki düzeni oluşturmak, insanların toplumsal hayat ile olan ilişkilerini oluşturmak şeklinde zikrederken bireye özne özelliği kazandırmasını en önemli işlevi olarak varsaymıştır.

Bu durum bireyleri öznellik nosyonuyla uyutarak kendilerinden mülhem çelişkili ilişkiler ve bu ilişkilerin getirdiği güç ile toplumsal mekanizmanın birer parçası haline getirmektedir. En genel tanımıyla ideoloji, bireylere özne hissi verilerek öznelerin toplumsal mekanizmanın gönüllü birer parçası olmasını sağlayan bir yapıdır. Marksist terminolojide ideoloji kavramının anlamlarını şöyle anlatmaktadır:

- 1- Toplumsal yapının bazı unsurlarına ait inançlar sistemi,
- 2- Bilimsel kanıtlara dayanmayan yada ona karşı olan zahiri inanç –yanlış düşünceler ya da yanlış bilinç- sistemleri,
- 3- Düşünce ve anlamın oluşum süreci (Toruk & Sine, 2012, s.353).

Bazı yazarlar ideolojiyi söylem, argüman, imaj ve basmakalıp yargı gibi belli bir amaca hizmet eden ve belli grup veya aktörler tarafından yönetilen bir dizi sembolik temsiller, bazıları da belli bir sosyal ve politik sistemi karakterize eden genel olgular şeklinde tanımlamaktadırlar. Birinci kategoriye “izm” olarak ifade edebileceğimiz liberalizm, faşizm, komünizm, anarşizm ve Marksizm, Leninizm, Maoizm, Stalinizm ile belli ekoller, doktrinler - Truman Doktrini, Monroe Doktrini, Chicago (Şikago) Okulu, Frankfurt Okulu- girmektedir... İkinci kategorinin tanımı ise biraz daha zordur. Bu tür bir ideoloji belli bir sosyal ve siyasi sistemin kültürel ve fikri boyutunu ifade eder. Bunlar bir varoluşu, yapıyı ve tarihsel gelişmeleri karakterize eden büyük anlatılardır. Bu tür ideoloji anlayışı Antonio Gramsci'ye atfedilmektedir. Bu ikinci anlayışı savunan Louis Althusser, P. Bourdieu, Michel Foucault, Raymond Williams, Roland Barthes... gibi yazarlar ideolojinin belli bir aktöre atfedilemeyeceğini, bir siyasi parti veya hükümet gibi belli bir tarafa yerleştiremeyeceğini

ama bir toplumun bütün katmanlarına nüfuz edebileceğini ve bir düşüncenin doğal kabul edilmesine, doğallaşmasına yol açabileceğini ifade etmektedir (Devran, 2010, s.16).

Bu bağlamda ideolojileri doğru ya da yanlış olarak tanımlamak yerine, grup çıkarlarının geliştirilmesinde az ya da çok etkili oldukları ifade edilebilir. İdeolojilerin temel işlevi belli bir sosyal grubun amacını en iyi biçimde gerçekleştirebilmek için o grup üyelerinin sosyal pratiklerinin koordinasyonunu sağlamaktır. Özetle, ideolojiler ayakta kalmak ya da yaşayabilmek için, grup çatışmalarını yönetmek, meşrulaştırmak, güç ve hegemonya ilişkisini yönetmek için gelişir (Devran, 2010, s.17).

Egemen ideolojinin birer parçası olan eşik bekçileri ve haber söyleminin üretim sürecindeki diğer unsurlar sürekli olarak devinim halindedirler. Haberde metnin oluşumu ideolojik yapıyı oluşturur. "Haber metinleri içerisinde belli egemen düşünceler, yaklaşımlar, anlatılar ortaya çıkarılır. Bunun sonucunda belli dünya görüşlerini taşıyan kapalı birer metin dizgesi ortaya çıkar" (Bulut & Yaylagül, 2004, s.124). "Geçen yüzyılda bu konularda çalışmalarda bulunan Frankfurt Okulu, A. Gramsci, L. Althusser, İngiliz Kültürel Çalışmalar Geleneği ve Yapısalcı Medya İncelemelerinde medyanın asıl ürettiğinin kapitalist sistemi bir arada tutan ve var olan toplumsal eşitsizlikleri yeniden üretmede toplumsal bir yapılandırıcı işlevi gören ideoloji üretimi olduğu düşüncesi egemendi." (Bulut & Yaylagül, 2004, s.120).

Söylemsel pratiklerin ideolojiler tarafından kuşatılması hakim güç yapılarının devamına imkan tanır. Her türlü söyleme ait söylemsel pratikler hatta ilmi ve teorik söylemlerdeki de dahil iktidar ilişkilerini etkileyebilme gücüne sahiptirler.

Öte yandan ideolojiler söylemsel pratikleri de etkilemektedir. Genel grup ideolojileri ve bu ideolojilerin organize ettiği belli grup tutumları doğrudan söylemle vurgulanabilir. Örneğin, şovenist ideolojide "Kadınlar daha az beceriklidir". Basındaki söylem de dahil olmak üzere çoğu söylem çok spesifiktir ve sadece grup görüşlerini ifade etmez, aynı zamanda belli kişi, olay ve durumlara ilişkin kişisel bilgi ve görüşü de ifade etmektedir. Örneğin, "Ben bu işgali onaylamıyorum." gibi (Devran, 2010, s.19).

İdeolojinin toplumsal belleğinde yaratılan bir kalıp olduğu düşüncesi şüphesi "dil" ve onu oluşturan parçaların niteliğinin hakim olana doğru meyletmesi hiç şüphe yok ki kelimeleri ve söylemin etkisini yani "ideolojinin retoriğini" yaratmıştır. "Tıpkı Platon'un

yüksek bilgi kavramı hakkında düşündüğü gibi: Muhtemelen düzenli adımlarla bir evrensel bilgi sistemine doğru ilerleyen, parçalardan bütüne gitmek yerine bütünden parçaları çıkarsamaya yarayan bir yöntem olarak tarif eder. Bu ideal düşünce sistemini adalet ya da ruhun bölümlerini tahlil etmek için kullanmaz. Burada tıpkı “Nikhomakos'da, Etik'de Aristoteles'in yaptığı gibi tecrübeden ve dilin gündelik kullanımından yola çıkar." (Platon & Longinos, 2003, s.96).

Dil; mesajı, düşünceyi ve ideolojiyi taşıyan temel bir araçtır. Ancak dili salt bir ileti kanalı olarak düşünmek son derece yanlıştır. Çünkü dil aynı zamanda, ideolojik bir olgudur ve bireylerin toplumdaki güçlü grupların çıkarlarını destekler yönde düşünmesini sağlayan bir araçtır (Devran, 2010, s.24).

İdeolojik Söylem; söylem, bildirişimdeki dil kullanımı, ideoloji de düşünce ve inanç düzeni olarak tanımlandığında; ideoloji söylemsel pratiklerin içerisinde yer almakta ve söylemin oluşumunun çerçevesini ideoloji oluşturmaktadır. Her söylemde yaşamı değerlendirme düzeni olarak ideoloji, içeriğin oluşumunu belirleyen anlamlandırmaya yön veren bir tür güç, güdü gibi alt yapıda var olan oluşumun nedenidir ve dolayısıyla her söylem, ideoloji taşımaktadır (İlgin, 2003, s.288). Sözen'e göre (1997, s.153) söylemler pratik hayatta, çoğu zaman ideoloji yerine kullanılmaktadır. Özellikle 1980'li yılların ortalarından itibaren medya konusunda yapılan çalışmalarda ideoloji, söylemi tamamlayan bir kavram olarak kullanılmaktadır.

Lois Althusser'den etkilenen aynı zamanda vatandaşı ve meslektaşı da Pécheux, söylemsel pratiklerin ideoloji çatışmalarında bir araç olarak yer alan kuramı geliştirmiştir. Pécheux'e göre, Saussure dil üzerine yapmış olduğu çalışmalarda, anlam oluşmasında tarihsel ve toplumsal koşulları göz ardı etmişti. Amacı bu durumu ortaya koymaktı.

Pécheux için söylem pratikleri içerisindeki dil öğelerinin aralarında kurmuş oldukları ilişkiler anlamın var edici unsurlarıdır. Yani ona göre anlam, belirleyici söylem pratikleri alanına ait bir var etme aşamasıdır. Yani kelimeler, sıfatlar, deyimlerin tek başlarına bir anlamları yoktur, üretildikleri söylem oluşumuyla anlam kazanırlar (Dursun, 8).

Dil hegemonyanın devamını; ideolojileri tekrar tekrar üreterek ve ileterek sağlamaktadır. Başka bir ifadeyle hegemonya anlamlar veya bireylerin şeyleri anlamlandırma

biçimleri üzerinde kurulduğu için, dil bu süreçte gücün ve iktidarın oluşumunda merkezi konumdadır (Devran, 2010, s.26).

A.Giddens ideolojinin nasıl anlaşılacağına dair bazı önerileri bulunmaktadır. İlk aşama olarak bilimle karşılaştırılan kavramın içeriğinin düzenlenmesi ve ayrılması gerekir; sonrasında egemenlik ve iktidar kuramıyla ideoloji kavramını buluşturarak bu bağlamda formüle etmek gereklidir. Bu bağlamda kavramı lokal kazanımların evrensel kazanımların temsili olarak düşünülebilir. Dil ve eylem felsefesi içerisinde yer alan yeniliklerle birlikte ideoloji analizini ilişkilendirmek üçüncü aşamayı oluşturur. Bu sayede, ideoloji en tutarlı biçimde günlük eylemlerle ilişkilendirilebilir (Dursun, 24).

İdeolojik gelişim tarihsel süreç içerisinde sanıldığından çok daha geniş ve girift bir anlam taşımaktadır. "İdeoloji" sözcüğü farklı kavramsal liflerle doku halinde örülmüş bir metindir. Farklı tarihlerle yoğrulmuştur, belki de bu her bir tarihsel kolda neyin değerli, neyin işe yaramaz olduğuna karar vermek, bütün bunları zorla bir küresel kuram altında birleştirmeye çalışmaktan daha önemlidir." (Eagleton, 2006, s.17). Gelişmiş toplumlarda, egemen ideolojinin yaygınlaşmasının aracısı olarak iletişim araçları ve kanalları görülmektedir; sürekli yön değiştiren haber ve iktidar dünyasının birbirine olan yakınlığı ve bu mesafeyi belirleyen çerçeveler tartışmanın başka bir boyutunu dile getirir.

Görülen o ki "ideoloji" dili kullanma biçimleriyle birlikte her alanda kendini göstermektedir. "Söylem" in kullanıldığı ölçüde etkili olması en yaygın olarak iletişim araçlarıyla kolaylaşmıştır. Haber metinlerinde kullanılan söylem dili ise kitle iletişim sürecinde bu ideolojik çağırmanın başka bir yoludur. Kitle iletişim araçlarından etkilenen toplumların yapısal koşulları da bunda çok etkilidir. Modern toplumda kitle iletişim araçları, koruma değişme ve gelişme süreçlerinde, toplumsal hareketin sadece birey ve grup düzeylerinde değil, toplumsal düzlemle de yaşamsal olarak bilgi sistemleri olarak değerlendirilir" (Rigel, 2000, s.168).

Yapılan çalışmalar ideoloji çerçevesinde mi yoksa söylem çerçevesinde mi daha çok yoğunlaşmalıdır. Aslında ortaya çıkan bu soru çalışmaların yöneldiği politik bakış ile ilgilidir. "Söylemin hem üretilmesinde hem de algılanmasında, ideolojiler genellikle dolaylı olarak önyargılı zihinsel modelleriyle işlerler. İdeoloji ve söylem arasındaki bağlar her iki yönde işler. İdeolojiler hem söylediğimiz şeyi hem de onu nasıl söylediğimizi etkiler hem de bunun

tersini, İdeolojileri okuyarak ve çok miktarda metni, konuşmayı dinleyerek ediniyor ve değiştiriyoruz. “İdeolojiler doğuştan gelmezler, öğrenilirler (Dijk, 2003, s.111).

1.5 Medya ve Siyaset

Medya tanımlaması yapmadan önce kavramı açmak, detaylandırmak konumuzun daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacaktır. Medya kavramı günlük dildeki çok fazla kullanımına rağmen kapsamı ve sınırları hala muammadır. Medya kavramı yerine “kitle iletişim araçları” (KİA) tanımlamasını kullanmak kavramsal kargaşanın önüne geçmemizi sağlayacaktır (Kocadaş, 2005, s.5).

İngilizcede araç, orta, ortam anlamında kullanılan medium (Latince medius) sözcüğünün çoğul hali olan medya sözcüğünü kullanırız. Ayrıca, dilimizde medya kavramının karşılığı olarak biraz hantal olmakla beraber, “kitle iletişim araçları” kavramsallaştırmasını da kullanırız (Nalçaoğlu, 2003, s.51).

Kitle iletişim araçlarının bütünü kapsayan bir şekilde kullanılan medya kavramı genel bir kavramdır. Egemen ideolojinin yaygınlaşmasında etkin bir rolü olan kitle iletişim araçları özellikle hedef kitle üzerinde etki oluşturmaya çalışan araçlar olarak görülmektedir.

Kitleleri bilgilendirme, haber verme ve eğlendirme işlevi olan medya; toplumlara toplu hitap edebilmek, kitleleri tüketime yönleltmek ve onlara iletilen belirli görüş ve düşünceleri kabullenmelerini sağlamak amacıyla faaliyet gösterir (Akdağ, 2014, s.).

Antik Yunancada “politica” kelimesine dayanan Siyaset, “Arapça”dan türetilmiştir. Arapçada birincil anlamı; seyislik, at idare etmek olan kavram, devlet idaresi anlamında da kullanılmıştır. Politica kavramı antik yunan dilinde; vatandaş olma hakkıyla ilgili şeyler; devlet, devlet organizasyonu, siyaset düzeni, cumhuriyet, özgür ve egemen olma hakkı ile ilgili bütün her şeyi kapsamaktadır (Göksal, 2014, s.5).

Medya özellikle içinde yaşadığımız çağda siyasetin, kurar, üretir ve onu istediği formda sunar. Bilgi çağı, medya çağı, postmodern dönem, gösteri toplumu gibi birbirinden farklı tanımlamalar içinde yaşadığımız zaman dilimini tanımlamak için kullanılmaktadır. Bireyin ideolojik bağlarla örülü siyasi davranışlarının ve tutumunun kurucu unsuru medyadır.

Bireylerin siyasal pratiklerinin oluşması, inanç sistemlerinin, değer yargılarının oluşması ve siyasal sistem hakkındaki bilgi boşluğunun doldurulması işlevi günümüzde medyanın önemli özelliklerindedir.

Medyanın siyasal hayata müdahil oluşuyla birlikte yaşanan dönüşümleri McQuail siyasal liderlerin giderek toplum için daha önemli hale gelmesi, kamuoyu dikkatinin yerel siyasetten çok ülke siyasetine çevrilmesi, yüz yüze siyasal kampanyaların azalması ve seçimlerin bir 'at yarışına' dönüşmesi, buna karşın partizanlık ve ideolojinin çözümsüzlüğü getirmesi, haber değeri anlayışının değişmesi, şeklinde tanımlayarak özetlemektedir (Damlapınar, 2008, s.200).

Siyaset ve medya arasında varlıksal bir birliktelik söz konusudur. Siyasetçiler kitlelere sesini duyurmak istemekte, medya ise onları ulaşılması genellikle kolay olan haber kaynakları olarak kodlamaktadırlar. Bu açıdan değerlendirildiğinde her ikisinin de ihtiyaçları nihai olarak diğeri ile birliktelik göstermektedir.

Aralarında karşılıklı faydaya dayanan bir ilişki söz konusudur ama ilişkideki genel sınırları çizen medya değil siyasettir. Bu sebeple medyanın gelişimi mevcut siyasi sisteme bağlıdır denilebilir. Siyasal sistemlerden bağımsız bir medya düzeni hiçbir zaman olamaz (Akdağ, 2014, s.2).

Siyaset yapıları; medya ile karşılıklı anlayış geliştirdiği ve karşılıklı fayda sağladığı durumlar; sosyal hayattaki çatışma ve uyumsuzluğu önleme çabası içinde medyayı kullandığı zamanlarda; farkında olunarak veya olunmayarak, direk veya dolaylı yoldan medya iktidarın yararına çalışmaktadır. Böyle durumlarda mevcut iktidar, uygulamış olduğu politikalara ve sonuçlarına, toplumdaki genel ortama ve sorumlulara karşı toplumda rıza gösterilmesini amaçlamaktadır.

Siyasal iktidar medyaya kendi söylemini benimseterek yayın politikasını şekillendirmektedir. Bu doğrultuda medya, gündemin şeklini değiştirme, yönlendirme, kriz durumlarını yayma, kamuoyunda apolitik bir düzen oluşturarak duyarsızlaştırma, mevcut durum hakkında bilgilerden mahrum kalmalarını sağlama, mevcut iktidar ve yürütmüş oldukları politik girişimlerin tek çare olduğunu mutlaklaştırma gibi hedeflere uygun bir yayın politikası geliştirmektedir (Damlapınar, 2008, s.202).

Siyasal sistemin en önemli yansıtılma mekanizması medyadır. Siyasiler için hükmedilmesi gereken birer kale, sığınılan liman, teşhir edinilen, yaşanılan, mücadele edilen birer arena haline gelmiştir. Medya siyasal bağlamda gücün ve iktidarın sağlayıcısı ve elde tutulması; politik onay sağlamaya muktedir bir araç durumundadır. Bu sebepten dolayı siyasal iletişim alanı; toplum hayatındaki konuların tartışıldığı ve çözüm önerilerinin geliştirildiği bir yapıdan, oyuncularının kurgulandığı, yeniden üretildiği bir alana kaydı (Çebi, 2002, s.1).

1.5.1 Medya ve Siyasal İletişim

“Siyasal iletişimi” geniş anlamı ile basit olarak tanımlarsak, siyasilerin ideolojik amaçlarını kitlelere ulaştırabilmek, kabul ettirebilmek ve gerektiğinde onları eyleme geçirebilmek için kullanılan iletişim tür ve teknikleridir (Aziz, 2011, s.3).

Siyasal iletişimi; siyaset alanında kendisini sunma ve karşısındakinin farkına varma sanatı, araştırma konusu siyasi yapı ile iletişim arasındaki ilişki olan, interdisipliner bir akademik alan olarak tarif etmek mümkündür. Siyasal iletişim olgusu, liberal demokrasi anlayışının bir ürünüdür (Genel, 2012, s.24).

Siyasal İletişim bütün egemenlik şekillerinin ihtiyacına yanıt aramak için sürekli var olmuştur. İktidara gelmek, iktidarın sağladığı gücü kullanmak ve vatandaşa bu konuda bilgi verebilmek için gerekli olan siyasal iletişim, programların, platformların (temel düşüncelerin) ve diğer önermelerin varoluş sebebi olma özelliğini göstermektedir (Aktaş, 2004, s.47).

Siyasal iletişim, günümüzde araştırmacılara birçok toplumsal bilim disiplininin oldukça zengin bir veri ve perspektif birikimi sunan bir alan. Ne var ki bu alanın sınırlarını çizmek o kadar da kolay değil. Swanson ve Nimmo disiplinlerarası olarak tarif ettikleri siyasal iletişim alanının iletişim süreçleriyle siyasal süreçler arasındaki ilişkiler hakkında önermeler geliştiren araştırmalardan meydana geldiğini belirtiyorlar. Bu araştırmaların ilgi odağını genellikle siyaset disiplinince siyasal olarak nitelenen mesajların üretimi, dağıtımı ve etkileri oluşturuyor (Mutlu, 2005, s.363).

Siyasal söylem ve propaganda kavramları zerinden konumlandırılan siyasal iletişim alanı, çalışmalar geliştikçe seçim ve seçim kampanyaları, seçmen davranış ve tutumları, oy kullanma alışkanlıkları gibi durumlarla ilişkilendirilmeye başlanmıştır (Ekinci, 2014, s.15).

Bu tanımları ve yaklaşımları artırmak mümkündür. Fakat genel anlamda değerlendirildiğinde siyasal iletişim kavramı sadece iktidara gelme sürecindeki iletişim çalışmalarını değil, siyasetle ilintili tüm iletişim alanlarını kapsar konumdadır. Kimi zaman siyasal partilerin ve siyasetçilerin seçmeni ikna taktikleri olarak isimlendirilse de kapsamı çok daha geniştir. Bu yüzden seçmenleri iknaya yönelik taktikleri daha spesifik bir yaklaşımla incelemek ve adlandırmak gerekli görünmektedir (Aktaş, 2004, s.49).

1.5.2 Medya ve Seçim Kampanyaları

Seçim kampanyaları, siyasi arenada genel seçim veya yerel seçim dönemlerinde partilerin veya partilerin adaylarının, seçimi kazanmaya yönelik olarak yürüttükleri, siyasal kampanya çalışmalarında uygulanan teknik süreçtir.

Gündeme gelme ve kalma, parti ile adayların propaganda amaçlı ilanları ve medyaların yayın politikaları siyasal kampanyalarda medya kullanımına örnekler olarak sayılabilir (Devran, 2011, 1).

Seçim kampanyalarından söz edebilmek için birbirleri ile yarışan partilerin ve adayların olması gerekmektedir. Amaç bilgi verme, ikna etme ve oy verdirmeye yönelik kamu seferberliğinin gerçekleştirilmesidir. Yapılan araştırmalara göre, seçim kampanyalarının, kararlı seçmen üzerinde etkili olmasından çok, özellikle “yüzen oy” olarak tanımlanan, seçimlerin son günlerine kadar hangi partiye oy vereceği belli olmayan kararsız seçmenler üzerinde etkili olduğu görülmüştür (Aktaş, 2004, s.49-50).

Literatürde siyaset alanında seçim kampanyalarında yararlanılan medyayla ilgili olarak iki kavram kullanılmaktadır. İlki ücret karşılığında kendisinden faydalanılan medya (paid media), ikincisi ise karşılıklı fayda, ideoloji birlikteliği yada farklı sebeplerden ötürü desteklenen medyadır (earned media) (Devran, 2011, 1).

Seçmenin düşleri ve ümitleri ile adayların vaatleri arasında; seçim kampanyaları aracılı ile hayata geçirilen iletişim sayesinde bir bağ oluşturulmakta ve bir köprü kurulmaktadır (Aktaş, 2004, s.50).

Ünlü siyasal iletişim uzmanı Dick Morris yeni medyanın siyasal iletişime ve seçim kampanyalarına çok belirgin bir biçimde etki edeceğini dile getirerek görüşlerini şu üç başlıkta özetlemiştir:

a-İnternet, seçmenlere daha kolay oy kullanma imkânı sunacağından, seçimlere katılımı artıracaktır.

b-Siyaset kamusal platform olarak geleneksel medya'dan internete kayacağından internet teknolojisi daha düzgün, interaktif (etkileşimli) demokrasiyi teşvik edecektir.

c- Seçim kampanyaları daha düşük bütçelerle gerçekleştirilebilecektir. Çünkü siyasi partiler ve adaylar mesajlarını internet üzerinden ücretsiz ya da daha ekonomik imkanlarla hedef kitlelerine ulaştırabilecektir.

Seçim kampanyaları dönemi, siyasal partinin ya da bireysel olarak siyasetçinin yoğun tanıtım ya da propaganda yaptığı dönemdir. Seçime girecek adayın, bağımsız aday olmaması durumunda yapması gerekenler için topluma daha doğrusu seçmene verilecek her mesajın, onda tutum ve davranış değişikliği yapması gerekir. Çünkü zaman dardır ve her mesaj sonuca yönelik olmalıdır. Bu bağlamda siyasal aktör/siyasetçi fiili olarak seçim kampanyasının bir parçası olmalı ya da kendi bireysel tanıtımı ile ilgili çalışmalarda yapması tavsiye edilen ve aşağıda belirtilen konularda işbirliği yapmalıdır:

- Seçim kampanyası sırasında parti ile sıkı ilişki içerisinde olunması gerekir.
- Partinin genel sloganı ve alt sloganları tüm adaylar tarafından kullanılmalıdır.
- Bu sloganlarla bütünleşen, kaynaşan, onu destekleyen adayın kendi sloganları da oluşturulabilir.
- Partinin seçim bildirgesi çok iyi okunmalı, özümsemeli ve gerektiği yerde seçmenin yapısına bağlı olarak- açıklanmalıdır. Örneğin gençlerin yoğun olduğu bir toplantıda, değinilecek konular içerisinde ve seçim bildirgesinde yer alan bilgiler, projeler olmalıdır.

- Her siyasetçi adayının kendi yapacakları, vaatleri önceden saptanmalı ve partisinin programı ile uyuşması sağlanmalıdır.
- Aday, kendini tanıtacağı, propagandasını yapacağı yolları önceden saptamalıdır. Bu da seçmen kitlesini çok iyi tanımakla olur.
- Yapılması çok zor olan, açıklandığında seçmen kitlesinde inandırıcı olmayan konulara girilmemeli, vaatlerde bulunulmamalıdır.
- Kesin, somut olaylar üzerinde konuşulmalı, parti ile ters düşecek konulara girilmemelidir.
- Okuma yazma oranının düşük olduğu bir ortamda İnternet ortamında bilgiler vermek ya da kalın tanıtım kitapları hazırlamak yerine, görsel materyali çok (bol resimli), yazısı az, kısa açıklamalı el ilanları, broşürler hazırlanarak dağıtılmalıdır.
- Hazırlanan broşürlerin dağıtımını da önemlidir. Bunların konuşma yapılacak mekânlara, olanak ölçüsünde aday tarafından ya da belli düzeyde yakınları, partililer tarafından dağıtılması sağlanmalıdır. Para ile çocuklara, gençlere verilerek dağıtım yapılan bu tür yazılı materyalin etkili olmadığı; okunmadığı, okunsa da akılda kalmadığı bilinmelidir.
- Adayların, ekonomik güçleri çerçevesinde çeşitli promosyon malzemeleri hazırlanarak dağıtılabilir. Bunlarda da abartıya kaçmadan, kişilerin bireysel olarak ya da ailece kullanabilecekleri, kalıcı tanıtıcı eşyalar seçilmelidir. Burada günün, toplumun koşullarını ve gelişen teknolojiyi de yakalayan hatırlatıcı ürünler yapılabilir.
- Promosyonların dağıtımında da, hedef kitleye kolayca ulaşan, ince yollar bulunmalıdır.

Seçim kampanyaları döneminde televizyonun kullanımının sınırlarını , 298 sayılı “Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun” belirlemiştir. Bu kanuna göre mevcut durumda kampanya süresinde adaylar televizyonlarda propaganda amaçlı reklam yayınlatabilmezken, gazetelere ilan verebilmektedirler. Siyasal partiler televizyonlara para karşılığı reklam veremedikleri için bu mecralardan başka şekillerde faydalanmaya gayret etmektedirler.

Siyasal partilerin ve adayların bu doğrultuda en fazla kullandıkları yollar olarak; farklı şekillerde haberlerde yer alarak gündeme gelme, açık oturumlara iştirak etme, çeşitli canlı yayınlara konuk olmak vb. sayılabilir.

1.6. Medyanın Gündem Oluşturma Kuramı

Sözlük anlamı itibariyle İngilizce’de agenda kelimesi ile karşılanan gündem sözcüğü Türkçede gün kökünden türetilmiştir.

Tarihin içinde yaşanan zaman diliminde konuların ve olayların önem sırasına göre sıralanmasına gündem denir. Gündemlerin, dinamik karşılıklı etkileşimlerin bir sonucu olarak ortaya çıktığı, farklı sorunların zamanla önem kazandıkça ve önemini kaybettikçe, gündemlerin bu akışkanlığın görüntülerini sundukları belirtilmektedir (Terkan, 2005, s.42).

Siyaset ile medya ilişkisi Gündem Belirleme Kuramı bağlamında incelenebilir. Kuram, her iki kurum arasındaki ilişkiyi gündeme getirdikleri konu üzerinden inceleyerek; birbirlerine karşı olan etkilerini ortaya koymaya çabalamaktadır. Gündem Belirleme Kuramı, kamunun konuştuğu ve üzerinde düşündüğü konuların medya tarafından haberlerin sunulmuş şekliyle belirlendiği düşüncesi üzerine kuruludur.

Cohen bu durumu şu şekilde ifade etmektedir; “medya çoğu zaman insanlara ne düşüneceklerini söylemede başarılı olmayabilir. Ancak, izleyicilerine ne hakkında düşünmeleri gerektiğini ifade etme konusunda başarılıdır.” (Güneş, 2014, s.3).

Gündem belirleme yaklaşımı; kamu tarafından önemli görülen konu ve sorunların medya tarafından da önemli olduğu ve kamu gündeminin medya tarafından belirlendiği tezine dayanmaktadır. Kuram; siyasal gündem, kamu gündemi ve medya gündemi,

bağlamındaki ilişkiler üzerine odaklanmakta ve her bir gündemin birbirleri üzerindeki etkilerini çeşitli açılardan ortaya koymaya çalışmaktadır (Terkan, 2005, s.42). En genel hatlarıyla kuram; düşünce, inanç ve tutum oluşumunda medyanın rolü ve etkilerini konu edinmektedir.

Maxwell E. McCombs ile Donald L. Shaw kuramı ilk dile getiren kişilerdir. İkili Amerika Birleşik Devletleri (ABD) başkanlık seçimi döneminde ampirik bir çalışma yapmıştır. Çalışmada, medya gündemi ile kamunun gündemi karşılaştırılmıştır (Yüksel, 2007, s.577).

McCombs ve Shaw, 1977’de yayımladıkları 1972 Başkanlık seçimleriyle ilgili çalışmada da kitle iletişim araçlarının kamu gündemini belirlediğini bulmuşlardır. Böylece, bu çalışmalarla kuram, medyanın alıcılar üzerindeki ideolojik etkisini ampirik olarak test etmek üzere bir araştırma modeli önermiş olmaktadır.

Medyanın, habercilik yönüyle haber üreten değil ‘olayları yeniden üreten’, anlamlandıran ve bu anlamları aktaran ‘yeni’ konumu, dördüncü kuvvet olarak nitelendirilmeye devam edilmesi konusunda bazı tartışmaları başlatmıştır. Medya ona atfedilen gücü çoktan aşmış gözükmekte ve bu durum onun etkileri konusunda yeni yaklaşımların da geliştirilmesi gereğini doğurmuştur. Bu yaklaşımlardan biri Ramonet’e aittir ve Ramonet medyanın gücü konusunda şöyle demektedir;

Öncelikle, egemen medyayla politik iktidar arasında bir bakıma iç içe geçme söz konusu ve bu durum öyle bir noktada ki, vatandaşlar “dördüncü güç”ün kritik işlevini yerine getirip getirmediğinden kuşkulananmakta. Ayrıca “dördüncü güç”ten söz edebilmek için, ilk üç gücün var olması ve Montesquieu’nun sınıflamasında bunları düzenleyen hiyerarşinin hala geçerli olması gerekmektedir. Gerçekte, ekonomi bugün birinci gücü açıkça elinde tutuyor. İkinci sırayı kuşku yok ki-etki, eylem ve karar aracı oldukları tartışmasız-medya alıyor(bu ilk iki gücün iç içe geçtiği açıkça ortada), öyle ki politik iktidar ancak üçüncü sırada yer almakta (Ramonet, 2000, s. 46).

Kuram, gündem belirleme sürecini oluşturan öğeler olarak belirlediği üç farklı gündem yapısının aralarındaki ilişkilerin ve birbirlerine karşı etki düzeylerini belirleme

çabasıdır. Gündem Belirleme Kuramı diğer etki araştırmalarıyla iç içe ilerlemiş Bernard Cohen'in "Medya ne düşüneceğimizi söylemekte başarılı olmayabilir, fakat ne hakkında düşüneceğimizi söylemekte fevkalade başarılıdır" ifadesiyle kuramın temel modelinin temel düşüncesi kaydedilmiştir (Yüksel, 1999, s.25).

Siyasal gündem belirleme modeli ile ilgili çalışmalar Cobb ve Elder tarafından 1972 yılında başlamıştır. Kamuoyu ve medya ilişkilerinin analizinin yapıldığı Watergate olayı çalışması ile Lang ve Lang'ın katkısı gündem belirleme çalışmalarının gelişimi açısından çok önemlidir (Severin & Tankard, 1994, s.389).

Siyasal gündem belirlenmesinde medya ve kamunun etkisiyle birlikte ele alınması gereken bazı hususlar söz konusudur. Özellikle haber metinlerinin ideolojik olarak tarafsızlığı, haber kaynaklarının siyasal duruşları, toplumsal ve finansal yapıdaki güncel ortam, siyasi olayların medyada yer alma biçimi ve içeriğinin belirlenmesi süreci, bu durumların seçmenin davranış ve tutumları üzerindeki tayin edici rolü üzerinden durulmalıdır. Böyle araştırmalarda "herhangi bir konunun ya da sorunun hükümet politikalarına alınmasındaki etkenlerin belirlenmesine" gayret gösterilir (Yüksel, Medyanın Gündem Belirleme Gücü, 2001, s.43).

1.6.1 Medya Gündemi

Medya gündemi; en açık şekilde "belirli bir zaman dilimi içinde medyada yer alan olaylar ve sorunlar listesi" olarak tanımlanmaktadır (Terkan, 2012, s.563).

Medyada içerik oluşturulma sürecinde başlıca etkenleri Shoemaker ve Reese; bireylerin algı durumları aşaması, medyanın günlük pratikleri aşaması, kurum yapısının oluşturduğu aşama, alan dışı aşama ve ideolojik aşama olarak toplamda beş bölümde incelerler (İrvan, 1997, s.130).

Medya çalışanlarından kaynaklanan etkiler, genellikle gazetecilerin cinsiyeti, ideolojisi, eğitim seviyesi, etnik kökenleri, tutum ve davranışları, değer yargıları, inanç sistemleri, meslek etik kodları (İrvan, 1997, s. 132) şeklindeki etkenler söz konusudur. Medyanın gündelik pratiklerinin içeriğin oluşum aşamasındaki etkileri çok önemlidir. Eşik beklelerinin tutum ve davranışları ve haber değer normları haber seçiminde son derece

etkilidir. Eşik bekçiliğinin devamı niteliğindeki medyanın gündem belirleme işlevi bu aşamalardan sonra meydana gelmektedir.

Medya organizasyonlarının ekonomik özellikler üzerinde durulması ise genellikle kurum yapısı etmeni üzerinde durulmasını gerektirmektedir. Organizasyonun örgütlenmesi, örgüt yapısının benimsemiş olduğu yayın politikası, finansal kaygılardan kaynaklanan ilişkiler gibi birçok unsur içeriğin oluşumuna etki etmektedir. Meslek profesyoneli ve haber kaynağı arasındaki ilişkiler, çıkar ve baskı gruplarının dayatmaları ve lobcilik faaliyetleri ise organizasyon dışı etmenlere örneklik teşkil etmektedirler (Yüksel, 2001, s.72).

Marksist kuram, yapısalcı yaklaşım ve kültürel çalışmalar ideolojinin medya üzerindeki etkileri hakkında farklı yaklaşımlara sahiptirler. Medyanın gücünün asıl kaynağı noktasında ideolojik tutumlarının olduğu konusu göze çarpsa da ideoloji sözcüğünün kavramsal çerçevesinin çizilmesinde bariz farklılıklar söz konusudur.

1.6.2 Kamu Gündem

Kamu gündemi; en genel anlamda, zamanın herhangi bir noktasındaki kamuoyunun sorunlara/konulara ilişkin öncelik sıralaması olarak tanımlanmaktadır. Kamu gündemi öncelikli olarak, kamunun sorunları ve kitle iletişim araçlarında ortaya konulan sorunlar arasındaki ilişki ile ilgilenmektedir. Kamu gündemi araştırmaları, kitle iletişim alanında önemli bir yer etmekle birlikte, sosyoloji, siyaset psikolojisi, siyaset bilimi gibi alanlarında yakından ilgilendiği bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır (Terkan, 2005, s.90).

Gerçekte, medyanın kamu üzerindeki etkilerine yönelik yaklaşımlar ideolojik akımların etkisiyle kültürel yaklaşımların ortaya çıkması ile göz ardı edilmiş ise de günümüzde ideolojik akımların yerini küresel yaklaşımların tartışılmasıyla birlikte kamunun üzerinde medyanın gündem oluşturma teorisi kabul edilirliğini sürdürmektedir. Modern toplumlarda medya, kamuoyunu oluşturma ve yönlendirme işlevini üstlenmiştir. Böylelikle medya halka ne düşüneceğini değil, ne hakkında düşüneceğini söylemektedir (Gökçe, 2008, s.105).

Seçim dönemleri medyanın kamuyu etkileme ve gündemi belirleme gücünün arttığı zamanlardır. Bu dönemlerde düzenlenen kampanya süreçleri medyalarla birlikte seçmen yani

kamu için de büyük önem arz etmektedir. Halk bu dönem sonucunda vereceği karar ile hem kendisinin hem de içinde yaşamakta olduğu ülkesinin gelecekteki yönetimine dair söz söyleme durumundadır.

Karar aşamasında seçmen, adaylar hakkında ve parti programları hakkında bilgileri farklı kaynaklardan temin etmektedir. Bu kaynakların başında ise medya gelmektedir. Medyada yer alan haberler, yorumlar ve eleştiriler aday seçmen arasındaki bilgi boşluğunu doldurur. Seçmen medyalarda yer alan aday haberlerinin önem sırasına göre kendi değer yargılarına göre bir kanaat oluşturmaya çabalar. Birey merkezli siyasi sistem ve günlük gelişmeler hakkında bilgiler sunan medya toplumsal sistemdeki çeşitli etki mekanizmalarından bilgiler aktarır. Bu şekilde toplumun oyunun şekillenmesinde büyük rol oynamaktadır (Güneş, 2014, s.4).

1.6.3 Siyasal Gündem

Siyasal gündemin belirlenmesinde medyanın ve kamunun etkisi olduğu aşikardır. Bununla birlikte siyasal gündemin oluşumunda birçok farklı unsur söz konusudur. Siyasal gündem kavramını kısaca, belirli bir toplumun problem çözmedeki öncelik sıralamasının bir özeti şeklinde tanımlayabiliriz (Terkan, 2012, s.565).

Siyasal gündemle ilgili olarak, siyasal alanda yer alan aktörlerin, grupların veya kurumların gündemlerinin ne şekilde belirlendiği, politik gündemde yer alan konuların ne şekilde seçildiği ve benzer bir bakış açısıyla bir konunun siyasal gündeme taşınabilmesi için ne gibi niteliklere sahip olması gerektiği gibi çok sayıda değişkenden söz edilebilir. Çünkü siyasal gündem, bazı hükümet organları tarafından politika eylemi için düşünülen sorunları veya siyasi liderler, çıkar grupları liderleri, medya dâhil çeşitli liderlik kesimleri tarafından benimsenen sorunları ya da genel kamuoyunun büyük bölümünün endişelerini yansıtan sorunları ele almaktadır (Terkan, 2005, s.122).

Kısacası siyasal gündemde yer alan konular, siyasal aktörlerin, grupların veya kurumların öncelikli konularıdır. Siyasal gündemin medya gündeminden etkilendiği ve belirli boyutlarda medya gündeminin konu önceliğine göre şekillendiği kabul edilen bir görüştür. Medya iletileri, bireylerin anlam dünyasını yeniden şekillendirip yorumlar. Bu etkiler sadece birey ve toplumun yeniden yorumlanması ve şekillendirilmesiyle sınırlı

kalmamaktadır. Egemen siyasal sisteme dahil olan güçlü parti liderlerini ve iktidarın politik tavrını da etkileyecek büyüklüğe erişebilmektedir (Arslan, 2004, 2).

Siyasal gündemin belirlenmesi aşamasında medya kendisine bir çok farklı vazife yük etmiştir. Olayların haberleştirme aşamasına eşzamanlı olarak hikaye ve olaylar üretilerek kurucu bir unsur haline gelebilmektedir. Medya takındığı tavır ve tutumla bir politik oyuncu haline gelebilmektedir. Enformasyon üretim ve aktarmanın yanında politik gündem konusunda belirleyici olabilme işlevi bu hakkı kendisine tanımaktadır (Güneş, 2014, s.4).

Konuların taşımış oldukları birçok özellik yapılan çalışmalar analiz edildiğinde siyasal gündem üzerinde etki boyutu açısından büyük önem arz etmektedir. Siyasal bir konu haline gelebilmek için konuların bazı özellikler taşıması, dikkat çekmesi ve önemli olması gerekmektedir. Siyasi başarılar, politik gelişmeler, kriz durumları, olayların sürpriz niteliği taşıması gibi özellikleri bu kapsamda sayabiliriz (Gökçe, 2008, s.113).

Bir konu medya tarafından sürekli bir şekilde tekrarlanarak gündemde tutulabilir. Bu durum Siyasal gündemin şekillenmesini etkileyen bir unsurdur. Medyanın etki gücünün farkında olan siyasetçiler seslerini kamuya duyurma aracı olarak gördükleri medya ve medya profesyonelleri ile yakın ilişkiler geliştirmektedirler.

Siyasi iktidar için medya, meşruiyet sağlama, egemenliğin ve gücün devamının onay mekanizması ve sürekliliğin devamı açısından çok önemli bir yerde durmaktadır. Toplum içerisinde farklı medyalar, adaylar ve partiler için bir ajans işlevi görebilmektedirler. Destekledikleri adayın veya partinin mesajlarını sıklıkla halka iletirler. Partinin ve adayın sahip oldukları ortak ideolojiye yakın veya uygun yayın politikası geliştirirler. Destekledikleri aday ve parti yararına kamuoyu oluşturarak önemli katkılarda bulunabilirler (Güneş, 2014, s.4).

2. TÜRKİYE'DE CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMLERİ

Cumhurbaşkanlığı makamı, temsil ettiği değer itibari ile yönetim şekli olarak cumhuriyetin benimsenmesinden günümüze kadar geçen sürede çok büyük önem arz etmektedir. Türk siyasal hayatı çok kırılmalı bir yapıdadır. Siyasal hayatımıza yön veren anayasalar sırasıyla 1921, 1924, 1961 ve 1982 yıllarında ortaya çıkmıştır. Bu anayasaların kazanımları ve kaybettirdiklerinin yanı sıra, darbe dönemleri ve yaşanan sosyal hareketler siyasal sistemimiz açısından önemli dönemleri işaret etmektedirler.

Cumhurbaşkanı başlarda mevcut sınırlı yetkileriyle, cumhurun ve devletin başı olması özelliğiyle değerini her zaman korumuştur. Anayasalarda yapılan değişikliklerle beraber cumhurbaşkanının yetkileri de değişiklik göstermiş ve birçok gücü kendisinde barındıran bir konuma gelmiş/getirilmiştir (Gözcü, 2014, 2).

Cumhuriyetin ilan edildiği 1923 yılından günümüze kadar geçen süre içerisinde yapılan on dokuz seçimde on bir farklı isim devletin zirvesine çıkmıştır.

Mustafa Kemal Atatürk ve İsmet İnönü dört defa, Celâl Bayar üç defa, Cemal Gürsel, Cevdet Sunay, Fahri Korutürk, Turgut Özal, Süleyman Demirel, Ahmet Necdet Sezer, Abdullah Gül bir defa cumhurbaşkanlığına seçildiler. Kenan Evren ise seçilmeden cumhurbaşkanı oldu (Tanrıverdi, 2014, 4). Recep Tayyip Erdoğan ise yapılan son seçimlerde ilk defa cumhurbaşkanı olmuştur.

Meclis tarafından yedi yıllığına seçilen Cumhurbaşkanları, 2007 yılında cumhurbaşkanlığı seçimlerine yönelik olarak anayasada yapılan değişiklikle birlikte artık halk tarafından ve en fazla iki dönem olmak üzere beş yıllığına seçilmektedir.

1923-1961 yılları arasında yapılan 12 cumhurbaşkanı seçimine tek aday katıldı ve bu seçimler birinci turda tamamlandı. 1966'dan sonraki altı seçimde birden çok aday çıktı. 1921 ve 1924 Anayasalarının yürürlükte olduğu dönemlerde yapılan seçimlerde herhangi bir sorun yaşanmazken, 1961 ve 1982 Anayasalarının yürürlükte olduğu dönemlerde cumhurbaşkanı seçimleri siyasi krizlere neden oldu. Çözüm arayışları sırasında, dört kez anayasa değişikliği gündeme geldi; 1973, 1980 ve 2000 seçimlerindeki değişiklik önerileri Meclis tarafından

reddedildi; 2007 yılındaki Cumhurbaşkanı seçimlerinde gündeme gelen Anayasa değişikliği referandumla kabul edilerek seçim sisteminde köklü değişiklikler yapıldı (Ergül C. , 2014, 3).

Cumhurbaşkanlığı makamına devredilen birçok yetki ve hüküm nedeniyle siyasi sistemimizin niteliği hakkında bazı tartışmalar söz konusudur. Parlamenter sistem olmasına rağmen cumhurbaşkanının mevcut yetkileri parlamenter sistem özelliğini sistemi zedelemektedir.

Devletin yönetim ve şekli ve cumhurbaşkanlığı seçimleri hükümleri, 1923 yılında gerçekleştirilen değişiklikle 1921 anayasasında belirlenmiştir. Yürütme yetkisinin cumhurbaşkanı ve bakanlar kurulu eliyle kullanılabileceğinin hükümleri ise 1924 anayasasında belirlenmiştir (Gözcü, 2014, 4).

Cumhurbaşkanlığının temsil niteliğine getirilen 1961 Anayasasında reis-i cumhurun yetki ve sorumlulukları yeniden düzenlenmiştir. Anayasada yer alan bazı maddelerde cumhurbaşkanı eylemlerinden dolayı sorumsuz tutulmuştur. İmza yetkisi başbakan ve bakanlar kurulunda olduğu için tek sorumlu onlar olacaklardır.

Güçler ayrılığı ilkesini benimsemesi yani yasama, yürütme ve yargının farklı erkler tarafından yürütülecek olması ve cumhurbaşkanlığı makamının tarafsızlığı hükümleri nedeniyle 1961 öz anlamda bir parlamenter sistem meydana getirmiştir (Gözcü, 2014, 5).

Türk siyasi hayatı birçok darbe dönemi görmüştür. 1982 Anayasası da bu darbelerden bir tanesi olan 80 darbesinin bir ürünüdür. Etkili bir anayasa olmakla birlikte cumhurbaşkanlığı atamasında askerlerin etkili olduğu dönem içinde bu makama olağanüstü yetkiler vermektedir.

Cumhurbaşkanı sorumsuzdur ve parlamento görevine son veremez. Bir yenil de meclis dışından birisinin seçimine olanak sağlamasıdır. Cumhurbaşkanlığı yetkileri ve seçimleri ile ilgili olarak yaşanan bütün bu gelişmeler sonunda 2007'deki değişiklikle birlikte seçme hakkı ilk defa halka verilmiştir (Gözcü, 2014, 7).

2.1 1923-1950 Dönemi Cumhurbaşkanlığı Seçimleri

Türkiye cumhuriyetinin ilk seçimleri 29 ekim 1923 tarihinde devletin yönetim şeklinin cumhuriyet olduğu ilan edildikten hemen sonra gerçekleşmiştir. Tek aday olan Gazi Mustafa Kemal Paşa, toplantıda hazır bulunan 158 milletvekilinin oy birliğiyle (Meclis'teki milletvekili sayısı 287) Cumhurbaşkanı seçildi (Ergül C. , 2014, 9).

Gazi Mustafa Kemal Paşa Cumhurbaşkanı olarak seçilmiştir. Gazi Paşa 1927,1931ve 1935 Yıllarına yapılan seçimlerde de Cumhurbaşkanı olarak seçilecektir (Kütük, 2012, s.17).

TBMM'nden doğmuş bir makam olarak değerlendirilen Cumhurbaşkanlığı'nda Birinci Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk'ün konumunun çok özel olduğu görüşlerine yer verilmiştir. Gerekçe olarak Türk Devrimi'nin önderi, Müdafâ – i Hukuk hareketinin lideri, TBMM'nin Başkanı, Ordunun Başkomutanı olması hususları sayılmıştır. Bu sıfatlarla adı konmasa da devlet başkanlığını yürütmektedir (Kütük, 2012, s.17).

Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal'in ikinci sefer seçildiği seçimler 1 Kasım 1927 tarihinde yapılmıştır. Üçüncü dönem milletvekillerinin gerçekleştirdiği seçime 316 vekilin 288'i katılmıştır. Oy birliği Mustafa Kemal Paşa tekrar seçilmiştir.

1927 Cumhurbaşkanlığı seçiminde Mustafa Kemal Paşa ikinci kez bu göreve itirazsız ve tartışmasız seçilmiştir. 3. Dönem TBMM'nin açıldığı gün olan 1 Kasım 1927 tarihi öncesinde Mustafa Kemal Paşa'nın yeniden cumhurbaşkanı seçileceğine ilişkin genel bir kabul söz konusudur. Zaten o şartlarda aksini düşünmek mümkün değildir (Yücel, 2012, s.14).

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin dördüncü dönemini oluşturan vekillerin gerçekleştirdiği cumhurbaşkanlığı seçimi 4 Mayıs 1931 tarihinde yapılmıştır. Yapılan seçime katılım 317'de 289 vekil şeklinde olmuştur. Atatürk bir kez daha bütün oyları alarak cumhurbaşkanı seçilmiştir.

Bu cumhurbaşkanı seçimlerinde TBMM'de ilginç bir tartışma yaşanmıştır. 1931 milletvekili seçimlerinin ardından toplanan TBMM'de, İzmir Milletvekili Halil Bey, Kütahya Milletvekili Recep Bey ve Yozgat Milletvekili Süleyman Sırrı Bey arasında yaşanan bu tartışma, İzmir Milletvekili Halil Bey'in 1927 seçimleriyle oluşan meclisin süresi dolmadan

1931 seçimleri yapıldığını, bunun da hukuki problemler doğurduğunu iddia etmesiyle başlamıştır (Yücel, 2012, s.15).

Atatürk'ün son kez cumhurbaşkanlığı makamına geldiği seçimler 1 Mart 1935 tarihinde yapılmıştır. Beşinci dönem milletvekillerinin mecliste yapmış oldukları seçimde Atatürk il tur oylamada oy birliği ile tekrar seçilmiştir. Mevcut milletvekillerinin 399'undan 386'sı seçime iştirak etmiştir.

1935 yılında yapılan cumhurbaşkanı seçiminin bir özelliği kadınların cumhurbaşkanı aday olmasının önündeki engelin kalkmış olmasıdır. Mecliste 5 Aralık 1934 tarihinde Malatya mebusu General İsmet İnönü ve 191 arkadaşının, *Teşkilât-ı Esasîye Kanunu*'nun 10 ve 11. maddeleriyle *İntihabı Mebusan Kanunu*'nda değişiklik yapılması ve bu kanuna yeni eklemeler yapılması konusundaki teklif ele alınmıştır (Yücel, 2012, s.17).

Atatürk'ün 10 Kasım 1938 tarihinde vefatından sonra makam boş kalmıştır. Ertesi gün olağanüstü toplanan mecliste seçim gerçekleşmiş ve Malatya mebusu İsmet İnönü cumhurbaşkanlığı koltuğuna oturmuştur. Meclis toplantısına katılan 348 milletvekili, CHP Grubu'nun adayı İsmet İnönü'yü oy birliğiyle Türkiye'nin ikinci Cumhurbaşkanı olarak belirledi (Ergül C. , 2014, 10). 1938 cumhurbaşkanı seçimleri bugüne kadar yapılan cumhurbaşkanı seçimleri arasında nasıl olduğu tam anlaşılamayan tek cumhurbaşkanı seçimidir.

İsmet İnönü'nün cumhurbaşkanı seçilmesi oldukça sancılı ve belirsiz bir sürecin sonucunda gerçekleşmiştir. Ancak bu süreci ve İnönü'nün 11 Kasım 1938'de Cumhurbaşkanı seçilmesini anlayabilmek için daha geriye; 1937 yılına uzanmak gerekir (Akıncı, 2014, 2).

Mustafa Kemal cumhurbaşkanı, İsmet Paşa ise başbakan olarak yeni kurulan devletin en yüksek iki siyasi makamını almışlardır. Mizaçları oldukça farklı olan iki ismin devlet yönetimine bakış açıları da birbirinden ayrılmaktadır. Ancak ikili arasındaki son bir tartışma 1937 yılının eylül ayında yaşanmış ve ipler kopma noktasına gelmiştir. Çankaya Köşkü'nde bakanların da bulunduğu bir akşam yemeği sırasında Atatürk'ün hükümet işlerine karışmasından gittikçe rahatsız olan İsmet İnönü, Mustafa Kemal'e "Devletle ilgili kararları yemek masasında mı alacağız?" diyerek çıkmış ve bu tartışma Celal Bayar'ın İnönü yerine,

önce vekaleten daha sonra da asaleten başbakan olarak atanmasıyla sonuçlanmıştır (Akıncı, 2014, 4).

Eylül 1937'den önce belki de cumhurbaşkanlığı için tek aday olarak görülen İsmet İnönü artık Çankaya için tek aday değil, hatta devletin zirvesinde bulunan bir kısım tarafından acilen Ankara'dan uzaklaştırılması gereken bir tehdit olarak görülmeye başlanmıştı. İnönü'nün Atatürk'ün en büyük mirası olan cumhuriyeti koruyabileceğine olan inanç azalırken, kendisini Ankara'dan uzaklaştırmak için birden çok plan yapılmış, bu planlarda da baş rolü iki isim oynamıştı: İç işleri Bakanı Şükrü Kaya ve Dış İşleri Bakanı Tevfik Rüştü Aras (Akıncı, 2014, 5).

İnönü'nün cumhurbaşkanı seçilmesini istemeyen muhalefetin bir diğer amacı da İnönü'nün karşısına güçlü bir cumhurbaşkanı adayı çıkarmaktı. Bu doğrultuda birçok görüşmede bulunan muhalefetin en çok güvendiği isimlerden bir tanesi de Meclis Başkanı Abdülhalik Renda'ydı. Ancak Renda kendisine gelen bu teklifleri kati surette reddetmişti. Muhalefetin düşündüğü bir başka aday ise Mareşal Fevzi Çakmak'tı (Akıncı, 2014, 7).

1938 seçimlerinde bir diğer önemli nokta da, Fevzi Çakmak'ın asker kişiliğiyle politikaya bulaşmaması ve 22 yıl Genelkurmay Başkanlığında kalarak İsmet Paşa'nın orduda kendine bağlı bir grubu etkin görevde bulundurabilmesine yardımcı olmasıdır. Nitekim 1938'de İsmet İnönü'yü cumhurbaşkanlığı için tek aday konumuna getiren ve cumhurbaşkanlığının yolunu açan -parlamentodan çok- İsmet Paşa'nın askeri ve sivil bürokrasideki gücüdür (Yücel, 2012, s.20).

Kanunen dört senede bir gerçekleşen seçimlerin yedincisi 3 Nisan 1939 tarihinde gerçekleşmiştir. Meclisin altıncı dönem vekillerinin gerçekleştirdiği seçime katılım düşük olmuştur. İsmet İnönü'nün tekrar seçildiği oylamaya 413 vekilden 249'u katılmıştır.

İsmet İnönü 11 Kasım 1938'de ilk kez cumhurbaşkanı seçildikten 45 gün sonra, -26 Aralık 1938'de- CHP, Olağanüstü Kongresini toplamıştır. Bu toplantıda tüzük değişikliğine gidilerek İsmet İnönü "Değişmez Genel Başkan" olmuş ve "Millî Şef" ilân edilmiştir (Yücel, 2012, s.22).

8 Mart 1943'te yapılan cumhurbaşkanlığı seçimi İsmet İnönü'nün makamının onaylanması şeklinde geçmiştir. 1943 cumhurbaşkanı seçimlerinin 1939 cumhurbaşkanı seçimi gibi 'bir formalitenin yerine getirilmesi' olarak değerlendirilmesi bile mümkün değildir. Bu durum TBMM tutanaklarına da yansımıştır (Yücel, 2012, s.25).

1946 yılında seçimlerde ilk defa birden fazla aday yer almıştır. 5 Ağustos 1946'da yapılan seçimde İsmet İnönü 388 milletvekilinin oyuyla dördüncü kez cumhurbaşkanı seçilirken, Fevzi Çakmak 59 oyda kaldı (Ergül C. , 2014, 12).

TBMM Başkanının seçilmesinden sonra cumhurbaşkanı seçimine geçilmiştir. Bu seçimde de sürpriz yaşanmamış, DP'lilerin adayı Fevzi Çakmak'ın 59 oyuna karşı 388 oy alan İsmet İnönü cumhurbaşkanı seçilmiştir (Yücel, 2012, s.31).

2.2 1950-1961 Dönemi Cumhurbaşkanlığı Seçimleri

Tek parti döneminin sona erdiği 1950 seçimler sonrasında, 22 Mayıs 1950'de cumhurbaşkanlığı seçimi yapılmıştır. Seçime katılım oranı oldukça yüksek olmuştur. Mevcut 487 milletvekilinin 453'ü katılmıştır. Demokrat Parti adayı Celal Bayar oyların 387'sini alarak cumhurbaşkanı oldu. İsmet İnönü ise 66 oyda kalmıştır.

Türk siyasal hayatında sivil kökenli bir adayın cumhurbaşkanlığına seçilebildiği ve parlamento üzerinde başka bir gücün etkisinin en az olduğu hatta hiç olmadığı ilk cumhurbaşkanı seçimi 1950'de yapılmıştır (Yücel, 2012, s.40).

Celal Bayar'ın köşke çıktığı 1954 seçimi 14 Mayıs günü gerçekleştirilmiş ve Bayar seçime katılan 513 vekilden 486'sının oyuyla cumhurbaşkanı seçilmiştir.

Demokrat Parti 1958 yılının Eylül ayında yapılması gereken milletvekili genel seçimlerinin 27 Ekim 1957 günü yapılması konusunu 5 Eylül 1957 tarihinde önce kendi meclis grubunda görüşmüş, sonra da TBMM'ye taşımıştır. Erken genel seçim, TBMM'de de kabul görünce 27 Ekim 1957 günü millet sandığına gitmiştir (Yücel, 2012, s.55).

Yapılan erken seçim sonrasında cumhurbaşkanlığı seçimi de yapılmış ve 1957 Türkiye 1 Kasım tarihinde yapılan seçimde Celal Bayar bir kez daha cumhurbaşkanlığına layık görülmüştür. Bayar seçime katılan 610 vekilden 413 vekil reyleriyle mazbatasını almıştır.

22 Mayıs 1950'de Türkiye'nin üçüncü Cumhurbaşkanı olarak seçilen Celal Bayar 14 Mayıs 1954 ve 1 Kasım 1957 Tarihlerinde yeniden Cumhurbaşkanı olarak seçilmiş, 27 Mayıs 1960 askeri müdahalesine kadar 10 yıl 5 gün görev yapmıştır (Kütük, 2012, s.29).

2.3 1961-1980 Dönemi Cumhurbaşkanlığı Seçimleri

Siyasi hayatımızda demokratik süreçlerin kesintiye uğratıldığı dönemlerden bir tanesi 1960 darbesidir. Darbe sonrasında askeri vesayet tarafından gerçekleştirilen seçimler 26 Ekim 1961 tarihinde yapılmıştır. Seçime, 638 milletvekilinden 607'si katılmıştır ve Cemal Gürsel 434 oy alarak cumhurbaşkanı olmuştur.

Cumhurbaşkanı seçimi için tasnif heyeti oluşturulmuş 125 sonrasında seçimlere geçilmiştir. Cemal Gürsel, tek aday olarak girdiği bu seçimde kullanılan 607 oyun 434'ünü alarak cumhurbaşkanı seçilmiştir. Cemal Gürsel'in adaylığının teklif edildiği önergede "*cumhurbaşkanı*" yerine "*Devlet Başkanı*" ibaresinin yer alması dikkat çekicidir (Yücel, 2012, s.74).

24 Ekim günü ise Çankaya'da, Devlet Başkanı Cemal Gürsel başkanlığında siyasi parti genel başkanları ve kuvvet komutanlarının yaptığı toplantı sonucunda, TBMM'nin açılışını güvence altına alan bir protokol/taahhütname siyasi parti liderleri tarafından imzalandı. Siyasi parti liderlerine imzalatılan protokolün ilk maddesi "Partiler, cumhurbaşkanlığı için namzet göstermeyecekler. Gürsel'e oy verilmesi için elden gelen gayreti gruplarında sarf edeceklerdir" şeklinde idi (Ergül C. , 2014, 16).

1961 Anayasasıyla Devlet Başkanı Gürsel'in durumu garantiye alınmadığından, seçimlerden bir hafta sonra Çankaya köşkünde parti liderleriyle zirve yapılmış, burada imzalatılan taahhütnameyle partilerin aday göstermeyeceği, liderlerin gruplarına Gürsel'e oy verilmesi için azami gayret göstereceği, ordu mensuplarının maddi ve manevi huzur içinde görev yapmalarının sağlanacağı kabul edilmiştir. Çankaya Protokolüne rağmen AP, CKMP ve YTP'nin bazı milletvekili ve senatörleri, Adalet Partisi listesinden Samsun'dan bağımsız

senatör seçilen Ord. Prof. Dr. Ali Fuad Başgil'i ikna ederek cumhurbaşkanı adayı olmasını sağlamışlardır. Fakat tehditler sonucu Başgil bu karardan vazgeçmiştir (Yücel, 2012, s.69).

27 Mayıs Darbesinden önce şeker hastalığı yüzünden birkaç kez sıkıntı yaşayan, cumhurbaşkanlığı döneminde de felç geçiren ancak kısa sürede toparlayan Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel, durumu yeniden ağırlaşınca 2 Şubat 1966 tarihinde ABD Başkanı Johnson'un özel uçağıyla ABD'ye gitmiştir (Yücel, 2012, s.82).

Gürsel, 26 Mart 1966 tarihinde tedavi için gittiği ABD'den yurda getirildi ve aynı tarihte toplanan Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanlığı'nda kendisini muayene eden 37 uzman hekimin hazırladığı raporla görev ve yetkilerini yerine getirebilecek bir durumda olmadığı belirtildi. Bu rapor, 28 Mart 1966 tarihinde TBMM'de okunarak, Anayasanın 100. maddesi uyarınca yeni Cumhurbaşkanı seçmek üzere oylamaya geçilmesine karar verildi (Ergül C. , 2014, 18).

1966 yılında yapılan seçimler 28 Mart 1966 tarihinde yapıldı ve seçimde Cevdet Sunay kullanılan 532 oydan 461'ini alarak Türkiye'nin beşinci cumhurbaşkanı seçildi. (Erdem, 2009, s.526) Aday olmak isteyen Adalet Partisi Senatörü A. Fuat Başgil Milli Birlik Komitesi üyelerinin baskısı üzerine üyelikten vazgeçmek zorunda kaldı (Ergül C. , 2014, 17).

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin belki de en zorlu olanlarından bir tanesi 13 Mart-6 Nisan 1973 tarihleri arasında on beş turda gerçekleşmiştir. Seçim sonucunda Fahri Korutürk 365 oy alarak köşkün yolunu tutmuştur.

Cevdet Sunay'ın görev süresinin sona erme tarihi 13 Mart 1973'tür ve ülke bir Cumhurbaşkanı seçimi bunalımı içerisindeydi. Parlamento liderleri ile silahlı kuvvetler arasında 12 Mart Muhtırası'ndan dolayı bir gerginlik söz konusudur. Bu ortamda askerler tarafından Cevdet Sunay'ın görevinin uzatılması yönünde bir Anayasa değişikliği talebi gelir ancak bu talep reddedilir (Kütük, 2012, s.43).

Emekliye ayrılan Gürler'in kararnamesi 7 Martta cumhurbaşkanı tarafından imzalanmış ve Gürler, Kontenjan Senatörlüğü'ne atanarak yemin etmiştir. Ancak o gün CHP lideri Ecevit'in açıklaması Gürler'in seçilmesindeki zorluğu açıkça göstermiştir. Demokratik Parti Genel Başkanı Ferruh Bozbeyle de Ecevit gibi Gürler'e destek vermemiştir. Bozbeyle,

parlamentoda temsil edilen siyasi partilerin el ele vererek duruma sahip çıkmalarını istemiştir (Yücel, 2012, s.94).

Siyasi partiler bir aday üzerinde görüş birliğine varamamışlardır. Bu süreçte askerler ile parlamento arasında yaşanan sıkı pazarlıklar aktarılmaktadır. Bu pazarlıklarda müdahale ihtimalleri, mevcut Cumhurbaşkanının görev süresinin uzatılması gibi birçok ihtimal üzerinde durulmaktadır. Bu ortamda birçok aday tartışılır. Ordunun adayı olarak Deniz Kuvvetleri eski Komutanı, Moskova eski Büyükelçisi Fahri Korutürk'ün adı öne çıkar (Kütük, 2012, s.44).

Korutürk, 6 Nisan 1973'teki oturumda yapılan 15. tur oylamada gerekli olan oy çoğunluğunu sağlayarak, 365 oyla Cumhurbaşkanı seçildi. 6. Cumhurbaşkanı Korutürk'ün görev süresi, 6 Nisan 1980'de sona erdi (Ergül C. , 2014, 28).

2.4 1980-2014 Dönemi Cumhurbaşkanlığı Seçimleri

Ülkenin içinde bulunduğu siyasi kriz, sokak hareketlerinin yaratmış olduğu gergin hava cumhurbaşkanlığı seçimine de yansımıştır. 1980 yılında yapılması gereken seçimde mart ayından darbenin gerçekleştiği eylül ayına kadar sonuç alınamamıştır.

1980 cumhurbaşkanlığı seçimlerine gidilirken basında cumhurbaşkanı adayı olarak İhsan Sabri Çağlayangil, Cahit Karakaş, Sadi Irmak, Hilmi Fırat, Faik Türün, Zeyyat Baykara, Muhittin Taylan, Muhsin Batur'un isimleri geçmiştir. Süleyman Demirel'in gönlündeki adayın İhsan Sabri Çağlayangil, Ecevit'in ise Kemal Güven olduğu iddia edilmektedir (Yücel, 2012, s.116).

Hiçbir aday ortaya çıkmamış, Anayasa hükümlerine göre 22 Mart'ta yapılması gerekli seçim 25 Mart'a ertelenmiştir. Muhtemel adayların isimleri basında yer almaya başlar. Orgeneral Kenan Evren ve Süleyman Demirel'in isimlerinin de muhtemel adaylar arasında yer alması sürpriz olarak anılmıştır (Kütük, 2012, s.56). Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün görev süresi 6 Nisan 1980'de dolunca, meclis yaklaşık 6 ay boyunca 115 tur oylama yapmış, ama yeni cumhurbaşkanını seçememiştir (Özgişi, 2014, s.84).

Kenan Evren, 12 Eylül 1980 askeri darbesiyle Devlet Başkanı olduktan sonra, 7 Kasım 1982 günü yapılan halk oylamasıyla onaylanan Anayasa hükmü uyarınca Cumhurbaşkanı seçildi (Ergül C. , 2014, 32).

31 Ekim 1989'da yapılan seçim, 1982 Anayasasına göre TBMM'de yapılan ilk seçim oldu. ANAP'ın Meclis'teki sandalye sayısı yalnızca kendi oylarına dayanarak Cumhurbaşkanı seçmeye yeterli olduğu için, ANAP Genel Başkanı ve Başbakan Turgut Özal Cumhurbaşkanlığı için aday oldu. Ancak ANAP'ın oylarının il genel meclisi seçimlerinde düşmesi (yüzde 21,8) sebebiyle, hem siyasi partiler hem de kamuoyunun önemli bir kesimi, Turgut Özal'ın aday olmasına karşı çıktı. Cumhurbaşkanının, seçmen çoğunluğuna dayanarak seçilebilmesi için partiler arası uzlaşma ile belirlenmesi gerektiği ileri sürüldü (Ergül C. , 2014, 33).

20 Ekim 1989'da birinci tur oylamanın, 24 Ekim 1989'da ikinci tur oylamanın ve 31 Ekim 1989'da da üçüncü tur oylamanın yapıldığı cumhurbaşkanı seçimleri sonucunda Turgut Özal, Türkiye'nin 8. Cumhurbaşkanı seçilmiştir (Yücel, 2012, s.134).

Turgut Özal'ın cumhurbaşkanı seçildiği seçim 31 Ekim 1989 tarihinde yapılmıştır. Sosyal Demokrat Halkçı Parti ve Doğru Yol Partisi, 89 yerel seçimlerinde Anavatan partisinin oy oranının düşmesini bahane göstererek seçime katılmadılar.

İktidar ile muhalefet arasında gerilimin en üst düzeye çıktığı bu seçimin en önemli özelliği seçimin yalnız bir partinin katılımı ile gerçekleşmiş olması ve seçimin meşruiyet tartışmalarına konu olmasıydı. 9 Kasım 1989'da göreve başlayan Özal 1993 yılının 17 Nisan'ında hayata gözlerinin yummuştur. Özal'ın vefatı sonrası köşk boş kalmıştır (Ergül C. , 2014, 35).

1989 cumhurbaşkanı seçimleri öncesi Özal'ın elindeki parlamento hakimiyetiyle cumhurbaşkanlığı fırsatını kaçırmayacağını iddia eden Demirel, Özal'ın ölümüyle boşalan cumhurbaşkanlığı makamına arkasında partisinin seçimi tek başına kazandıracak sayısal gücü olmamasına rağmen koalisyon ortağı SHP'nin oylarıyla seçilmiştir. Dolayısıyla 1993 cumhurbaşkanı seçimi bir sivilin hem de *-bir siyasi partinin lideri olan bir sivilin-* en azından iki partinin oylarıyla uzlaşma sonucu seçildiği seçim olmuştur (Yücel, 2012, s.139).

16 Mayıs 1993 günü yapılan üçüncü tur oylamada Süleyman Demirel Türkiye Cumhuriyetinin 9. Cumhurbaşkanı olarak seçilir. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in görev süresi boyunca günlük siyasete en çok etki eden Cumhurbaşkanı olduğu söylenir (Kütük, 2012, s.64).

Anayasa Mahkemesi Başkanı Ahmet Necdet Sezer'in onuncu cumhurbaşkanı olarak seçildiği seçim 5 Mayıs 2000 tarihinde yapılmıştır. Mecliste temsil edilen tüm partilerin üzerinde uzlaştığı aday olan Sezer üçüncü turda seçilerek görevine başlamıştır.

16 Nisan 2000'de başlayacak olan Cumhurbaşkanlığı seçimi yaklaşırken 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in yeniden seçilmesine olanak verecek Anayasa değişikliği (5+5) gündeme geldi. Anayasa'nın 101. maddesinde önerilen değişikliğin amacı, Cumhurbaşkanının görev süresini 5 yıla indirmek ve bir kimsenin iki kez seçilmesinin önünü açmaktır. DSP, MHP ve ANAP'ın gündeme getirdiği değişiklik önermesine, DYP'den de destek gelmesine rağmen Anayasa değişikliği için yeterli oy çokluğu sağlanamadı (Ergül C. , 2014, 38).

Demirel'in devreden çıkmasından sonra cumhurbaşkanlığı için yeni isimler telaffuz edilirken, 14 Nisan 2000 tarihinde Genelkurmay Başkanlığı bir açıklama yapmış ve "*cumhurbaşkanı olacak zat hakkında değerlendirmemiz mevcuttur. Bunu ilgili zeminlerde dile getiriyoruz*" sözleriyle her zamanki gibi sürece müdahil olduklarını ilan etmiştir (Yücel, 2012, s.157).

Koalisyon ortakları 24 Nisan'da yaptıkları A. Necdet Sezer'in adaylığı konusunda 9 saat süren bir toplantıdan sonra anlaştıklarını açıklamışlardır. Ahmet Necdet Sezer'in cumhurbaşkanı adaylığı için hazırlanan teklif DSP Genel Başkanı Ecevit, MHP Genel Başkanı Bahçeli, ANAP Genel Başkanı Yılmaz, FP Genel Başkanı Kutun ve DYP Genel Başkanı Tansu Çiller tarafından imzalanmıştır. Böylelikle TBMM'de temsil edilen iktidar ve muhalefet partileri ilk defa bir aday üzerinde birleşmiştir (Yücel, 2012, s.157-158).

Ahmet Necdet Sezer, 3. tur oylamada 330 oy alarak Cumhurbaşkanı seçildi. Bu seçim, partiler arasındaki uzlaşmanın, Cevdet Sunay ve Fahri Korutürk'ün seçilmesinden sonraki üçüncü örneğini oluşturdu. TBMM'de yer alan siyasi partilerin tamamı tarafından desteklenen

Sezer, 1982 Anayasası döneminde Meclis dışından seçilen ilk Cumhurbaşkanı oldu (Ergül C. , 2014, 40).

Abdullah Gül'ün zaferiyle sonuçlanan 2007 cumhurbaşkanlığı seçimi, sancılı bir sürece sahne olmuştur. Süreç nisan ayında başlamış ve 29 Ağustos'ta nihayete ermiştir.

Görev süresi biten Ahmet Necdet Sezer'in yerine geçecek adayın seçimi anayasal kurallar işletilerek yapılamadığı için zamanında gerçekleştirilememiş ve büyük bir siyasi krizi beraberinde getirmiştir.

Bir takım anayasa hukukçularının, siyasi kriz çıkarma amacıyla anayasaya aykırı bir şekilde ortaya attıkları yorumlar ve bu yorumların anayasa mahkemesi tarafından onaylanması seçimin zamanında yapılmasına mani olmuştur (Eroğul, 2007, s.167).

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün seçilmesinden önce Türkiye'de, gergin ve tartışmalı günler ile 367 krizi yaşandı. Gül, Cumhurbaşkanlığı seçiminin ilk turunda, 357 oy aldı. CHP, oturuma 367 milletvekilinin katılmadığını gerekçe göstererek Anayasa Mahkemesi'ne başvurdu. Yüksek mahkemenin seçimin ilk turunu iptal etmesi üzerine seçim yenilendi ancak Gül adaylıktan çekildi ve seçim sonuçsuz kaldı (Ergül C. , 2014, 44).

Türk siyasal hayatında askeri müdahalelerin teknolojik tezahürleri yaşanmaktadır. Demokratik katılıma ve milli iradeye aykırı bir hareket olarak 27 Nisan Tarihinde Genelkurmay Başkanlığı'nın internet sitesinde seçimle ilgili olarak bir e-muhtıra yayınlanmıştır (Eroğul, 2007, s.179).

Bildirinin (e-Muhtıra) yayınlanmasının ertesi günü 15.00'te hükümet adına Cemil Çiçek çok sert bir açıklama yapmış ve hükümetin geri adım atmayacağını ifade etmiştir. Çiçek "*Başbakanlığa bağlı bir kurum olan Genelkurmay Başkanlığı'nın herhangi bir konuda hükümete karşı bir ifade kullanması demokratik bir hukuk devletinde düşünülemez*" dedikten sonra ülkemizde yaşanan bütün sorunlar için hukuk ve demokrasi anlayışı içerisinde çözüm arayışında olduklarını belirtmiştir (Yücel, 2012, s.182).

CHP, Cumhurbaşkanı seçimine ilişkin oylamanın iptali ve yürütmenin durdurulması için aynı gün Anayasa Mahkemesi'ne başvurdu. Anayasa Mahkemesi itirazı haklı bularak

oylamayı iptal etti. Bu gelişmeler sonrası ak parti erken seçim kararı aldı ve 22 temmuz günü yapılan seçimlerde büyük bir başarı elde etti.

Erken seçim kararının ardından Anayasa'da önemli değişikliklere gidildi. 21 Ekim 2007 tarih ve 5678 sayılı Kanunla, Anayasa'nın 96. maddesinde yeni bir düzenleme yapılarak, meclisin tüm işlerinde üçte bir çoğunlukla toplanabileceği hükme bağlandı.

Ayrıca Cumhurbaşkanı seçimleri, 7 yerine 5 yılda bir yapılacak ve Cumhurbaşkanı halk tarafından seçilecek. Bunun üzerine Cumhurbaşkanı Sezer, hem kanunun iptali için Anayasa Mahkemesine başvurdu hem de kanunu halk oylamasına sundu. 5678 sayılı Kanun, 21 Ekim 2007 tarihinde yapılan halk oylamasında yüzde 68.95 oy oranıyla kabul edildi (Ergül C. , 2014, 42).

Yaşanan kriz ve beraberinde yaşanan gelişmeler türk siyasal hayatında beklenen ve arzulanan bir uygulamanın hayata geçişini sağladı. Cumhurun reisinin cumhurun kendisinin oylarıyla belirlenmesi.

22 Temmuz 2007 seçimlerinde sadece siyasal partiler ve siyasal liderler değil, aynı zamanda 27 Nisan e-Muhtırası'nın ve dolayısıyla Abdullah Gül'ün de oylandığı iddia edilmiş, AK Parti'nin bu seçimlerdeki başarısı Abdullah Gül'e köşkün kapılarını sonuna kadar açmıştır (Yücel, 2012, s. 185).

Abdullah Gül, 28 Ağustos 2007'de üçüncü tur oylaması yapılan seçimde 448 oyun 339'unu alarak Cumhurbaşkanı seçildi. Diğer bir tartışma konusu ise Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün görev süresinin ne kadar olacağına ilişkin oldu. Tartışma 19 Ocak 2012'de 6271 sayılı Kanunla noktalandı. Kanunla, Abdullah Gül'ün görev süresi yedi yıl olarak belirlendi (Ergül C. , 2014, 43).

Türk halkının cumhurbaşkanını ilk defa kendisinin seçtiği seçim 10 Ağustos 2014 tarihinde gerçekleşmiştir. Seçim sonrasında dönemin başbakanı Recep Tayyip Erdoğan köşke çıkmıştır. 2007 yılında gerçekleştirilen değişikliklerin ilk uygulama sahası olması açısından 2014 cumhurbaşkanlığı seçimi çok büyük önem taşımaktaydı.

2007 yılında cumhurbaşkanlığı seçim sisteminde yapılan değişikliklerle birlikte, Türkiye siyasetinin “devletçi” yönünü temsil eden cumhurbaşkanlığı makamının yapısı ve işlevi önemli bir dönüşüm sürecine girdi. Söz konusu anayasal değişikliklerden önce cumhurbaşkanlığı seçimleri, sivil-askeri bürokratik seçkinler tarafından genellikle “rejim krizine” dönüştürülür ve bir “oldu-bitti” üzerinden siyasal sonuç üretilmeye odaklanılırdı (Miş & Aslan, 2014, s.17).

82 referandumunda evet diyenler, referanduma eklenen madde yüzünden mecburen Kenan Evren’i köşke göndermişti. Fakat 2014 cumhurbaşkanlığı seçiminde halk özgür iradesiyle oyunu kullanabilmiştir. Bu sayede cumhurbaşkanlığı makamının vesayeti koruyan bir makam olmaktan çıkıp demokratik bir yöne evrilmesi süreci başlatmaktaydı (Ensaroğlu vd.,2014, s.58).

Cumhurbaşkanlığı makamının demokratikleşmesi AK Parti açısından çok önemlidir. Yine AK Parti, cumhurbaşkanlığı seçiminin milli iradeye dayanmasını, kendi iktidarı döneminde baskı altındaki sistemleri ve yapıları değiştirme başarısının sonraki örneği olarak görmektedir. Böyle bir sürecin ardından halkın tutum ve davranışlarının incelenmesi Çankaya yolunda adaylar açısından devlet mekanizmalarının reflekslerinden daha önemli hale gelmiştir (Aslan vd., 2014, s.24).

İlk defa Cumhurbaşkanı seçimlerinde bir seçim kampanyası yürütülüyor. Mitingler, STK ziyaretleri, kanaat önderleriyle buluşmalar, yemekler, adaylar için bağış toplanması gibi ilkler yaşanıyor. Daha önceden siyasi olmayan bürokratların seçilmesi halinde seçmenlerin ancak TBMM’deki “yemin törenlerinde” görebildiği adaylar, şimdi kendisini halka anlatmak zorunda. Başlı başına bu durum bile, Türkiye’deki demokratikleşmenin mühim göstergelerinden biridir (Yılmaz vd. 2014, s.2).

2014 yılı Türk siyasal hayatı açısından iki önemli sınava sahne olmuştur. Öncelikle 30 Mart’ta gerçekleştirilen yerel seçimler ve ardından cumhurbaşkanlığı seçimi ve aday isimleri üzerindeki muamma seçim dönemleri damga vurmuştur (Ensaroğlu vd., 2014, s.58). 17 Aralık sürecinin gölgesinde geçen 30 Mart yerel seçimlerinin referandum havasında geçmesinin önemli sebeplerinden biri; AK Parti’nin, hemen sonrasında yapılacak olan cumhurbaşkanlığı seçimlerine güçsüz bir şekilde girmesini sağlamaktı (Miş & Aslan, 2014, s.19). 17-25 Aralık süreci ile birlikte, muhalefet gittikçe siyasal söylemini sertleştirerek, siyaseten en etkili

argüman olabilecek “yolsuzluk” söylemi üzerinden bir algı oluşturarak, hükümetin ve Erdoğan’ın yerel seçimlerde başarılı olamayacağı beklentisi içerisine girdiler. Ancak 30 Mart’tan bir önceki yerel seçime göre oylarını 6 puan arttırarak, yüzde 45’e çıkaran AK Parti, cumhurbaşkanlığı seçimleri için en güçlü adayı belirleme tekeli elinde tuttu (Aslan vd., 2014, s.24).

AK Parti içinde Erdoğan’ın adaylığına yönelik bir uzlaşma oluşmasına rağmen, temel endişe Erdoğan’ın cumhurbaşkanı olmasının ardından AK Parti’nin geleceği üzerineydi. Erdoğan bu tartışmaları anlamsız kılmak için ve muhtemel parti içi mücadeleleri önlemek için iki konuyu özellikle vurguladı ve gündemde tuttu. Bunlardan ilki, cumhurbaşkanı olsa bile kendisinin bu siyasi hareketin lideri olarak partideki gelişmelerle bir şekilde ilgileneceğini hissettiren açıklamalarıydı. İkinci bir vurgu, “dava şuuruydu” (Miş & Aslan, 2014, s.20).

CHP genel başkanı yerel seçimlerdeki yenilgiden sonra MHP ittifakına olumlu yaklaşıma başlamıştır. İki lider seçim ittifakı için mayıs ayında bir araya gelerek çatı aday konusunda anlaşabileceklerini açıkladılar.

Çatı aday tartışmaları sürerken; BTP, DP, DSP, BBP, LDP, TSİP, DHP ve DYP de çatı aday konusunda destekte bulunabileceklerini açıkladılar. Kılıçdaroğlu ve Bahçeli 16 Haziran günü çatı aday konusunda İKT eski Genel Sekreteri Ekmeleddin İhsanoğlu ismi üzerinde mutabakata vardıklarını beyan ettiler (Ensaroğlu vd., 2014, s.60).

30 Mart yerel seçimlerinde “Türkiyelileşme” projesi doğrultusunda batı illerinde HDP çatısı altında seçime giden Kürt siyasal hareketi, cumhurbaşkanlığı seçimlerine giderken HDP çatısı altında birleşme kararı aldı. Bu kararla birlikte, partinin tüm toplumu temsil etme kabiliyetinin artacağı düşünülmekteydi. HDP’nin aday isim gösterme tartışmaları, 30 Haziran’da HDP Eş Başkanı Selahattin Demirtaş’ın aday gösterilmesiyle son buldu (Aslan vd., 2014, s.33).

Yüksek Seçim Kurulu (YSK) Başkanı Sadi Güven 6 Mayıs 2014 günü yaptığı açıklamada, Cumhurbaşkanlığı seçim sürecinin 29 Haziran 2014 Pazar günü başlayacağını, aynı gün adaylık başvurularının da başlayacağını ve başvuruların 3 Temmuz 2014 Perşembe günü saat 17.00’ye kadar devam edeceğini söyledi (Cumhurbaşkanlığı seçimi doodle oldu, 2014).

10 Ağustos 2014 Cumhurbaşkanlığı Seçimleri, cumhurbaşkanının ilk kez halk tarafından belirlenecek olması sebebiyle liderlerin aldığı oylar ait oldukları siyasi partilerin ötesinde anlamlar taşımaktadır. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın seçmenlerin yüzde 51.79'unun oyunu alarak, birinci turda rakiplerinin toplamından daha fazla oy oranına ulaşmıştır. Çatı aday İhsanoğlu yüzde 38,44, Demirtaş 9.76 oranında oy toplamışlardır (Miş & Aslan, 2014, s.21).

Yargı, asker ve bürokratik vesayet altındaki köşk yıllarca milli iradenin tezahürü olan iktidarlar sürtüşme içindeydi. 2007'de seçimlerinde yaşanan kriz bunun en son örneğiydi. Cumhurbaşkanlığının halkla açılması süreci bir anlamda Abdullah Gül'ün dönemiyle başlamıştır diyebiliriz. Milli iradenin makama yansımalarının tezahürü olarak Erdoğan'ın cumhurbaşkanı olması büyük önem taşımaktadır (Ensaroğlu vd., 2014, s.65).

Cumhurbaşkanı adaylarının bir tür "seçim bildirgesi" açıklamaları da, bu bakımdan kaydedilmesi gereken bir ilktir. Daha önce, Cumhurbaşkanını halk seçerse, Cumhurbaşkanı adayları halka ne vaat edecek? 'Ben kanunları daha hızlı onaylarım mı, ben daha iyi rektör seçerim mi diyecek?' şeklinde eleştirilen propaganda sürecinin, zannedildiğinin aksine müspet bir seyir izlediği söylenebilir (Yılmaz vd., 2014, s.2).

3. MEDYADAKİ ADAY HABERLERİNİN SÖYLEM ANALİZLERİ

Sosyal ve kültürel araştırmalar içinde kullanılan bir araştırma yöntemi olan söylem analizi, metin ve konuşmayla meydana gelen anlamla ilgilenen genellikle sosyal ve kültürel araştırmalar içinde kullanılan bir araştırma yöntemidir. Söylem analizinin teorik alt yapısını genellikle interdisipliner bir şekilde sosyoloji, psikoloji, dilbilim, medya, siyasal bilimler gibi pek çok farklı alan oluşturmaktadır. Söylem analizi ilgi odağını sosyal ve kültürel bağlam içinde iletişim kuran dil kullanıcılarının oluşturduğu sosyal olaylara çevirir. Bu bağlamda sosyal ve siyasal hayatımızın şekillendirici unsurlarından cumhurbaşkanlığı seçim dönemleri medyanın ve siyasetin kültürel ve sosyal yapıyı ne şekilde yansıtır şekillendirdiğinin ölçülmesi açısından önemli bir örneklik teşkil etmektedirler.

Bu bölümde 10 Ağustos 2014 Cumhurbaşkanlığı seçimlerine aday olan isimlerin 27 Temmuz 2014'ten 09 Ağustos 2014 tarihine kadar geçen sürede Hürriyet, Yeni Şafak, Cumhuriyet ve Zaman gazetelerinin birinci sayfalarında yer bulan haberler söylem analizi yöntemiyle incelenmiştir.

3.1 Cumhuriyet Gazetesi Aday Haber Analizi

Üç cumhurbaşkanı adayı hakkında takip edilen medya organlarından Cumhuriyet gazetesinde seçimden önceki iki haftalık süreç içerisinde gazetenin birinci sayfasında toplam 9 haber yer almıştır.

Cumhuriyet gazetesinde yer alan haberler incelendiğinde Ekmeleddin İhsanoğlu'nun konu edinildiği haberlerin diğer iki adayın haberlerine göre daha fazla sayıda olduğu saptanmıştır. İhsanoğlu ile ilgili olarak sunulan haberlerde İhsanoğlu'nun lehine kullanılan dil dikkat çekmektedir. Yer verilen haberlerin tamamı incelendiğinde editöryal anlamda habercilik ilkelerine aykırı bir tutum gözlemlenmektedir.

Selahattin Demirtaş ile ilgili olarak Cumhuriyet gazetesinin birinci sayfasında yer alan haberler incelendiğinde adayın diğer iki adayı eleştirdiği konuşmaların haberleştirildiği görülmektedir.

Cumhuriyet'te yer alan Recep Tayyip Erdoğan haberleri incelendiğinde ise Erdoğan ile diğer adaylar arasında geçen polemiklerin yoğunluk olarak haberleştirilmesi dikkat çekmektedir. Erdoğan'ın konu edinildiği haberlere yapılan olumsuz editöryal katkı haberin negatif değerlendirilmesine neden olmaktadır.

3.1.1 Recep Tayyip Erdoğan Haberlerinin Analizi

Cumhuriyet gazetesinde Cumhurbaşkanı adayı Recep Tayyip Erdoğan ile ilgili olarak 27 Temmuz 2014 – 9 Ağustos 2014 tarihleri arasında gazetenin 1. sayfasında toplam 3 haber yayınlanmıştır.

3 Ağustos tarihli Cumhuriyet gazetesinin 1. sayfasında “Erdoğan yine ayrımcı dil kullandı” başlıklı haberde Erdoğan'ın İzmir'de gerçekleştirdiği miting konuşması konu edinilmiştir (Cumhuriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Haberde seçimlerden ve mitinglerle ilgili izlenimlerden çok az söz edilmektedir. Haberin geneli Erdoğan'ın rakiplerine yönelik eleştirilerinden oluşmaktadır.

Haberde muhalefet partilerine ve diğer iki adaya yönelik eleştiriler yer almaktadır.

Erdoğan'ın İzmir mitinginde muhalefet partisine yönelik eleştirileri "Erdoğan yine ayrımcı dil kullandı" başlığıyla ifade edilerek okuyucunun gözünde Erdoğan'ın daha önce de ayrımcı dil kullandığına göndermeler de bulunularak okuyucu üzerinde Erdoğan'a yönelik olumsuz bir izlenim oluşturulmaya çalışılmıştır. Profesyonel habercilik normlarının önemli ölçüde ihlal edilmiş olduğu görülmektedir.

4 Ağustos 2014 tarihinde yayımlanan Cumhuriyet gazetesinde Erdoğan'ın İstanbul mitingi “Vasiyetim İstanbul'a defnedilmek” başlığı ile verilmiştir (Cumhuriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Miting konuşmasında Erdoğan'ın vasiyetine ilişkin söyledikleri ve İstanbul'a defnedilmek istediği sözlerine vurgu yapılmıştır. Haberin ana metni içerisinde muhabirin yorumuna rastlanmamıştır. Haber, yazım kuralları açısından incelendiğinde nesnel olarak

sunulduğu görülmektedir. Gazetenin haberinde önceki miting haberlerinin aksine İstanbul mitingi ile ilgili izlenimlere geniş yer verildiği görülmektedir.

Yine aynı şekilde 8 Ağustos tarihli Cumhuriyet'te Erdoğan'ın kullandığı dil habere konu edinilmiştir (Cumhuriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Erdoğan'ın halkın ahlak reformuna ihtiyacı olduğunu savunan CHP lideri Kılıçdaroğlu'na hitaben söylediği “Haddini bil, haddini” ifadesine dikkat çekilerek konuşmasında gönderme yaptığı bir gazeteciye yönelik eleştirileri manşete taşınmıştır. Haber, "Erdoğan, gazeteciye hedef gösterdi" üst başlığı ile kullanılmıştır. Haberin başlığı ise, "Nefret dili'ni tutamıyor" şeklinde verilmiştir. Cumhuriyet gazetesi, iktidar aleyhine bir tutum sergileyerek Erdoğan'a yönelik olumsuz ifadeler ön plana çıkarılmıştır. Cumhuriyet'in Erdoğan'ı konu edindiği haberler, genel olarak Erdoğan'a yönelik eleştiriler şeklinde okuyucuya sunmuştur.

3.1.2 Ekmeleddin İhsanoğlu Haberlerinin Analizi

Cumhuriyet gazetesinde Cumhurbaşkanı adayı Ekmeleddin İhsanoğlu ile ilgili olarak 27 Temmuz 2014 – 9 Ağustos 2014 tarihleri arasında gazetenin 1. sayfasında toplam 3 haber yayınlanmıştır.

27 Temmuz 2014 tarihli Cumhuriyet gazetesinde Ekmeleddin İhsanoğlu'nun Antalya'da gerçekleştirdiği miting konuşması konu edinilmiştir (Cumhuriyet Gazetesi, 2014, s.1).

“İlk turda seçileceğiz” başlıklı haberde İhsanoğlu'nun seçimin sonucuna yönelik öngörüsü haberleştirilmiştir. İhsanoğlu'nun bazı sözlerinin tırnak içinde verilmesiyle haberin retoriği güçlendirilmiştir. İhsanoğlu'nun sözlerinin tırnak içinde verilmesi, alıntılara katılım yönünde örtük bir yorumun göstergesidir.

Haberin ana metni İhsanoğlu'nun seçim sonucuna ilişkin yaptığı açıklamalarından oluşmaktadır.

29 Temmuz tarihli Cumhuriyet'te Ekmeleddin İhsanoğlu'nun Cumhuriyet'te verdiği röportaja yer verilmiştir (Cumhuriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Başlık ve spotta “Halkın İhsanoğlu'ndan yana tavır alacağı” teması ön planda tutulmuştur. Haberde yer alan alt metin ise “Sandıktan beklenenin dışında sürpriz bir sonuç çıkacağı” ifadesidir. “En büyük sürprizi halk yapacak” başlıklı haberde hem alt başlık kullanılmış hem de üst başlık kullanılmıştır.

“Kadın ilgisi müthiş” ve “Anayasa'nın lafzına aykırı” gibi ara başlıklar tırnak içinde kullanılarak oluşturulmaya çalışılan “İhsanoğlu'na halkın ilgisi büyük” şeklindeki düşünce, gazetenin çatı adaya olan ilginin belirtisidir. Bu bağlamda haberde profesyonel gazetecilik normlarına uyulmadığı sonucu çıkartılabilir.

9 Ağustos tarihli Cumhuriyet gazetesi “İhsanoğlu: Mutabakat projesiyim” başlığını koyduğu haberi ilk sayfasından vermiştir (Cumhuriyet Gazetesi, 2014, s.1).

İç sayfalardaki habere ait devamda İhsanoğlu'nun açıklamalarına muhabir yorumuna yer verilmeden konuşma okuyucuya sunulmuştur. haberde hem alt başlık kullanılmış hem de üst başlık kullanılmıştır. Spotuysa İhsanoğlu'nun atılan iftiralara halkın sandıkta cevap vereceğine dair sözleri oluşturmuştur. Haberde ana metni İhsanoğlu'nun Erdoğan'a yönelik eleştirilerinin yer aldığı açıklamalar oluşturmaktadır.

3.1.3 Selahattin Demirtaş Haberlerinin Analizi

Cumhuriyet gazetesinde Cumhurbaşkanı aday Selahattin Demirtaş ile ilgili olarak 27 Temmuz 2014 – 9 Ağustos 2014 tarihleri arasında gazetenin 1. sayfasında toplam 3 haber yayınlanmıştır.

27 Temmuz 2014 tarihinde “Zorla bağış topluyorsun” başlığıyla yayınlanan haberde, Erdoğan'ın miting meydanlarında kullandığı dilin Demirtaş tarafından eleştirilmesi haberleştirilmiştir (Cumhuriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Haberin ana metninde Demirtaş'ın Erdoğan'a yönelik eleştirileri herhangi bir yorumlama yapılmadan doğrudan okuyucuya sunulmuştur. Haber retoriğini artıran bir öge olarak Demirtaş'ın bazı sözlerinin tırnak içinde verilmesini gösterebiliriz. Tırnak içinde yapılan alıntılar eşik bekçisinin yorum katmadan haberi aktardığını anlatır. Haber, bu açıdan tarafsız görünse bile alıntılanan söylem Demirtaş'ın Erdoğan'a yönelik kullandığı ifadelere destek verir niteliktedir.

30 Temmuz tarihli Cumhuriyet'te Selahattin Demirtaş'ın Cumhuriyet'te verdiği röportaj yer almaktadır (Cumhuriyet Gazetesi, 2014, s.1).

“Adamları hala para sayıyor” başlıklı haberde Demirtaş'ın Erdoğan'a yönelik eleştirileri haberleştirilmiştir. Haberin ana metninde ise Demirtaş'ın Köşk'e çıkması durumunda neleri planladığı yönündeki bilgiler paylaşılmıştır. Haberın başlığı ve spotu birbiri ile uyumlu haldedir. Haberın yazımında profesyonellik ihlallerine rastlanmamıştır. Ancak haber okunduğunda Demirtaş'ın Erdoğan aleyhtarı tavrına bir yanlılık taşıdığı gözlenmektedir.

9 Ağustos tarihli Cumhuriyet'te Selahattin Demirtaş'ın Diyarbakır mitinginde gerçekleştirdiği konuşmayı gazetenin yazarından biri tarafından köşe yazısında işlenmiştir (Cumhuriyet Gazetesi, 2014, s.1).

“Demirtaş: İşadamları bağış yarışında” başlığının tırnak içerisine alınmadan kullanılmış olması söylemin desteklendiği şeklinde anlaşılmaktadır.

Haberin spotuna Demirtaş'ın Erdoğan'a yönelik eleştirileri taşınmıştır. Haberde ilk paragraftan sonra tamamen Demirtaş'ın konuşmasından ifadeler bulunmaktadır. Haberde Demirtaş'ın ifadelerinin olduğu gibi ve tırnaksız alınarak verilmesi gazetenin söylenenleri desteklediği izlenimi oluşturulmak istenmiştir.

Haberin tamamına bakıldığında işadamları tarafından yapılan yardımların AK Parti teşkilatlarına gönderildiği şeklinde bir algıya yönlendirildiği hissedilmektedir.

Haber, meslek ilkeleri bakımından nesnel görünmemektedir. Haber etik kodları olan objektiflik ile dengelilik ilkelerinin büyük bir şekilde göz ardı edildiği gözlenmektedir.

3.2 Yeni Şafak Gazetesi Aday Haber Analizi

10 Ağustos 2014 Cumhurbaşkanlığı seçimlerine aday olan isimlerin 27 Temmuz 2014'ten 09 Ağustos 2014 tarihine kadar geçen sürede Yeni Şafak gazetesinin birinci sayfalarında yer bulan haberleri incelendiğinde adaylardan yalnızca Recep Tayyip Erdoğan'ın konu edinildiği haberlerin yer aldığını görülmektedir.

Erdoğan ile ilgili olarak Yeni Şafak gazetesinin birinci sayfasında yer alan haberler incelendiğinde habere yapılan olumlu editöryal katkı sebebiyle haberin pozitif tespit edildiği saptanmaktadır.

3.2.1 Recep Tayyip Erdoğan Haberlerinin Analizi

Yeni Şafak Gazetesi, 2014 yılının 10 Ağustos günü yapılan cumhurbaşkanlığı seçiminden önce 27 Temmuz – 9 Ağustos tarihleri arasında adaylardan Recep Tayyip Erdoğan hakkında gazetenin birinci sayfasında (12) haber yayımlamıştır.

27 Temmuz 2014 tarihli gazetede Erdoğan'ın Diyarbakır mitingine yer verilmiştir. Haberde “Birinci Meclis ruhuna döndük” başlığının tırnak içerisine alınmadan kullanılmış olması söylemin desteklendiği şeklinde anlaşılmaktadır (Yeni Şafak Gazetesi, 2014, s.1).

Haberin spotuna Erdoğan'ın birinci meclise yaptığı vurgu ve çözüm sürecinin takipçisi olacağı şeklindeki ifadesi taşınmıştır. Haberde ilk paragraftan sonra tamamen Erdoğan'ın ifadeleri bulunmakta, son paragrafta ise barış güvercini uçurulduğundan bahsedilerek Erdoğan'ın Diyarbakır'a yönelik övgülerine yer verilmektedir. Haberde Erdoğan'ın ifadelerinin olduğu gibi ve tırnaksız alınarak verilmesi gazetenin söylenenleri desteklediği izlenimi vermektedir.

Haberin tamamına bakıldığında okuyucunun Erdoğan'a oy vermeye yönlendirildiği hissedilmektedir.

29 Temmuz 2014 tarihli Yeni Şafak gazetesinin birinci sayfasında “Paralel yapı ulusal güvenlik sorunu” başlıklı bir habere yer verilmiştir. Haberde Erdoğan'ın bayram namazı çıkışı gazetecilere yaptığı açıklamalara yer verilmektedir. Spotta 17 – 25 Aralık soruşturmalarından

sonra Emniyet içerisinde düzenlenen operasyonlara kararlılıkla devam edileceğine vurgu yapılmaktadır (Yeni Şafak Gazetesi, 2014, s.1).

Haberin içeriğinde ise Erdoğan'ın Emniyet mensuplarına yönelik operasyonlar, Musul'da kaçırılan konsolosluk çalışanları, AK Parti'den istifa eden milletvekillerinin gözaltına alınan polisler ve destekle ilgili görüşlerine yer verilmiştir. Ara başlıkların tırnak içerisinde alınmadan Erdoğan'ın söylediği sözlerden alınmış olması ve haberde MHP ile CHP'nin ortak gösterdiği aday Ekmeleddin İhsanoğlu için 'muhalefetin adayı' ifadesinin kullanılmış olması da Erdoğan'a açık bir destek olarak anlaşılmaktadır.

30 Temmuz 2014 tarihli gazetede Erdoğan ile ilgili "O ödülü iade etti" başlıklı bir haber bulunmaktadır. Haber ilk bakışta Erdoğan'ın seçim kampanyası ile direkt bağlantılı bir haber olarak görülmesi de diğer adayların ve muhalefet partilerinin Erdoğan'ı sık sık eleştirdiği bir konuya cevap mahiyetinde olması sebebiyle kampanyayı olumlu yönde etkileme amacı taşımaktadır. Haberde Amerikan Yahudi Kongresi (ACJ)'nin 2004'te verdiği cesaret ödülünü Erdoğan'dan İsrail'e yönelik eleştirileri sebebiyle geri istemesi işlenmekte ve Ödülün iadesi talebine ne Türkiye Washington Büyükelçisi Serdar Kılıç aracılığıyla verdiği cevaba yer verilmektedir (Yeni Şafak Gazetesi, 2014, s.1).

Haberde Erdoğan'ın ACJ talep etmeden önce de ödülü iade etmek istediği fakat ödülün depoda bulunmadığından söz edilmektedir.

1 Ağustos 2014 tarihli gazetede Erdoğan'ın Van ve Mardin mitingleri ile ilgili haber "Ödülünüzü alın başımıza çalın" başlığı ile verilmiştir. Erdoğan'ın kullandığı bu ifade başlığa taşınırken tırnak kullanılmayarak desteklendiği izlenimi verilmiştir (Yeni Şafak Gazetesi, 2014, s.1).

Haberde Erdoğan'ın gözaltına alınan emniyet mensuplarına destek veren CHP'li milletvekillerine yönelik eleştirilerine ve İsrail'in Gazze saldırılarına tepki göstermeyen Amerikan Yahudi Kongresi (ACJ)'ne yönelik sözlerine yer verilmektedir. Devamında ise diğer adaylara yönelik eleştiriler yer almaktadır.

Haberde önceki haberlerde olduğu gibi ara başlıklarda Erdoğan'ın sözleri tırnak içerisinde alınmadan kullanılmıştır. Haberin genelinde cumhurbaşkanlığı seçimlerinden söz

edilmediği, Erdoğan'ın İsrail ve ACJ'nin yanı sıra HDP'ye ve adayı Demirtaş'a yönelik eleştirileri göze çarpmaktadır.

2 Ağustos 2014 tarihli Yeni Şafak'ta Erdoğan'ın Kahramanmaraş ve Manisa mitingleri ile ilgili haber "Çarkçı Ekmel" başlığı ile verilmiştir. Haberde seçimlerden ve mitinglerle ilgili izlenimlerden çok az söz edilmektedir. Haberin geneli Erdoğan'ın rakibi İhsanoğlu'na yönelik eleştirilerinden oluşmaktadır. İhsanoğlu'nun İstiklal Marşı'ndaki bir dördlüğün Çanakkale Şehitlerine şiirinde yer aldığına dair sözlerini sonrasında ise karıştırmadığını iddia etmesini eleştiren Erdoğan, daha önce CHP lideri Kılıçdaroğlu için kullandığı Çarkçıbaşı ifadesini bu sefer onun için kullanmıştır. Yeni Şafak ise bu ifadeyi olduğu gibi haberin başlığına taşımaktadır (Yeni Şafak Gazetesi, 2014, s.1).

Haberde muhalefet partilerine ve diğer iki adaya yönelik eleştiriler yer almaktadır. Ayrıca Erdoğan'ın muhalefetin "Erdoğan sahte plakalı araç kullanıyor" şeklindeki iddialarına verdiği cevabı "Plaka balonuna yalanlama" ara başlığı ile vermiştir. Böylece muhalefetin iddiasına balon diyerek doğru olma ihtimalini okuyucunun gözünde bitirmeyi amaçladığı izlenimi vermektedir.

3 Ağustos 2014 tarihli gazetede Erdoğan'ın Balıkesir ve İzmir mitingleri ile ilgili bir haber yer almaktadır. Erdoğan'ın Batı medyasına yönelik Gezi Parkı eylemlerine geniş yer verip Gazze saldırısını görmezden geldikleri şeklindeki eleştirileri öne çıkarılarak "Şovmenler hesap verecek" başlığı kullanılmaktadır. Başlık tırnak içerisine alınmamıştır (Yeni Şafak Gazetesi, 2014, s.1).

Haberin devamında Erdoğan'ın ABD ve İsrail'e yönelik eleştirilerinden sonra diğer adaylardan Ekmeleddin İhsanoğlu'na yaptığı eleştirilere geniş bir şekilde yer verilmektedir. İhsanoğlu'nun İstiklal Marşı'nın bir dördlüğünün başka bir şiirden alındığını söylemesine önceki haberlerde olduğu gibi yer verilmiş, bir ara başlık bu konuya ayrılmıştır.

Önceki mitinglerde izlenimlere geniş yer verilmediği halde İzmir mitinginde katılımcılara yönelik ifadelere rastlanmaktadır. CHP'nin İzmir'de daha büyük bir oy kitlesine sahip olduğu algısının kırılarak Erdoğan'ın İzmir'de daha yüksek oy alacağı algısı oluşturulmak istendiği izlenimi oluşmaktadır.

4 Ağustos 2014 tarihinde yayımlanan Yeni Şafak'ta Erdoğan'ın İstanbul mitingi "Milyonlar uğurladı" başlığı ile verilmiştir. Miting için Erdoğan'ın başbakan olarak İstanbul'daki son mitingi vurgusu yapılarak cumhurbaşkanı seçileceğinin kesin olduğu algısı oluşturulmak istenmiştir (Yeni Şafak Gazetesi, 2014, s.1).

Haberde Erdoğan'ın belediye başkanı ve başbakan olarak İstanbul'a yaptığı yatırımlardan genişçe söz edilmekte ve siyasi hayatında İstanbul'un önemli bir yer tuttuğu vurgulanmaktadır.

Haberde Erdoğan'ın İsrail'e Gazze saldırıları sebebiyle, diğer batılı ülkeler ise saldırılara sessiz kaldıkları gerekçesiyle yönelttiği eleştirilere geniş yer verilmektedir. Devamında ise Ekmeleddin İhsanoğlu'na yönelik eleştiriler geniş yer tutmaktadır.

Gazetenin haberinde önceki miting haberlerinin aksine İstanbul mitingi ile ilgili izlenimlere geniş yer verildiği görülmektedir.

7 Ağustos 2014 tarihli gazetede Erdoğan'ın Malatya mitingi "Vatan sevgileri bu kadar" başlığı ile verilmiştir. Daha önceki tüm haberlerinde Erdoğan'ın ifadelerini olduğu gibi, tırnak içine dahi almadan veren gazetenin bu haberi diğerinden ayrılmaktadır. Haber iç sayfalarda "Erdoğan: Haddini bil, haddini" başlığı ile yer almaktadır. Erdoğan'ın halkın ahlak reformuna ihtiyacı olduğunu savunan CHP lideri Kılıçdaroğlu'na hitaben söylediği "Haddini bil, haddini" ifadesi başlığa alınmıştır (Yeni Şafak Gazetesi, 2014, s.1).

Bu haberin gazetede önceki günlerde yayımlanan haberlerden diğer bir farkı ise Erdoğan'ın ifadelerinden oluşan ara başlıkların tırnak işareti içine alınmış olmasıdır.

Haberde Erdoğan'ın muhalefet partilerine, rakip adaylara ve bazı medya kuruluşlarına yönelik eleştirilerine geniş bir şekilde yer verilmektedir. Muhabir adı olmayan haberin dilinin de önceki haberlere göre daha objektif olduğu hissedilmektedir. Bütün bu veriler haberin ajanstan direkt alındığı izlenimi vermektedir.

8 Ağustos 2014 tarihli Yeni Şafak gazetesinde Erdoğan'ın 7. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası'nda yaptığı konuşma "Haraç veren konuşsun" başlığı ile haber yapılmıştır. Erdoğan'a ait olan cümle yine tırnak içine alınmamıştır (Yeni Şafak Gazetesi, 2014, s.1).

Haberin merkezinde devlet içinde paralel yapı kurmakla suçlanan Gülen grubuna yönelik eleştiriler yer almaktadır. Başlıkta belirtilen işadamları ile adı geçen cemaate yüklü miktarda bağış yapanlar kastedilmektedir.

Erdoğan'ın Gülen grubuna yönelik dinleme iddiaları ve Fethullah Gülen'in bedduası ile ilgili eleştirilere geniş bir şekilde haberde yer verilmiştir. Ara başlıklar birçok haberde olduğu gibi Erdoğan'ın ifadelerinden oluşmuş ve tırnak kullanılmamıştır.

9 Ağustos 2014 tarihli gazetede Erdoğan'ın Kayseri mitingine geniş bir şekilde yer verilmiştir. Erdoğan'ın miting ve seçim kampanyası ile ilgili haberlerinde genellikle bir cümlesini başlık olarak seçen gazete bu sefer de haberin başlığını "Fitne çıkaran herkes orada" şeklinde seçmiştir (Yeni Şafak Gazetesi, 2014, s.1).

Haberin girişinde mitingle ilgili izlenimlere yer verilmiş ve başlıkta bahsedilen pankarttaki yazı aktarılmıştır. Devamında ise Erdoğan'ın 2007 yılında yapılan cumhurbaşkanlığı seçimlerinden önceki 367 vakası ile ilgili ifadelerine geniş yer verilmiştir. Sonrasında ise CHP ve Ekmeleddin İhsanoğlu'na eleştiriler bulunmaktadır. Ara başlıklar yine Erdoğan'a ait ifadelerden seçilmiştir fakat üç tanesi tırnak içerisine alınırken biri alınmamıştır.

3.2.2 Ekmeleddin İhsanoğlu Haberlerinin Analizi

Yeni Şafak Gazetesi, 2014 yılının 10 Ağustos günü yapılan cumhurbaşkanlığı seçiminden önce 27 Temmuz – 9 Ağustos tarihleri arasında adaylardan Ekmeleddin İhsanoğlu hakkında gazetenin birinci sayfasında hiç haber yayımlamamıştır.

3.2.3 Selahattin Demirtaş Haberlerinin Analizi

Yeni Şafak Gazetesi, 2014 yılının 10 Ağustos günü yapılan cumhurbaşkanlığı seçiminden önce 27 Temmuz – 9 Ağustos tarihleri arasında adaylardan Selahattin Demirtaş hakkında gazetenin birinci sayfasında hiç haber yayımlamamıştır.

3.3 Hürriyet Gazetesi Aday Haber Analizi

Üç cumhurbaşkanı adayı hakkında takip edilen medya organlarından Hürriyet gazetesinde seçimden önceki iki haftalık süreç içerisinde gazetenin birinci sayfasında toplam 25 haber yer almıştır.

Hürriyet'te yer alan haberler incelendiğinde Ekmeleddin İhsanoğlu'nun konu edinildiği haberlerin diğer iki adayın haberlerine göre daha fazla sayıda olduğu saptanmıştır. İhsanoğlu ile ilgili olarak sunulan haberlerde İhsanoğlu'nun lehine kullanılan dil dikkat çekmektedir. Yer verilen haberlerin tamamı incelendiğinde editöryal anlamda habercilik ilkelerine aykırı bir tutum gözlemlenmektedir.

Selahattin Demirtaş ile ilgili olarak Hürriyet gazetesinin birinci sayfasında yer alan haberler incelendiğinde adayın diğer iki adayı eleştirdiği konuşmaların haberleştirildiği görülmektedir.

Hürriyet'te yer alan Recep Tayyip Erdoğan haberleri incelendiğinde ise Erdoğan ile diğer adaylar arasında geçen polemiklerin yoğunluk olarak haberleştirilmesi dikkat çekmektedir.

3.3.1 Recep Tayyip Erdoğan Haberlerinin Analizi

Hürriyet gazetesinde Cumhurbaşkanı adayı Recep Tayyip Erdoğan ile ilgili olarak 27 Temmuz 2014 – 9 Ağustos 2014 tarihleri arasında gazetenin birinci sayfasında toplam 10 haber yayınlanmıştır.

Hürriyet gazetesinde 29 Temmuz 2014 tarihinde gazetenin 1. sayfasında yer verilen “O fotoğraf davalık” başlıklı haber, Erdoğan'ın ‘paralel yapı’ operasyonunda gözaltına alınan polisleri nezarethanede ziyaret edip birlikte fotoğraf çektiren eski AK Parti İstanbul Milletvekili Hakan Şükür'e yönelik eleştirilerini konuşmayı konu edinmiştir (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Haberin spotunda ana metin özetlenmektedir. Haber metninde hem alt başlığa hem de üst başlığa yer verilmiştir. Başlık ve spotta “Hakan Şükür’ün çektiği bu resim suçtur” teması önemli bir unsur olarak işlenmiştir.

Haberde arka planı “Bu yargıya baskıdır, savcıların dava açması gerekir, burası adalet sarayı ya, yolgeçen hanı değil ki” söylemi oluşturmaktadır. Haberde ana metin tarafsız bir şekilde Erdoğan’ın açıklamalarından oluşmaktadır. Ancak başlık da dikkate alındığında, retorik’in mecaz gibi anlam bilimsel işlemler üzerine kurularak Erdoğan ile Hakan Şükür arasındaki olumsuzluğa dikkat çekilmek istenmiştir. Ayrıca “Hapı yutarsınız” ve “Danıştay ön kesiyor” tarzındaki ifadeler Başbakan aleyhine taraflılık olduğu izlenimi uyandırmaktadır.

30 Temmuz tarihli Hürriyet’te “Memnuniyetle iade ederiz” başlıklı haberde Yahudi Kongresi’nin Erdoğan’a 2004 yılında verdiği Cesaret Madalyası’nı geri istemesinin ardından Erdoğan’ın yapmış olduğu açıklamaya yer verilmiştir. Haber ana metninde ise İsrail hükümetinin uygulamış olduğu yanlış politikaların Musevi topluluğunun huzurunu bozan ve dönem dönem ırkçı ve antisemitik saldırıların müsebbibi olduğu vurgulanmıştır (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Gazete ana metinde tarafsızlık ilkelerine uyduğu için ve metin gövdesi sadece olaydan oluştuğu için aktaran rolündedir.

Hürriyet gazetesinde 1 Ağustos tarihinde Van Hastane Caddesi’nde düzenlenen mitingde Cumhurbaşkanı adayı Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın gerçekleştirdiği konuşma “Prof’luğuna yazıklar olsun” başlığı ile verilmiştir (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Haberde Ekmeleddin İhsanoğlu’na yönelik Erdoğan’ın yaptığı değerlendirmeler yer almaktadır.

İhsanoğlu’nun Mehmet Akif Ersoy’un kabrinde okuduğu şiirin hatırlatıldığı haberde “İhsanoğlu’nun İstiklal Marşı ile Çanakkale Şehitleri şiirini bile birbirinden ayıramadığı” bilgisi ön plana çıkartılmıştır. Haberde ayrıca İhsanoğlu’nun babası ile Mehmet Akif Ersoy’un ilişkisine dikkat çekilmiştir.

2 Ağustos 2014 tarihli Hürriyet'te "Başbakan omuz verdi" başlıklı haberde Erdoğan'ın Murat Gögebakan'ın cenaze törenine katıldığı bilgisine yer verilmiştir. Gazete ana metinde tarafsızlık ilkelerine uyduğu için ve metin gövdesi sadece olaydan oluştuğu için aktaran rolündedir (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

3 Ağustos 2014 tarihli Hürriyet Gazetesinde "Mitingde telefon için ara verildi" başlıklı haberde İstanbul Maltepe'de düzenlenen mitingde Cumhurbaşkanı adayı Recep Tayyip Erdoğan'ın, verdiği ara konu edinilmiştir (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Haber tematik olarak analiz edildiğinde önemli bir nokta olarak ana metni ve başlık arasındaki uyumsuzluk ön plana çıkmaktadır. Ana metin Erdoğan'ın mitingdeki konuşmasından oluşurken, haberin başlığında duyurulan mitingde telefon için ara verildiğine ilişkin bilgi tek bir paragraftan verilmiştir.

Aynı miting 4 Ağustos 2014 tarihli Hürriyet'te de konu edinilmiştir.

"Bugün veda etmiyorum" başlığı ile verilen haberde Erdoğan'ın "Başbakan olarak İstanbul'daki son mitingim" sözlerine spotta yer verilmiştir. Haberde ana metnin içeriği tarafsız bir şekilde Erdoğan'ın mitingdeki açıklamalarından oluşmaktadır (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

"İstanbul tamam" ve "Benim vasiyetim" ara başlıklarının kullanıldığı haberde nitelermeleri ara başlık olarak işlenmiştir. Tırnak kullanılarak atılan ara başlıklar eşik bekçisinin yorum yapmadan içeriği aktardığını göstermektedir. Bu durum haberde inandırıcılık boyutunu yani retoriğin yüksek olmasını sağlamaktadır.

6 Ağustos tarihli Hürriyet'te "Erdoğan'ın reklam filmi durduruldu" başlıklı bir habere yer verilmiştir (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Tayyip Erdoğan için cumhurbaşkanlığı seçim kampanyasında kullanılmak üzere hazırlanan filmin yayınının Yüksek Seçim Kurulu'nun oy çokluğuyla durdurulması kararının paylaşıldığı haberin durum kısmı YSK'nın kararının gerekçesinden oluşmuştur.

Haberin ana metninde “CHP Pursaklar İlçe Başkanlığı’nın başvurusu üzerine dün de Erdoğan’ın Türk bayrağı kullanılan afişinin kaldırılmasına da karar verilmişti. 30 Mart seçimlerinde de AK Parti’nin yaptığı Türk bayraklı reklam filminin yayını YSK kararıyla durdurulmuştu.” ifadeleri “Daha önce de yasaklandı” ara başlığı ile kullanılmıştır.

7 Ağustos 2014 tarihli Hürriyet’te Erdoğan’ın ATO Kongre Merkezi’nde düzenlenen ‘Yörük Türkmenleri Cumhurbaşkanını Seçiyor’ programında yaptığı konuşmasına yer verilmiştir (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Erdoğan’ın Adana’da durdurulan MİT TIR’larıyla ilgili konuşması “Pensilvanya çetesinin uşakları” başlığı ile verilmiştir.

Tırnak kullanılarak atılan ara başlıklar eşik bekçisinin yorum yapmadan içeriği aktardığını göstermektedir. Bu durum haberde inandırıcılık boyutunu yani retoriğin yüksek olmasını sağlamaktadır. Erdoğan’ın ana muhalefet liderine yönelik cevaplarının haberde ara başlıklar olarak verilmiştir.

Hürriyet gazetesi 8 Ağustos tarihinde 1. Sayfasında yer verdiği Erdoğan’ın TOBB 7. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası’nda yaptığı konuşma “Ortada alçakça bir ihanet var” başlığı ile verilmiştir (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Haberin tamamı Erdoğan’ın konuşmasından oluşmuştur. Haber nesnel bir dille yazılmış, yoruma rastlanmamıştır.

9 Ağustos 2014 tarihli Hürriyet, Erdoğan’ın Kayseri ve Ankara’daki mitinglerde gerçekleştirdiği konuşmalarına yer vermiştir.

Erdoğan’ın YSK’nın reklam filminin durdurulmasına gösterdiği tepkinin işlendiği haber “Ortak aday evlere şenlik” başlığı ile verilmiştir. Haber metninde hem alt başlığa hem de üst başlığa yer verilmiştir Spotta ise Erdoğan’ın medya ile muhalefeti hedef alan sözleri verilmiştir (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Haberde gövde metin eşik bekçileri tarafından yorumlanmayarak verilmiştir. Sadece olaylardan oluşmaktadır. Ana metin tamamen durumdan oluştuğu için haber etik kodları haberin oluşturulmasında ihlal edilmemiştir.

3.3.2 Ekmeleddin İhsanoğlu Haberlerinin Analizi

Hürriyet gazetesinde Cumhurbaşkanı adayını Ekmeleddin İhsanoğlu ile ilgili olarak 27 Temmuz 2014 – 9 Ağustos 2014 tarihleri arasında gazetenin 1. sayfasında toplam 11 haber yayınlanmıştır.

Hürriyet gazetesinde 27 Temmuz 2014 tarihinde gazetenin 1. sayfasında yer verilen “Kürt kardeşlerim bana oy verecek” başlıklı haber, Ekmeleddin İhsanoğlu’nun Antalya’da gerçekleştirdiği konuşmayı konu edinmiştir (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Haberde üzerinde durulan tema incelendiğinde oluşan anlam, ikinci turda HDP oyları ile ilgili bir planın olup olmadığı yönündeki iddialara net bir açıklama istenmesi sonucunda verilen cevaptır. Şematik bağlamda bakıldığında, spot içeriği bakımından ana metnin özeti şeklindedir. Haberde gövde metin eşik bekçileri tarafından yorumlanmayarak verilmiştir. Sadece olaylardan oluşmaktadır. Ana metin tamamen durumdan oluştuğu için haber etik kodları haberin oluşturulmasında ihlal edilmemiştir.

Ancak İhsanoğlu’nun ifadelerinde yer alan, “Kürtler bana oy verecek” gibi bazı ifadeler tırnak içinde kullanılarak haberin retoriği güçlendirilmiştir. Tırnak kullanılarak atılan ara başlıklar eşik bekçisinin yorum yapmadan içeriği aktardığını göstermektedir. Bu durum haberde inandırıcılık boyutunu yani retoriğin yüksek olmasını sağlamaktadır. İhsanoğlu’nun düşüncelerine destek verilir niteliktedir.

Hürriyet gazetesinin 28 Temmuz tarihinde 1. sayfasında Ekmeleddin İhsanoğlu’nun gazetenin muhabirine verdiği röportaj “Gülüyor ama elimde belgeler var” başlığıyla verilmiştir (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Haberin spotunda ana metin özetlenmekte, dönemin Başbakanı Erdoğan'ın Ekmeleddin İhsanoğlu'nun Hamas'la El Fetih arasında arabuluculuk yapmadığını iddia etmesi üzerine İhsanoğlu'nun konuyla ilgili olarak paylaştığı belgeye yönelik açıklamalarına yer almaktadır.

Haber metninde hem alt başlığa hem de üst başlığa yer verilmiştir. Başlık ve spotta “Erdoğan'ın İhsanoğlu'nu için ‘Yapmadı’ dediği Gazze arabuluculuğunu belgesi” teması vurgulanmıştır. Haberde arka planı ise “İhsanoğlu: Ucuz siyaset yapmayı bilmem” sözleri oluşturmaktadır.

Gazete ana metinde tarafsızlık ilkelerine uyduğu için ve metin gövdesi sadece olaydan oluştuğu için aktaran rolündedir. Fakat başlık göz önüne alındığı takdirde, mecazi ögeler kullanılarak haberin retorisi arttırılmaya çalışılmıştır.

30 Temmuz tarihli Hürriyet gazetesinin 1. sayfasında yer alan bir haberde, Bülent Arınç'ın, "Kadın ise o da iffetli olacak. Mahrem- namahrem bilecek. Herkesin içerisinde kahkaha atmayacak" şeklindeki sözleriyle ilgili olarak Ekmeleddin İhsanoğlu'nun yaptığı değerlendirmelere yer verilmiştir (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

“İhsanoğlu: Kadınların şen kahkahasına çok ihtiyacımız var” Haber metninde hem alt başlığa hem de üst başlığa yer verilmiştir. Haber, bir makro çözümleme yöntemi olarak bir tematik bağlamda analiz edildiğinde, “İhsanoğlu'nun kadınların gülmesine ve herkesin şen kahkahalarının duyulmasına ülkenin her şeyden daha çok ihtiyacı olduğunu düşünmesi” ön plana çıkarılan temadır.

Gazete ana metinde tarafsızlık ilkelerine uyduğu için ve metin gövdesi sadece olaydan oluştuğu için aktaran rolündedir

1 Ağustos tarihli Hürriyet gazetesinde “Türkiye birlik olma kararını verdi” başlığıyla verilen haberde Ekmeleddin İhsanoğlu'nun seçim kampanyası kapsamında gittiği Sivas'ta CHP Sivas Milletvekili Malik Ecdar Özdemir ve çeşitli partilerin temsilcileri ile bir araya gelmesi tematik açıdan ön plana çıkarılmıştır (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Haberde ayrıca İhsanoğlu'nun tarlada buğday hasadı yapan biçerdövere bindiği bilgisine yer verilmiş olması da dikkat çekicidir. “Buğday için de Ekmeleddin” ara başlığı kullanılarak İhsanoğlu'nun seçim sloganına da bir gönderme söz konusudur.

“Buğday için de Ekmeleddin” ifadesinin öne çıkarılması, muhabir veya editörün İhsanoğlu'nun sloganına destek verdiği okuyuculara hissettirilmeye çalışılmaktadır.

Hürriyet gazetesinde 2 Ağustos tarihli haberde, İhsanoğlu'nun dönemin Başbakanı Erdoğan'ın İstiklal Marşı'nı bilmediği yönündeki iddialarla ilgili olarak yapmış olduğu açıklamaya yer verilmiştir (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Haberde tematik olarak öne çıkarılan anlam , “İstiklal Marşını bilmiyordum, yalan iftira. Ben Mehmet Akif'in en yakın arkadaşının oğluyum. Hadi oradan canım sen de. Siz daha onu öğrenmeden ben onu daha anamın sütünü emerken öğrendim” yönündeki ifadeleridir. Muhabirin yorumuna rastlanmamakla birlikte haberin birin dereceden tanımlatıcıların kendi ifadelerine yer verildiği görülmektedir.

Ancak “Benim için anket 10 Ağustos'ta yapılacak ankettir ve ben oradan yüzde 60'la çıkacağımızı düşünüyorum” ifadelerini kullanan İhsanoğlu'nun, seçim sonucuna yönelik yaptığı öngörüler “Yüzde 60'la çıkacağımızı düşünüyorum” ara başlığıyla verilmiştir. Bu ifadenin haberin inandırıcılığını artırmak için kullanıldığını söylemek mümkündür.

Hürriyet gazetesi 4 Ağustos 2014 tarihinde İhsanoğlu'nun eşi Füsun İhsanoğlu'nun açıklamalarına yer vermiştir.

“Füsun İhsanoğlu: Erdoğanlarla aile dostuyuz, şaşkınlık” başlıklı haberde Füsun İhsanoğlu'nun Erdoğan'ın eleştirileri için çok üzüldüğü ve şaşkınlığı yönündeki ifadeler yer almaktadır (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Haber incelendiğinde alt ve üst başlıkların kullanılmadığı gözlemlenmektedir. Haberde spot ile başlıgın haber metniyle uyum içerisinde olduğu görülmüştür.

Haberin makro çözümlemesi yapıldığında önemli bir etken olan tematik inceleme açısından spot ile başlıkta “İhsanoğlu ailesi ile Erdoğan ailesinin geçmişten gelen bir dostluklarının olduğu” temasının öne çıkarıldığı gözlenmektedir.

Haberde gövde metin eşik bekçileri tarafından yorumlanmayarak verilmiştir. Sadece olaylardan oluşmaktadır. Ana metin tamamen durumdan oluştuğu için haber etik kodları haberin oluşturulmasında ihlal edilmemiştir. Fakat haber okunduğunda İhsanoğlu ailesine yönelik bir tarafgirlik mevcuttur.

Hürriyet gazetesi 5 Ağustos tarihli bir haberinde İhsanoğlu'nun yerel seçim oyları sayılırken meydana gelen elektrik kesintilerinin trafoya giren kediden kaynaklandığı iddialarına yönelik yaptığı göndermesine yer verilmiştir.

Haberin başlığı “Şişman kediler seçime girmesin” şeklindedir. Tematik açıdan “yerel seçim oyları sayılırken meydana gelen elektrik kesintilerinin seçime şaibe kattığı” haberde ön plana çıkarılan anlamdır (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

İhsanoğlu'nun ifadelerinde yer alan, “Rejimi değiştirmek, diktatörlük kurmak istiyorlar” gibi bazı ifadeler ara başlıklar halinde kullanılarak haberin retoriği güçlendirilmiştir.

Haber başlığında tematik açıdan çıkarılan bilgi haberin spotunda kısa bir paragraf şeklinde verilmiştir. Aynı zamanda haber metni ile başlık birbiri ile uyum içerisinde değildir.

İhsanoğlu'nun, Tayyip Erdoğan için kullandığı "diktatör" ifadesi ön plana çıkarılarak, metin üzerinde bu ifadenin egemenlik kurması sağlanmıştır.

Haberde gövde metin eşik bekçileri tarafından yorumlanmayarak verilmiştir. Sadece olaylardan oluşmaktadır. Ana metin tamamen durumdan oluştuğu için haber etik kodları haberin oluşturulmasında ihlal edilmemiştir. Bununla birlikte, başlık ve bu başlıkta kullanılan bazı ifadelerin büyük harfle kullanılması eşik bekçilerinin yönlendirmesi ve tarafgirliği olarak yorumlanabilir.

6 Ağustos tarihli Hürriyet gazetesinde İhsanoğlu'nun Eskişehir'de düzenlediği basın toplantısına yer verilmiştir. “Bu korkuyu Sovyetler’de görmüştüm” şeklinde bir başlık ile verilen haberde alt ve üst başlıklar kullanılmamıştır (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Haber tematik olarak incelendiğinde, İhsanoğlu'nun AK Parti hükümeti üzerinden Erdoğan'a yönelik eleştiriler yaptığı açıklamalara yer verilmiştir. Haberde “Üçüncü dünyada bile bu kadar olmaz” şeklindeki ifade ara başlık olarak kullanılmış ve tematik olarak ön plana çıkarılmıştır. Böylece gazete kendi ideolojisi ile paralel olarak bu bilgiyi diğerleri üzerinde etkin hale getirmeyi amaçlamıştır.

Haber okunduğunda, AK Parti hükümeti döneminde milletin mağdur edildiği, kamu imkânlarının kullanımı konusunda ciddi sıkıntıların yaşandığı anlamı çıkmaktadır.

7 Ağustos tarihli Hürriyet'te İhsanoğlu'nun konuşmalarını konu edinen 1 haber yer almaktadır. “Şusun busun ayıptır” başlıklı haberde İhsanoğlu'nun Erdoğan'ın kullandığı üsluba yönelik eleştirilerine yer verilmiştir (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Ana haber metni haberin spotunda özetlenmiş biçimdedir. Tematik olarak haber incelendiğinde haber başlığındaki “Saygı nerede” temasının diğer bilgilere egemenlik kurduğu gözlenmektedir.

Erdoğan'ın üslubuna yönelik eleştirilerin yer aldığı haberde “yarışın medenice olması gerektiği” olarak yorumlanmıştır.

Söz konusu ifade retorik olarak incelendiğinde anlatımı güçlendirmek için kullanılan bir ifade olduğu görülmektedir. Haberin ana metni durum içeren bilgilerden oluşmaktadır.

8 Ağustos tarihli Hürriyet gazetesinde “Bazıları yasakları dinlemiyor” başlıklı haberde İhsanoğlu'nun Samsun gerçekleştirdiği esnaf ziyaretlerine ve toplantılarındaki konuşmalarına yer verilmiştir (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Esnaf ile İhsanoğlu arasında geçen diyalogların konu edildiği haber, meslek ilkeleri açısından nesnel olduğu görülmektedir. Birincil tanımlayıcının görüşlerinin yer verildiği haberin ana metninde yorum içeren ifadelerin olduğu saptanmaktadır.

9 Ağustos tarihli Hürriyet'te TOBB ziyaretinde konuşan İhsanoğlu'nun konuşmasına yer verilmiştir. "Yarın büyük sürpriz olacak" başlıklı haberde haber metni tematik açıdan incelendiğinde, "Anadolu'da insanların güvendikleri için bana oy vereceklerini görüyorum" ön plana çıkan temadır (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Birincil tanımlayıcı olan İhsanoğlu'nun değerlendirmelerinden oluşan haberde öne çıkarılan başlığa bakıldığında okuyucu üzerine sandıktan İhsanoğlu'nun oyunun yüksek çıkacağı algısının oluşturulmak istendiği gözlemlenmektedir.

3.3.3 Selahattin Demirtaş Haberlerinin Analizi

Hürriyet Gazetesi, 2014 yılının 10 Ağustos günü yapılan cumhurbaşkanlığı seçiminden önce 27 Temmuz – 9 Ağustos tarihleri arasında adaylardan Selahattin Demirtaş hakkında gazetenin birinci sayfasında 4 haber yayımlamıştır.

30 Temmuz 2014 tarihli Hürriyet'te Selahattin Demirtaş'ın Hakkari mitingine yer verilmiştir. "Bir Kürt adil olamaz mı" şeklindeki başlıkla yayınlanan haberde Demirtaş'ın konuşmaları üzerinden Kürt kimliğine dikkat çekilmiştir. Haber için seçilen başlık daha önceki haberlerde diğer adaylar arasındaki tartışmayı hatırlatan cümlelere de gönderme yapmaktadır (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Yayımlanan bu haberde seçime ilişkin herhangi açıklamaya rastlanamamaktadır. Haber metni Demirtaş'ın Erdoğan'ı hedef alan eleştirilerinden oluşmaktadır.

4 Ağustos tarihinde yayınlanan "Sizin gibi olan tek bir aday var" başlıklı haberde, Selahattin Demirtaş'ın İstanbul Kadıköy'deki mitinginde yaptığı konuşması haberleştirilmiştir (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Haberin başlığında ve içeriğinde Demirtaş'ın sözlerinin ara başlık şeklinde tırnak içinde verilmeden direk olarak kullanılması haber söyleminin desteklenmesi söz konusudur.

Haber retoriğinde Selahattin Demirtaş'ın lehine olarak metnin tutarlılığını ve inandırıcılığını arttırmak adına abartı olarak ifade edilebilecek sözcüklerin kullanılması ile okurun özümsemesi sağlanmaya çalışılmıştır.

5 Ağustos tarihli Hürriyet gazetesinde Selahattin Demirtaş'ın Ağrı'da gerçekleştirdiği konuşmasına yer verilmiştir.

Demirtaş'ın Ağrı mitinginde söylediği “Herkesi satarak bugüne geldin” ifadesi haberin başlığı olarak tercih edilerek doğrudan kullanılmıştır. Haberin ana konusunu Erdoğan ve Demirtaş arasında gerçekleşen münakaşa oluşturmuştur. Demirtaş'ın “Yuhalattın” sözü ise haberde ara başlıklar olarak değişikliğe gidilmeden kullanılmıştır. Demirtaş'ın Erdoğan'ın kendisini Zaza diye meydanlarda yuhalattığını anımsatılması ise haberde yer verilen çatışma öğelerinden bir başkasıdır (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Haber metni tematik açıdan incelendiğinde, “Erdoğan'ın kendisini yetiştiren kanaat önderlerini inkâr ettiği” ifadesi ön plana çıkan temadır.

7 Ağustos tarihli Hürriyet'te Demirtaş'ın Cumhurbaşkanlığı seçiminin sonuçlarına ilişkin görüşlerinin verildiği haber “Demirtaş: Halkların kardeşliği Köşk'ten daha değerli” başlığı ile verilmiştir (Hürriyet Gazetesi, 2014, s.1).

Haber makro çözümlemenin önemli bir ayağını oluşturan tematik inceleme bakımından ele alındığında haberin spotunda ve başlığında “Demirtaş'ın halkların kardeşliğine Köşk'ten daha fazla değer verdiği” temasının öne çıkarıldığı gözlenmektedir. Haberin yazımında profesyonellik ihlallerine rastlanmamıştır.

3.4 Zaman Gazetesi Aday Haber Analizi

10 Ağustos 2014 Cumhurbaşkanlığı seçimlerine aday olan isimlerin 27 Temmuz 2014'ten 09 Ağustos 2014 tarihine kadar geçen sürede Zaman gazetesinin birinci sayfalarında yer bulan haberleri incelendiğinde adaylardan yalnızca Ekmeleddin İhsanoğlu'nun konu edinildiği haberlerin yer aldığını görülmektedir.

İhsanoğlu ile ilgili olarak Zaman gazetesinin birinci sayfasında yer alan haberler incelendiğinde habere yapılan olumlu editöryal katkı sebebiyle haberin pozitif tespit edildiği saptanmaktadır.

3.4.1 Recep Tayyip Erdoğan Haberlerinin Analizi

Zaman Gazetesi, 2014 yılının 10 Ağustos günü yapılan cumhurbaşkanlığı seçiminden önce 27 Temmuz – 9 Ağustos tarihleri arasında adaylardan Recep Tayyip Erdoğan hakkında gazetenin birinci sayfasında hiç haber yayımlamamıştır.

3.3.2 Ekmeleddin İhsanoğlu Haberlerinin Analizi

Zaman gazetesinde Cumhurbaşkanı adayı Ekmeleddin İhsanoğlu ile ilgili olarak 27 Temmuz 2014 – 9 Ağustos 2014 tarihleri arasında gazetenin birinci sayfasında toplam 5 haber yayınlanmıştır.

Zaman gazetesinde 28 Temmuz 2014 tarihinde gazetenin 1. sayfasında yer verilen “Başbakan’ın iftiralarına kıymet vermiyorum” başlıklı haber, iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm İhsanoğlu’un, başbakan Erdoğan’ın kendisi hakkındaki sözlerin değerlendirmesini; ikinci bölüm ise İhsanoğlu’un katıldığı bir iftardaki açıklamalarını konu edinmiştir (Zaman Gazetesi, 2014, s.1).

Haberin spotunda ana metin özetlenmektedir. Üst başlık ve alt başlığın kullanıldığı haberin spotunda “başbakan Erdoğan’ın iftiralarına” tematik açıdan ön plana çıkarılmıştır.

Haberin ilk bölümünde arka plan bilgisi ise “Soyu, sopu belli olan bir aileden gelmiş olmanın verdiği rahatlıkla bana ve aileme karşı yapılan bu iftiraların hiçbirine kıymet vermiyorum.” ifadesidir. Bu ifade ile İhsanoğlu kendi aile köklerini belirtmekle birlikte muhatabına da göndermede bulunmuştur. Haberde gövde metin eşik bekçileri tarafından yorumlanmayarak verilmiştir. Sadece olaylardan oluşmaktadır. Ana metin tamamen durumdan oluştuğu için haber etik kodları haberin oluşturulmasında ihlal edilmemiştir.

Haberin ikinci bölümü spot ve başlıktan tamamen bağımsızdır. İhsanoğlu'nun MHP ya da CHP'nin değil, bütün Türkiye'nin adayı olduğu tezi ön plana çıkarılarak yanlı bir tutum izlenmiştir.

30 Temmuz tarihli Zaman gazetesinde "Hukuksuz, delilsiz gözaltı olmaz" başlıklı haberde İhsanoğlu'un tutuklu polisler hakkındaki açıklamaları ve seçim kampanyası hakkındaki açıklamaları konu edilmiştir (Zaman Gazetesi, 2014, s.1).

Ana metin haberin spotunda özetlenmektedir. Üst başlığın kullanıldığı haberde alt başlıklara yer verilmektedir. Haberin spotunda ve başlığında "Hukuksuz, delilsiz gözaltı" anlamına gelen ifadeler tematik açıdan ön planda tutulmuştur.

Haberin arka plan bilgisi ise "Yargıyı da, kolluk kuvvetini de siyasallaştırdılar." ifadesidir. Haberin ana metni İhsanoğlu'un konuyla ilgili açıklamalarından çok yorum şeklinde oluşturulmuştur. "Çağlayan Adliyesi'nde yaşanan ve Yassıada mahkemelerini hatırlatan hukuksuzluklar" şeklindeki aşırı yorumlamacı ifadeler yayın organı ile mevcut hükümet arasındaki mücadelenin ve seçim sürecinde izlenen yayın politikasının ipuçlarını vermektedir.

Zaman gazetesinin 5 Ağustos 2014 tarihinde birinci sayfasında Ekmeleddin İhsanoğlu'nu konu edindiği haber incelendiğinde İhsanoğlu'nun geçmiş seçimlere ilişkin eleştirilerine yer verildiği görülmektedir.

"İhsanoğlu seçmeni uyarı: Sandıklara sahip çıkın" başlıklı haberde İhsanoğlu'nun sözleri tırnak içinde işlenmeyerek verilmesi dikkat çekmektedir. Yine haberde kullanılan ara başlıklar İhsanoğlu'nun Erdoğan'ın eleştirilerine verdiği cevaplar niteliğindedir (Zaman Gazetesi, 2014, s.1).

İhsanoğlu'nun Ankara mitinginde gerçekleştirdiği konuşmanın işlendiği haberde miting izlenimlerinden ziyade İhsanoğlu'nun diğer adaylara yönelik eleştirilerine yer verilmektedir. Haberin retoriğinin İhsanoğlu lehine kurulduğunu söylemek mümkündür.

6 Ağustos tarihli Zaman'da İhsanoğlu'un Eskişehir Atatürk Kültür ve Kongre Merkezi'nde "18 milyon seçim pusulası" ile ilgili yapmış olduğu açıklamalara yer verilmiştir (Zaman Gazetesi, 2014, s.1).

Haberin spotunda ana metin özetlenmektedir. Haberde üst başlık ve alt başlığa yer verilmemiştir. Haberin spotunda ve başlığında "18 milyon seçim pusulası fazla basılmış." tematik açıdan ön plana çıkarılmıştır. Gazete ana metinde tarafsızlık ilkelerine uyduğu için ve metin gövdesi sadece olaydan oluştuğu için aktaran rolündedir.

7 Ağustos tarihli Zaman'da "Sessiz yığınlar oy patlaması yapacak" başlıklı haber iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde İhsanoğlu'un Cihan TV Network'de yayınlanan Anadolu'da Sabah programındaki açıklamalarına yer verilmiştir. İkinci bölümde ise İhsanoğlu'un yapmış olduğu stk gezileri konu edilmiştir (Zaman Gazetesi, 2014, s.1).

Ana metin haberin spotunda özet olarak sunulmaktadır. Üst başlık ile alt başlığın kullanılmadığı haberin spotunda ve başlığında "sessiz yığınlar" tematik açıdan ön plana çıkarılmıştır. Gazete ana metinde tarafsızlık ilkelerine uyduğu için ve metin gövdesi sadece olaydan oluştuğu için aktaran rolündedir.

8 Ağustos tarihli Zaman'da "Kediler yine trafoya girmezse ipi göğüsleriz" başlıklı haberde İhsanoğlu'un Samsun gezisi sırasındaki açıklamalarını konu edinmiştir (Zaman Gazetesi, 2014, s.1).

Haberin spotunda ana metin özetlenmektedir. Üst başlık ile alt başlık haberde kullanılmamıştır. Başlık ve spotta "kediler" tematik açıdan ön plana çıkarılmıştır. Haberin yazımında "Cumhurbaşkanı adayı Ekmeleddin İhsanoğlu, pazar günü yapılacak seçimden umutlu" gibi ifadelerle taraflı bir yorum yapılarak profesyonel nesnellik ihlallerine rastlanmıştır.

3.4.3 Selahattin Demirtaş Haberlerinin Analizi

Zaman Gazetesi, 2014 yılının 10 Ağustos günü yapılan cumhurbaşkanlığı seçiminden önce 27 Temmuz – 9 Ağustos tarihleri arasında adaylardan Selahattin Demirtaş hakkında gazetenin birinci sayfasında hiç haber yayımlamamıştır.

Sonuç

Bu çalışmada 10 Ağustos 2014 Cumhurbaşkanlığı seçimlerine aday olan isimlerin 27 Temmuz 2014'ten 09 Ağustos 2014 tarihine kadar geçen sürede Hürriyet, Yeni Şafak, Cumhuriyet ve Zaman gazetelerinin birinci sayfalarında yer bulan haberlere dayanmaktadır.

Seçim tarihinden iki hafta öncesini (27 Temmuz -09 Ağustos) kapsayan yazılı medya araştırması için takip edilen 4 gazetede Cumhurbaşkanı adaylarıyla ilgili çıkan haberler değerlendirilmiştir.

Yüksek Seçim Kurulu'nun açıkladığı kesin sonuçlara göre Cumhurbaşkanlığı seçiminde Erdoğan %51.79, İhsanoğlu %38.44 ve Demirtaş %9.76 oranında oy aldı. Yapılan araştırma, yazılı medyanın söz konusu oy oranlarının oluşmasına ne derece etki edebildiğine dair bazı ipuçları vermektedir

Habere yapılan olumlu editöryal katkı haberin pozitif tespit edilmesini sağlarken, habere yapılan olumsuz editöryal katkı ise haberin negatif değerlendirilmesine neden olmuştur. Editöryal katkı içermeyen haberler ise tarafsız olarak tespit edilmiştir.

Propaganda sürecinin son iki haftasında adayların seçim kampanyaları hakkında araştırmaya konu olan yazılı medyada çıkan tüm haberler ele alındığında, seçim sonuçlarına paralellik gösteren bir sonuçtan bahsetmek mümkündür. Hakkında en çok haber çıkan Erdoğan seçimin galibi olurken, hakkında en az haber çıkan Demirtaş da seçimin en az oy alan adayı olmuştur. Adayların olumlu sunulduğu haberlere baktığımızda, yine en büyük payı Erdoğan almıştır. İhsanoğlu ikinci ve Demirtaş da üçüncü sırada yer almaktadır. Olumsuz sunulan haberlerin adaylara dağılımında ise, seçim sonuçları ile ters orantılı bir ilişkiden bahsetmek mümkündür. Olumsuz sunulan haberlerdeki en büyük payın ezici çoğunlukla Erdoğan'a dair olması, araştırma verileri ile seçim sonuçlarının ilk ve en büyük çelişkisidir. Seçimi en geride tamamlayan Demirtaş ise, yine seçim sonuçlarıyla çelişkili bir şekilde, hakkında en az olumsuz haber sunulan isimdir.

Araştırmanın temel amacı olan, Cumhurbaşkanı adaylarının seçimlere son iki hafta kala yazılı medya organlarında 'nasıl ve ne kadar' yer aldığı tespit edilmiştir. Yapılan tespitler

sonucunda seçim sonuçları ve adayların haber yoğunlukları karşılaştırıldığında medyanın kamuoyu oluşturmadaki büyük rolü bir kez daha gözler önüne serilmiştir.

Van Dijk'ın haber söylem analizi üzerine kurulan bu çalışmada, ideoloji ve haber arasındaki ilişki biçimleri sorun edilmiştir. Bu amaçla, gazete haberlerindeki içerik oluşumu ve haberlerin arka planlarındaki ideolojik tutumlar belirlenmeye gayret edilmiştir.

Bu çerçevede Cumhuriyet gazetesi her üç adaya da üçer haber de yer vermiştir. Recep Tayyip Erdoğan hakkındaki haberler olumsuz yöndedir. Selahattin Demirtaş hakkındaki haberler incelendiğinde Erdoğan eleştirileri üzerine kurulu olduğu görülmektedir. İslam İşbirliği Teşkilatı Genel Sekreterliği yapmış olan aday Ekmeleddin İhsanoğlu hakkındaki haberler ise olumlayıcı bir dille kaleme alınmıştır. İktidar karşıtlığı ve muhalefetin iktidarın düşünce yapısına yakın bir aday göstermesi gazeteyi bir paradoksla karşı karşıya bırakmıştır. Gazetenin genel ideolojisi ile çelişen bir aday hakkında sergilenen bu tutum ülkemizdeki medya sahipliği ideoloji ve siyaset ilişkisi bakımından oluşan çıkmazın çok önemli bir göstergesidir. Bu bakımdan gazetenin yayınlarında objektif yani sürecin bir objesi olduğu ve yayınlarında adil olmadığı söylenebilir.

Yeni Şafak gazetesi ise araştırmaya konu edilen süreçte adaylardan sadece Recep Tayyip Erdoğan hakkında haberlere yer vermiştir. Yayımlanan haberlerin hepsi olumlayıcı niteliktedir. Gazetenin sadece Recep Tayyip Erdoğan'a yer vermesi ideolojisi bakımından doğal bir süreçtir. Diğer adayları yok sayması ve bu süreçte Erdoğan'ın sözcüsü gibi davranması ise yayınlarında adil olmadığının bir göstergesidir.

Zaman Gazetesi ise adaylardan sadece muhalefetin çatı adayı Ekmeleddin İhsanoğlu'na yer ayırmıştır. Gazetenin bu tavrı "gösterilen" genel ideolojisiyle çelişmektedir. Bu çelişkinin en büyük sebebi 17 Aralık süreci sonrasında iktidar ile yaşanan gerilimdir. Gazetenin sadece İhsanoğlu'na yer vermesi adil olmadığının göstergesidir.

Hürriyet gazetesi ise her üç adaya da yer vermiştir. Haberlerin ağırlığı İhsanoğlu'na ve Erdoğan'a aittir. Erdoğan hakkındaki haberler genellikle olumsuz yönde haberlerdir. İhsanoğlu haberleri ise olumlayıcı niteliktedir. Diğer yayın organlarına nispeten haber sayılarında daha adil görünen içerik bakımından adil görünmemektedir. Cumhuriyet gazetesi için belirlenen paradoks bu gazete için de geçerlidir.

Kaynakça

Kitaplar

- Aktaş, H. (2004). *Bir Siyasal İletişim Aracı Olarak İnternet* . Konya: Tablet Kitabevi.
- Alankuş, S. (2003). *Gazetecilik ve Habercilik*. İstanbul: IPS İletişim Vakfı Yayınları.
- Aslan, A., Miş, N., & Eren, A. (2014). *Türkiy'de Cumhurbaşkanlığının Demokratikleşmesi*. Ankara: SETA.
- Aygül, E. (2010). Facebook'ta Nefret Söyleminin Üretilmesi ve Dolaşımı. T. Çomu içinde, *Yeni Medyada Nefret Söylemi* (s. 95-140). İstanbul: Kalkedon Yayınları.
- Aziz, A. (2011). *Siyasette Etkili İletişim Teknikleri*. İstanbul: Başlık Kitaplar.
- Damlapınar, Z. (2008). Medya ve Siyasette Güvenilirlik. Z. Damlapınar içinde, *Medya ve Siyaset* (s. 187-208). Konya: Eğitim Kitabevi Yayınları.
- Devran, Y. (2010). *Haber Söylemi ve İdeoloji*. İstanbul: Başlık Yayın Grubu.
- Dijk, T. V. (2003). Söylem ve İdeoloji :Çok Alanlı Bir Yaklaşım. B. Çoban, & Z. Özarlan içinde, *Söylem ve İdeoloji: Mitoloji, Din ve İdeoloji* (s. 13-113). İstanbul: Su Yayınevi.
- Dijk, T. V. (2005). Söylemin Yapıları ve İktidarın Yapıları. M. Küçük içinde, *Medya, İktidar, İdeoloji* (s. 315-377). Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Eaghton, T. (2006). *İdeoloji*. Ankara: Doruk Yayıncılık .
- Ensaroğlu, N. M., Ulutaş, U., Ünay, S., Çelik, Z., & Çağlar, İ. (2014). *2014'te Türkiye*. Ankara: SETA.
- Erdem, Ş. C. (2009). Sunay Cevdet. *TDV İslam Ansiklopedisi Cilt 37* (s. 526-527). içinde İstanbul: Türk Diyanet Vakfı.
- Ergül, H. (2005). *Televizyonda Haberin Magazinleşmesi*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Girgin, A. (2003). *Yazılı Basında Haber*. İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Golding, P. (2003). Küresel Köy mü? Küresel Yağma mı? R. W. McChesney, E. M. Wood, & J. B. Foster içinde, *Kapitalizm ve Enformasyon Çağı* (s. 85-100). Ankara: Epos Yayınevi.
- Gökçe, O. (2008). *İletişim Bilimine Giriş*. Konya: Dizgi Ofset.
- Gökçe, O., & Demiray, U. (2004). *Terörün Görüntüleri, Görüntülerin Terörü*. Konya: Çizgi Kitabevi.
- Herman, E., & Chomsky, N. (2006). *Rızanın İmalatı*. İstanbul : Aram Yayıncılık.

- İlgın, L. (2003). Söylem ve İdeoloji. B. Çoban, & Z. Özarslan içinde, *Söylem ve İdeoloji: Mitoloji, Din ve İdeoloji* (s. 285-298). İstanbul: Su Yayınları.
- İnal, A. (1996). *Haber Okumak*. İstanbul: Temuçin Yayınları.
- İrvan, S. (1997). *Medya Kültür, Siyaset*. Ankara: Ark Yayınları.
- Keskin, Z. E. (2004). Türkiye'de Haber İncelemelerinde van Dijk Yöntemi. Ç. Dursun içinde, *Haber Hakikat ve İktidar İlişkisi* (s. 391-406). Ankara: Elips Yayınları.
- Laclau, E. (2009). Evrenselliği İnşa Etmek. E. Laclau, S. Zizek, & J. Butler içinde, *Olumsuzluk Hegemonya Evrensellik* (s. 311-340). İstanbul: Hil Yayınları.
- Laclau, E., & Mouffe, C. (2008). *Hegemonya ve Sosyalist Strateji*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Lefebvre, H. (2007). *Modern Dünyada Gündelik Hayat*. İstanbul: Metis Yayınevi.
- Michel.Foucault. (2002). *Kliniğin Doğuşu*. İstanbul: Doruk Yayınevi.
- Miş, N., & Aslan, A. (2014). *Erdoğan Siyaseti ve Kurucu Cumhurbaşkanlığı Misyonu*. Ankara: SETA.
- Mutlu, E. (1995). *İletişim Sözlüğü*. Ankara: Ark Yayınevi.
- Mutlu, E. (2005). *Globalleşme, Popüler Kültür ve Medya*. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Özerkan, Ş. (2001). *Medya, Dil ve İletişim*. İstanbul: Martı Yayınevi.
- Platon, & Longinos. (2003). *Siyaset ve Retorik*. İstanbul: İz Yayıncılık.
- Ramonet, I. (2000). *Medyanın Zorbalığı*. İstanbul: Om Yayınları.
- Rigel, N. (2000). *İleti Tasarımında Haber*. İstanbul: Der Yayınevi.
- Severin, W. J., & Tankard, J. W. (1994). *İletişim Kuramları: Kökenleri, Yöntemleri ve İletişim Araçlarında Kullanımları*. Eskişehir: Kibele Sanat Merkezi.
- Sözen, E. (1997). *Medyatik Hafıza*. Timaş Yayınları: İstanbul.
- Sözen, E. (1999). *Söylem: Belirsizlik, Mücadele, Bilgi/Güç ve Refleksivite*. İstanbul: Paradigma Yayınları.
- Şeker, M. (2009). Dağlıca Baskını Haberlerinin Söylemi. M. Şeker, & T. Şeker içinde, *Terör ve Haber Söylemi* (s. 89-154). İstanbul: Literatürk Academia.
- Terkan, B. (2005). *Gündem Belirleme*. Konya: Tablet Kitabevi.
- Tokgöz, O. (2003). *Temel Gazetecilik*. Ankara: İmge Kitabevi .

Üşür, S. S. (1997). *İdeolojinin Serüveni*. Ankara: İmge Kitabevi.

Yılmaz, M., Özipek, B. B., & Çoşkun, V. (2014). *Cumhurbaşkanı Adaylarının Seçim Stratejilerinin Analizi*. Konya: SDE.

Yüksel, E. (2010). *Medya ve Habercilik*. Konya: Çizgi Kitabevi.

Yüksel, E. (2001). *Medyanın Gündem Belirleme Gücü*. Konya: Çizgi Kitabevi.

Sürelî Yayınlar

Birsen, H. (2010). Birincil Haber Kaynaklarının Yerel Basında Sunumunda Bir İnceleme. *Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi* , 7-22.

Bulut, S., & Yaylagül, L. (2004). Türkiye'de Yazılı Basında Yargıtay ve Mafya İlişisine Yönelik Haberler. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi* , 119-143.

Cumhuriyet Gazetesi. (2014, Temmuz 30). Adamları hala para sayıyor. İstanbul.

Cumhuriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 09). Demirtaş: İşadamları bağış yarışında. İstanbul.

Cumhuriyet Gazetesi. (2014, Temmuz 29). En Büyük Süprizi Halk Yapacak. İstanbul.

Cumhuriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 03). Erdoğan yine ayrımcı dil kullandı. İstanbul.

Cumhuriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 09). İhsanoğlu: Mutabakat projesiyim. İstanbul.

Cumhuriyet Gazetesi. (2014, Temmuz 27). İlk turda seçileceğiz. İstanbul.

Cumhuriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 08). Nefret Dili'ni Tutamıyor. İstanbul.

Cumhuriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 04). Vasiyetim İstanbul'a defnedilmek. İstanbul.

Cumhuriyet Gazetesi. (2014, Temmuz 27). Zorla bağış topluyorsun. İstanbul.

Çebi, M. S. (2002). Günümüzde Siyasetin Medyada İnşası ve Sunumu Üzerine Bazı Dikkatler. *Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi İletişim Dergisi* , 1-34.

Eroğul, C. (2007). 2007 Cumhurbaşkanı Seçimi Bunalımından Çıkarılabilecek Dersler. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi* , 167-181.

Hürriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 02). Başbakan omuz verdi. İstanbul.

Hürriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 08). Bazıları yasakları dinlemiyor. İstanbul.

Hürriyet Gazetesi. (2014, Temmuz 30). Bir Kürt adil olamaz mı. İstanbul.

Hürriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 06). Bu korkuyu Sovyetler'de görmüştüm. İstanbul .

- Hürriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 04). Bugün veda etmiyorum. İstanbul .
- Hürriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 07). Demirtaş: Halkların kardeşliği Köşk'ten daha değerli. İstanbul.
- Hürriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 06). Erdoğan'ın reklam filmi durduruldu. İstanbul .
- Hürriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 04). Füsun İhsanoğlu: Erdoğanlarla aile dostuyuz, şaşkınım. İstanbul.
- Hürriyet Gazetesi. (2014, Temmuz 28). Gülüyor ama elimde belgeler var. İstanbul.
- Hürriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 05). Herkesi satarak bugüne geldin. İstanbul.
- Hürriyet Gazetesi. (2014, Temmuz 30). Kadın Kahkahasına İhtiyacımız Var. İstanbul.
- Hürriyet Gazetesi. (2014, Temmuz 27). Kürt kardeşlerim bana oy verecek. İstanbul.
- Hürriyet Gazetesi. (2014, Temmuz 30). Memnuniyetle iade ederiz. İstanbul.
- Hürriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 03). Mitingde telefon için ara verildi. İstanbul.
- Hürriyet Gazetesi. (2014, Temmuz 29). O fotoğraf davalık. İstanbul.
- Hürriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 02). O Marşı Anamın Sütünü Emerken Öğrendim. İstanbul.
- Hürriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 08). Ortada alçakça bir ihanet var. İstanbul.
- Hürriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 09). Ortak aday evlere şenlik. İstanbul.
- Hürriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 01). Prof'lüğüne yazıklar olsun. İstanbul.
- Hürriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 04). Sizin gibi olan tek bir aday var. İstanbul.
- Hürriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 05). Şişman kediler seçime girmesin. İstanbul.
- Hürriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 07). Şusun busun ayıptır. İstanbul.
- Hürriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 01). Türkiye birlik olma kararını verdi. İstanbul.
- Hürriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 09). Yarın büyük sürpriz olacak. İstanbul.
- Hürriyet Gazetesi. (2014, Ağustos 07). Yörük Türkmenleri Cumhurbaşkanı Seçiyor. İstanbul.
- Karaduman, S., & Batu, N. M. (2011). Televizyon Haberlerinde Terörizm Olgusunun TRT'nin Haber Söylemi Bağlamında İncelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* , 359-374.

Keskin, U., Büyük, K., & Koç, U. (2013). Yönetmel ve Örgütsel Açıdan Retorik. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* , 27-39.

Kılıç, D. (2005). Haber Yapma Sürecinin Belirleyici Unsurları ve Basın Ahlakı. *Selçuk İletişim* , 130-141.

Özgişi, T. (2014). Türkiye'de Toplumsal Değişimin Siyasi Katılıma Etkisi. *TESAM Akademi Dergisi* , 52-101.

Toruk, İ., & Sine, R. (2012). Haber Söylem Üretimindeki İdeolojik Etki: Wikileaks Haberleri. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türkiyat Araştırmaları Dergisi* , 349-378.

Yeni Şafak Gazetesi. (2014, Temmuz 27). Birinci Meclis ruhuna döndük. İstanbul.

Yeni Şafak Gazetesi. (2014, Ağustos 02). Çarkçı Ekmel. İstanbul .

Yeni Şafak Gazetesi. (2014, Ağustos 09). Fitne çıkaran herkes orada. İstanbul.

Yeni Şafak Gazetesi. (2014, Ağustos 08). Haraç veren konuşsun. İstanbul.

Yeni Şafak Gazetesi. (2014, Ağustos 04). Milyonlar uğurladı. İstanbul.

Yeni Şafak Gazetesi. (2014, Temmuz 30). O ödülü iade etti. İstanbul.

Yeni Şafak Gazetesi. (2014, Ağustos 01). Ödülünüzü alın başınıza çalın. İstanbul .

Yeni Şafak Gazetesi. (2014, Temmuz 29). Paralel yapı ulusal güvenlik sorunu. İstanbul .

Yeni Şafak Gazetesi. (2014, Ağustos 03). Şovmenler hesap verecek. İstanbul .

Yeni Şafak Gazetesi. (2014, Ağustos 07). Vatan sevgileri bu kadar. İstanbul.

Yüksel, E. (2007). "Kamuoyu Olusturma" ve "Gündem Belirleme" Kavramları Nerede Kesismekte, Nerede Ayrılmaktadır? *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* , 571-586.

Zaman Gazetesi. (2014, Temmuz 28). Başbakan'ın iftiralarına kıymet vermiyorum. İstanbul.

Zaman Gazetesi. (2014, Temmuz 30). Hukuksuz, delilsiz gözaltı olmaz. İstanbul.

Zaman Gazetesi. (2014, Ağustos 05). İhsanoğlu seçmeni uyarı: Sandıklara sahip çıkın. İstanbul.

Zaman Gazetesi. (2014, Ağustos 08). Kediler yine trafoya girmezse ipi göğüsleriz. İstanbul.

Zaman Gazetesi. (2014, Zaman Gazetesi 06). Seçim pusulasının 18 milyon fazla basılması manidar. İstanbul.

Zaman Gazetesi. (2014, Ağustos 07). Sessiz yığınlar oy patlaması yapacak. İstanbul .

İnternet Kaynakları

Akdağ, M. (2014). *Medya Siyaset Üzerine*. Aralık 18, 2014 tarihinde Erciyes Üniversitesi Web Sitesi: http://mediaware.erciyes.edu.tr/tr/medya_ve_siyaset_uzerine.pdf adresinden alındı

Akıncı, A. (2014, Temmuz 07). *Resmi Tarihin Gölgesinde Bir Cumhurbaşkanlığı Seçimi :1938 Seçimleri*. Ocak 03, 2015 tarihinde Gazete Bilkent Web Sitesi: <http://www.gazetebilkent.com/2014/07/07/resmi-tarihin-golgesinde-bir-cumhurbaskanligi-secimi-1938-secimleri/> adresinden alındı

Arslan, A. (2004). *Medyanın Gücünün Sosyolojik Temelleri*. Ocak 04, 2015 tarihinde İş Güç Web Sitesi: <http://www.isguc.org/?p=article&id=214&cilt=6&sayi=2&yil=2004> adresinden alındı

Cumhurbaşkanlığı seçimi doodle oldu. (2014, Ağustos 10). Ocak 20, 2015 tarihinde Sabah Gazetesi Web Sitesi: <http://www.sabah.com.tr/gundem/2014/08/09/cumhurbaskanligi-secimleri-doodle-oldu#> adresinden alındı

Çamdereli, M. (2012, Şubat 27). *Uluslararası İletişimde Dil ve Dil Aktarımı*. Kasım 15, 2014 tarihinde metecamdereli.blogspot Web Sitesi: <http://metecamdereli.blogspot.com.tr/2012/02/uluslararası-iletisimde-dil.html> adresinden alındı

Devran, Y. (2011, Ocak 08). *Medya Bağlamında 22 Temmuz Seçimleri*. Aralık 18, 2014 tarihinde Tasam.org Web Sitesi: http://tasam.org/tr-TR/Icerik/755/medya_baglaminda_22_temmuz_secimleri adresinden alındı

Dursun, Ç. (tarih yok). *İdeoloji Yaklaşımları Çerçevesinde Dil, Söylem ve Siyaset*. Ocak 05, 2015 tarihinde Teori ve Politika Web Sitesi: <http://www.teorivepolitika.net/index.php/kitaplar/item/81-ideoloji-yaklasimlari-cercevesinde-dil-soylem-ve-siyaset> adresinden alındı

Ekinci, N. (2014, Temmuz). *Siyasal İletişim Çalışmalarında Kapsam ve Yaklaşım Sorunsalı*. Aralık 17, 2014 tarihinde byegm.gov.tr Web Sitesi: http://www.byegm.gov.tr/uploads/docs/ID_Sayi_3_Siyasal_Iletisim.pdf adresinden alındı

Ergül, C. (2014, Ağustos 04). *1923'ten günümüze Cumhurbaşkanı seçimleri*. Ocak 03, 2015 tarihinde Anadolu Ajansı Web Sitesi: <http://www.aa.com.tr/tr/turkiye/368348--1923-ten-gunumuze-cumhurbaskani-secimleri> adresinden alındı

Genel, M. G. (2012, Ekim). *Siyasal İletişim Kampanyalarında Sosyal Medyanın Kullanımı*. Aralık 18, 2014 tarihinde tojdac.org Web Sitesi: http://www.tojdac.org/tojdac/VOLUME2-ISSUE4_files/tojdac_v02i405.pdf adresinden alındı

Göksal, G. (2014, Ocak). *Yazılı Medya ve Siyaset İlişkisi*. Aralık 15, 2014 tarihinde İtücü Web Sitesi: <http://library.iticu.edu.tr/e-kaynak/tez/sy/55891.pdf> adresinden alındı

Gözcü, A. C. (2014, Ağustos 19). *Anayasalarımızda değişen cumhurbaşkanı yetkileri ve Türkiye*. Ocak 3, 2015 tarihinde Milliyet Gazetesi Web Sitesi: <http://www.milliyet.com.tr/anayasalarimizda-degisen/gundem/ydetay/1927683/default.htm> adresinden alındı

Güneş, A. (2014, Nisan). *Gündem Belirleme Teorisi Bağlamında 30 Mart 2014 Yerel Seçimlerinin Basında Sunumu: AKP ve CHP Örneği*. Aralık 19, 2014 tarihinde tojdac.org Web Sitesi: http://www.tojdac.org/tojdac/VOLUME4-ISSUE2_files/tojdac_v04i201.pdf adresinden alındı

Nalçaoğlu, H. (2003). *Medya ve Toplum İlişkisini Anlamak Üzere Bir Çerçeve*. Aralık 15, 2014 tarihinde bianet.org Web Sitesi: http://eski.bianet.org/diger/pdf/01/medya_toplum.pdf adresinden alındı

Tanrıverdi, B. (2014, Nisan 19). *Cumhurbaşkanlığı Meselesi*. Ocak 13, 2015 tarihinde Akademik Perspektif Web Sitesi: <http://akademikperspektif.com/2014/04/19/cumhurbaskanligi-meselesi/> adresinden alındı

Terkan, B. (2012). *Basın ve Siyaset İlişkisinin Gündem Belirleme Modeli Çerçevesinde bir Analizi*. Aralık 15, 2014 tarihinde Selçuk Sosyal Bilimler Web Sitesi: http://www.sosyalbil.selcuk.edu.tr/sos_mak/makaleler/Banu%20TERKAN/TERKAN,%20BANU.pdf adresinden alındı

Tezler

Kütük, A. (2012). *Demokratik Hukuk Devleti Ve Hükümet Sistemleri Perspektifinden Türk Anayasal Tarihinde Cumhurbaşkanlığı (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*. Antalya: Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yücel, M. S. (2012). *Türk Siyasal Hayatında Cumhurbaşkanı Seçimleri (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*. Bilecik: Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yüksel, E. (1999). *Türkiye'de Ekonomi Basını Gündemi Ve Siyasal Gündem İlişkisi: Özelleştirme Örneğinde Bir Gündem Belirleme Çalışması*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi).

EKLER

EK 1 Cumhurbaşkanlığı Seçimleri Tablosu

İsim	Seçildiği tarihi	Toplam üye	Katılan üye	Aldığı oy (Seçildiği Tur)	Aldığı oy oranı	Göreve Başladığı Tarih
Mustafa Kemal Atatürk	29 Ekim 1923	287	158	158 (1. Tur)	%100	29 Ekim 1923
Mustafa Kemal Atatürk	1 Kasım 1927	316	288	288 (1. Tur)	%100	1 Kasım 1927
Mustafa Kemal Atatürk	4 Mayıs 1931	317	289	289 (1. Tur)	%100	4 Mayıs 1931
Mustafa Kemal Atatürk	1 Mart 1935	399	386	386 (1. Tur)	%100	1 Mart 1935
İsmet İnönü	11 Kasım 1938	399	348	348 (1. Tur)	%100	11 Kasım 1938
İsmet İnönü	3 Nisan 1939	429	413	413 (1. Tur)	%100	3 Nisan 1939
İsmet İnönü	8 Mart 1943	455	435	435 (1. Tur)	%100	8 Mart 1943
İsmet İnönü	5 Haziran 1946	465	451	388 (1. Tur)	%86	5 Haziran 1946
Celâl Bayar	22 Mayıs 1950	487	453	387 (1. Tur)	%85	22 Mayıs 1950
Celâl Bayar	14 Mayıs 1954	541	513	486 (1. Tur)	%95	14 Mayıs 1954
Celâl Bayar	1 Kasım 1957	638	607	434 (1. Tur)	%71	1 Kasım 1957
Cemal Gürsel	26 Ekim 1961	541	513	486 (1. Tur)	%95	26 Ekim 1961
Cevdet Sunay	28 Mart 1966	636	532	461 (1. Tur)	%87	28 Mart 1966
Fahri Korutürk	6 Nisan 1973	635	557	365 (15. Tur)	%66	6 Nisan 1973
Kenan Evren	7 Kasım 1982	-	-	-	-	9 Kasım 1982
Turgut Özal	31 Ekim 1989	450	285	263 (3. Tur)	%92	9 Kasım 1989
Süleyman Demirel	16 Mayıs 1993	450	431	244 (3. Tur)	%57	16 Mayıs 1993
Ahmet Necdet Sezer	5 Mayıs 2000	550	533	330 (3. Tur)	%62	16 Mayıs 2000
Abdullah Gül	28 Ağustos 2007	550	448	339 (3. Tur)	%76	28 Ağustos 2007
Halk oylaması						
İsim	Seçildiği tarihi	Toplam seçmen	Katılan seçmen	Aldığı oy (Seçildiği Tur)	Aldığı oy oranı	Göreve Başladığı Tarih
Recep Tayyip Erdoğan	10 Ağustos 2014	55.892.858	41.026.021	20.844.232 (1. Tur)	%51,74	-

Çankaya yarışında Kürt kartı TÜREY KÖSE'nin yazı dizisi
 '1989'dan 2014'e CHP çözümün neresinde? CHP'nin "kırmızı çizgileri" neler? Anadilinde eğitim, genel af, "demokratik özerklik" isteklerine nasıl yaklaşıyor? YARIN

İşte talimatın belgesi

Miting meydanlarında Cumhuriyet'i hedef alarak 'Silah yüklü TIR'ları aratmama emri vermedim' diyen Başbakan Erdoğan'ı askeri savcılık tutanakları yalanlıyor

GENELKURMAY'DAN DA GİZLENDİ
 Adana Cumhuriyet Başsavcılığı'nın talimatıyla durdurulan TIR'lara ilişkin bilgi ve belgelerin Genelkurmay Başkanlığı'na gönderilmediği ortaya çıktı. Genelkurmay Askeri Savcılığı, Adana 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nden istediği bilgileri almayınca başlattığı soruşturmada "değerlendirme yapacak delillere ulaşamadığı" için takipsizlik kararı verdi. ■ 6. Sayfada

Bizzat Erdoğan'dan Başbakan Erdoğan, Cumhuriyet'in 'Roketlere Erdoğan kalktı' manşetiyle duyurduğu haberin doğru olmadığını savunmuştu. Oysa Adana'da silah yüklü MIT TIR'larının durdurulmasına ilişkin askeri savcılık tutanaklarında yer alan ifadeler TIR'ların aranmaması talimatının bizzat 'Bu konuda yasa çıkaracağız' diyen Başbakan Erdoğan'dan geldiğini ortaya koyuyor.
Emri Vali Coş İletmiş İnsani yardım malzemesi adı altında Suriye'deki El Kaide ve İSİD'e ağır silah taşıdığı ortaya çıkan TIR'ları durdurun operasyonu yöneten savcı Aziz Tacici, ifadesinde Erdoğan'ın talimatını şöyle anlatıyor: "Dinemin valisi Coş, bana Erdoğan'ın 'Bu araçlar MIT'e ait, biz görevlendirdik. Hiçbir işlem yapılmadan bırakılın' dediğini söyledi." SINAN TARTANOĞLU ■ 6. Sayfada

İSİD camiyi havaya uçurdu

İbadethanelere yönelik saldırıların sürdüren İSİD, dün de Musul'da Hazreti Şii Camisi'ni bombaladı. Cihatçı örgüt Suriye'de ise 50'den fazla askeri katletti. BM Uluslararası Suriye Soruşturma Komisyonu, örgütün savaş suçları şüphelleri listesine eklenebileceğini söyledi. 12'de

Denizin üstüne cami

AKP, Kıyı Yasası yönetmeliğini bir kez daha değiştirdi. Bu sefer de deniz, göl ve akarsularında doldurma ve kurutma işleri yaparak elde edilecek araziye ibadet yeri yapılmasını yolunu açtı. Yat limanlarına daha yüksek yapılar inşa edilmesine de olanak sağladı. MUSTAFA ÇAKIR 8'de

CHP'li Tanal, 'Polisler beklerken sorgu hâkimi Çiçek, görüştüğü MIT'çiyi uyardı' dedi

'Kaç İsmail kaç...'

Ölülerini topluyorlar

İsrail'in Gazze saldırılarında ölenlerin sayısı 900'ü aştı. Taraflar arasında yapılan geçici ateşkes anlaşmasıyla İsraili dün 12 saatliğine saldırılarını durdurdu. 'İnsani ateşkes' sırasında Gazze halkı temel ihtiyaçlarını karşılamak üzere sokaklara dökülürken, yıkıntıya dönen evlerde cenazeler arandı. ■ 12. Sayfada

CHP'li Tanal, Emniyet'teki cemaat örgütlenmesine yönelik operasyonda gözaltına alınan polislerin sorgusuna yapan ve daha önce Başbakan'a dizdiği övgülerle gündeme gelen hâkim Çiçek'in polisler beklerken bir MIT'çi ile görüştüğüne iddia etti. Tanal'ın hazırladığı tutanakta şahsın kim olduğunun sorulmaması üzerine Çiçek'in "Kaç İsmail" dediği ve şahsın odayı hızla terk ettiği belirtildi.

Gözaltına alınan eski İstihbarat Şube Müdürü Ali Fuat Yılmaz ve Müdür Yardımcısı Erol Demirhan'ın da aralarında olduğu 12 polis müdürü tutuklandı. Emniyetçilere "Sue işlemek amacıyla örgüt kurmak ve yönetmek", "Resmî belgede sahtecilik ve kişiler arasında aleni olmayan konuşmaları kayıt etmek" suçlamaları yöneltilti. CANAN COŞKUN ■ 7. Sayfada

CHP Cezaevi Komisyonu: AKP işveren cemaat taşeron

CHP Cezaevi İnceleme ve İzleme Komisyonu üyeleri, yargı yoluyla paralel yapıyla savıştığını iddia eden AKP'nin gerçek niyetinin yolsuzlukları örtmek olduğuna savundu. "Kampus davalarında AKP işveren ise cemaat taşeronu" diyen komisyon üyeleri AKP iktidar ve işbirlikçilerinin topyekün hesap vermesini istedi. ■ 7. Sayfada

Rönesansçı Celaliler Ali ŞAHİN • 4'te O Canavan Sen Yararlımı Hakan ÇETİNKAYA • 5'te İyi Bayramlar Derken Orhan BURSALI • 6'da Çalsmak İçin izin Can DÖNMEZ • 9'da Büyükkada'da Uç İstila. Hilmi CERRAHOĞLU • 12'de Manseti Yok! Mine KIRKÇAMAK • 13'te Vatan Nasıl Sevilir? İrfan ÖZGENLİK • 13'te Cehalet Bulasıcılar Zeynep ORAL • 15'te

'Zorla bağış topluyorsun'

HDP Eş Genel Başkanı ve cumhurbaşkanı adayı Selahattin Demirtaş, rakibi Başbakan Erdoğan'a yüklendi. Demirtaş, meydanlarda kin ve nefret dili kullanan Erdoğan'ın şiddetinden zorla bağış istediğini söyledi. Demirtaş "Artık dolarlar, Avro'ları koyacak yerin kalması" dedi. ■ 4. Sayfada

RTÜK'te paralel izleme

RTÜK'te Cumhurbaşkanlığı seçimi sürecinde televizyonların cumhurbaşkanı adaylarına ayırdığı sürelerle ilişkin izleme raporları üst kurul üyelerine ulaştırılmayınca, "paralel izleme" süreci başladı. Üst kurulun muhalefet kontingenlerinden seçilen üyeler izleme görevini bizzat kendileri üstlendiler. FIRAT KOZOK ■ 5. Sayfada

'İlk turda seçileceğiz'

CHP ve MHP'nin ortak cumhurbaşkanı adayı Ekmel İhsanoğlu, ilk turda yüzde 60 ile seçileceğini söyledi. İhsanoğlu, "Eş kaza bu olmazsa ikinci turda Kürt kardeşlerimizin oylarının büyük kısmının bize geleceğini görüyorum. Diyarbakır ziyaretinde bunu gördüm" ifadelerini kullandı. ■ 4. Sayfada

GÜNDEM

Mustafa BALBAY
Kalbimizle Düşününce...
 Goethe şu sözü Türkleri de düşündürmek söylemiş olmalı: "Gönlümüz bize aklımızdan daha yakındır!" ■ Arkas Sa. 8. Sif. 8'de

Cumhuriyet

90. YIL SAYI: 32437 / 1.5 TL (KDV dahil) (KTC'de: 2 TL) KURUCUSU: YUNUS NADI (1924-1945) BAŞYAZARLARI: NADİR NADI (1945-1991) İLHAN SELÇUK (1992-2010) 29 TEMUZ 2014 SALI

Emniyet'ten ölümcül karar

'Değişim isteği var' diyen çatı adayı Ihsanoğlu Cumhuriyet'e konuştu:

En büyük sürprizi halk yapacak

'İlk turda alacağız' CHP ve MHP'nin çatı adayı Ekmeleddin Ihsanoğlu, "İlk turda seçimi alacağız" diyor. Adaletsiz yarışa rağmen yanıtı yurttaşların vereceği görüşünde olan Ihsanoğlu, "Bu kadar değişim talebi olduğunu bilmiyordum. Meğer millet gerçekten değişim istiyormuş. Özellikle kadınların ilgisi müthiş. O nedenle seçimlerde halkın büyük sürprizi yapacağına inanıyorum" diyor.

'Hucurat suresini okuyun' İktidar kanadından kendisine dönük gelen "kara propaganda" karşısında şaşırıldığı belirten Ihsanoğlu, "İnsanların birbirleriyle alay etmemelerini, kusurunu araştırmamalarını" öğütleyen Kuran'daki "Hucurat" suresini okumalarını önermekle yetiniyor. Ihsanoğlu, Erdoğan'ın kampanyada gelen başış miktarını açıklamaması ise "Biz Allah'ın bildiğini kulan saklamayız" sözleriyle değerlendiriyor. **AYŞE SAYIN** ■ 4. Sayfada

Erdoğan'ın 'Paralel operasyonu yoğun şekilde sürecek' demesi Ergenekon'u anımsattı

Bu dosyanın da savcısı

ADALET ÇIĞLIĞI

Annelerin bitmeyen isyanı

Uyuşturucu çetelelerine karşı mücadele verenler varılan 20 yaşındaki Hasan Ferit Gedik ile aynı yaşta gözünde lens olduğu ve saç uzun olduğu gerekçesiyle buakılarak öldürülen Aykut Alıcı'nın anneleri isyan ediyor: "Oğullarımızın katilleri hak ettiği cezayı çekene kadar bize rahat yok. Katiller hesap versin, adalet yerini bulsun..." **SİBEL BAHÇETEPE** 9'da

ROYAL ALBERT HALL

BİFO ilk kez ingiltere'de

Borusan İstanbul'da düzenlenen Festivali'nde bugün bir konser verecek. Royal Albert Hall'da gerçekleştirilecek konserle BİFO, tarihinde ilk kez İngiltere seyircileri buluşacak. 14'te

Soma'da buruk gün

Türkiye'yi yasa boğan maden faciasından bu yana gözyaşının eksik olmadığı Soma'da bayram da buruk yaşanıyor. Maden Şehitliği, bayramın ilk gününde ziyaretçi akınına uğrarken mezarların başında gözyaşı ve hüznün hakimdi. ■ 3. Sayfada

Erdoğan dün cemaati hedef alan paralel operasyonuna ilişkin "Bu başlıyorsa süreç, daha da yoğun bir şekilde devam edecektir. Baradan geriye adım atmak gibi bir şey söz değil" dedi. Başbakan'ın açıklamasını eleştiren Yargıtay Onursal Cumhuriyet Başsavcısı Kanadoğlu, Erdoğan'ın Ergenekon davasında olduğu gibi bu dosyanın da "savcısı" olduğunu kaydetti. Kanadoğlu, "Elbette ki suçlar üzerinde durulmalı. Ama bir başbakan, bunun ilerisine gidirse olmaz" diye konuştu. **ALİCAN ULUBAĞ** ■ 7. Sayfada

AKP'de Fırat depremi

'Vebali çok ağır'

AKP'de uzun yıllar ikinci adam olan Dengir Mir Mehmet Fırat istifa etti. Fırat, siyasi etik gereği bugüne kadar bazı gerçekleri açıklamadığını, bunun vebalinin ağır olduğunu düşündüğü için istifa kararını aldığını ve önümüzdeki günlerde gerçekleri açıklayacağını belirtti. ■ 6. Sayfada

1.5 milyon ağaca kıyacaklar

OTOBÜS FACIASI GELİYORUM DEMİŞ

Özel halk otobüslerinde yaşanan faciaların göz göre göre geldiği, uyarılara rağmen hiçbir önlem alınmadığı ortaya çıktı. AKP ilçe teşkilatlarına ait 2013 tarihli "Ulaşım Komisyonu Raporu"nda, "mevcut halk otobüslerinin fiziksel olarak yolcu taşımacılığına uygun olmadığı" tespit edilmiş. **MELTEM YILMAZ** ■ 3. Sayfada

Tekirdağ'ın Saray ilçesi Güngörmez köyüne yapılması planlanan kuvarsit maden ocağı için 1110 hektarlık ormanlık alanda yaklaşık 1.5 milyon ağaç kestirecek, 12 su kaynağı kurutulacak ve köyün merası yok olacak. Saray Doğayı Koruma Derneği kurucu üyesi Dedeoğlu ve bu köyde Karpaz, maden ocağının açılmasını için bölge halkı yla sivil toplum örgütlerinin kararı olduğunu vurguladılar. **SEDA KARATABANOĞLU** ■ Arka Sayfada

Saldırlarda ölen Filistinlilerin sayısı dünkü bombalamalarla 1090'ye yaklaştı.

Yine hastane vurdu

İsrail bayram dinlemedi

BM Güvenlik Konseyi'nin Gazze'de yaşanan çatışmalara yönelik "acılen ve örtüksüz olarak insani ateşkes" çağrısını üzerinde anlaşmaya varmasına rağmen İsrail, saldırılarını bayramda da sürdürdü. İsrail dün bir hastane ve mülteci kampını vurdu. İki saldırıda, aralarında 10 çocuğun da bulunduğu 31 kişi öldü. ■ 12. Sayfada

Filistinliler rahatsız

Ankara kızdırdı

Davidoğlu, "Filistinli kardeşlerimizin davasını kendisi davamız olarak görürüz" derken Filistinliler, Paris'te görüşmede dışlanmaktan rahatsız. Türkiye ve Katar'ın tutumu nedeniyle FKO'nun ilk defa görüşmelerde masada yer almadığına itiraz edildi. **DUYGU GÜVENÇ** ■ 12. Sayfada

Yukos davası

Rusya'ya rekor ceza

Uluslararası Tahkim Mahkemesi, Rusya'nın, geçmişte dünyanın en büyük petrol şirketlerinden olan Yukos'un eski hissedarlarına 50 milyar dolar tazminat ödemesine hükmetti. Kararı, Ukrayna krizi nedeniyle Rusya'ya ve Putin'e bir gözdağı olduğu konuşuluyor. ■ 10. Sayfada

GÜNDEM

Mustafa BALBAY

Hak Vermem Bir Tekine...

İktidar ortaklarının operasyon düzenlenmesinde ezim ezim ezilen hukukun, bir daha ne zaman, nasıl ayağa... **Arkasız Sa. & Si. 8'de**

NECATİ CUMALI
ÜÇ MİLYAR
SERCEM

Cumhuriyet

NECATİ CUMALI
ÜÇ MİLYAR
SERCEM
İLK KÖRÜM
100
TEMELESER

90. YIL SAYI: 32438 / 1.5 TL (KDV içinde) (KTC'de: 2 TL)

KURUCUSU: YUNUS NADİ (1924-1945) BAŞYAZARLARI: NADİR NADİ (1945-1991) İLHAN SELÇUK (1992-2010)

30 TEMMUZ 2014 ÇARŞAMBA

Cemaat soruşturmasının kilit ismi Atayün: Operasyonlar Erdoğan'a arz ediliyordu

Başbakan biliyordu

'Havalimanında görüşüm' Casusluk iddiasıyla Emniyet'teki cemaatçı yapılanmayı hedef alan operasyonda gözaltına alınan eski emniyet müdürü Yurt Atayün, mahkeme sorgusunda 7 Şubat 2012 tarihinde yaşanan MIT kriziyle ilgili önemli iddialarda bulundu. Atayün, Erdoğan'a 'Süca kestüğü tespit edilen MIT'çilerle ilgili' havalimanında briefing verdiğini söyledi.

'Notları Çapkin arz ediyordu' Operasyonlarla ilgili bilgilendirme notlarının dönemin İstanbul Emniyet Müdürü Hüseyin Çapkin'a verildiğini vurgulayan Atayün, ifadesinde, "O da bu notları Sayın Başbakan'a arz ederdi. Sayın Başbakanımızdan gelen perspektife göre çalışmalarımız hukuka uygun olarak yönetildi" dedi. **CANAN COŞKUN ■ 8. Sayfa**

ADLİYEDE SORGU KRİZİ

Gözetimdeki 49 polislin adliyedeki ifadesine 'sorgu krizi' damgasını vurdu. Hakim Çiçek'in sorgu işlemini hızlandırmak için şüphelinin Emniyet sorgusunu okumak istemesi üzerine avukatlar sorguyu terk etti. 17 şüphelinin savunmasının alınmadığını açıklayan Çiçek, sorgunun kilitlendiğini ve dosya üzerinden karar vereceğini söyledi. **■ 8. Sayfa**

Soma faciasının hesabı sorulmadan aynı şirkete termik santral kıyağı

Ceza yerine ödül

İsrail'in durmaya niyeti yok

Önceki geceden beri Gazze'de tam 150 noktayı vurduğu bildirilen İsrail ordusu sınırlı bölgelerinde de operasyonlarına devam ederken İsrail Başbakanı Binjamin Netanyahu, Hamas'ın yeraltı tünelini imha etme amacına ulaşana kadar operasyonların süreceğini söyledi. İsrail halkından Gazze'de sığınacak bir savaşa hazırlıklı olmalarını istedi. **12'de**

'Vahsete karşı ayağa kalkıyorsunuz'

Aralarında Amerikalı Yahudi ve Filistinlilerin de bulunduğu pek çok ünlü sanatçı İsrail'in Gazze'deki vahşetini protesto etti. Video'da Pulitzer ödüllü oyun yazar Tony Kushner, Hint yönetmen Mira Nair, Pink Floyd'un kurucularından Roger Waters ve Britanyalı ünlü besteci Brian Eno da yer alıyor. **14'te**

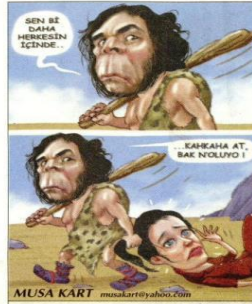
Hava da kaynıyor plajlar da

Bayram tatili dolayısıyla plajlarda yaşanan yoğunluk sürüyor. Ege ve Akdeniz sahilinin yanı sıra Bartın'da da plajlar dolup taşı. Didim'de de yeni turist yoğunluğu yaşanıyor. Hava sıcaklığının 40, deniz suyu sıcaklığının 30 dereceyi bulduğu ilçede plajlar sabahın erken saatlerinden itibaren dolarken öğleden sonra ise yer bulmak zorlaşıyor. Şehirlerde kalinlar ise sıcak hava nedeniyle gölge arıyor. **■ Arka Sayfa**

Soma maden faciasında ihmal edilmiş bir bir ortaya çıkarken Soma Holding AŞ'nin, Amasya'da termik santral kurması için Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nda başlatıldığı süreç sessiz sedasız tamamlanıyor. Holdinge bağlı Gürmin Enerji Madencilik'in termik santral için yaptığı ön lisans başvurusuna onay çıktı. Soma faciasının üzerinden bir ay geçmeden çıkan onayın ardından santralin kurulacağı koordinatlar ilan edildi. Şirket projeye göre 500 megawattlık santral kuracak. **MAHMUT LICALI ■ 9. Sayfa**

Arınç'a tepki 'Ağlamana bak sen'

Başbakan Yardımcısı Arınç'ın "Kadın iffetli olacak. Herkesin içerisinde kahlaka atmaya çalışacak" sözleri kamuoyunda büyük tepki çekti. Cumhurbaşkanı adaylığına adaylığını açıkladığı İhsanoglu, "Kadınlarımızın şen kahlaklarının duyulmasına ilkelimizin her şeyden daha çok ihtiyacı vardır" dedi. Kadınlar ise sosyal medyada kahlakalı fotoğraflarını paylaşarak Arınç'ı "Sen ağlamana bak" diyerek protesto ettiler. **■ 6. Sayfa**

Cumhuriyet'e konuştu: Adamları hâlâ para sayıyor

"Ezilenlerin adayım" diyen Demirtaş, Erdoğan'ın kampanyasına gelen bağışlar konusunda suskun kalmasını esprili bir dille, "Muhtemelen Başbakan'ın kampanyaya ekibi hâlâ paraları saymakta meşgul, para miktan çok oluncaya" diye özetliyor. Köğk'e çıkması halinde Ocak'ın için "at yetiştir"ni kullanıp kullanılmayacağı merak konusu olan Demirtaş, "yassalar geçerde vesinde hareket edeceğim" bizzat vurguluyor. **AYŞE SAYIN ■ 4. Sayfa**

- Qua Vadis Netanyahu? Ergin YILKIZOĞLU • 4'te
- Umudunu Yitirme Sakını! İsmail ÇETİNBAY • 6'te
- 'Açık ve Endişesiz.' Gayret ÖZ • 7'de
- Önce Kozulsuz Atışkes İbrahim ÇAMBAZ • 9'da
- Akgündüz'ün kırı kahlakları Özgür TÜRK • 10'da
- Küresel Ekonomi: 50 Yıl Sonra Erhan YELBAĞ • 11'de
- Araplaşmak Deniz KAVINÇIOĞLU • 12'de

Validebağ Korusu'nda tahsis bilmecesi

HAFIZ OL LİSEDE YERİN HAZIR!

Tüm ilçe lise türlerine girişte sınav şartı getiren Milli Eğitim Bakanlığı daha önce hafızlık eğitimi almak için Kuran kursuna gitmek isteyen öğrencilere ortaokula bir yıl geç kayıt yapma imkânı vermişti, bu öğrenciler için bu kez de sınav muafiyeti getirmek kayak yaptı. **SİNAN TARTANÖĞLU ■ 8. Sayfa**

354 bin metrekare alanıyla İstanbul'un Anadolu yakasının ikinci büyük yeşil alanı ve 1. derece doğal sit olan Validebağ Korusu'nda şu an üç ayrı inşaat çalışması yürütülüyor. Yıllardır süren inşaat çalışmalarını çevre halkını rahatsız ederken İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin konutunum kendilerine tahsis edilmesi için yaptığı girişimler de endişe yarattı. **ÖZLEM GÜVENLİ ■ Arka Sayfa**

GÜNDEM Mustafa BALBAG

Kürtler 9. Kez Aldatılmaya Hazır mı?

12. Cumhurbaşkanı'nın seçimine 12 gün kala yansıtılmayan koşullarda **■ Arkası Sa. 8. S. 8'de**

ISSN 977-1300-0193
9 771300 933002

Cumhuriyet

Cumhuriyet üstü örtülen 25 Aralık yolsuzluk dosyasını açıyor

'Bilal... ay özür dilerim, Arkadaş!'

Bin sayfalık dosyada 52 şüphelinin ismi yer alıyor. Fezlekeye göre, "Suça konu faaliyetler için gerekirse yasalar değiştiriliyor". Fezlekenin pek çok sayfasında hiyerarşinin en başındaki ismin, Başbakan olduğu ima ediliyor. Örgüt mensuplarının kod isimlerini açıklarken de, adını anmaktan sakındığı o ismi, açıkça yazıyor: "Arkadaş'ın babası."

CAN DÜNDAR'ın yazı dizisi ■ 9. Sayfada

İŞİD'le rehine görüşmelerini sürdüren hükümet seçimden önce sonuç peşinde

O plan gündemde

Fotoğraf: VEDAT ARIK

Kanal İstiklal

İstanbul'da dün kısa süreli etkili olan yağmur sırasında Haliç'te hortum panliği yaşandı. Çok sayıda ev ve işyerini su basarken Beyoğlu İstiklal Caddesi adeta su kanalına döndü. Meteoroloji uzmanı Prof. Dr. Orhan Şen, küresel ısınmanın etkisi ile bu tür hava olaylarının yaşanmasının normal olduğunu belirterek "Normal olmayan, belediyenin alt yapı sistemine hiç bakmayıp sadece üst yapıyla ilgilenmesidir" dedi. ■ 3. Sayfada

Bakan umut verdi

Milli Savunma Bakanı İsmet Yılmaz'dan "İŞİD'in kaçırdığı yurttaşlar seçim öncesi bırakılacak" iddiasını haklı çıkaracak bir açıklama geldi. Yılmaz "Görüşmelerimiz sürüyor. Belki yarın, öbür gün gelebilirler. Sabır istiyorum" dedi.

Tarih kriz yarattı

Dışişleri Bakanlığı'nın "bilgimiz yok" açıklamasının ardından ise Yılmaz'ın "Tarih vermek doğru olmaz" demesi dikkat çekti. Rehine yakını Dursun Öztürk de kendilerine seçime kadar bırakılacakları yönünde bilgi verildiğini söyledi. **Fİ-RAT KOZOK** ■ 7. Sayfada

Erdoğan yine ayrımcı dil kullandı

İzmir'deki konuşmasında Kılıçdaroğlu ve Demirtaş'ın mezhep ve etnik kökenlerini öne çıkaran Erdoğan "Kılıçdaroğlu sen Alevi olablırsın. Bunu açık açık söyleyebilirsin. Ben de Sünniyim. Ben de bunu açık açık söylüyorum. Milleti aldatmaya gerek yok" dedi. Demirtaş için de "Kendisi Zaza ama benim Kürt kardeşlerimi aldatıyor" diye konuştu. ■ 6. Sayfada

Çankaya rahatsız

'GURBETİN OYLARI'NDA ŞAİBE İDDIALARI

Bağımsız sivil gönüllülerin oluşturduğu "Gurbetin Oylan" platformu yurtdışındaki sandıklarda usulsüzlükler tespit etti. Platforma göre randevu saatinde gidilen çok sayıda seçmene oy kullanılmadı. Gazetemenlere izin verilmedi. CHP de zarfların seftaf olduğu iddiasını YSK'ye taşıyacak. **MEL-TEM YILMAZ/AYŞE SAYIN** ■ 6. Sayfada

Erdoğan'ın "Cumhurbaşkanı'nı da dinlemişler" açıklamasının ardından dün de hükümete yakın Yeni Şafak gazetesi tutuklanan Emrehan Mıdancı Meşat Yılmaz'ın dinlettiği kardeşi Mehmet Yılmaz'ın, Cumhurbaşkanı Gül'ün doktor heyetinde yer aldığı iddia etti. Cumhuriyet'e bilgi veren Köşk kaynakları rahatsızlığı "Yılmaz heyette olmadığı gibi, Köşk'e adını bile atamamış" diyerek yansıttı. ■ 8. Sayfada

İsrail 1600 can aldı Çekilme sinyali

Gazze'de yaklaşık 1600 Filistinliyi katleden İsrail ordusundan resmî atışkes anlaşması olmadan tek tarafı çekilme işareti geldi. Bir askerinin kaçırılmasının ardından saldırıların yoğunlaştığı İsrail ateşinde 2 günde 110'u aşkın kişinin öldüğü duyuruldu. ■ 10. Sayfada

HURŞİT GÜNEŞ:

CHP tercihini halktan yana koymalıdır

CHP Milletvekili Hurşit Güneş, "Adalet Gagner" kitabıyla çok parti yaşama peşiminden bu yana CHP'nin neden tek başına iktidara gelemediğini tartışmaya açıyor. Güneş'e göre aydınlar ve seçkinler halkı hor görüldükleri ve anlamadıkları için siyasete bulamıyorlar. Onun için de CHP aydınlarından geldiği halktan yana tercih yapılmalı. **LEYLA TAŞANOĞLU** ■ 12. Sayfada

Ağlama Bebek... Eyyah, Yaşasın Ben Yine Geldim... Ağlamak - Gülme... Erdoğan - Başbuğ - H. Avcı... Gülme... Nermine Abadan: Boykote Hayır! Kadın Korkusu... Bayram ve Sadrazam

ARJANTIN DOMINO ETKİSİ YARATABİLİR

■ 11. Sayfada

SOMA İŞÇİSİNİ YİNE UNUTTULAR

■ 11. Sayfada

İSİN 977-1320-0793
977 1300 935002

GÜNCEL

Cüneyt ARCAÜREK

Seviyesiz!..

Pek çok alanda, örneğin sanat ve bilim alanlarındaki seviyesiz tartışmalardan ve bilgisi ki kişilerden yakınız da...

■ Arkas. Sa. 8. Sü. 1'de

Özakman'a 'sansür'

Kültür Bakanlığı, Türkiye - Polonya ilişkilerinin 60. yılı nedeniyle Varşova'da salınacak "Fethin Paşa Konuğu" oyununa vereceği desteği "Eleştirilerin sorumluluğunu kimse almak istemiyor" gerekçeyle geri çekti. Oyunu Turgut Özakman yazmıştı. **SEİDA GÜNEYSU** ■ Arka Sayfada

Gazeteci ihmal kurbanı

Galatasaray antrenmanını izlemek için Florya Metin Oktay Tesisleri'ne giden Sabah gazetesi foto muhabiri Erkan Koyuncu, başının demir kapıya sıkışması sonucu yaşamını yitirdi. Koyuncu'nun ölümünün ardından gazetecilerin araçların giriş yaptığı kapıdan içeri alınması tartışına yarattı. ■ 3. Sayfada

Sertifika iptal ediliyor

Özel Halk Otobüsü Şirketleri ölümlü kazaların artmasının ardından köklü önlemler için karar aldı. 4 bin şoför, pakoteknik muayene ve eğitimden geçirecek. Şoför sertifikaları güncellenecek. Kabataş'taki kazada ağır yaralanan 19 yaşındaki Kübra Dere'nin bacağı yerine diktildi. ■ 3. Sayfada

GÜNDEM

Mustafa BALBAY

Gülümsemek Direnmektir..

Toplumsal davranışların biçimlendirme, yönlendirme ve yorumlamadan sorumlu Başbakan

■ Arkas. Sa. 8. Sü. 8'de

Getirey DİRE USUMESİN
Bölgeler önemlidir. Hiçbir başlangıçta, ne yöne akacağı anlaşılmadan, doğru veya yanlış denemeler...
Cumhuriyet Kitapları

Cumhuriyet

Getirey DİRE USUMESİN
Bölgeler önemlidir. Hiçbir başlangıçta, ne yöne akacağı anlaşılmadan, doğru veya yanlış denemeler...
Cumhuriyet Kitapları

90. YIL SAYI: 32443 / 1.5 TL (KDV Dahil) (KTC'de: 2 TL)

KURUCUSU: YUNUS NADI (1924-1945) BAŞYAZARLARI: NADİR NADI (1945-1991) İLHAN SELÇUK (1992-2010)

4 AĞUSTOS 2014 PAZARTESİ

25 Aralık, El Kadı'nın Başbakan ve MİT Müsteşarı'yla gizli ilişkilerini de ortaya çıkardı

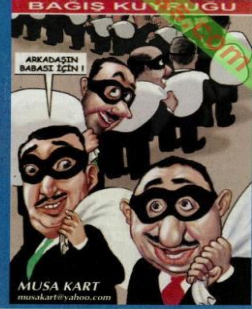
'AKP'nin Susurluk'u'

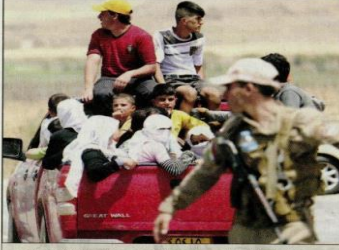
Fezlekeye göre El Kadı, dünyada aranan Başbakan'la 7 kez görüştü. El Kadı'nın Başbakan'dan randevu isterken kullandığı üslup, ast-üst ilişkisinin ters yönde olduğunu hissettiriyor neredeyse. El Kadı "Başbakan'la görüşme MİT Müsteşarı da gelsin" diyebiliyor.

İşadamı Cengiz Aktürk, 17 Aralık'a aylar kala El Kadı ilişkisinin Başbakan'ı sınıktıya sokacağını tahmin etmiş ve skandal patlayınca atılacak başlığı da kendisi seçmiş: "Bu iş, yarın Beyefendi'ye sıkıntı verecek. 'AKP'nin Susurluk'u' diyecekler."

CAN DÜNDAR'ın 'Arkadaş'ın Babası' yazı dizisi ■ 7. Sayfada

SİNCAR'I ELE GEÇİREN İŞİD'DEN KAÇIŞ

İSİD teröründen kaçan Türkmenler ve Ezidiler Duhok ve Zaho bölgesine sığınıyor. (Fotograf: REUTERS)

Türkmenler kapıdan giremiyor

İrak'ın Suriye sınırındaki Sincar bölgesinin kontrolünü ele geçiren terör örgütü İSİD militanları katliamlara başladı. Kentten kaçan Kürt peşmergelerin yeniden İSİD'le çatışmaya başladığı bildirildi. Ezidilerin yanı sıra kente sığınan Türkmenler ve Şabaklar can havliyle bölgeden kaçıyor. İSİD'in kaçan Ezidileri Müslüman olmadıkları halde öldürmekle tehdit ettiği bildirildi.

450 Türkmen aile, Zaho-Habur sınırına geldi. Kaçanlardan Abbas Beyatlı, "Pasaportumuz yok ama Türkiye bize de kapısını açsın" dedi. Irak Türkmen Cephesi'nden Kasım Kara Türkiye'nin kapıyı açması için Cephe Başkanı Salih'iye bu talebi ilettilerini belirtti. Ankara hâla yanıt vermedi. Kara kaçanların susuzluktan ölmek üzere olduğunu söyledi. **DUYGU GÜVENÇ** ■ 9. Sayfada

ÇİN DEPREMLE SARSILDI

Çin'in Caotang kentinde dün meydana gelen 6.5 büyüklüğündeki depremde 367 kişi yaşamını yitirdi, 1881 kişi yaralandı. Çini yetkililer, depremin yerin 12 kilometre altında meydana geldiğini ve çok sayıda binanın yıkıldığını duyurdu. Özellikle nüfus yoğunluğu fazla olan bölgelerde çok sayıda kayıp olduğu bildiriliyor. ■ 9. Sayfada

BM OKULU KAN GÖLÜ: 10 ÖLÜ

İsrail, dün yine bir BM okulunu vurdu. Refah kentinde sığınmacıların bulunduğu BM'ye ait Enes el-Vezir okuluna düzenlenen saldırıda 10 kişi hayatını kaybetti, 50 kişi yaralandı. BM Genel Sekreteri Ban Ki-mun, sert bir dille kınadığı saldırının "ahlaki" olmadığını, "savaş suçunu" olduğunu söyledi. ■ 9. Sayfada

Erdogan'ın Obama'ya ulaşma talebini Köşk uygun bulmadı

'Ara' dedi Gül aramadı

Soğukluk sürüyor Erdoğan'ın İsrail ve Mısır krizleri ile Gezi'den sonra kendisine mesafe koyan ABD Başkanı Obama'yla görüşme çabası yine sonuçsuz kaldı. Erdoğan bir TV kanalında Gül'e "Ortadoğu konusunda Obama'yı bir de siz arayın" dediğini açıklamıştı. Ancak Ankara'daki Türk ve Amerikan kaynakları böyle bir görüşmenin gerçekleşmediğini aktardı.

Engel yok ama... Obama ile Gül arasındaki diyalogu bilimler iklimini görüşmesinin önünde bir engel olmadığı düşünülüyor. Gül'ün aramasında, Obama'ya mutabık olduğu konularda hükümet üyelerinin çelişkili açıklamaları yapma olasılığı, görevi bırakacak olması ve seçim sürecindeki endişesinin etkili olduğu tahmin ediliyor. **UTKU ÇAKIROZER** ■ 8. Sayfada

PLANLAR HAZIR AMA

Diren Polonezköy
Polonezköy Tabiat Parkı içinde kalan köy alanına "seyrek yoğunluklu konut, düşük yoğunluklu turizm tesis" yapılmasının önüne geçen imar planları, meslek odalarının ve çevre örgütlerinin yaptığı itirazlar "kısmen" kabul edilerek tükür hazırlandı. Yeni planlarda da itirazların temel noktası olan konut, otel, ticaret merkezi konseptleri aynen korundu. **ÖZLEM GÜVENLİ** ■ Arka Sayfada

AGİT, 18 milyon fazla pusulanın yasal temelini öğrenmek istedi

'Pusulula' sorusu

Başbakan Maltepe mitinginde açıkladı: **VAŞİYETİM, İSTANBUL'A DEFNEDİLMEK**

Meydanlarda bağış polemigi
Cumhurbaşkanlığı seçimine bir hafta kala adaylardan Başbakan Erdoğan ve HDP Eş Genel Başkanı Demirtaş İstanbul'da miting yaptı. İstanbul mitinginde önceki Kocaeli'de konuşan Erdoğan, kendisine bağış çağrısında bulunarak "Bir lira da, beş lira da, on lira da olsa" dedi. Kadıköy'deki mitingde Erdoğan'ın mal varlığına dikkat çeken Demirtaş ise "Bilal'de ne var biliyoruz, sıfırlayabili mi ne kedi biliyoruz?" dedi. ■ 4-5. Sayfalarda

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı'nın Yüksek Seçim Kurulu ile yaptığı toplantıda, Cumhurbaşkanlığı seçimi için 18 milyon fazla oy pusulası bastırıldığı ortaya çıktı. YSK'ye "Bastırılan pusula sayısının yasal temeli nedir" sorusuna yönelen AGİT, bu durumu raporuna da yansıtı. "YSK'nin oy pusulasının sayısı ile ilgili karar net bir yasal temelden yoksundur" diyen AGİT'in yorumu, seçim güvenliğiyle ilgili soruları akillara getirdi. **ÇİĞDEM TOKER ■ 10. Sayfada**

YAŞ toplantısı Kritik şura başlıyor

Hükümetin "paralel operasyonlar" nedeniyle gözler bugün toplanacak YAŞ'ta olacak. Bugüne kadar YAŞ'taki ihraç kararlarına "señh" koymayan hükümet, şimdi Genelkurmay Başkanı Özel'den söz konusu yapının ordu içindeki uzantılarını temizlemesini istiyor. **BARKIN ŞIK** ■ 8. Sayfada

Bu kota felç eder

Sosyal Güvenlik Kurumu'nun özel fizik tedavi merkezlerinde bir günün bakılması gereken felçli hasta sayısı 16'dan 8'e, spastik çocuklara uygulanması gereken sesarlar da 90'dan 30'a indirildi. Fizik Tedavi İşletmeleri Derneği Başkanı Dr. Hologlu, "Bu hastalar nerede tedavi olacak" diye sordu. **SİBEL BAHCETEPE** ■ 3. Sayfada

GENCLER AVRUPA SAMPIYONU

1334 477-3300-0734
9 777 1300 935002

İnsanlar Kazlar Arasında Ne Fark Var?
Enal ATABEK ■ 4'te

Çalışkan Kancıca'yı Bile Kiskandırmak...
Ayhan ENGİN ■ 5'te

Kaçınlar Anınc'ı Kültürle Hakretmesi!
Orhan BURSAI ■ 6'da

Yunus Efsanesi, Gezi Efsanesi ve Fazıl Say
Erol MANSURU ■ 9'da

'Yeni Normal'
Erkin YILMAZÖZÜ ■ 11'de

Cemaatin Son Hali
İpek KANBU ■ 13'te

Cumhuriyet'e Yapıp Kalmak...
Ahmet CEMAL ■ 15'te

BUGÜN Cumhuriyet'te.

90. YIL SAYI: 32447 / 1.5 TL (KDV içinde) (KKTÇ'de: 2 TL)

Cumhuriyet

KURUCUSU: YUNUS NADİ (1924-1945) BAŞYAZARLARI: NADİR NADİ (1945-1991) İLHAN SELÇUK (1992-2010)

BUGÜN Cumhuriyet'te.

8 AĞUSTOS 2014 CUMA

Havuz nasıl doldu

'Örgütün lideri Yıldırım' AKP'nin Sabah-atv'yi ihale karşılığı işadamlarına aldırarak yandaş medya oluşturma operasyonu saat saat telefon dinlemelerine takıldı ve 25 Aralık fevzilekesine girdi. Fevzilekeye göre havuz içinde "örgütü lideri" olan Binali Yıldırım "Aldığı talimat üzerine işadamlarından yüksek miktarlarda para toplamak, ihaleye fesat karıştırmakla" suçlanıyor.

Kim ne kadar ödedi? Teknik takip sonucu işadamlarının havuz için ödedikleri miktar fevzilekeye şöyle yansıdı: "Mehmet Cengiz 100.000.000 ABD Doları, Celal Koloğlu 100.000.000 ABD Doları, Nihat Özdemir 100.000.000 ABD Doları, İbrahim Cecen 100.000.000 ABD Doları, Adnan Cebi 30.000.000 ABD Doları, Hayret-tin Özaltın 20.000.000 ABD Doları."

Milletin anasına küfreden işadam Mehmet Cengiz, İstanbul Maltepe'de 420 metre karelik bir arsa daha aldı. Cengiz Holding'in kentsel yenileme alanındaki bölgeden aldığı arazi yaklaşık 16 bin metrekareye çıktı. İmar olmadığı için ucuzca kapatılan arsalarda yapılacak inşaatların projesi bile hazırlandı. ÖZLEM GÜVEMLİ ■ 10. Sayfada

• İMAR YOK AMA PROJE HAZIR

Cengiz arsaları bir bir topluyor

Mehmet Cengiz

Binali Yıldırım

• CAN DÜNDAR'ın 'Arkadaş'ın Babası' yazı dizisi ■ 9. Sayfada

NEYİ OYLUYORUZ?

Sami Selçuk, Rıza Türmen, Galip Yalman, İbrahim Katoğlu, Mithat Sancar, Gönül Karahanoğlu, Fevzi Gümüş 10 Ağustos'ta rejim değişikliğinin oylanacağı konusunda hemfikir. **TÜREY KOŞE ■ 5. Sayfada**

Hitler tişörtleriyle sinagoglara taciz

Erdoğan'ın söylemleri Türkiye'deki Musevileri 'oksijensiz' bıraktı

'Nefret dili'ni tutamıyor

Erdoğan'ın Köşk seçimi öncesi dozunu artırdığı nefret söyleminin son hedefi gazeteci Amberin Zaman oldu. Erdoğan, "Müslümanlara hakaret ettiğini" ileri sürdüğü Zaman'a "Gazeteci kılıklı bir militan çıkmış. Edepsiz kadını. Haddini bil haddini" sözleriyle yükledi. ■ 4. Sayfada

Affedersin, kadın düşmanısın!

Başbakanın kadınların kaç çocuk yapmasından Kürtajlı Üluders'ye benzetmesine, sokakta nasıl dolmalarından kahka atmalarına kadar karıştığı bir ortamda "Kadın Cinsiyetlerini Durduracağız" platformu bu aşkım yitirdi-yüş yapıyor. Hani affedersiniz ama kadın düşmanısın!" diyeceğim geliyor ama onun yerine "Affetmiyorum" diyorum. **ZEYNEP ORAL ■ 15. Sayfada**

OBAMA'DAN İŞİD'E MÜDAHALE İŞARETİ. ANKARA'DA ZİRVE ÜSTÜNE ZİRVE

ABD harekete geçiyor

Irak'ta İŞİD terörü nedeniyle büyük bir insani felaket yaşanırken ABD Başkanı Obama'nın hava operasyonunu ve sivillere havadan yardım seçeneğini değerlendirmeye aldığı açıklandı. Yaklaşık 4 bin Ezidi Habur Sınır Kapısı'ndan Türkiye'ye sığındı, binlercesi ise giriş için bekliyor. Gelişmeler üzerine Ankara'da önce Davutoğlu, ardından Erdoğan başkanlığında İŞİD zirvesi yapıldı. ■ 6-8 Sayfada

MAHMUT ORAL

Türkiye'ye sığınan Ezidi kadınlar yaşadıklarını anlatırken "Yalnızlık dağlara kaçtık" dedi. MAHMUT ORAL'ın izlenimleri ■ 7. Sayfada

► DAVUTOĞLU'NDAN İŞİD'İ MESRULASTIRAN SÖZLER ■ 7. Sayfada

'Önem yok' Bir dönem AKP'ye yakınlığıyla bilinen Musevi cemaatinin önde gelen bir ismi Gazze operasyonu sırasında Musevilerle yönelik tacizlerde artış yaşandığını söyledi. Söz konusu ismin verdiği bilgiye göre Hitler ve gamalı haç tişörtü kişileri sinagogların önünde dolap işyerlerini tehdit etti. Bu konuda hükümetin önlemleri yalnızca lafta kaldı.

'Tedirginiz' Erdoğan'ın antisemitizm olduğunu düşünen ve "One minute" krizinin Arap sokakları için kasten çıkarıldığını düşünen Musevi yurttaş "İsrail'in Gazze'deki çocukların öldürülmesini hesabı bizden soruluyor. Biz kafa kesen İŞİD'in katliamlarının hesabını buradaki Müslümanlara soruyor muyuz?" dedi. **UTKU ÇAKIRÖZER ■ 6. Sayfada**

AKP'de ağustos hesapları

Bu planda Gül yok

Cumhurbaşkanı seçilirse AKP MKYK'yi toplayacağını gizlemeyen Erdoğan, 24 Ağustos'ta kongre sürecini tamamlayacak ve AKP'nin yeni genel başkanı belli olabilecek. Gül'ün görev süresi ise 28 Ağustos'ta sona ereceği için bu süreçte liderlik yarışına girmeyecek. **EMİNE KAPLAN ■ 4. Sayfada**

Bilançol

Emre KONGAR ■ 5'te

Ne seçimi?

Ali SİRİVEN ■ 4'te

Zalim misin, Cellat misin?..

İlknur ÇETİNKAYA ■ 5'te

Saka Gibi Gerçekler

Güray ÜZ ■ 7'de

Kırmızı Hali

Üzgen ACAR ■ 12'de

Hey İletin Adami' Bir Dakka!

Amret TAN ■ 13'te

GÜNCEL

Cüneyt ARCA YÜREK

Hadi Canım Sendel..

Birkaç gündür medyayı çeşitli dallarında yine söylediği bir kücümle yeni tartışmalara neden oldu. ■ **Arkan Sa. 8. Sü. 1'de**

'Arkadaş'ın projesi ÇYDD'ye uzandı

Bilal Erdoğan'ın eğitimi dini temel-i düzenleme projesi Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği'nin okullarına kadar uzandı. 500 kız öğrencinin okuduğu Hakkâri Çağdaş Yaşam Kız Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nun bir kısmı bakanlık kararıyla Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi'ne dönüştürüldü. **SİNAN TARTANOĞLU ■ 3. Sayfada**

Sel İzmir'de can aldı, İstanbul yaralı

Siddetli yağışın etkili olduğu İzmir'de sel sulama kapılan 16 yaşındaki genç yaşamını yitirdi. Sağanak ve fırtına İstanbul'u da fele ederken Beyoğlu'na devrilen ağaçın altında kalan 2 kişi ağır yaralandı. Uzmanlar yurttaşları "hortumlar" konusunda uyardı: "Çukurda saklanın, evdeyseniz camlardan uzak durun." **SİBEL BAHÇETEPE ■ Arka Sayfada**

YİĞİT BULLUTALI BABAÇAN KARŞI KARŞIYA

■ 11. Sayfada

KARABÜKSPOR AVRUPA'DA TUR ATLADI

■ Spor'da

ISSN 977-1380-693X

9 771380 693002

AFFEDERSİNİZ BANA EMİNNE DİYORLAR!

AFFEDERSİNİZ BANA DA GAZETECİ DİYORLAR!

MUSA KART

Cumhuriyet

90. YIL SAYI: 32448 / 1.5 TL (KDV içinde) (KTC'de: 2 TL)

KURUCUSU: YUNUS NADI (1924-1945) BAŞYAZARLARI: NADİR NADI (1945-1991) İLHAN SELÇUK (1992-2010)

9 AĞUSTOS 2014 CUMARTESİ

BİR OY BİR OYDUR

Tek adam mı demokrasi mi?

Pazar günü Türkiye için bir dönüm noktası. İlk kez halk katılımıyla bir cumhurbaşkanı seçilecek belki ama daha ötesinde sandıktan çıkacak sonucun rejimin geleceğini de belirleyecek. Yargının bağımsızlığını, medyanın özgürlüğünü yitirdiği, ayrıştırıcı ve çatışmacı dilin gerginliği tırmadığı, yolsuzluk iddialarının havada uçtuğu ortamda herkes kararını verecek.

ABD binlerce insanı katleden IŞİD'i çıkarlarını tehdit edince bombaladı

Stratejik vuruş

PETROL TEHLİKEYE GİRİNCE Irak'ta insani felakete neden olan IŞİD'in Erbil'deki ABD birliklerini ve enerji sahalarını tehdit etmesi üzerine Pentagonun verdiği yetkiyle Mahmur yakınlarındaki IŞİD hedefleri hem öğlen hem de akşam lazer güdümlü bombalar ve insansız hava araçlarıyla havadan vuruldu.

İŞİD DURDURULANA KADAR Bombardımanında IŞİD liderinin yardımcısı ile birlikte 46 terörist öldürüldü, 65 kişi de yaralandı. Peşmergenin çok sayıda militanı esir aldığı bildirildi. Washington, Ortadoğu politikası nedeniyle bölgede büyümesine göz yumduğu IŞİD için ilerleyişi durdurulana kadar operasyonunun süreceğini açıkladı.

Türkiye'nin en büyük kaygısı rehinelere

Müdahaleye Ankara isteksiz

ABD Dışişleri Bakanı Kerry'nin operasyon öncesi Davutoğlu'nun da aralarında bulunduğu bölge ülkelerinin dışişleri bakanlarını aradığı ancak Ankara ile "detaylı" operasyonel bilgi paylaşmadığı öne sürüldü. Ankara rehinelere nedeniyle kaygı taşıyan askeri kaynaklar Türkiye'ye yönelik göç dalgalıktan korkulduğunu söyledi. Irak'taki karşılıklı TSK'nin müdahale etmek istemediği de öğrenildi.

Mahmur için yeşil ışık

"İŞİD için terör örgütü" demekten kaçınan hatta IŞİD'i megrustaştıran açıklamalar yapan hükümet yetkilileri ABD'nin hava operasyonuyla birlikte ağız değiştirdi. Başbakan Yardımcısı Atalay, "Türkiye'nin IŞİD'e baskısı belli. Biz zaten IŞİD'i bir terör örgütü olarak tanımladık" dedi. Atalay, Mahmur kampından gelecek yurttaşlara "kayıpımız açık" diyerek yeşil ışık yaktı.

ANALİZ / EKTİĞİNİ BİÇMEK...

Operasyon şaşırtıcı mı? Hayır. Hazırda IŞİD güçlerinin üç yıldır serpilip büyüdüğü Suriye'den Irak'a 'sarkarak' Musul'u ele geçmesi ve 'halifelik' ilan ederek bölgede farklı kimlikte her kim varsa 'temizliğe' girişmesinden bu yana zaten beklenmesi gereken bir gelişmeydi. IŞİD virüsünün temizlenme sürecinde bu coğrafyada, Türkiye'nin gelmiş geçmiş en büyük utançlarından biri olan bir dışişleri heyeti de rafa kalkacak! **CEYDA KARAN** ■ 10. Sayfada

MUSTAFA K. ERDEMÖL / BARKIN SIK / DUYGU GÜVENÇ / MAHMUT ORAL / GIVAN DEĞERER Haberleri ■ 10 - 11. Sayfada

Demirtaş: İşadamları başış yarışında

İşadamlarının Erdoğan'a başış için kuyruğa girdiğini söyleyen HDP adayı Demirtaş, "Tanıdıkları aracılığıyla 500 bin lira yatırımlar bile var" diyor. Dekont-ların da AKP teşkilatlarına götürüldüğünü savunan Demirtaş'a göre bu, "Biz yaptık, bilgimiz olsun, Karahüyük bekerler" anlamı taşıyor. **UTKU ÇAKIRÖZER** ■ 8. Sayfada

İhsanoğlu: Mutabakat projesiyim

Koşuk adayı İhsanoğlu, hile ve itirazlarla geçirdiği seçim sürecinin sonunda gerekli cevabı halkın sandıkta vereceğini söyledi. İhsanoğlu, "Ben Türk milletinin adayım. Milli mutabakat projesiyim. Büyük Ortadoğu Projesi'nin adayı değilim" dedi. **ÖSKÜN YAMAN** ■ 5. Sayfada

ERDOĞAN YİNE AĞZINI BOZDU

■ 5. Sayfada

DÜZELTME VE CEVAP METNİDİR

23.03.2014 günlü Cumhuriyet Gazetesinin 1. Sayfasında Fırat KOZOK tarafından yapılan

■ Arkası 8. Sayfada

BEŞİKTAŞ - TRABZON VE KARABÜK'ÜN RAKİPLERİ BELLİ OLDU
Spor'da

GÜNCEL
Cüneyt ARCA YÜREK
Yahu Bu Kim?
76 milyonun en az yüzde 43'ü, bu Başbakan'ın baştan aşağı palavralarına, gerçekleri tümüyle saptırarak, yanlışlıklarla adanmış konuşmalarına nasıl hâlâ inanıyor.
■ Arkası Sa. 8. S. 1'de

'Arkadaş' için sıfırlamışlar

Cumhuriyet'e dava
Dışişleri Bakanlığı'nda Suriye'ye yönelik planların tartışıldığı toplantıya ait ses kaydını "Süleyman Şah Bombası" başlığıyla duyurulan gazetemize "İzli kalması gereken bilgileri açıklama" suçlamasıyla dava açıldı. ■ 15. Sayfada

Maltepe'ye hançer
Mehmet Cengiz'in 6 yıldır Maltepe'de topladığı imarsız arazilerde yapmak istediği projenin ayrıntıları ortaya çıktı. Sahile doğru planlanan konut ve ofislerden oluşan proje yoğun bir yapılaşmanın önünü açıyor. **ÖZLEM GÜVENLİ** ■ 3. Sayfada

Fatih Belediyesi'nin TÜRGEV yurdu için aldığı 7 bin 927 metrekarelik arsanın tapu kaydında satış bedeli "0 TL" gözüktüyor. Arsa için "vesayet altındaki kişilerin mallarının tasarrufu işleminden" notu düşülmüş. Belediyeye geçirilmemesi ardından sit alanında inşaat değişikliği yapılarak izlerinde yurt inşaatına başlanan arsa, daha sonra da Erdoğan'ın çocuklarının yönetiminde olduğu vakfa bedelsiz vermişti. **AYKUT KUÇUKKAYA** ■ 7. Sayfada

COK ÖZEL RÖPORTAJLAR

Bakan dede ve torunları

Doğuma çeyrek var

BAYRAM TAVLASI

■ Bakan Fikret Orman, Beşiktaş'ın geleceğini nasıl çizdi? ■ Sıra için neler konuştu? ■ Ligin falına bakıp ne dedi? ■ Riskleri ve transferler için yorumu ne oldu?

■ Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu, evim kaçıyor Hürriyet'e açtı.

HÜRRIYET'TE BAYRAM

O AĞACIN ALTI

■ Erzurulü Ozdok ve Saffet Emre Tonguç dünya insanı tarihinin de yeni bir sayfa açabilecek olan o ağacın köklerine iniyor. Dilek ağacının altındaki 11 bin yıllık sığın kapısını aralıyor.

■ 'Bonza' gerçeğini böyle okudunuz.

■ Bilim ve Teknoloji Bakanı Fikri İspik ka- münleket havası.

■ Nilüfer ve kız Ayşe Nazlı'yı tatilde bulduk.

■ Sezgin Tanrıkulu ile ocağ başı sohbeti.

■ Türkiye'nin en ideal köyü neresi biliyor musunuz?

Hürriyet

Türkiye Türklerindir

27 Temmuz 2014 Pazar www.hurriyet.com.tr Fiyatı: 1 TL (KTC: 2 TL)

Türk seyircisi saygılı ve sadık

■ Emma Shappin'e Arık çok iyi tanıdık Türk seyircisini sorduk. "Saygılı ve sadık. Bir konserimde yağmur yağarken bile kimse yerin- den ayrılmadı" dedi.

Türkiye'de sık sık konser veren yabancı sanat- lardan Fransız soprano Emma Shappin ile 2 Ağustos'taki İstanbul kon- serini öncesi- nede konuş- tuk.

Trafiği gören döndü

TEM deki bayram trafiği, yarı otolandan katmanlı sığınler Körfez burnu- ken D-100'e akıttı. Zimmet yönde sağa trafiği tamamen kilitlendiği gönen- herak kesim taşıyıcı kade- nişlemelerine rağmen İstanbul a- domineye çalıştıyordu. >> 5

Emniyetin sorusu KAC VOLT VERELİM

■ Emniyet, direnen suçluların etkisiz hale getirmek için alacağı elektrolok cihazının vicuda nasıl ekleyeceğini TÜBİTAK, Adli Tıp Kurumu ve üç üniversiteye sordu.

■ İnsan hayatına tehlikeye sokan elektrik akım süresi ve amper (akım şiddeti) arakları- nın değer tespiti istendi. >> Mehmet ÖZGENÇ >> 12

ATEŞKES ANI

Rahatı yerinde

Ahmet Davutoğlu

Gazze'de İsrail bombardımanının 18'inci gününde 12 saatlik gecici ateş- keste felaketin bo- yutları ortaya çıktı.

CAN KAYBI 1000'İ GEÇTİ

■ Ateşkes saatlerinde İsrail ile sınır olan Gazze'nin kuzeyindeki evlerine geri dönmelerine izin verilen Filistinliler, korkunc bir yakımla karşı karşıya ka- dı. Tankların hedef aldığı çok sayıda apartmandaki yitlerce ev yerle bir edilmişti. Enkazın altından çıkarılan- larla birlikte can kaybı 1000'i geçti.

DÜNYA UMURSAMIYOR

■ Şişli'de konutların yanı sıra bom- balanmış iki ambulans, eczane, cami, okul ve marketler dikkatimizi çek- ti. Şişli'de 16 yaşında bir genç, "Biri her saat her gün, her hafta vuruyorlar. Şişli'de korkunç konuş- yoruz, dünya umursamıyor" diye isyan ediyor. >> 19. sayfa'da

MESELE SEKS DEĞİL, PARA

■ Tecavüz, taciz ve yolsuzlukla suçlanan Manaf, dört kadının da yalan söylediğini iddia ediyor. "Bu darbe girişimi. Ne tarikat, ne cinsellik, bu- radaki mesele para. Anı onları beni tehdit etti. Bir kızıyla bağladım. Ben kişi değilim, yane olu- rum."

Capalar bir arada

İzzet Capa, gece bayramını duyseyeni ağlayıy- Celal Capa'yı adı karşısına; saksı sarfama- dekti. İlk tirat- "Ben zampara- çigani" dedi.

PAZARIN KELEBEK

BAYRAM NAMAZI

■ İstanbul: 06.40 ■ Ankara: 06.25
■ İzmir: 06.52 ■ Adana: 06.22
■ Trabzon: 05.57 ■ Edirne: 06.48

OSMANLI TARİHİ

Ahmet Rasim'in okuyulduğu de okuyacağınız şey bir eser.

■ Hacı Mehmet'in okuyulduğu de okuyacağınız şey bir eser.

■ Hacı Mehmet'in okuyulduğu de okuyacağınız şey bir eser.

■ Hacı Mehmet'in okuyulduğu de okuyacağınız şey bir eser.

■ Hacı Mehmet'in okuyulduğu de okuyacağınız şey bir eser.

YENİ FIRSAT KUPONU 27 DE

ADLİYEDEN POLİS İSYANI

■ Çağlayan Adliyesi'nde sorgu sıras bekleyen 49 polis, saat 15.00'te aniden "Gözetil süresi doldu" diyerek binayı terk etmek istedi. Çevik kuvvet polisleri tarafından çembere alınan polisler 2 saat böyle bekledi. Polisler için mah- kemeden yeni gözetil kararı alındı. >> 15. sayfa

Başbakan hat-trick yaptı

■ Başbakan Tayyip Erdoğan, dün Başakge- hir Fatih Terim Stadi'ni açtı sonra da for- muyu göyü sahaya çıktı. Yarın saat top koşturan Erdoğan 3 de gol attı. >> Spor

Kürt kardeşlerim bana oylerecek

■ Antalya'da konuşan İhsan- oğlu, "Es kaza ilk tur binaza 2'inci turda Kürt kardeşlerimizin oy- larının büyük kısmının bize ge- leceğini görüyorum" dedi. >> 17

Türkiye Finans Hayırlı Ramazanlar Diler

Bilecik	İmsak	İftar
Bilecik	04:00	20:29
Bolu	03:50	20:24
Bursa	04:03	20:33
Düzce	03:51	20:26
Edirne	04:04	20:47
İstanbul	03:59	20:35
Kırklareli	04:01	20:44
Kocaeli	03:56	20:31
Sakarya	03:54	20:29
Tekirdağ	04:05	20:41
Yalova	04:00	20:33
Zonguldak	03:45	20:25

BAYRAMLIK ÇOK ÖZEL RÖPORTAJLAR

Besiktas Başkanı Fikret Orman'a en zor anlarını sorduk, samimiyle yanıtladı.

COK UGRASTILAR YUVAM YIKILDI

Ağacın altında yatan SİR

Sanlıurfa yakınındaki Göbeklitepe'de bir dut ağacı. İnsanlık tarihini değiştirebilecek olan sır bu ağacın altında yatıyor.

■ Ağaç ilahî işaretini 1963 yılında Türk ve Amerikalılardan oluşan bir arkeolog grubuna verdi. Ama onlar işaretini görmedi. ■ Bundan 51 yıl sonra bir çiftçi o toprakları kazarken pulluğuna bir şey takıldı. Bulduğu şey Şanlıurfa Müzesi'ne götürüldü. ■ Ancak onlar da bu işaretin anlamını ve buldukları şeyi müzemen deponasına attılar. Sonra bir insan geldi ve o işaretin gördü. ■ İşte "O Ağacın altındaki insanlık sırrının" hikayesi. ■ 19'da Göbeklitepe'ye bir hafta önce arkeologlar geldi. (Fotoğraf: Klaus Schmidt)

Reina'ya değil Kamboçya'ya gitsin isterim

25 Ağustos'ta bir bebek dünyaya getirecek olan Hande Atsız'ın bir anne olacağına ipucunu gününden verdi: "İlele-yen yaşlarda sabahlara kadar Reina'larda olmasın yerine, sırt çantasını alıp Kamboçya'ya gitmişim terçh ederim."

Hande Atsız'ın sırt çantasını taşıyan kızları Leon, İnci ve İse önce kamboçya'ya gidecek.

Hürriyet

Türkiye Türklerindir 28 Temmuz 2014 Pazartesi www.hurriyet.com.tr Fiyat: 50 Kr (KTC: 2 TL)

500 T'DE ÖLÜM KAPANI

İstanbul'da Tuzla-Topkapı seferini yapan Özel Halk Otobüsü, Kavacık'ta bir anda alev topuna döndü. Araçtan çıkamayan 4 yolcu can verdi.

PATLAMA OLDU
■ FSM Koperüsü'ne doğru yol alan otobüs, şoförün ilk ifadesine ve yolcuların tanıklığına göre motorun bulunduğu arka bölümden yanmaya başladı. Sürücü Zeynel Abidin Arslan, otobüsü bariyerlere çarparak durdurabildi. 100 metre sürüklenerek duran otobüste, yangın içeriyeye sıçradı ve peş peşe patlamalar meydana geldi.

SOFÖRÜN SİCİLİ TEMİZ
■ Yolcular camlardan ve yarım açılan kapılardan kendini dışarı attı. Kohistan sızdıran dönen Tevrat Barışçık dahil 4 kişi ise kapana dönerek araçta mahsur kaldı. İETT Genel Müdürü Münir Kahveci, yangının arkaide değil önde başladığını iddia etti ve mal sahibi olan şoförün sicilinin temiz olduğunu açıkladı. ■ 3

TATİL YOLU KANA BULANDI: ISPARTA VE CORUM'DA İKİ AİLEDEN 9 KİŞİ CAN VERDİ ■ 4. sayfa

Sinitzelli dönerli ilk sefer

25 Temmuz'daki ilk "resmî" seferinden sonra Yüksek Hızlı Tren, halka açık seferlerine dün sabah 06.00'da başladı. Dört saate yakın süren yolculuktan izlenimler.

MERAKLI YOLCULAR
■ Meraktan binenler çoğunlukta. Tüm biletlere saldıran görünüyordu ancak ücretler olduğundan gelmeyen de çoktu. Yetkililer "Samiz uyanamayınca böyle bir durum yaşanmış" diye açıkladı. Güvenlik nedeniyle hız geçtiği bölgeye göre değişiyor, bazen 30'ye kadar düşüyor. Kolktıklar rahat. Restoran hizmete girmedi. Dört saate yakın süreli seferin set monitörün fiyatı 17 lira. ■ 9. sayfa

'Kaç İsmail' POLİS ÇIKTI

Casusluk soruşturmasında gözaltına alınan polislerin dosyasına bakan Hâkim İsmail Çiçek'in odasında toplantı yapıldığı ve CHP'li Mahmut Tanal ile avukatlar içeri girince "Kaç İsmail" diye uyardığı öne sürülen kişi tartışma yarattı.

CHP MECLİS'E TASİDİ
■ Başsavcılık ve İstanbul Emniyet Müdür Yardımcısı Mustafa Çalıcı'nın, söz konusu kişinin polis memuru olduğunu açıkladı. CHP 'İsmail'in, Hâkim Çiçek'e talimat taşıyan bir kuruy olduğunu iddia etti. Soruşturmasını Meclis'e taşıdı. ■ **Fotoğraf: ALKAC** ■ 17. sayfa

GULUYOR AMA ELİMDE BELGE VAR

İhsanoğlu Mahmut Abbas ile Hamas lideri Meşal'ın 19 Aralık 2006'da imzaladığı 9 maddelik anlaşmanın metnini çantasından çıkarıp gösterirken şunları söyledi: "Yapmadı diyor ya, gülüyor. Ben size bunun vesikasını göstermek isterim. Ben hiç konuşmayı bilmem. Ben bu ucuz siyaset yapmayı bilmem." ■ 16

Tetiği kim çekti

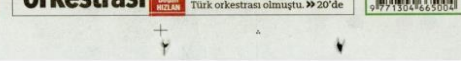
Elif Üre (34) Antalya'nın Şirinyalı Mahallesi'ndeki evinde dün sabah 06.00'da, polis sevgilisinin silahından çıkan kurşuna basından vurulmuş oldu.

TARTIŞMA YASADILAR
■ İddiaya göre Elif Üre ile sevgilisi M.U. o gece dışarı çıktılar ve büyük bir tartışma yaşadılar. M.U., evden çıkarken silahını Üre'nin evinde bıraktığını, almaya geldiğinde genç kadının kayıp olduğunu, daha sonra tek el silah sesi duyduğunu iddia etti. ■ 3. sayfa

Tekniği beğenildi

Başakşehir Fatih Terim Stadi'nin açılışındaki mini macra oynayan Başbakan Erdoğan'ın sahada hakimler değerlendirdi. ■ Mehmet Özlük: Savunmamız hataydı ama boğuna ustadı dememişler. Bolvan Dülmen: Tekniği iyi, takımı ileri taşıdı. Yıldırım Demirezen: Saha içinde estetiği mükemmel. ■ İsmail'in ■ Spor

İngiltere'de bir Türk orkestrası

Bir Türk orkestrası ilk kez Londra'daki Proms konserlerinde çalacak. Borusan Filarmoni Orkestrası 29 Temmuz'da BBC Proms konserlerinde yer alacak. Borusan Filarmoni Orkestrası, daha önce de Salzburg Festivali'nde çalan ilk Türk orkestrası olmuştu. ■ 20'de

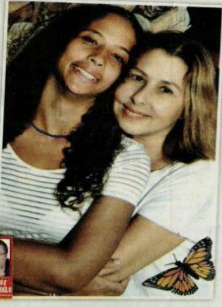

OSMANLI TARİHİ

Osmanlı Tarihi kitabı, Ahmet Rasim'in akıcı üslubu ile okuyucularımıza dev bir eser. ■ Hacer BOYACIOĞLU

İşte bizim AİLE

■ Güneyle kız Ayşe Nezli'ye tatile yaparken Hürriyet'in sorularını yanıtlayan Nilüfer: "Biz iki kişilik bir aileyiz. Zaman zaman arkadaş ve dostlarımızı vakit geçiririz ve genellikle bayramlar saatin geçer bizde. Kalabalık aile olmuyor istemiyor" diyor.

Askere gâğirdılar

■ Ameliyatla cinsiyet değiştiren genç oyuncu Rüzgar Erkoçlar, ilopunda eye olup kâğıdı geldiğini, "Askere gâğirdi" raporunu aldı. >> 2. sayfa

Kozmik daireden gelen işaretler

Dr. Klaus Schmidt, o ağacın altını kazmaya başladığı sonra karşısına daire şeklinde tuhaf yapılar çıktı. Bir de "T" şeklinde taş yapılar. >> 14. sayfa

GULLU KINALI GELİN

■ Beren Saat'in kına gecesinde çekilen fotoğrafından bazı konular sosyal medyada paylaşıldı. Kına gecesindeki fotoğrafın konsepti de gündü. >> 2'de

Hürriyet

Türkiye Türklerindir 29 Temmuz 2014 Salı www.hurriyet.com.tr Fiyatı: 50 Kr (KTC: 2 TL)

DAMACANA KANUNLARI

Kötü kullanım yüzünden mikrop yuvasına dönüşen ve halk sağlığını tehdit eden damacaneler 75 seferden fazla kullanılmayacak.

D-KİMLİK VERİLECEK
■ Damacana su denetiminden vahim sonuçlar çıkınca harekete geçen Sağlık Bakanlığı, radyo frekanslı tanımlama sistemini devreye sokuyor. Bu sistemle damacanelerin içine özel bir D-kimlik konulacak. Üretim tarihinden üretim yerine, yıkama suyu sıcaklığından dolmuş suya kadar her şey bu kimlikle kayıt altına alınacak.

TÜKETİCİ BELGE ALACAK
■ D-kimlik bilgileri güvenli bir iletişim hattı üzerinden Damacana Takip Sistemi (DTS) merkezine gönderilecek. Her damacana 75 kereden fazla dolmuş yapıpama ceza uygulanacak. Bayiler, damacana suyu, DTS merkezine denetlenme sürecinden elde edilecek bilgilerin olduğu bir teslimat belgesi ile tüketiciye götürecektir. >> 9. sayfa

Bakan Dede'nin bayram mesaisi

■ Bakan Müezzinoğlu "Torunlarım beni aralarına alıyor, her istediklerimi yapıyorlar. Geceyi de trambozunda bile uylatıyor" diyor. 78 kilo olduğunu, 2-3 kilo vermesi gerektiğini söyleyen Bakan, sağlıklı yaşamı sarıya da veriyor: "Kahvaltısız çıkmam. Her sabah yarım saat yürürüm." >> 6'da

10 numara yağ şüphesi
■ İstanbul Kavacık'ta önceki gün alev alev yanan ve 4 kişinin ölümüne neden olan halk otobüsünde 10 numara yağ karışımını yakıt kullanılıp kullanılmadığı inceleniyor. Otobüslerde yakıt maliyetini düşürmek için bayırlardan 10 numara yağlar akışık yağınca ve faciaya yol açıyor. >> 3. sayfa

BONZAI İTİRAFLARI
Güldüren öldüren
29 yaşındaki A.Y., bağımlısı olduğu ve kurtulmak için tedavi gördüğü uyuşturucu bonzaiyi Hürriyet'e anlattı.

A.Y.'nin de tedavisini yürüten Prof. Arif Vermiş, bonzaiyi son iki yılda çok yaygınlaştığını söylüyor.

"TRİBE SOKAN ESRAR" DERDİK
■ "2008'de İstanbul'a geldikten sonra bonzaiye başladım. Çok ucucaz. Ada bilmiyordum. Tribe sokan esrar, güldüren öldüren" diyor. Bonzai içtiğimde kalbim giddede çarpıyor, kendimi bertabtekte kaybediyordum."

4 KİŞİ KAYBETTİK, BIRAKTIM
■ "Tedaviye gitmezsem ölecektim. İki arkadaşım yanımda öldü. Tribe güdüler. Geçen ay Altınşehir'de üçer dörtler gün arayla tam 4 kişi kaybettim. Tanıyordum hepsini. 2011'de tedaviye başladım. Bir yıldır kullanmıyorum." >> 5'te

RAKİPLERE bayram telefonu
SÜRPRİZ MISAFİRLER
■ Cumhurbaşkanı adayları Ekmeleddin İhsanoğlu, Cumhurbaşkanı, Başbakan, TMMOB Başkanı ve Meclis'te grubu bulunan parti liderlerine telefon açtı, bayramlarını kutladı. Tek başına İstanbul'da gelen 3 ABD'li kadın turist dün İhsanoğlu'nu ziyaret etti. >> 16

O FOTOĞRAF DAVALIK

■ Başbakan Erdoğan, adliyede gözaltındaki polislerin tavırlarına sert tepki göstererek, "Kimilerinin elinde telefon rahat rahat görülmeleri yapıyorlar. Kimileri diğer polislere meydan okuyor, olmaz böyle şey" dedi.

YOLGECEN HANI DEĞİL
■ Hakan Şükür'ün nezarete fotoğraf çekilmesine de değinen Başbakan "Bu, yarayacağına bakılır. Mahkeme yetkililerinin, kesinlikle dava açması, işlem yapması gerekir. Baran saalet tarayıyor, yolgecen hani değil" diye konuştu. >> 15'te

Nazar değmesin
İzmir'e 40 kilometre uzaklıkta, bir dağ yamacına kurulu Nazarköy, Türkiye'nin 'en ideal köyü' olarak gösteriliyor.

■ Bu köyde tarım sınırlı olduğu için yapıyor, hayvancılık hiç yok. Köylüler gündüz 10 bin nazar boncuğu üretip satıyor. Meydan dahi 40 dükkan da kadınlardan işletmesi tesadüf değil. >> 8. sayfa

Ayyaşlarla bir zaman yorculuğu
■ Bekri Mustafa'ya bildirimi ama itiraf etmiyelim ki 'Ayyaşlar Bayramı'na ne olduğundan baharberdim. Sizin için araştırıp yazdım.

Top ateşinin altında bayram
■ Gazze'de İsrail ordusunun top ateşi bayramın ilk günü de sürdü. Bir 4 yaşında çocuk ölmek üzere 5 kile daha öldü. ■ Gazze'nin en büyük hastanesi Sita da dün bombalandı. İddiaya göre, saldırıda çocuklar öldü. İsrail ordusu, "Hamas vurdu" dedi. >> 19

133N 3304-6692 0977304663004

BUNU DA GÖRDÜK Ameliyatla karın baklavası

Karın kaslarına baklava dîmi görüldü (six pack) vermek isteyen bazı erkekler 'ultrasonik liposuction' denilen yağ emdirme operasyonuna başvuruyor.

Genel anesteziyle yaklaşık 2-4 saatte tamamlanan operasyonda karın, meme ve göğüs bölgesinden yağ çekiliyor. Kas yapılıyor, üzerindeki yağ şekilleniyor. >> 5'te

İlk günahın sırım burada mı

Dr. Schmidt "Göbeklitepe, Adem ile Havva'nın yaşadığı cennet bahçesindeki bir tapınaktı" diyor. Orası Cennet Bahçesi ise o toprağın üzerinde insanları hala kendine çağırır. 'O Ağaç' nedir?... Yoksa T taşlarının üzerindeki o emilimsiz kadının yedigil yasağ meyve elma değil de, bu ağacın karadutu muydur?... >> 14'te

Instagram yakalattı

Nişanlı Arda Turan'dan ayrılan Sinem Kobal, yeni sevgilisi İbrahim Çelikkol'la bayram tatili için Bodrum ya da Çeşme'yi değil Asos'u tercih eden isimlerden. İkili'nin tatil sürer, otel personeli ile birlikte çektiği fotoğrafların Instagram'a koyulmasıyla ortaya çıktı. >> 2. sayfada

Hürriyet

Türkiye Türklerindir 30 Temmuz 2014 Çarşamba www.hurriyet.com.tr Fiyatı: 75 Kr (KKT: 2 TL)

Gurbetçiden RANDEVU SURPRIZI

Yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarımızın yarım asrık rüyasını yurtdışında gerçekleştirmek için keşif komiserliği seçimi gerçekleştirildi. Ama gelin görün ki, tam bir randevu vakti. 2 milyon 734 bin 429 seçmenden oluşan adaylar için randevu saatleri 248 bin 285. Bu durumun, karmaşık bürokrasi dahil pek çok nedene bağlıdır. >> 10.

12 EYLÜL'ÜN SON DOKTORU

Ruşan Sümbüloğlu darbe döneminde yarım bırakılmak zorunda kaldığı tıp fakültesini 56 yaşında bitirdi.

EMEKLİ OLDU, AFLA ÇIKTI ■ Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne 1976-77 döneminde gördüğünde 18 yaşında olan Sümbüloğlu, sol örgütlerle bağlantısı nedeniyle tutuldu. 11 yıl cezaevinde kaldı. Çıkışında 32 yaşındaydı. Daha sonra birçok iş yaptı. SSK emekli oldu ve 2008'deki afaa okulumu döndü.

AİLEYLE VEDALASIP GİTTİ ■ Eşi ve çocukları Ankara'da bırakıp Sivas'ta ev tuttu. Emekli maaşıyla okudu ve 38 yıllık eğitim hayatını tamamlayıp, 56 yaşında mezun oldu. Tesadüf eseri de diplomasını, 12 Eylül öncesinde aynı sırayı paylaşmış, şimdi Profesör olan Ali Çelikkol'un elinden aldı. >> 17

Adayların SPAM YARISI

Cumhurbaşkanlığı yarış cep telefonu mesajlarında da tam gaz sürüyor. SMS'ler, Şeker Bayramı'nın başlamasına telefonlara yağmaya başladı. Kullanılan istediği dilde gönderilen bu mesajlar, Batı'daki birçok ülkede spam olarak tanımlanıyor ve cezası var. Türkiye'de böyle hiçbir yaptırım bulunmuyor. >> 8'de

GAZZE'Yİ KARARTAN BOMBA

Gazze operasyonu başlatıldıktan bu yana en ağır bombardmanı dün sabah yapan İsrail, enerji santrali de imha etti.

En az 60 Filistinlinin öldüğü, 200'den fazla yaralı olduğu bildirildi. Gazze bölgesinde en fazla 3 saat elektrik verilebiliyordu. Bu tesis vurulduktan sonra da müttefik bir yangın çıktı ve her yer duman kaplandı. Filistinli bir doktor 'twitter'dan "Bu kadar ağır bombardman hiç görmedim. Yüzde 100 öleceğim" diye yazdı. >> 19. sayfada

'Bir Kürt ADIL olamaz mı'

HDP'nin cumhurbaşkanı aday Selahattin Demirtaş, Hakkâri'de halkla bayramlaştı. "Neden bir Kürt cumhurbaşkanı olamaz? Bir Kürt sivil, demokrasi yanlısı olamaz mı? Soma'da Hak-kâri'li Emrah Akın kardeşim de öyle. Demek ki emeğin, alın terinin rengi ayırdır" dedi. >> 17. sayfa

BAYRAM KATLIAMI

Yeni emirler geldi. 100 kişiye kadar bayramlaşma yasak. >> 10.

Ne çekti be Amerika

Yalan Dünya'nın Vasfiye Tezge si Gonca Vuslatlı 2,5 yıldır ABD'de. İzenimlerini sordum "Ne çekti be Amerika" diyerek yazdı.

Teknoloji geliştikçe insanlar yalnızlaşıyor

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fikri İshak çocukluğunun bayramlarıyla bugünkü bayramlar arasındaki farkı anlattı.

Büki bayramlarla sosyal yapının sıcaklığı çok ilgiliydi. Sosyal ilişkiler çok sıkıydı, bayram yapması da bir o kadar sıcak olurdu. Mahallede herkes herkesin çocuğunu tanırdı. Teknoloji geliştikçe insanlar yalnızlaşmaya başladı. Hayatı kolaylaştırarak pek çok buluş var. Ama bu insanların daha fazla mutlu olmasına hizmet etmiyor. >> 9'da

Genç yönetici kazada öldü

Porsche Satış ve Pazarlama Müdürü Kaan Oğul (34) önceki akşam İstanbul Ataşehir'deki TEM'e bağlantılı yolda bir araçla çarpıştıktan sonra bir süre sonra lere giren araçta can verdi. >> 5'te

11 polise CASUS tutuklaması

22 Temmuz operasyonunda, devletin gizli bilgilerini paylaşarak gerçekleştirilen casuslukta alman 49 polis memuru hakkında karar geçirilmiştir. 11 polis tutuldu. 38'i ise serbest bırakıldı. İki Terörle Mücadele Şube Müdürü Yurt Atayın de tutuklanmalar arasında bulunuyor. >> 15. sayfada

Memnuniyetle iade ederiz

2004'te verdiği Cesaret Madalyası'nı geri isteyen Amerikan Yahudi Kongresi'nin Basbakan Erdoğan adına bir mektup gönderildi.

Washington Büyükelçisi Serdar Kılıç'ın Kongre Başkanı Jack Rosen'e iletildiği mektupta, "Amerikan Yahudi Kongresi'nin mevcut liderliğinin Gazze'deki masum sivilere yönelik saldırılara karşı tutum sebebiyle, ödülü iade etmekten memnuniyet duyuyoruz" denildi. >> 15'te

YENE YALK OTOLARISU

Bayram'ın ilk günü İstanbul'da Kavacık'ta aksini yaranan can verici halk otobüsü kazasının soku sürerken dün de Sile yolu üzerinde bir halk otobüsü yoldan çıkıp, duvara çarpıp, 20 kişi yaralandı. Yolcular canlarını kırarak çıkabildi. >> 3'te

BESİKTAŞLI FUTBOLCULARIN FEYENOORD KARNESİ

8 milyon Euro'luk ZAFER

Beşiktaş, deplasmanda 2-1 yendiği Feyenoord'u elese Avrupa Ligi'ni garantileyecek. Bu da kasasına en az 8 milyon Euro gireceği anlamına geliyor. Devler Ligi'ne kalırsa elde edeceği gelir 20 milyon Euro'ya kadar çıkacak. » Spor'da

3 günlük jet diyet

BAYRAM KILOLARINI ATMAK İÇİN

Bayramda yemeği fazla kaçırıp birkaç kilo almanız için üç günlük bir diyet programı hazırladık. Hafta sonuna denk geldiği için uygulaması daha kolay bu diyetle birarada egzersiz eklerseniz, daha iyi sonuç alabilirsiniz. Yalnız beslenme planına birebir uymanız önemli. KELEBEK TE

'BAKARIZ' DEDİLER BİR ŞEY YAPILMADI

İlker Başbuğ, Başbakan Erdoğan'ın devletteki cemaat yapılanmasıyla ilgili "İlker Paşa 'Bugün bize yarm size' demişti. Dedigi oldu" sözlerini Hürriyet'e değerlendirdi.

BAKANLAR KURULU SORUMLU

"O dönem TSK mensuplarına yönelik gözaltı ve soruşturmalara bizlere konuyu arastırarak, Kurulardan gelen bilgiler dâhilinde Başbakan'a sunduk. Sonuçta ülke güvenliği ile ilgili konulardan Bakanlar Kurulu sorumludur."

BİZDE İNTİKAM, KIN YOK

"Başbakan dosyası aldı, dinledi ve 'Inceleyeceğiz, değerlendireceğiz' dedi. Ancak bizim konumuz döneminde herhangi bir gelişme yaşanmadı. Simdi bize operasyon yapılanları izlemek kararsızlık bir duygu. Ancak bizde intikam, kin yok. Adalet istiyoruz." » 14. sayfa

Deniz ZEYREK

Türkiye Türklerindir

Hürriyet

1 Ağustos 2014 Cuma www.hurriyet.com.tr Fiyatı: 75 Kr (KTC: 2 TL)

Gültepe'de buluştular

Ekranın unutulmaz dizilerinden 'Oyle Bir Geçer Zaman ki'nin yönetmeni Zeynep Günay Tan ve oyuncuları Mete Horozoglu ile Ayca Bingöl bu kez Kanal D'de yayınlanacak 'Benim Adım Gültepe' için bir araya geldi.

KADIN İÇİN TARİHİ GÜN

TBMM'nin Mayıs 2011'de onayladığı Avrupa Konseyi İstanbul Sözleşmesi bugün yürürlüğe girdi. 10 Avrupa ülkesi, bugünden itibaren şiddet gören kadına MÜLTECİ STATÜSÜYLE sığınma hakkı verebilecek.

AİLE İÇİ SİDDETİN KAPSAMI

İlk olarak 2011'de İstanbul'da imzaya alındığı için bu ismi alan sözleşme, aile içinde veya hanede, mağdur failin aynı evi paylaşması da paylaşılmaması da eski veya şimdiki eşler veya partnerler arasındaki her türlü fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik şiddet türlerini "aile içi şiddet" olarak kapsıyor. Şiddete maruz kalan veya zulümden korkan kadına mülteci statüsü verilecek.

HANGİ ÜLKELER KABUL ETTİ

Şiddet nedeniyle eşinden ayrılan kadın sınır dışı edilemeyecek ve ikamet izni verilecek. 'Namus' herhangi bir şiddet eylemi kin mazeret sayılmayacak. Sözleşme hükümleri Türkiye, Arnavutluk, Avusturya, Bosna-Hersek, Danimarka, Karadağ, Portekiz, Sırbistan ve Andorra'da geçerli. Metni bazı çekimcileri kabul eden Fransa ve İsviçre sözleşme 1 Kasım tarihinde yürürlüğe girecek. » 4. sayfa

TAYT GYMKEK TAHRIK SAYILDI

Boşanma davası sürenken eşi Diba K.'yi başka bir erkekle aynı otomobile gördüğü için başkaları yaralayan Turgay K.'ya tahrikten indirimli 6 yıl 3 ay ceza verildi. Tahrik nedeni, kadının tayt giymiş olması. » 3'te

Kocamı ağabeyi öldürttü

Polis emekli Bektaş Çelik (49) ağabeyi ile inşaat ve otomotiv işi yapıyordu. 4 Temmuz'da Avcılar Metrobüs durağında vuruldu. Tetiği çeken ve kamerada görünen K. adli kışkırtıyor. Ancak Çelik'in karısı Hanife Çelik "İzini, ağabeyimin öldürdüğünü düşünüyorum" ifadesiyle soruşturmanın seyrini değiştirdi. » CEM AYDIN » 3'te

Otogardaki 10 numara yağı POLİS DE ÇEKMİŞ

İşte O DÜZENEK

Hürriyet, bayramın son günü Benler'de otobüsleri 10 numara yağ koymaları fotoğrafını çekip dün yayınladı. Polis hemen bayramdan önce yapılan iki operasyonu görüntülerini dağıttı. Sonuç, değişen bir şey yok. » 9. sayfa

EFENDİM GİÇİSLERDEN ESRA PLAYBOY GÜZELİ İLE MİKİNDOS DA TATIL YAPMIŞ... SÜREYYA YALÇIN MOON BEACH'DE GİZMEYLE GÜNEŞLENMİŞ... SEVGİLİSİNDEN AYRILAN ELİZ SA... KUCUĞULLU... GEÇ BUNLARI DAHA SENTERE SAKI SEVİLER İSTİYORUM...

Hacker Alper'e 9 yıl ceza

ABD'nin Orlando şehrinde hacker Alper Erdoğan, internetten kredi kartı kaçağında ve diğer dolandırıcılıklarda işlediği suçlardan 9 yıl 4 ay hapis ve 1.1 milyon dolar (2 milyon 350 bin TL) para cezasına çarptırıldı. » 5'te

ALMANYA'DA KATILIM DÜŞÜK

Yurt dışında yaşayan Türk vatandaşların katılımından sonra Almanya'da katılımların düşüklüğüne şaşırıldı. 53 yıl sonra ilk kez Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın katılımı için düzenlenen seçimler için dün sandık başına gitmeye başladı. » CEM ÖZCAN » 15. sayfa

Prof'lüğuna yazıklar olsun

Erdoğan'dan İhsanoglu'na sert sözler: "Akif'in kabrinde dörtlük okuyor, bur Çankale şehitleri şii diyor. Senin Prof'lüğüne yazıklar olsun. İstiklal Marşı'nı bilmeyen adaya CHP ve MHP'liler ayıma verecek." » 16

Başbakan'a Mالدiv mektubu

'PARALEL İŞİ' DEDİ

Maldivler'deki devletlik tatile için 60 bin kişiden para toplayan ancak projeyi hayata geçirmeyen Fadi Akgündüz, Başbakan'a yazdığı mektupta "Proje paralel yapı müdahale etti. Hükümet bir an önce olayı el koymalıdır." dedi. » 12. sayfa

Jet Fadi'nin attığı 'imza'

Ürün süredir İsmail Tederisi gören şarkıcı Murat Gögebakan dün sabah yaşamını yitirdi. Kardeşi Ferhat Gögebakan'ın haberi 'Ay Yüzü'ne 'İsmail Tederisi' başlığında gönderme yaparak duyurdu. Gögebakan'ın cenaze töreni bugün. » 2. sayfa

Yazlığın önünden kaçırıldı

G.Saray Basketbol Takımı'nın eski oyuncusu Murat Y.'nin kızı E. (17), 30 Temmuz gecesi Gaykeli bölgesindeki yazıklarının önünden kaçırıldı.

KIZIMI GETİRİN, BEKLİYORUM

Baba Murat Y., "Kızım kaçırılan C.T.'nin abisi olayı itiraf etti. C.T. kızına platonik aşk olmasın. Edele edemeyince kaçmış. Kızımın 3 yıldır birlikte olduğu sevgilisi var, o nedene gönüllü ilişkiyi falan da değil" dedi. ► 10. sayfa

YARIN Hürriyet'te

Bağımlılarla 72 SAAT

Baronların kemalistliğine bile inmez. Başbakan namaz kılanlarını gördüm. Alacakları eroin'i mi köhü ması bana denetirirlerdi. Bonzai acayip bir uyuşturucu. 3 gün üst üste kan kustum.

Karıma torbacıya rehlin bırakmaları gördüm. Askerde bırakırım diye düşünüyordum. Bir arkadaşımın babası suçlu. Diyarbakır'dan eroin getiriyordu. 17. mihdat bir kız öldü. Eroin kaçım.

EV İŞİ YAPMAYAN KADIN KOCASINA 7 BİN TL ÖDEYECEK

Yonca G. isimli ev kadını, 16 yıllık kocası Bülent G. hakkında, "şiddet uyguluyor, aldatıyor" iddiasıyla boşanma davası açtı.

HEM BOŞANMA HEM DE 30 BİN LIRA İSTEMİSTİ

Hâkim Sebahattin Ali Erdem, "Yonca G.'nin ev işlerini yapmadığını, zamanını bilgisizce başında geçirdiğini, çocuğu ile ilgilenmediğini" gerekçe göstererek çifti boşadı. Hâkim, 30 bin lira tazminat isteyen kadını kusurlu buldu ve kocasına toplam 7 bin lira tazminat ödemeye mahkûm etti. ► 3. sayfa

ASK YOK FİLM VAR

Aşk yapacaklar için eden Fahriye Evcen ile Burak Özçivit önceki gün Mısır'ı ziyaret ettiler.

Birlikte yemek yiyen ikili, daha sonra film ekibiyle buluşup çekim yapacakları yerleri gezdi. Görüntülendiklerini fark eden Özçivit, mesaj gönderdi: "Aşk haberiyle karşılaşın, biz buraya film çekmeye geldik." ► Cemal TEZEL

Hürriyet

Türkiye Türklerindir 2 Ağustos 2014 Cumartesi www.hurriyet.com.tr Fiyatı: 1 TL (KTC: 2 TL)

SINIRIN YANINDA SURIYELİ DRAMI

Kaymakamlıktan gelen görevliler, "Bayramdan sonra buradan kaçacak kuzenler, ancak neyine gelececeklerini bilmiyorlar".

VAPURU ÇARPAÇAKTI

Kabataş'ta yoldan çıkan belediye otobüsü çarptığı taksiyi sürükledi, Bursa Deniz Otobüsleri İşletmesi'nin giriş kısmına çarparak durabildi. Taksinin altında kalan bir kadının bacağı koptu.

ISKELEDE CAN PAZARI

İstanbul Otobüs AS'ye ait Kabataş-Kağıthane hattında çalışan 63 numaralı otobüs 08.45'te duraktan çıkarken arızalandı. Fren tutmayan otobüs Adalar İskelesi'nin önündeki Bel-Tur'a ait büfeye çarparak durabildi.

2'Sİ AĞIR 13 KİŞİ YARALANDI

Kabataş'tan Dolmabahçe yönüne giderken, bir anda sağa doğru dönüp hızla vapur iskelesine yönelen otobüs bir taksiyi altına alıp sürüklemeye başladı. Üç kadın, bir komedene ilerleyen otobüsün önünden son anda kaçarak kurtuldu. İskele girişinde banka oturan ve yoldan geçen iki kadın taksinin altında kaldı. Ankarlarda bir turistin de olduğu 2'si ağır 13 kişi yaralandı.

ADA VAPURU YENİ KALKMIŞTI

Adalar Vapur İskelesi'nin önünde büyük panik yaşanırken yoldan geçemeler ve vapur bekleyen vatandaşlar yardımına koşarak taksinin altında sıkışan yaralı kadınları çıkarmaya çalıştılar. Bir tanker "5 dakika önce Adalar seferini yapan bir vapur hareket etmişti. Eğer kaza 5 dakika önce olsaydı çok sayıda ölü olurdu" diye konuştu. ► 4. sayfa

Belediye otobüsü MARKETE GİRDİ

Denizli Büyükşehir Belediyesi'ne ait otobüs dün 11.30'da, Bursa Caddesi'nde karayolundan gelen otomobile çarpışarak kontrolden çıktı. Otobüs yol kenarında ağaçları yıkıp bir marketin duvarına çarparak durabildi. Sürtici Fatih Hakemler ile Keleş Güler (54) öldü. Kazada 16 kişi de yaralandı. ► DHA ► 4

CEZAEVİNE SİĞİNDİLER

Sanhurfa Akcakale'nin altı yıl önce kapatılan cezaevinde, 90 nüfuslu 17 Suriyeli aile yaşıyor.

AC-MUHTAC VE CARESİZLER
Cezaevinin yüksek duvarlı, dikenli telli ve bir avuç gökyüzünün görüldüğü avlusuunda çocuklar oynuyor, çamaşırlar kurutuluyor. O kadar çok çocuk, bebek ve hamile var ki. Hasta, aç ve muhtaçlar. İlçede kıralk ve iş imkânı da kalmamış, her geçen zaman gelmiş. ► 20. sayfa

Kızına benzetti SOKAKTA VURDU

Bursalı Haydar Emec, 10 yıl önce evden ayrılan kızına benzettiği Remziye Y.'ni, kimliğini göstermesine rağmen kurşunlandı. Gerçekle, "Kızım kötü yola düştü" dedi.kodusu. ► 5

Başbakan omuz verdi

Başbakan Tayyip Erdoğan, İsmaili tedavisi gördüğü hastanede hayatını kaybeden şarkıcı Murat Gökçek'in (46) Fatih Camii'nde düzenlenen cenaze törenine katıldı. Gökçek'in, Erdoğan'ın "Üzüm Adımı" şarkısını yazması. ► Mustafa KÜÇÜK ► 2'de

Türkmen CİGLİĞİ

Ankara'da görüşmeler yapan Süleymen, "Irak'taki Türkmen coğrafyasında, bütün-kavim meselesi var. Biz tek destek veren ülke Türkiye" dedi. ► 16'da

0 marşı anamın sütünü emerken öğrendim
Ekmeleddin İhsanoğlu, rakibi Başbakan Erdoğan'ın "İstiklal Marşı'nı bilmiyorum" eleştirisine yanıt verdi.
"Yalan, İftira. Ben Mehmet Akif Ersoy'un en yakın arkadaşım öğrenciyim. Siz daha istiklal Marşı'nı öğrenmeden, ben anamın sütünü emerken onu öğrendim. Hacı cumam sen de."
► Sani KÜÇÜKSANIN ► 17'de

BOMBAYI İNCELEDİ

Bir Filistinli, Gazze'ye birer ana patlamayan İsrail bombasını inceledi.
Hüseyin Gökten

İsrail Savunma Bakanı'nın KUZENİ KACIRILDI

Gazze'de 72 saatlık ateşkes 72 dakika sürdü. Filistinli İsrail Savunma Bakan'ın asker kuzenini kaçırdı.
Taraflar birbirini ateşkesi ihlal etmekle suçladılar İsrail Refah'a saldırı, 50 Filistinli öldü. Savunma Bakanı Yaalon'un asker kuzeni Hüseyin Gökten'in kaçırmaması üzerine İsrail, "Gazze'yi yerle yer ederiz" mesajı yolladı. ► 21. sayfa

HER GÜN İÇTİK HER GÜN ÖLMEK İSTEDİK

Uyusturucu bağımlısı 10 gencin aynı merkezde kaldık. Girdikleri krizlerinden yaşadıkları vicdan azabına pek çok şey sahililik ettik. İşte ibret dolu hikâyeleri...

Ankara'daki 'Bağırma Bestenme ve Barınma Merkezi'ndeki gençlerle iki saatler güvensizlikten kaynaklı küçük selamlaşmalarla geçti. Yemeğe oturunca ağızları. Hemen hepisi çocuk yaşta başlamış uyusturucuya.

Köpeğine hap verip ölümüne neden olma da gördüm. Peki sonra benzeri üfleyip uyuşturucu da... giren oldu, bazıları vicdan azabından yumuşadı hecra hecra ağızdan Yeni bir hayata başlamak istiyorlar.

Hürriyet

Türkiye Türklerindir 3 Ağustos 2014 Pazar www.hurriyet.com.tr Fiyatı: 1 TL (KTC: 2 TL)

SÜREÇTE İKİNCİ VİTES

Başbakan Yardımcısı Besir Atalay'ın "Yeni yol haritası daha somut olacak" sözlerinden sonra İmralı'dan yeni bir "Mektuplu çağrı" bekleniyor.

BA'YRAM ÖNCESİ GÖRÜŞME
21 Temmuz'da kardeşi Mehmet Ocalan'la yaptığı görüşmeden sonra 'Çöçüm Süreç'i'nin geleceğine ilişkin "Önümüzdeki hafta kritik" mesaj veren Abdullah Ocalan'ın bayramdan önce devlet heyeti ile bir görüşme yaptığı öğrenildi. Bu görüşmede, Başbakan Yardımcısı Atalay'ın sözünü ettiği "Yol haritasının kronolojisinin ele alındığı belirtildi.

1 EYLÜL DÜNYA BARIS GÜNÜ
Kandil, sürece yönelik beklenti ve önerilerini Ocalan'a 'Çöçüm mektubu' yazarak bildirecek. Ocalan'ın da sürece geleceğine yönelik kamuoyuna açıklanmak üzere bir 'çağrı metni' kaleme alması güçlü olansık olarak öne çıkıyor. 1 Eylül Dünya Barış Günü'nün de çağrı için uygun olabileceği ileri sürülüyor. >>> Okan KONURALP - Faruk BALIKCI >>> 17'de

15 DAKİKADA VENEDİK

İstanbul yine yağmura teslim oldu. Caddeler bile suyla doldu. Hortum Halic'in iki katlı çatılar uçururken bazı ağaçları da söktü.

DEHŞET DOLU ANLAR YAŞANDI

Meteorolojinin saatlerce önce yaptığı 'gid-ditli yağış' uyarısından ardından dün öğleye doğru kara bulutlarla kaplandı, şimşekler ve gök gürültülerinin ardından şiddetli yağış başladı. Şiddetli yağış ve Halic'e oryaya çıkan hortum İstanbul'da dehşet dolu anların yaşanmasına neden oldu.

UÇAK SEFERLERİ DE AKSADI

Yağmurun etkili olduğu saatlerde CB (Kümü-lonimbus) olarak adlandırılan elektrik yük-lü bulutlara yakalanmak istemeyen pilotlar, havalimanlarına iniş için yaklaşma yapma-dı. Uçaklar 30 dakika ile 1 saat arasında ha-vada tutulmuş durumda kalınca seferler ge-çti. >>> Ferit ALKAC - Barcu Pürül UCAR >>> 15'te

Burası Beyoğlu İstiklal Caddesi

Bir süre önce asfalt dokuzen Beyoğlu'ndaki İstiklal Caddesi şiddetli yağışla göle döndü. Caddede yürümek mümkün olmadı.

Hortum hatırası

Yatırımcılar ilk kez gördüğü etkili olan hortumu fotoğraflayı sosyal medyada paylaşıyor.

Mitingde telefon için mola verdi 16

Bölgemizde barış içinde yaşayalım 16

Köşk'e çıkmayı sevdi 17

Yaz aşkımız SEVTAP

İste yaz ekranındaki yeni starlarımız. Hepsi güzel, hepsi seksi ve hepisi yetenekli. Geleceğin Kıvanc'ları, Beren'leri, Berçizler'ini... Kanal D dizisi 'Ulan İstanbul'da 'Derya'yi canlandıran Sevtap Statul'un hayat felsefesi, egosu kontrol et, coşkunlukla kendin ol.

Türk kadını göz altında

Modanın dahi çocuğu Hüseyin Çalıyıcı'nı Türk kadını sordum: "Burada devamlı göz alımdan, Basak'ın için yaşamın zorunlu-luğum var. O yüzden Türk kadını bu kadar bakim-li galibe. Oysa bir insan kendini çok ciddiye alınc-a gülmeye oluyor" dedi.

Lisede Black Sabbath dinlerdim

Yeni albümü 'Derin Aşk'ı çıkaran Zara, İzzet Çapa'ya çocukluğunu, evliliğini, kız Dila'yı ilham kaynağı olarak, "Lisede Black Sabbath dinler, kendimi oradan oraya atardım. Orhan Gencebay'dan Whitney Houston'a kadar pek çok sanatçının şarkılarıyla büyüdüm.

Zeki Müren'le sahneye ilk çıktığımda Ateşböceği'ni salıncıklaştırmıştı beni. Yalçın'ın hastalığı duyunca yıkıldım. **Ah be Ateşböceği**

CEZAEVİNDE emeklemesin

Ankara'da 2006'da savaş karşıtı protestoya katılan Arzu Ceylan Ora'nın (29) aldığı 6 yıl 3 ay hapis cezası Yargıtay tarafından onaylandı.

TEK UMUDUM AYM'DE
Cezanın infazı bebeğimin 6. ayını doldurabilmesi için 27 gün er-tendi. 17 Ağustos günü bebeğiy-le cezaevine girecek olan Oral, "Kızım cezaevinde soğuk taşlar-da emekleyecek. İmuudum Anayasa Mahkemesi'nde" dedi. >>> Barcu PÜRÜL UCAR >>> 3. sayfa

Demir kapı ÖLDÜRDÜ

Gazeteci İbrahim Köyüncü, Galatasaray'ın antrenmanını izlemek için gittiği Florya tesislerinde demiri ka-pıya sıkışarak can verdi. >>> Spor'da

Evlilik erkeğe yarıyor

BİLİM KANITLADI

İngiltere'deki Leeds Metropolitan Üniversitesi araştırmacıları, evliliğin gerçekten de erkeklerin kilo almama neden olduğunu ortaya çıkardı. Araştırmada, evli erkeklerin bel ölçülerinin beklenenin aksine çok daha geniş olduğu görüldü. Nedeni, evlendikten sonra yemek yeme alışkanlıklarının köklü biçimde değişmesi, çok daha fazla pasta, börek ve ekmeğin tüketilmesi. » 6. sayfada

DOLULUK ORANI
Ormeri %25
Terkos %15
Elmah %17

10 günlük su yağdı

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin yaptığı açıklamaya göre, önceki gün ve gece meydana gelen yağışın, İstanbul barajlarına 10 günlük su bıraktığı. » 4. sayfada

EN ZOR randevu

İstanbul'un en zor randevu... Almanya'da yaşayan Meryem Uzerli'nin, Atatürk'ün evliliğine ilişkin yazdığı romanın...

Hürriyet

Türkiye Türklerindir 4 Ağustos 2014 Pazartesi www.hurriyet.com.tr Fiyatı: 50 Kr (KTC: 2 TL)

BUGÜN VEDA ETMİYORUM

Cumhurbaşkanı adayı Başbakan Recep Tayyip Erdoğan dün Kocaeli'nden sonra İstanbul Maltepe'deydi. Erdoğan, "Başbakan olarak İstanbul'daki son mitingim" dedi.

'İSTANBUL TAMAM'

"İstanbul bir kez daha tamamın İngilizce, İstanbul tamamın İngilizce, İstanbul tamamın İngilizce. Biz bu yola kutlu bir geçirdik. İstanbul kutlu başlangıçları yani fetihlerin ve Fatih'in şehridir. İstanbul her zaman rehberimiz, ışığımız oldu."

'BENİM VASİYETİMDİR'

"Ben bugün İstanbul'a, sizlere veda etmiyorum. Allah takdir ederse doğduğum, bu günlere kadar yaşadığım bu şehre defnedilmek benim vasiyetimdir. Sizin karınızda başbakan değil, cumhurbaşkanı aday değil. Kasımposalı Recep Tayyip Erdoğan var." » 19. sayfada

Erdoğanlarla aile dostuyuz çok şaşkınım

Cumhurbaşkanı adayı Emeleddin İhsanoğlu'nun eşi Fusun İhsanoğlu, Başbakan Erdoğan'ın eleştirilerini üzüntü ve şaşkınlıkla izlediğini söyledi.

BİZ AYNI İNSANLARIZ

"Üzün yıllardan beri ailecek dostluğumuz var. Kendisinin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığından bu yana gelen bir dostluk bu. Çok beraber olduk. Ne değişti anlamıyorum. Biz yine aynı insanlarız, saygıda kusur etmiyoruz. İnsan çok usuliyimdir." » 18

Sizin gibi olan tek bir aday var

İstanbul Kadıköy İskele Meydanı'nda konuşan cumhurbaşkanı aday Selahattin Demirtaş "Öy vermeye güdünüz zaman o kabine güdünüz de 3 fotoğraftan sadece bir tanesinin sizin gibidir, sadece bir tanesinin cebinde sizininki kadar para vardır" dedi. » 19. sayfada

Yemek beklerken ölüm gökten geldi

İsrail ordusu, askerlerini Gazze'den çekmeye başladığını açıkladığı da operasyon bitmedi. Dün yine Rafah'ta mültecilerin kaldığı BM okulu vuruldu, en az 10 Filistinli öldü. Sağlık uzmanları Gazze'de, gıda yardımı için sarada bekliyordu. » 13

SİZE ÇİÇEK BİLE YÖK

228 kadın mahkûm ve 16 çocuk var
CHP'nin raporuna göre, 200 kişi kapasiteli cezaevinde 228 mahkûm kalıyor. 0-6 yaş grubu 16 çocuk var. Cezaevinin kresi olmasına rağmen kullanılmıyor. Su genellikle kışık. Aramalarda küçük maktularda delil toplanıyor.

Adana Karataş Kapalı Cezaevi'nde yönetimle kadın mahkûmlar arasında uzun süredir devam eden bir 'çiçek savaşı' var.

- ÇİÇEKLERİNİ YAPITILAR**
CHP milletvekilleri Candan Yüceer ile Sena Katali'nin Karataş Cezaevi'ni ziyaret ettikten sonra hazırladıkları raporda sarı çiçekler iddialar yer aldı. Buna göre kadın mahkûmlar çiçek yetiştirmek isteseydi, ancak yönetim izin vermedi. Mahkûmlar da çayı kurutup, meyve ve yumurta kabuğundan oluşan karışımın içine çiçekler ektili.
- BİR CANLI OLSUN YETER**
Cezaevi yönetimi bu girişime derse sert karşılık verdi. Etkilenen çiçeklerin hepsini ellerinden aldı. Mahkûmlar: "Canlı bir şey görmek istiyoruz" diyorlar. Raporda ayrıca cezaevinde sık sık yaşanan otaklar, suçların keskinliği, kreşin kullanılmadığı, kadınların kişisel bakımını dahi yapmadığı iddiaları var. » 17'de

KÖŞK İÇİN 7 TAVSİYE
Prof. Vamık Volkan dünyada birçok lideri yakından izledi, arabuluculuk yapan heyetlerde yer aldı. KTC'deki evinde konuşuyoruz Prof. Vamık Volkan'ın Türkiye'deki atmosferi çok olumlu görüyor.

Dünya politik psikolojinin duayen ismi Prof. Dr. Vamık Volkan'ın, cumhurbaşkanı seçilecek kişiye 7 tavsiyesi var:

TAKSİDE BİR ÇOCUK TABUTU
4 yaşındaki Diyar'ın cesazesi böyle görüldü. Azılı baba Micalet Gürcan.

Bakana sahten miras mektubu

Enerji Bakanı Taner Yıldız'a, avukat olduğuna iddia eden Pedro Torre Romero adlı kişiden bir mektup geldi. Mektupta İspanya'da kazandı ölen bir yakından miras kaldığı öne sürülüyordu. Bu bir dolandırıcılık girişimidir. » 9

Silah rüşveti kime verildi

ASD'nin hafif silah üreticisi Smith & Wesson'un Türkiye'de rüşvet dağıttığı iddiası var. Bu şirketin bazı ülkelerdeki rüşvet trafiğiyle ilgili Financial Times haberini gördükten, emniyetin 8 yıl önceki "yaz otomatik tabanca alımı ihalesi"ni hatırladım. » 17'de

Denetimler sıklaştı

Artan kazalar nedeniyle trafik polisi denetimleri sıklaştı. İstanbul'un birçok noktasında İETT otobüsleri de durduruldu.

10 numara tazminat

10 numara yazı ya da diğer adıya 'ölüm yazı' kullanılarak, denetimlerden kaçabilenler, hatta rüşvet verecek kurtulabilirler ama yakalarını kurtarmayacakları bir nokta var, sigorta sistemi. Üçüncü kişilere verilen beden zararını bedeli, sürücünün veya işletmeden söke söke almıyor. » 12. sayfada

KAPININ ARDINDAKİ GERÇEKLER

YALVARSANIZ BİLE 1 CM ACMAZLAR

CANTAYLA ZOR GEÇERSİNİZ

Erkan Koyuncu'nun ölümüne neden olan kapı tecrübeli G.Saray muhabirleri iyi bilir, çok az acıla o kapı. Cantayla zor geçersiniz. Ama Erkan Abi aramızda yeniydi. Ne kapı ne de güvenlikçilerin tutumundan haberdardı. » Mem KARAYIL » Spor'da

YA MESLEK LİSESİ YA DA İMAM HATİP

TEOG'da puanı Anadolu lisesine yetmeyen öğrencilerin, Anadolu meslek ya da imam hatip lisesine gitmek zorunda kalacağı iddia ediliyor.

LİSEYE GİDECEK ÖĞRENCİ TEDİRGIN

Anadolu lisesini kazanamayan öğrenciler tedirgin. Tercih göre yerleşemeyen, ikametgâhına en yakın okula otomatik kaydedilecek ve Anadolu İman Hatip ile meslek liselerinin kontenjanı Anadolu liselerinden daha fazla. » 18. sayfa

Hiç kimseye bir zorlama yok

Millî Eğitim Bakanı Nabi Avcı, 'Hiç kimsenin arzu etmediği bir okula zorla yönlendirilmesi katıyen söz konusu olmaz. Kaldı ki, en büyük kontenjan meslek liselerinde. Kontenjanlar müracaatlarına uygun' dedi.

Telekulak DENİSE

Gazeteci Arni Özgürel'in senaryosunu kaleme aldığı "Darbe" adlı sinema filminin çekimini devam ediyor. Cansel Elçin'in, MIT Müsteşarı Hakan Fidan'ı canlandırdığı filmde, İtalyan oyuncu Denise Capozza, Başbakanın odasına "böcek" yerleştirip dinleme yapan gizli ajan rolünde. » 2'de

SAMSUN MAMUTU

Ladik'te eski maden ocağında 2 milyon yıllık bir mamut fosili bulundu. » 4

Hürriyet

Türkiye Türklerindir 5 Ağustos 2014 Salı www.hurriyet.com.tr Fiyatı: 50 Kr (KTC: 2 TL)

İstanbul'da 31 polisin tutuklanmasıyla sonuçlanan operasyonlar biri polis müdürü, diğeri eski özel yetkili hâkim olan 2 kardeşi karşı karşıya getirdi.

DURUN SİZ KARDEŞİNİZ

ORGANİZE'NİN BAŞINDAKİ MÜDÜR
İstanbul Emniyet Müdürlüğü Organize Suçlarla Mücadele ve Kaçakçılık Daire Başkanı Hacı Yusuf Karababa, eski İtilbarat şube müdürleri Ali Puat Yılmaz ve Erol Demirhan'ın da aralarında bulunduğu polislerin gözaltına alınıp tutuklandığı 'Yasadışı telefon dinleme ve sahteçilik' operasyonunun koordinasyonunu yürüten en tepedeki isim oldu.

TAVINLE KÜÇÜKÇEKMECE'YE GİTTİ
Küçükçekmece hâkimi Mehmet Karababa ise Twitter'da bu operasyonu en çok eleştiren isimlerin başında geliyor. Ağabeyinin operasyonunu eleştiren Mehmet Karababa, İker Başbuğ'un tahliye istediğini reddedince, gazeteci Ahmet Şak'ın basılmaması kitabının toplanmasına karar veren, Ergenekon ve Balıyoz davalarındaki tutuklamaları ile tanınıyor. » 19'da

Hâkim Mehmet Karababa

ALTIN PALMİYE'DEN SONRA OSCAR

Filmde Başrollerde Haluk Bilginer, Melis Sözen, Demet Akbaş var.

OSCAR yolunda

KRİTİK TARİHİ 15 OCAK
Kültür ve Turizm Bakanı Ömer Celik, bu yıl Oscar Akademi Ödülleri'nde Türkiye'yi Nuri Bilge Ceylan'ın 'Kış Uykusu' filmiyle temsil edeceğini açıkladı. Filmin ilk 5 aday arasında yer alımayacağı 15 Ocak 2015'te belli olacak. » 5. sayfa

KOMUTANLARLA HATIRA POZU

Erdoğan, YAS üyesi Millî Savunma Bakanı İsmet Yılmaz ve komutanları Anıtkabir ziyaretinde, merdivenlerde "Hatıra fotoğrafı" için kameralara poz verdi.

SEÇİLİRSE BU SON YAŞ OLACAK
Türk Silahlı Kuvvetleri'nin 2020'li yıllarda komuta kademesini şekillendirecek Yüksek Askerî Şura toplantısı dün Başbakan Tayyip Erdoğan başkanlığında başladı. Erdoğan, cumhurbaşkanı seçilirse, bu yılki başkanlık ettiği son YAŞ olacak. İlk günkü toplantıda general ve amirallerin durumları ele alındı. » Cengizhan ÇELİK » 18'de

73'üncü katliam korkusu

İŞİD, Sincar'ı işgal edince onbinlerce Ezidi canını kurtarmak için dağlara kaçmaya başladı. Ezidi meclis üyesi Hacı Ghandour, "İnancımız yüzünden tarihte 72 katliam gördük, Sincar 73 olabilir" dedi. » 21. sayfa

Gazze'de komutan öldürüldü

İsrail'in dün ateşkes saaatleri kulisinde Cihad Hareketi Kuveyt Gazze Tugay Komutanı Danyal Kamal Mansur (Ebu Abdullah) öldü.

Şişman kediler seçime girmesin

Ekmeleddin İhsanoğlu, yerel seçim oyları sayılırken meydana gelen elektrik kesintilerinin trafoya giren kedinin kaynaklandığı iddiasına gönderme yaptı.

AK PARTİ VE MHP'LİLER KAĞVA İTTİ

"Oyuzna sahip çıkm. Hét sandık başında parti temsilcisi, avukatlar olsun. Kapalı kapılar arkasında tevizat yapıyorlar. Şişko kediler anladığı bize. Trafolara girince kedilere çığır vereceği demişler. Karanlık eller elektrikli kesiyorlar. Bunların gicli gündemi var, dikta-törlük kurmak." » 16. sayfa

MECLİS'TE YUMRUK

TMMM Genel Kurulunda AK Parti Mustafa Şahin ile MHP'li Ali Uzumrak arasında başlayan tartışma iki parti vekillerinin yumruklaşmasına dönüştü. » İsmet ERDEKİ » 17

Yalova'yı termal salladı

Yalova'da önceki gün meydana gelen ve vatandaşları sokak sokak 4 büyükük-ğündeki depremi de-ğertirden Prof. Dr. Hayri Eren "Bu, büyük bir deprem habercisi değil" yorumu yaptı. » 6'da

KUŞ KÂBUSU

282 yolculuyu İstanbul-New York seferi için önceki sabah havalandıran THY uçağının motoruna kuş girdi. Airbus A330-303 tipi uçak, yakıt boşalttı ve 2,5 saat sonra Atatürk Havalimanı'na döndü. » 6. sayfa

Herkesi satarak bugüne geldin

YUHALATTIN
Selahattin Demirtaş, Erdoğan'ın kendisini Zaza diye meydanlarda yuhalattığını belirterek, "Biz kendimizi inkar ederek bugüne gelmedik. Sen içinden çıktığın tüm partileri inkâr ettin. Ekmeltili Erbakan'da, Fethullah Gülen'de inkâr ettin. Sata sata bugüne geldin" dedi. » 19

NEM 5 GÜN bunaltacak

SARAH VE AKSAM SAATLERİNE DİKKAT

İstanbul'da 5 gün boyunca yüksek nem etkili olacak. Yüzde 85'e kadar çıkacak nem nedeniyle, hissedilen sıcaklık 40 dereceye kadar yükselebilir.

Oğlum in otobüsten

Genç Millî Basketbol Takımımızın Avrupa şampiyonu olduğu turnuvada ilginç bir olay yaşandı.

Çeyrek finaldeki Lantonya maçı sonrası takım otobüsünün önünde keşen Berk Uğurlu'nun annesi İrem Uğurlu "İn oğlum o otobüsten. Sana sahada yeterince yer vermiyorlar" diye bağırdı. » Spor'da

KALICI OLACAK

Açalya Samyeli Danoğlu, Kanal D'nin magazin programı 'Canlı Canlı' ile bu akşam sunuculuğuna adım atıyor. Danoğlu "Sunuculukta akla ilk gelen istemlerden olacağım" diyor.

Hürriyet
Türkiye Türklerindir
6 Ağustos 2014 Çarşamba
www.hurriyet.com.tr
Fiyatı: 50 Kr (KKTÇ: 2 TL)

CEZALARDAN OPERASYONA

2010'da 3 ay hapis yatan eski Ankara Emniyet Müdürü Orhan Özdemir dün Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele (KOM) Daire Başkanlığı görevine getirildi.

İDDİA: İHALEYE FESAT KARİSTİRMA
Özdemir, 2010'da Ankara Emniyet Müdürü iken, Kayseri'de yürütülen "haleyle fesat karıştırma" suçu kapsamında operasyonda gözaltına alındı. Mahkemenin serbest bırakıldığı Özdemir, savcının Hıran Üzerine bu kez Kosmik Oda'da arama yapan hakim tarafından tutuldu.

SORUSTURANA SORUSTURMA
3 ay tutuklu kaldığı davada yargılanması halen süren Özdemir'in, o dönem kendisine yönelik operasyonu düzenleyen KOM'un başına getirilmesi dikkat çekti. Özdemir şimdi, kendisini soruşturmalar hakkında açıklan soruşturmayı da yürüten daire başkanlığı yapacak. » 18

Alt kadro dalgası 33 GÖZALTİ

Telefon dinleme operasyonunun ikinci dalgası dün eski İstihbarat Sube Müdürü Ali Fuat Yılmaz'ın dinlemeleri hazırlayan kişiler olarak işaret ettiği istihbaratçılar ve polis memurları vardı. İstanbul'daki 14 ilde düzenlenen operasyonda, gözaltı listesindeki 33 polisten 29'u yakalandı. » CEM AYDIN » 18

ATATÜRK HAVALİMANI'NDA SELFİE

HP'nin birinci ödülü... Atatürk Havalimanı'nda selfie çekenlerin sayısı artıyor.

10 numara DÜĞÜN SALONU
Fendi'de bir bina. Altı 450 kişilik düğün salonu. Üst kat ise bomba. Güzel bir 10 numara yağı işletim atölyesi. Bir gaz çıkarması olsa her yer havaya uçuldu. Sadece geceleri faaliyet gösteren yağ deposunu teçhizat, kamyonun biri gitti biri geldi. » BURK COŞAN » 9'da

JANDARMA'DA KOMUTAN ATAY

Yüksek Akademi Sıra karartan bir gün önce çekildi. Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Servet Yörük, 4 yıllık süremini tamamlayarak emekliye ayrılacak yerine Erge Ordu Komutanı Orgeneral Abdullah Atay getirildi.

2. Ordu Komutanı Galip Meriçli, Erge Ordu, EDOK Komutanı Salih Zeki Çolak, 1. Ordu Komutanı oldu. 43 general ve amiral kadrosuzluk ve yaş haddinden emekliye sevk edildi. 51 albay terfi edip, amiral ve general oldu. » UĞUR ERKAN » 20'de

SANDIĞA iyi düşünüp gidin

İstanbul'da cumhurbaşkanı adayları Ekmeleddin İhsanoğlu'na destek isteyen Kılıçdaroğlu "İnsanlarım arasında hiçbir ayırım yapmayan bir kişiyi seçeceğiz. Yüzde kaç onu bilmiyoruz. Ben yüzde 50'ni istiyorum" dedi. CHP Lideri siyaset devam etti. "Bütün vatandaşlarımıza sesleniyoruz. Giderken sandığa bir düşünün. Elinize vicdanınıza koyun ve oyu kullanın. Türkiye Cumhuriyeti geçmişi kırlı olan birisini o koltağı oturtmaması." » 16

İngiltere'de Gazze istifası
BAKAN TEPKİSİ
Kabinemin Pakistan sanılı Müslüman Kadın bakanı Baroness Sayeeda Warsi "İngiliz hükümetinin Gazze konusundaki politikalarına destek vermem mümkün değil" diyerek istifasını sundu. » 14'te

Peşger taarruzda
İŞİD'in Since'ye de ele geçirmesiyle sınırın ötesi iyice karıştı. Üzüm sürdür Suriye'de çatışan YPG militanları Irak'a geçerek İŞİD'e müdahaleye başladı. » 14

New York'ta Osmanlı'ya EV DAVASI
Kırcı Abidin'in torunu Şehzade Ertuğrul Osman'ın eşi Zeynep Osman'ın (74) New York'taki evinden çıkarıldığı. Manhattan'daki evi Ertuğrul Osman'ın 5 yıl önceki vefatından sonra 10,1 milyon dolara alan AVI Dişli, Zeynep Osman'ın tahliyesi için dava açtı. » BİLAL ÇAKIRLI » 5'te

HSYK için SECİM PLANI
Hükümet, HSYK'nin ekimdeki seçimi sonuçlandırmak için yasa değişikliği planlıyor. Buna göre her bölgenin sadece bir aday için oy kullanması sağlanacak. Böylece oy dengeleri değişecek. » 19

Ozgürlüğü satın aldı
Formula 1'in patronu Bernie Ecclestone, Almanya'da süren aleyhine bir davada özgürlüğünü satın aldı. Ecclestone 44 milyon dolar rüştü vermekle suçlanıyordu. Mahkeme ile 100 milyon dolarlık bir anlaşmaya gitti ve herhangi bir hüküm ya da beraat kararı olmaksızın özgürlüğüne kavuştu. » 13'te

Neredesin DAYAGI
İKİ KOLLU DA KIRIK
Unlu ispatı N.G. 5 yaşındaki kızının bacasını Dİnoza İsmatova'ya demir çubukla dövdük kollama ve kalçasını kurdığı gerekçeyle karakolluk oldu. Gerekecek küçük kızla evden ayrılan kadının geçmesi, N.G kendini "Kızımı kaçırıp sandım" diye savundu. » BACU PURLUL UCAR » 3'te

Erdoğan'ın reklam filmi durduruldu
Yüksek Seçim Kurulu, Başbakan Erdoğan'ın Cumhurbaşkanlığı seçimi için hazırlanan reklam filminin yayını dini değer ve semboller kullanıldığı gerekçesiyle engellendi. » 17'de

Müthiş başladı

■ Besiktas'in yeni yıldızı Bomba Bab, taraftarı önünde ilk 11'de başladığı maçta Süper Lig'in en önemli turundaki rakipleri Fenerbahçe'yi 3-1 yenildi. Şehgazi yıldızın golüyle Karabük Play-off turuna çıktı. ► Spor'da

KELEBEK'İ İSTEYİNİZ Dayak olayı affedilemez

■ Çeşme'nin en popüler beach'ten B.D. adlı gençten iki bodyguard tarafından ölesiye dövülmesine ilişkin yazım büyük tartışma yarattı. Mekânın işletmecisi aradım. B.D.'yi arayıp özür dilemişim, iki bodyguard'ı kovduğumu söyledim. ► Cemile SEMERCİOĞLU yazdı

AWALIK DOSTU

■ Çığatay Unsoy ile rol arkadaşları Serenay Sarıkaya'nın aşk sarımsında. Unsoy'un, 'Awalık'la tesadüfen karşılaştığı eski sevgilisi Derya Sensoy'la yeniden görüşmeye başladığı konuşuluyor. ► Zehra ÖZALP

Hürriyet

Türkiye Türklerindir 7 Ağustos 2014 Perşembe www.hurriyet.com.tr Fiyatı: 50 Kr (KTKC: 2 TL)

ÜÇGEN SAVAŞI

İŞİD, Suriye, Irak ve Türkiye'ye'nin kesistiği Kürt kontrolündeki üçgen bölgeyi ele geçirmek için saldırıyor. Saldırı altındaki Mahmur Kampı boşaltılıyor.

KARA VE HAVADAN HAREKAT

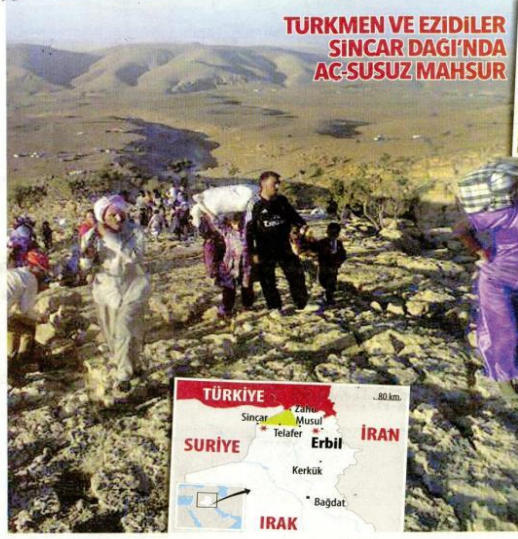
■ Zumar'ın ele geçirdikten sonra Erbil'e doğru bir adım daha atan, Sincar'dan sonra da Türkiye sınırına çıkan stratejik geçiş güzergahına göz diken Irak Şam İslam Devleti (İŞİD) örgütünü PKK ve Suriye'deki Rojavanın savanına gücü YPG ile çatıyor. Peşmerge gücü karadan, Irak ordusu havadan Musul'a yükseldi.

MAHMUR KAMPI'NA SALDIRI

■ Musul'u ikiye bölen Dicle'nin doğusunda bir çuk yerde İŞİD pusku türküken teröristler dün akşam, çoğunluğu PKK'ya ve Türkiye'den göç edenlerin oluşturduğu Mahmur Kampı'na saldırdı. Kampın içinde de çatışmalar sürerken binlerce kişi Erbil'e kaçmaya çalışıyor.

49 REHİNE İÇİN SUÇ DUYURUSU

■ İsrail'in Gazze'ye başlatıldığı saldırıdan sonra her gün gazetesinde karabölgeyi fotoğraflardan bir diğeri... Çaresizlik içinde kurtarılmayı bekliyor Filistinli çocuk. 2014 yazına, Gazze'de çocukların fotoğraflarıyla hatırla-yacağı. İsrail'de çocukları estigimeseyen bir hükümet işbaşında.

TÜRKMEN VE EZİDİLER SINCAR DAGI'NDA AC-SUSUZ MAHSUR

Pesmergeler, Musul'daki mevzilerde böyle bekliyor.

Binlerce kişi kaçıyor

İŞİD, pazar günü Irak Bölgesel Kürt Yönetimi'ne bağlı Sincar'ı ele geçirence kentten kaçan binlerce Ezidi ve Türkmen, Sincar Dağı'na sığındı.

Türkiye'de artık Başbakan olmaz

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, Cumhurbaşkanlığı seçimi sonrası "Türkiye'de bundan sonra başbakan olmaz, Bakanlar Kurulu başkandır" dedi.

AKTİF CUMHURBAŞKANI
■ Bakan Zeybekci, Başbakan Erdoğan'la ilgili şöyle konuştu: "Başbakan İken bile belediye başkanları-nın yaptığı işlerin hesabına soran bir yaklaşımı vardı. Aktif bir cumhurbaşkanı olacak, icramın, yürütmenin, devletin başı olacak." ► 16

MUTEAHHİDİN SON SOZU Ben bu işleri başaramadım

Bursa'nın tanınmış müteahhidlerinden Engin Çelik, çözümlenemeyen işleri başaramadım diyen son verdi.

■ Çelik'in cebinde çocuklarına hitaben, "Bu işleri başaramadım. Ellimden geleni yaptım, affediniz" yazan mektup bulundu. ► 3'te

Pensilvanya ÇETESİNİN UŞAKLARI

Erdoğan Adana'da durdurulan MIT TIR'ıyla ilgili Kılıçdaroğlu ve Bahçeli'ye "Pensilvanya çetesinin uşakları" diye yükledi.

■ Muhalefetin Türkmenlere giden yardımların hassasiyetini anlayamadığını belirten Erdoğan "Buzım yaptıklarımın anlatılacak olan var, anlatılmayacak olan var. Bahçeli de biliyor, Kılıçdaroğlu denen adam da biliyor. Ama hakkı söylemek er-kişimin işidir, her kişimin değil" dedi. ► 16

ÖZ'E JET YANIT Haddi bildirilir

■ İçişleri Bakanı Ertan Akar, Başbakan ve bakan bakanlarla ilgili suç duyurusun-da bulunan Savcı Zekeriya Öze yanıt verdi: "Kimse devletin içerisinde bulunup başbakanına, bakanına tehdit savuramaz, haddi bildirilir." ► 19'da

■ 11 POLİS ADLİYEYE SEVK EDİLDİ

EEEGMELEDDİÜN!

ECZANE ECZANE ARANIYOR

■ İstanbul'da lise son sınıf öğrencisi Funda T' den haber alınmayan ailesi, savcılığa başvurdu.

■ Kızlarını eski erkek arkadaşları M.G.'nin kaçırdığından şüphelenen aile, Bakırköy'de staj yaptığı birtandan "İlaç almaya gidiyorum" diye çıkan Funda'yı bölgedeki tüm eczanelerde soruyor. ► Bursa PÜRTÜL UÇAR ► 6'da

Hortum olabilir çatılar uçabilir

■ Meteoroloji bugün İstanbul genelinde şiddetli rüzgar ve yağış uyarısı yaptı. Uzmanlar, hafif solumda olduğu gibi hortunlar yağmaya başlayacağı, çatıların uçabileceğini belirtirken halkın dikkatli olmasını istedi. ► 6. sayfa'da

ISSN 1304-6332 9771304665004

İZİN KRİZİ

■ Oyuncuların fazla izin yapmasına sinirlenen Fenerbahçe Başkanı Aziz Yıldırım ile Teknik Direktör Ersun Yanal arasındaki kriz tırmandı.
■ "Ersun Hocamız da bu takımın sampiyon olur" diyorsa ya "Yıldırım ile görüşüp taleplerini aktaran Yıldırım'ın atacağı adım merak konusu." >> ADET ERGİCANLAR >> 5. sayfa

28.08
SMART SPORT

FENERBAHÇE-BESİKTAŞ-CHELSEA SOMA İÇİN OYNUYOR

TATİL SİTESİNDE SEZLONG DAVASI

■ İsmir'te geçtiği tatil sitesinde sezlong yüzünden tartıştığı E.C. nin (14) baş-nın altındaki havluyu hızla çeken ve boyundan yaralanmasına neden olan Fatmagül Tezkin Hâkimi F.A. hakiminde 2 yıla-dan 5 yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı.
>> ANK ÖZEN >> 5. sayfa

Barbaros'un EVLİLİĞİ BİTİYOR

■ Dizi oyuncusu Zeynep Koltuk bir AVM'de kuzeni Neşe Sayles'te tartışırken, oyuncu esi Tolga Tekin'den siddet gördüğünü iddia etti.
NELER ÇEKİLMİŞTİ?
■ Söz konusu diyalog, ünlü oyuncu kuzeni Neşe Sayles'in Alzheimer'la annezannesinin bakımıyla ilgilenmediği için Koltuk'a sitemi etmesiyle yaşandı. Koltuk "Benim aylardır ne çektiğimi biliyor musun?" dedi. Tolga Tekin ise "Evet boşanıyoruz" derken siddet tehdidini reddetti. >> 2. sayfa

Tolga Tekin Muhtesem Yüzyıl dizisinde Barbaros Hayrettin Paşa'yı canlandırmıştı

Dijitaler off sezon yıl bitirmeye çalışıyor

Hürriyet

Türkiye Türklerindir

8 Ağustos 2014 Cuma www.hurriyet.com.tr Fiyatı: 50 Kr (KTK: 2 TL)

KÜMÜLONİMBUS TUFANI

İstanbul'da beklenen yağış, tufan olup geldi. Elektrik yükü bulutlar ve şiddetli rüzgâr yüzünden Atatürk Havalimanı uzun süre uçuşa kapandı.

CORLU'YA ZORUNLU İNİŞ
■ Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun uçağı Corlu'ya zorunlu iniş yaptı. İstanbul Avcılar'da trato merkezi arıza yaptı, bölge karantina kaldı. Tekirdağ'da bir semt pazarı sele kaplıp denize sürüldü. Kar'a çalılar uçtu, lilyelerini su bastı. >> 5. sayfa

Sandık numarası NEDEN DEĞİŞTİ

Bir sandıkta, 30 Mart'taki seçimde 320 seçmen oy kullanmıştı. Pazar günü Cumhurbaşkanlığı 1. tur seçiminde ise 420 seçmen oy kullanacak. Bu nedenle birçok kişinin sıra numarası ve sandığı değişti.

İNTERNETTEN KONTROL EDİN
■ Eger sizin de seçmen bilgi kâğıdınız gelmediyse www.yak.gov.tr adresine girerek, "Harade oy kullanacağım" bölümüne bakmanız gerekiyor.

O SANDIĞA GİDİP OY KULLANIN
■ Seçmen bilgi kâğıdınız olmasa da biliyorsanız o sandığa giderek, sıra numaranızı sandık kurulu başkanına söyleyerek oyu kullanabilirsiniz. >> 15

COĞU SECMENE KÂĞIT GELMEDİ
■ Seçmen bilgi kâğıtlarının dağıtımında 4 Ağustos Pazartesi günü tamamlanıldı. Ancak, İstanbul başta birçok yerde seçmen bilgi kâğıtlarının seçmene ulaştırılmadığı bildirildi.

ERBİL'DE ALARM

İŞİD, Kürtlerin taarruzuna rağmen Irak Kürt Yönetimi'nin başkanı Erbil'e 45 km yaklaştı. Erbil Baskonsolosu Mehmet Akif İnam, "İŞİD kente girerse tahliye planımız hazır" dedi.

İstanbul'da beklenen yağış, tufan olup geldi. Elektrik yükü bulutlar ve şiddetli rüzgâr yüzünden Atatürk Havalimanı uzun süre uçuşa kapandı.

SEHRİN GÖBEGİNDE BOĞULDU
■ İzmir Konak'ta kaza yapan bir araca yardım etmek isteyen Ümit Özgenç (16), şiddetle akan sel suya kapılıp başka bir araca altına sıkıştı. Tahliyesi genç boğularak yaşamını yitirdi.

İŞİD tehdidi nedeniyle sessizliğe bürünen Erbil'de gergin bekleşim sürüyor. İŞİD'den kaçan çok sayıda Türkmen Erbil'e sığınarak kentteki bazı aileler ise kaçmak için uçak ve otobüslerde bilet bulmak için kuyruklara girdi.

ÇATIŞMALAR DEVAM EDİYOR
■ Hafta sonu Ezidilerin ağırıkta olduğu Sincar kasabası alan Irak Şam İslam Devleti (İŞİD) teröristleri, din Irak'ın en büyük Hıristiyan kasabası Karakuş'u ele geçirdi. Yerel kaynaklara dayandırılan haberlere göre İŞİD, Irak'ın en büyük barajı Musul Barajı'nı kontrolünde sağladı. Peşmerge güçleri geri çekilmek zorunda kaldı. Peşmerge çatışmaların hâlâ devam ettiğini söyledi.

SINIRDA KESİF UÇUŞU
■ Bir Türk savaş uçağı sınır boyunca keşif uçuşu yaptı. İnsansız hava aracıyla da gözetki uçuşu yapıldığı bildirildi. Dışişleri Bakanı Davutoğlu, AFAD'ın hazırladığı büyük bir yardım paketinin Irak helikopterleriyle İŞİD'den kaçan Ezidilerin bulunduğu Sincar Dağları'na havadan atıldığını söyledi. >> 19'da

2 İtalyan yardım gönüllüsü kayıp
■ Temmuzda Suriye'nin Halep kentine giden İtalyan insanî yardım gönüllüsü Vanessa Marzulli (21) ve Greta Ramelli'den (20) haber alınmıyor. >> 19

Özel okul desteği 3 Bin 500 TL
■ Toplam 250 bin öğrenciyeye 2014-2015 öğretim yılında verilecek destekler belli oldu. Özel okullara gidicek öğrencilere yıllık 2 bin 500 lira ile 3 bin 500 lira arasında devlet desteği verilecek. Başvurular bugün başlıyor. Ayrıntı okullarına da destek verilecek. >> 4. sayfa

Müşteriler Kimseye zorlama yok
■ Milli Eğitim Bakanı Tezkin, TEOG sistemi-ne yönelik eleştiriler için, "Hiçbir öğrencimiz istemediği bir okula yerleştirilmeyecek" dedi. >> 4'te

GÖZALTI YERINE TAZİYE

■ Yasadışı dinleme operasyonunda, gözaltı listesindeki istihbaratçı 33 polisten biri olan Fatih Yılmaz'ın gözaltı işlemleri, 3 gün önce kaybettiği 15 yaşındaki oğlunu nedeniyle durduruldu.
>> Çetin AYDIN >> 18

Sıkıyeteçtiğim
Dinlenmeler arasında yer alan Desti Akkaya, sıkıyeteçtiğim.

4 POLİSE TUTUKLAMA

Brezilya diziği değil

7 yıllık kocası kardeşi çıktı

1 çocuk annesi kadın, eşinden koparılacak.

Brezilya'da kendisini bakan terk eden annesini bulan Adriana (39) isimli kadın, bir de erkek kardeşi olduğunu öğrendi. Ancak kardeşi yedi yıllık kocası çıktı.

Ortada alçakça bir ihanet var

Başbakan Erdoğan, TOBB 7. Türkiye Ticaret ve Sanayi Sürası'nda yaptığı konuşmada Anayasa'nın kendisine tanıdığı bütün yetkileri kullanacağını yinede.

Bank Asya'ya Maliye şoku
■ Ali Babacan'ın, Ziraat Bankası'nın Bank Asya'yı almak için görüşüldüğü açıklamasından bir gün sonra Maliye Bank Asya ile protokolleri sonuçlandırdı. >> 11

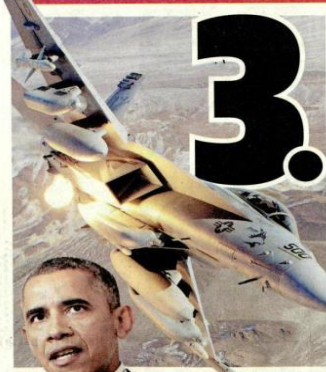
DİNLEMEME ÖFKE
■ Konuşmalarının dinlenmesine büyük öfke duyduğunu söyleyen Başbakan Erdoğan "Ortada alçakça bir ihanet var. Diyorduk ki, Tayyip Erdoğan çok sert. Evet bu durumlar karşısında sertim, sert olmaya da devam edeceğim" dedi. >> 14'te

BAZILARI YASAKLARI DİNLEMİYOR
Ekmeleddin İhsanoğlu na Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın baskısı ile tahliye edildi.

İhsanoğlu Samsun'da "Bütün yasaklara saygılıyız. Bazılarını kendilerini kârunun üzerinde görüyorlar ve yasakları dinlemiyorlar. Başlıklar cumhurbaşkanı olarak her şeyden önce kanunlara saygılı olacağız" dedi. >> 16'da

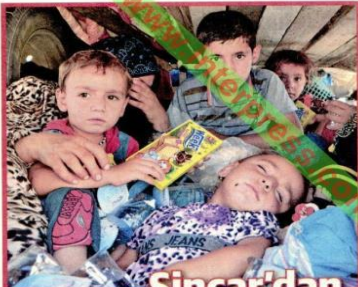

20. yıl TÜRKİYE'NİN BİRİKİMİ
Yeni Şafak
9 AĞUSTOS 2014 CUMARTESİ 50 KURUŞ www.yenisafak.com.tr

3. IRAK SAVAŞI

ABD savaş uçakları, Kürt yönetiminin merkezi Erbil'e dayanan İŞİD mevzilerini vurdu. Basra Körfezi'nden havalanan F-18'ler, Mahmur ve Güver'deki topçu birliklerini hedef aldı. İngiltere ve Fransa lojistik destek vereceklerini açıkladı.

Sincar'dan çıkamadılar

■ Sincar dağıda mahsur kalan 250 çocuk açlıktan yedikleri ağaç yaprakları ve zehirli otlar yüzünden hayatını kaybetti. Yüzlerce Yezidi aile, Türkiye'ye sığındı. Iraklı Gevri Kasım, "Kadınları kaçınıyor, erkekleri öldürüyorlar" dedi. 10

Bağdat İSTEDİ

■ Bağdat yönetiminin talebiyle harekete geçtiklerini açıklayan ABD Başkanı Obama, "Bir soykırım engellemeye dönük yeteneğimiz varsa ABD bunu görmezden gelmez" dedi. ■ Saldırı sinyali öncesi gece verem Obama, İŞİD'in Irak'taki askeri personelini tehdit etmesi halinde, ordaya saldırı yetkisini verdiğini söyledi.

500 bin kişi kaçtı

■ Uluslararası Göç Örgütü, Irak'ta Ocak 2014'ten bugüne kadar 1 milyon 50 bin kişinin göç ettiğini açıkladı. Bu insanların yüzde 54'ü, İŞİD'in ilerlemeye başladığı son 2 ayda evini terk etti.

İMAJ BOMBALARI

■ Suriye'deki katliamlara sessiz kalan Obama yönetimi, 1991 Körfez ve 2003'teki işgalden sonra Irak'a üçüncü kez savaş açmış oldu. Musul'daki yerel kaynakların iddialarına göre bombardımanında 200'e yakın İŞİD militanı öldü. Peşmerge Mahmur, Irak ordusu da Anbar ve Ramadi'de saldırıya geçti.

SALDIRI SÜREBİLİR

■ ABD'nin İŞİD'in ilerlemesi durumunda hava saldırılarını sürdüreceği belirtildi. ABD Başkanı Yardımcısı Joe Biden da Mesut Barzani ile görüştü. 10 Haziran'da Musul'u alan İŞİD, iki aydır ilerleyişini sürdürüyor. Örgüt, Irak ve Suriye'de petrol açısından stratejik öneme sahip birçok kent ele geçirdi. 9

Seferler İPTAL

■ THY, Erbil seferlerini iptal etti. THY'den yapılan açıklamada, "Erbil seferlerimiz güvenlik sebebiyle 10 Ağustos tarihli uçuşlarımız dahil iptal edilmiştir" denildi. 10

Kapımız açık olacak

■ Başbakan Yardımcısı Atalay, Mahmur'u boşaltanların Türkiye'ye gelebileceğini söyledi: Çoğu birim vatandaşımız. Geri dönerlerse kapımız açık olacak. 10

İbrahim'i vurdular

GAZZE'DE KATLİAM KALDIĞI YERDEN
■ İsrail ordusu 72 saatlik ateşkesin sona ermesinin ardından Gazze'de yerleşim yerlerine yine bomba yağdırdı. Katliama kaldığı yerden devam eden İsrail uçaklarının camiye düzenlediği hava saldırısında İbrahim ed-Devase isimli 1 çocuk hayatını kaybetti. 8

KPSS'de paralel hırsızlık Örtbas

2010 yılı KPSS sorularını calarak yandaşlarına dağıtan paralel yapı binlerce adayın geleceğini kararttı. Adaletin yerini bulmasını sağlamakla görevli savcı ise hırsızlığın üstünü örtmek için yasal boşlukları kullanarak adeta cambazlık yaptı.
SAVCI KANITLARI İMHA ETTİ
■ Dönemin Başsavcısı Şaban Sakınan'ın sipişine itiraz eden kitapçıları Adli Emanet'e vermesi gerekiyordu. Ancak o, hem sonustumayı uzattı, hem de kitapçıları OSYM'ye gönderdi. Yasa gereği, OSYM'nin evrakı iki yıl sonra imha etmesi gerekiyordu. Kitapçıları imha edildi, soruşturma sonucuz kaldı. 16

Fitne çıkaran herkes orada

Başbakan Erdoğan, Kayseri mitinginde çatı aday Ekmeleddin İhsanoğlu'na yükledi: Pensilvanya biddesi seanslarıyla, nerede Türkiye'nin hasmı varsa, AK Parti içinde fitne çıkartmak isteyenler varsa bu adayın arkasında.
■ Konuşmasında beraberlik ve dava bilincinin önemine değinen Erdoğan, "Biz nifak için, fitne için pusuda yatanları sevindirmeyeceğiz. Bizim davamız şöyle biliniz, bu davada yol arkadaşımın yolda satmak yoktur. Bizim davamızda sinsilik yoktur. Sirttan hançerleme yoktur. Arkadaşının kuyusunu kazmak yoktur" dedi. 15

Ekmel Bey'e Alevi desteği yalanlandı

■ Alevi Vakıflar Federasyonu'nun Cumhurbaşkanı seçilen çatı aday Ekmeleddin İhsanoğlu'nun desteğe yönelik iddiası, onlara Alevi kuruluşu tarafından yalanlandı. Alevi kuruluşları ortak açıklama: "Böyle bir beyanımız olmadı" dedi. 14

Onlar emretti ben dinledim

DÖRT POLİS DAHA TUTUKLANDI
■ İstihbarat eski Şube Müdürü Ali Fuat Yılmaz'ın yasa dışı dinlemede hedef göstermesinin ardından tutuklanan polisler, "Emri amirlerimiz verdi, başka seçeneğimiz yoktu" dediler. 2. dalga operasyona gözetilme alınan polislerden 4'ü daha tutuklandı. 11

Dilovası'nda HORTUM çatı uçurdu

■ İstanbul'da yağış bu kez Anadolu Yakası'na vurdu. Atasehir TEM bağlantı yolu alt geçidinde arızalar mutsuz kaldı. Dilovası'ndaki hortum sahile yakın fabrikalarını çatılarına hasar verdi. 4

KARTAL'A EN ZORU

Avrupa'da kuraları çekildi
■ Besiktas, Sampdoria Ligi play-off turunda İngiliz devi Arsenal ile eşleşt. Siyah-beyazlılar, ilk maç İstanbul'da oynayacak. Arsenal'in yıldız isimlerinden Mesut Ozil, Twitter'de "Ne güzel bir kura" yazdı. 6 SPOR

Dünya Devini Kiralayın!

1.4 Milyon Araç ve 78 Bin Çalışanı ile Dünyanın En Büyük Araç Kiralama Şirketi Enterpris Yes Oto Güvençesizle Türkiye'de.
44 44 YES 44 44 937
www.enterpris.com.tr

20. yıl TÜRKİYE'NİN BİRİKİMİ

Yeni Şafak

8 AĞUSTOS 2014 CUMA • 50 KURUŞ www.yenisafak.com.tr

Parafly Uç Uçabildiğin Kadar!

HALKBANK parafly.com.tr | 844 0 400 Halkbank Dergi

www.interpress.com

ERBİL'DE PANİK

3 saatlik IŞİD zirvesi

■ Davutoğlu, Irak'taki krizi görüşmek üzere MİT Müsteşarı Hakan Fidan ve kuvvet komutanlarıyla bir araya geldi. Dişleri Konulu zirve 3 saat sürdü. Toplantıda Milli Savunma Bakanı İsmet Yılmaz da yer aldı. 010

Sincar'a havadan yardım ediyoruz

■ Yezidilerin trajedi yaşadığını söyleyen Davutoğlu, "AFAD'ın hazırladığı büyük bir yardım paketi Sincar dağılarına atıldı" dedi. Davutoğlu, içeri alınmayan kimse olmadığını söyledi.

10 Haziran'da Musul'u alan IŞİD, Kürt bölgesini de kuşattı. Örgüt Kürt yönetiminin merkezi Erbil'e 45 km kadar yaklaştı. Barzani, "Her şey kontrol altında" dese de arcaına binen kuzeye kaçıyor.

MAHMUR İSİD'İN ELİNDE

■ Telafer, Musul ve Sincar'dan kente gelen sığınmacılar da Erbililler ile birlikte Şaklana, Barzan ve Selahaddin'e doğru yola çıktı. Peşmergeler, Mahmur'u korumak için hendek kazdı ancak başarısız oldu. Mahmur akşam saatlerinde IŞİD'in eline geçti. 018

Haraç veren konuşsun

Paralel yapıyla mücadelede iş dünyasından yeterli desteği alamadıklarını söyleyen Başbakan Erdoğan, "İsadmamlarından haraç alınıyor. Bircok isadamı konuşmuyor. Kimden ne aldılar konuşun" dedi.

SAVCI ÖZ'E VE HSYK'YA SERT TEPKİ

■ Başbakan Erdoğan, 7. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası'ndaki konuşmasında Savcı Zekeriya Öz ile HSYK'ya sert tepki gösterdi: Bir savcı çıp edip dışı, haya dışı, devlet ahlakından öte, eğer bir Başbakan'a saygısızlık yapıyorsa bir Bakan'a saygısızlık yapıyorsa, bu ülkede yangı artık şüpheleri üzerine çekmeye başlamış demektir. 013

Hülya Avşar'ı da çekerdim

CEKME, ÖZEL HAYATIM

■ Zekeriya Öz, Bolu'da bir kafeteryada fotoğrafını çeken gazeteci Kamış Şahin'e, "Çekemezsiniz kardeşim, bu benim özel hayatım" diye bağırdı. Gazetecinin cevabı ise şöyledi: Siz artık topluma mal olunuz. Hülya Avşar gelin onu da çekelim. 07

BİNLERCE KİŞİYİ DİNLEDİM

Yasadışı dinlemelerden tutuklanan polisler, aldıkları emri yerine getirdiklerini belirterek, suçlamaları kabul etmedi.

TUFAN GİBİ

SAAT: 16.00 İstanbul Gündüz geceye döndü

Uçaklar kalkamadı.

Meteoroloji hortum uyarısı yaptı

Ağaçlar ikiye ayrıldı

İZMİR'DE SEL: 1 ÖLÜ

■ Meteorolojinin uyarısıyla beklenen şiddetli yağmur, bari illerini vurdu. Gökyağzının katanlığı gömüldüğü İstanbul'da kent gündüz vakti geceye yaşadı. Bircok noktada trafik duma noktasına geldi. 06

Liseliye 3.500 lira DESTEK

ÖZEL OKUL İÇİN TESVİK

■ MEB, öğrencileri özel okullara yönlendirmek için teşvik karar aldı. Ana okuluma gideceklere 2 bin 500, ilkokul 3 bin, ortaokul ve liselere gideceklere 3 bin 500 lira ödeme yapılacak. 04

Bank Asya'ya vergi şoku

Ziraat Bankası'na katılımı gündeme gelen Bank Asya'nın hisseleri yüzde 8 değer kazandı. Maliye'nin "Vergi tahsilat işini Bank Asya'dan alacağı" açıklamasıyla hisseler hızla düştü. SGK da sözleşmesini feshetti. Gelirler üzerine % 5,24 değer kaybeden Bank Asya'nın BİST'teki tahzati işlemle kapatıldı. 017

Muhabirlerimiz Gazze'de depresyona girdi

9 77 1305 8 13008

www.internethaber.com

20. yıl TÜRKİYE'NİN BİRİKİMİ
Yeni Şafak
7 AGUSTOS 2014 PERŞEMBE 50 KURUŞ
www.yenisafak.com.tr

Gazze'ye hava koridoru

■ Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, Filistinli yaralıları taşımak için hava koridoru oluşturulmaya çalışılmalarını açıkladı. Mısır ve İsrail ile yürütülen görüşmeler olumlu sonuçlanırsa yaralılar hava ambulansları ile Türkiye'ye getirilecek. 0 10

Vatan sevgileri bu kadar

■ "Yörük Türkmenleri Cumhuriyetimizi seçiyor" programına katılan Erdoğan konuşmuş boynuzca Türkmenleri tebrik etti. Erdoğan, kendisine hediye edilen kargo kaza-fetesini de giydi.

Muhalefetin kendisini İŞİD hakkında konuşmama suçladığını söyleyen Erdoğan, "Bunu Musul'da alkışlanan 49 vatandaşımızın hayatını tehlikeye atmak için yapıyorlar. İşte vatan sevgileri, diplomasiyi anladıkları bu kadar" dedi.

Sincar Dağı'nda kritik 24 saat

■ Pesmeğre ile Yezidilerin yoğun yaşadığı Sincar alanı İŞİD arasında ki savaşta insanlık dramı yaşanıyor. Sincar Dağı'na kaçan 40 bin Yezidi aklıktan ve aşırı sıcaklardan kırılıyor.

4 BİN YEZİDİ TÜRKİYE'YE SİGİNDİ

■ Sincar ilçesinde 500 Yezidi'yi öldüren İŞİD güçleri, 500 kadını esir aldı. 50 çocuk susuzluktan ölüren Irak hükümeti havadan halka pet şişeler attı. Bir grup pesmeğre de Sincar'a yardım götürdü. BM'ye göre 24 saat içinde yeterli su ulaştırılmazsa tophu ölümler kapandı. 0 8

Gazze'ye Seyirci Kalmadık

■ İsrail'in yerle bir ettiği Gazze'nin yeniden inar için TRT'in de aralarında bulunduğu 34 TV ve 30 radyo kanalı ortak canlı yayına yardım topladı. İnteraktifte Seyirci kalmayın kampanyasına yardım yağdı. 0 10

HAKARET SEANSI

Kılıçdaroğlu ile gazeteci Amberin Zaman, canlı yayında ele ele verip Türkiye'yi aşağıladı. Kılıçdaroğlu, "% 25-30'luk kitle hayatta hiç sorgulamıyor" dedi. Türkiye'de yaşadığını unutan Zaman ise, "Müslüman ülkede bunu beklemek zor değil mi?" karşılığını verdi.

BANK ASYA Ziraat'e katılabilir

■ Başbakan Yardımcısı Babacan, üç banka bankasının katılım bankası kurma çalışmalarını kapsamında, Ziraat Bankası'nın Bank Asya ile satın alma görüşmelerine başladığını açıkladı. Babacan, "Ziraat Bankası, Bank Asya'yı satın alırsa kamu bankası katılmıyorsa olur" dedi. 0 17

Anadolu yatırım gördü

■ Erdoğan döneminde Anadolu yatırıma doydular. Sağlıkta çağ atladı, ulaşım ve iletişim 140 milyar dolar barındırdı. Anadolu duble yollara örtüldü. Yeni havaalanlarıyla, Türkiye uçuşa geçti. Hızlı tren hattı devreye girdi. Bu trenleri üretecek fabrikalar da kurulmaya başladı.

Kartal zafere uçtu

3-1

Şovu ikiye katladı

Twitter'da hakaretleri tek tek ederi Bolu Suvarisi Öz, Çalıyatan Adil Yılmaz ve Başbakan ve İçişleri Bakanı hakkında sesli diyaloglarında bahsetmek için geldi. Öz, Erdoğan'ın Kadınlık ve Saldırıya benzettiği Tweet hatırlatınca "Oyle bir tweet yok" cevabını verdi.

BU NE İŞ ZEKERİYA

Gözetlince aldırıldığı isadammından mont istedi

Savcı Zekeriya Öz'ün 17 Aralık soruşturmasında gözetlince alınan isadammı Osman Ağca'ya mont ve gözlük siparisi verdiği ortaya çıktı. Skandal, Mali Su-buçinin talip edilen harç döküşlerinde kayıtlı bulundu.

31'İ DE AÇIĞA ALINDI

2 BİN POLİSE SORUŞTURMA

■ Paralel yapıya yönelik operasyonları 2. fazında gözetlince alınan 31 polislin tamamı açığa alındı. Emniyet Genel Mü-dürüğü'nün verdiği bilgiye göre ise şimdiye kadar 27 ilde 2 bin personel hakkında soruşturma başlatıldı ve 266 personel görevden uzaklaştırıldı. 0 6

Zaman'ın Sisi aşkı

İTTİFAK DESİFRE OLDU

■ Zaman gazetesinin binlerce Mısırlıya katilinden cımta İleri Sisi'yi sempatik gösterme cabası, "küresel İttifak" gözler önünde. Süp'ü sivil kıyafetli fotoğrafıyla sürman-petine taşıyan gazetesinin başlığı da ilginçti: Sisi'nin ölüm projesi. Rıdvan Sıvaycı Kanal. 0 7

SAHİDEN 'NE OLUYOR'

■ CNN Türk'te Şirin Payzın'ın sunduğu "Ne oluyor?" programı bir nefes ve hakaret seansına dönüşüren diyalog, Taraf yazarı Amberin Zaman'ın su sözleriyle devam etti: Neticede İslam, merkezine bireyi değil cemaati alan bir din. İkinci olarak da Türkiye'deki eğitim düzeyi buna (sorgulanmaya) çok müsait değil.

KEMAL BEY SOK OLMADI

■ CHP lideri Kılıçdaroğlu, izleyicileri sok eden bu yorumu düzeltmek yerine, "Üniversiteler de medreseye dönüştü" diyerek Zaman'ı onayladı. Son dönemde nezaketini iyice kaybeden Kılıçdaroğlu, önceki gün Başbakan Erdoğan'dan söz ederken, "Milletin anasını belleyenlerin adayı" ifadelerini kullanmıştı. 0 2

Hamsici koltuk telaşında

0 7

04.08.2014 tarihinde yıllık

TL bazında	\$ USD bazında	€ EURO bazında	Altın bazında
% 9,49*	% 3,44*	% 3,09*	% 2,97**

kâr payı dağıttık.

alBaraka

www.informasyonss.com

GAZZELİ ÇOCUĞUN KAHREDEN SORUSU

Ellerim tekrar büyüyecek mi?

Vahşeti anlatacak kelime kalmadı

İsrail saldırılarıyla saat başı bir çocuğun hayatını kaybettiği Gazze'de yüzlerce çocuk uzuvlarından oldu. Kol ve bacaklarını kaybeden çocukların soruları yaşadıkları travmayı ve yıkılan hayal dünyasını ortaya koydu. Şarapnel parçasının elini kopardığı 5 yaşındaki Hanan'ın annesine "Ben büyüyünce elim de büyücek mi" sorusu yürekleri dağıtdı. 03

Her yer çocuk cesedi

İsrail BM'yi 3.kez vurdu

20. yıl TÜRKİYE'NİN BİRİKİMİ

Yeni Şafak

4 AĞUSTOS 2014 PAZARTESİ 10 KURUŞ

www.yenisafak.com.tr

TRT MUHABİRİ MEHMET AKİF ERSOY Her ambulansa koşan anneyi unutamıyorum

PROF. MUSTAFA SİTKİ BİLGİN Gazze Arap dünyasının kılıdır

Almanlar seçime müdahale etti

YENİ YAZI DİZİSİ BUGÜN 17. SAYFADA BAŞLADI

Güçlü ekonomiyle devler ligindeyiz

Antalya'ya raylı sistem müjdesi

MİLYONLAR UĞURLADI

Aşkım tutkum kavgam İstanbul

Polisten polise dinleme tuzağı

■ Dinlenen binlerce kişi arasında yüzlerce polisin de olması dikkat çekti. Görevden alındıktan sonra da dinlenen Ankara eski Emniyet Müdürü Cevdet Saral, "Paralel yapı, kendilerinden olmayan polisleri dinleyip baskı ve şantaj için kullandı. Onları tasfiye edip yerlerine kendi elemanlarını yerleştirdi" dedi. 04

İSTANBUL MALTEPE'DE TOPLANAN 2 MİLYONU ASKIN COŞKULU KALABALIK DÜN ERDOĞAN'I CANKAYA'YA UĞURLADI. KONUŞMASINA İSTİKLAL MARS'I'NIN TAMAMINI OKUYARAK BAŞLAYAN ERDOĞAN, VEDA ETMEDİĞİNİ YENİ BİR SAYFA ACTIĞINI SOYLEDİ. BAŞBAKAN KONUŞMASINI FATİHA SÜRESİ İLE BİTİRDİ.

"77 milyon Gazze'nin yanında"

SİZLERE VEDA ETMİYORUM

"Bu belki Başbakan olarak İstanbul'daki son miting olacak. Hayır dualarımızla İstanbul'dan yola çıktık. Çok çalıştık ama çalışmaya devam edeceğiz. Bugün İstanbul'a veda etmiyorum, sizlere veda etmiyorum. Doğduğum bu şehirde vefat etmek hiç olmazsa bu şehre defnedilmek benim en büyük arzumdur."

Vasiyetimdir, beni İstanbul'a defnedin

SON NEFESİME KADAR...

"Son nefesime kadar milletle İstanbul'da olmanı sürdüreceğim. Nereden geldiğini önemseyen milletin mensuplarıyız. Ben en başta Kasımpaşalı Tayyip Erdoğan'ım. Mücadelemiz sırasında hayatımı kaybeden kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Bismillâh rahmetimdir. Yolunuz açık olsun." 02-13

Baba Mücahit Gürcan

Kucağında OĞLUNUN tabutuyla 9 saat

■ Sivas'ta hastanede hayatını kaybeden 4 yaşındaki Diyar Gürcan'ın cenazesi, ticari taksitlerle babasının kucağında 9 saat götürüldü. 9 saatlik yolculukta çoluklu tabutumu bir an olsun bırakmayacağı baba Mücahit Gürcan, "Yardımlarla takli tuttum. Vazik değil mi bu cenazeye" diye tepki gösterdi. 04

Gözyaşlarını TUTAMADI

■ Başbakan Yardımcısı Emrullah İşler, Bursa'da topağa verilen hocası Prof. Dr. Salih Akdemir'in cenazesinde göz yaşlarına boğuldu. Cenazede hocası hakkında konuşması istenen İşler, elime mikrofonu aldı fakat konuşmadı. 06

Son 20 yılın en kanlı çatışması

12 Azeri asker öldü

■ Azerbaycan-Ermenistan arasında 20 yıl önceki askerden bu yana son 4 gündür yaşanan çatışmalarda 12 Azeri asker öldürüldü. Bakü ve Erivan yönetimleri atışkesi kışkı konusunda bir türlü uzlaşmıyor. 09

Doğu Türkistan'da katliam var 010

ABDÜLHAMİD'İN SİYONİZMLE SAVAŞI
"Filistin'den bir karış dahi toprak vermem!"

OrtaDoğu'da terör estiren İsrail'in tarihi ve siyasi kodları **Derin Tarih** Ağustos sayısında. Abdülhamid Siyonizm ve emperyalizmle nasıl mücadele etti? İsrail sorunu nasıl Filistin sorununa dönüştü? Mustafa Armağar, James L. Gelvin, Mim Kemal Öke ve Celal Tahir Filistin gerçeğine dair söylenmeyenleri yazdılar.

Cumhurbaşkanları ve Eşleri
Altı asker, beş sivil... Türkiye'nin 90 yıllık cumhurbaşkanlığı serivrenini Sükrü Hanioğlu ve Ahmet Demirel yazdı.

Hediye Kitabı!

Çarpın kapatıldığı partinin lideri gerçekleri açıklıyor.

f/DerinTarih t/DerinTarih www.derintarih.com

20. yıl

Yeni Şafak

2 AĞUSTOS 2014 CUMARTESİ • 30 KURUŞ

www.yenisafak.com.tr

Gögebakan'a son görev

■ SANATÇILARDAN VEFA SİZLİK
■ Sanatçı Murat Gögebakan'ın cenazesi Fatih Camii'nden kurtuldu. Tabutu Erdoğan'da omuz verdi. Yörene birkaç sanatçı dosmada müzik ve sanat dünyasından katılan olmadı. • 14

Rektörler sahip çıkıyor

Filistinli'ye SINAVSIZ üniversite
İsrail'in Gazze katliamını ortak bildiriyle kınayan 111 rektör, Filistinli gençlere ücretsiz eğitim için kapılarını açıyor.

■ Türkiye'de ek kontenjan ve burs imkanları sunarak Filistinli öğrenciler için yurt, ulaşım ve yemek yardımı da gündemde. Hacettepe, Muğ Alparslan ve Üsküdar üniversiteleri kontenjan açtıklarını duyurdu. Öğrenciler fakültelere sınavsız yerleştirilecek. • 11

ÇARKÇI EKMEK

İstiklal Marsı için 'Galiba Akif'in Canakkale şirri' şeklindeki sözünü inkar eden İhsanoğlu'na Başbakan Erdoğan'dan sert cevap: ÇARKÇI KEMAL! TANIMISIN DA, ŞİMDİ DE ÇARKÇI EKMEK ÇIKTI.

■ BUYRUN İZLEYİN Kahramanmaraş ve Manisa milletlerinde İhsanoğlu'nun sözlerinin yer aldığı videoyu izleten Başbakan Erdoğan şöyle devam etti: 'Saptıyorsunuz, ben orada böyle bir şey demedim' diyor. 'Şimdi size bunu izletiyorum. Bu adamın da nasıl çarkçı olduğunu, nasıl yalan söylediğini burada bizat izleyecek, bizzat kendinden dinleyeceksiniz. • 13

O KARDEŞ GÜL'ÜN DOKTORU

Herkesi şaşkırtan TELEKULAK OLAYINDAKİ SOK GERÇEK

Yeni Şafak, 22 Temmuz operasyonlarında tutuklanan Emniyet Müdürü Mesut Yılmaz'ın 1 yıl boyunca dinlettiği Mehmet Yılmaz'la ilgili ilginç bir bilgiye ulaştı. Yılmaz, Cumhurbaşkanı Gül'ün doktor heyetinde yer alıyordu.

TEDAVİYE DE GİRDİ
■ Yılmaz, yaklaşık 10 yıldır Cumhurbaşkanı Gül'ün kulağındaki rahatsızlıkla ilgilenen Prof. Harun Cansız ve Prof. Ahmet Ataş'ın asistanlığı yapıyor. Çerçenpaşa Tıp Fakültesi'nde Kulak, Burun ve Boğaz Hastalıkları Uzmanı olan Yard. Doç. Dr. Mehmet Yılmaz'ın, Ataş ile beraber Gül'ün tedavisine de girdiği öğrenildi.

CANSIZ'IN DİNLEMİŞLER
■ Mehmet Yılmaz'ın hocası olan İstanbul Üniversitesi rektör aday Cansız'ın da Selam soruşturmasında dinlendiği ortaya çıkmıştı. Kardeşini dinleten Mesut Yılmaz ise İstanbul Emniyeti'nin kritik isimlerinden biri. Yılmaz'ın paralel yapının kozmik odasına girebilen üç isimden biri olduğu iddia ediliyor. • 7

İskeleyle girdi, taksisi sürükledi OTOBÜS DEHŞETİ

GAZ PEDALINI KİLİTLENDİ
■ İstanbul Kabataş'ta gaz pedalı kilitlenen belediye otobüsü iskeleye girdi. Park halindeki taksisi de metrelerce süyük rükleyen otobüs büfeye çarparak durdu.

TAKSİNİN ALTINDA KALDI
■ Feci kazada taksinin altında kalan Kübra Dere (19) ağır yaralandı. Çeşitli yerlerinden yaralanan 18 vatandaş da tedavi için hastanelere kaldırıldı. • 4

■ Denizli'de otobüs markete girdi: 2 ölü

Süleyman Sah'a MÜHÜR
■ Süleyman Sah Üniversitesi, Tuzla Belediyesi tarafından mihurlendi. Ruhsata aykırı yapılan basketbol ve futbol sahalarının durumu da kayıtlı altına alındı. Üniversiteye ruhsata uygun yapılmasına için 1 ay süre tanındı. • 11

TEOG SINAVINDA Danıştay kopyayı AKLADI
■ Danıştay, TEOG'da kopya çeken öğrencileri koruyan bir kararına attı. Kopya çektikleri için MEB'in sıfır puan verdiği öğrencilerin itirazını kabul eden Danıştay, yıllardan beri istikrar kazanmış bu uygulamayı tersyüz ederek işlemin durdurulmasına karar verdi. • 11

Ateşkesi kana buladı

İsrail, Gazze'de Hamas'la varılan insani yardım amacı 3 günlük ateşkes ilanını 2 saat geçmeden ihlal etti. İsgal ordusu, top atesine tuttuğu Refah kentinde 160 Filistinli'yi katletti.

PIŞKIN KERRY
■ Müzakereyi bitiren İsrail, suçu yine Hamas'a attı. Kendini savunduğunu duyuran Hamas da İsraili bir subayın rehlin alındığını açıkladı. En pişkin tavir ABD'den geldi. Hamas'ın ateşkesi 'zarlince' ihlal ettiğini öne süren Kerry, rehlin İsrail askerinin bırakılması için de Türkiye'den yardım istedi. • 8-9

KATİLLERE para yardımı
■ İsrail'de Gazze'de çocuk öldürecek öğrencilere burs verme kampanyası yayılıyor. Tel Aviv Üniversitesi işgale katılacak öğrencilere eğitim bursu vaat etmiş II. Ben-Gurion Üniversitesi asker öğrenciler için 1 milyon dolar bütçe oluşturdular.

Lanetlenmiş İsrail

■ Başbakan Yardımcısı Besir Atalay: Bu lanetlenmiş İsrail, hiç amandan bayram günü bu katliamı yaptı. Lanetliyoruz, bütün yüreğimle, bütün günümle lanetliyorum İsrail'i. • 12

İHRACAT ARTISINA BAYRAM MOLASI • 16 TAYVAN'DA BORU PATLADI: 24 ÖLÜ • 2 ESKİ SPORCUNUN KIZI KACIRILDI • 3

20. yıl TÜRKİYE'NİN BİRİKİMİ
Yeni Şafak
www.yenisafak.com.tr
30 TEMMUZ 2014 CARSAMBA 50 KURUŞ

Miyet etti.
Kulpan yerine getirdik.
Ve hep birlikte Ramazan!

www.yenisafak.com.tr

Bayram
Zinciri
İyi bayramlar...

Gazze'yi Karanlığa GÖMDÜ

İsrail, 1,8 milyon nüfuslu Gazze'nin can damarı olan tek elektrik santralini bombalayarak Gazze'yi karanlığa gömdü.

Bölgenin dünya ile iletişimini sağlayan el-Aksa televizyonu ve radyo binası kullanılmaz hale geldi. Anadolu Ajansı'nın bulunduğu bina da isabet aldı. 0 8-9

Televizyon ve radyoyu susturdu

Enkazdan 150 ceset çıktı
Binlerce fazla evi yerle bir eden, okulları, camileri, oyun parklarını, hatta hastaneleri bombalayan İsrail, bayramın ilk iki gününde en az 50, toplam hasardan itibaren de bir 150 Filistinli şehit etti. Sadece dün, enkazından 150 ceset çıktı.

İsmail Heniye'nin evi bombalandı

El-Kassam: 110 İsrail askerini öldürdü

İsrail özellikle aileleri hedef alıyor

EMNİYET'İN HAFIZASINI SİLDİLER

Cübbeli sabotaj
Çarşuluk soruşturması kapsamında gözaltına alınan 49 polislin avukatları, ifade işlemlerini sabote etti. Adliyeye 2,5 saat geç gelen avukatlar, mahkemeyi oyalamak için emniyet ifadelerinin okunmasını istedi ve reddi hakim talebinde bulundu.

Paralel yapının bir skandalı daha desifre oldu. Emniyet İstihbarat'ın "pasif" durumdaki teknik takip bilgileri ile log kayıtları 17 Aralık'tan 7 ay önce imha edildi. Kayıtlar silinince, izinsiz dinlemelere onay veren polis seferlerinin kimliği meçhul kaldı.

FAİLİ MECHUL KALDI

Teknik takip bilgilerinin yer aldığı, "Emniyet İstihbarat Dairesi Karar Takip Sistemi" isimli program, 20 Mayıs 2012'de yeni versiyona geçti. Bu işlem sırasında eski KTS üzerindeki pasif teknik takip verileri ile log kayıtları yeni sisteme aktarılmadı ve silindi. Bu durum polisteki teletakul çetesini araştıran müfettişlerin işini zora soktu.

POLİSLER İHRAC EDİLSİN

İçişleri Bakanlığı soruşturma başlattı. Müfettişler hazırladıkları raporda, eski İstihbarat Dairesi Başkan Yardımcısı Gürsel Aktepe ve Teknik Operasyon Şube Müdürü Pecri Yıldız ile birlikte 5 polisin ihracını istedi. Eski İstihbarat Dairesi Başkanı Ramazan Akyürek'in bilginisi sistemi üzerindeki log kayıtlarını sildiği ortaya çıkmıştı. 0 12-13

0 ödülü iade etti

Başbakan Erdoğan, İsrail-Filistin barışına yaptığı katkılarından dolayı Amerikan Yahudi Kongresi'nin (AJC) 2004'te kendisine verdiği "Cesaret Ödülü"nü iade ediyor.

DEPOYU ARADILAR, BULAMADILAR

Türkiye ödülü iade ederken Washington Büyükelçisi Serdar Kılıç aracılığıyla AJC Başkanı'na verdiği cevapta, "İsrail, işgal ve imha politikalarına devam ediyor" dedi. Erdoğan'ın ödülü daha önce vermeyi planladığı ama yetkililerin aramaya rağmen belgenin hangi depoya kaldırıldığını bulamadığı öğrenildi. 0 7

**2 GÜNDE
19 KİŞİ
BOĞULDU**

Devler Ligi için sahada
Feyenoord - Besiktas
macı 21:00'de

Kenan Işık'a 'özel' nakil

4 AYDIR KOMADA

Kafa travması nedeniyle 4 aydır Amerikan Hastanesi'nde tedavisi süren sanatçı Kenan Işık, Almanya'daki özel bir rehabilitasyon merkezine nakledildi. Ses ve dokunmalara tepki veren Işık'ın transfer edildiği Schmierer Rehabilitasyon Merkezi bilinci kapalı hastaların tedavisinde uzman. 0 2

Eve dönüş Kasım ortası

Cözüm sürecinde yasal zemin sağlanmasının ardından dağıdan istisna izlenecek yol haritası da netleşti. 1 Ekim'de görevle başlayacak özel sekretarya koordinasyonu sağlayacak. İlk dönüş Kasım ortası.

Ağırıklı olarak Erbil'de çalışacak sekretarya, Kandil'e yapılan görüşmeleri Ankara'ya birlikte koordine edecek. 10 bin 483 kişisinin yaşadığı Mahmur kampından dönüşler için silyası, sosyolojik ve idari konularda iki ayrı rapor oluşturulacak. 27 kişilik izleme heyeti dönüşleri izleyecek. 0 11

Kurtarma zinciri

**Baba ve
iki oğlu
öldü**

Silrt'te bayram ziyaretinden dönen Ekrem Karanfil'in kullandığı otomobil, Sivri'de sarampole yuvarlandı. Takılar atarak durabilen araçta baba Ekrem Karanfil ile çocukları Tahir ve Asım hayatını kaybetti. Yaralıları ise vatandaşlar ucurumdan ele vererek böyle çıkardı. 0 6

Porsche'u yılan kaza

Porsche Satış ve Pazarlama Müdürü Kaan Oğul, İstanbul Atasehri'de otomobiliyle yaptığı kazada hayatını kaybetti.

34 yaşındaki Oğul'un kullandığı araç, Almanya plakalı bir otomobile çarptı. Yol kenarındaki bariyer, Oğul'un aracının kapısından girdi diğer taraftan çıktı. Oğul, 20 metre sürüklenen araçta can verdi. 0 6

20. yıl TÜRKİYE'NİN BİRİKİMİ

Yeni Şafak

29 TEMMUZ 2014 SALI 50 KURUŞ www.yenisafak.com.tr

TİB'İN KARA KUTUSU KAYIP

Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nın (TİB) dinleme ve teknik altyapısını kuran Harun Binis kayıplara karıştı. TİB yönetimi, yasadışı dinlemelerle ilgili ortaya dökülen iddiaların ardından temas kurmak istediği Binis'in izini bulamadı.

Dinleme rekoru 2011'de
■ Telekom skandalını ortaya çıkaran müfettişler, raporda dinleme istatistiklerine yer verdi. İstanbul Emniyeti İstihbarat Şubesi 5 yılda 60 bin telefon dinledi. 2011'de kod isimle yapılan dinleme zirveye ulaştı. 2011'de kod isimle 2 bin 313, İMEİ numarası ile 828 kişi dinlendi.

BÜTÜN SİSTEMİ O KURDU
■ 2000'li yıllarda Surat Bilgisayar İnternet Çözümleri şirketi içinde güvenlik uzmanı ve grup yöneticisi olarak çalışan Harun Binis, TİB'in kuruluş aşamasında kritik bir rol üstlendi. Binis, TİB'in işletim sistemlerinin satın alınmasına aracılık etti ve kurulmasında görev aldı.

SABOTAJ TEHLİKESİ VAR
■ Ankara'daki binası, teskiat şeması ve teknik altyapısı paralel yapı tarafından dizayn edildiği için TİB'in saldırılara açık olduğu belirtiliyor. En son Haziran ayında, mahkeme kararları kapsamında dinlemelere ilişkin numaraların girildiği sistem sabotaja uğramıştı. 14

Paralel yapı Ulusal güvenlik sorunu

■ Başbakan Erdoğan, paralel yapının ulusal güvenliği tehdit ettiğini söyledi: Ulusal güvenliğimiz tehlide yönelik alınması gereken tedbirler ne olursa olsun alınacak ve bu tehdidi oluşturan unsurlara karşı da gerekli olan neyse, bu adım atılacaktır. 13

Ebabil kuşları perişan edecek

Sultanahmet Camii'nde hutbe veren Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Görmez, başta Gazze'deki Müslümanlar olmak üzere, bütün mazlum ve mağdurlara dua istedi.

İBRAHİMİN YANINDA OLALIM
■ Görmez şu mesajı verdi: Aslıyan hiçbir zaman, zalimlerin ve katillerin yanında olmamaktır. Nemrutlara karşı daima İbrahim'in yanında olmaktır. Unutmayalım ki, güçlerini fil edinenler, silahlarını kalan bilenler dualarımızla kanatanan ebabil kuşlarına perişan olacaklar, hiç ummadıkları yönden acı yenilgiler tadacaklardır. 14

Bayramda Çocuk katliamı

■ İsrail bayramı da kana bulandı. Sifa Hastanesi'ne bağlı bir klinik ile çok sayıda hedefe bomba yağdıran İsrail güçleri, parkta oynayan 10 çocuğu öldürdü. 18

Bomba imha ekibi inceledi

■ Fatih Terim Stadı'nın açılış maçında oynayan Erdoğan, sahaya yerli malı kramponla çıktı. Ayakkabı Sanayicileri Derneği'nin, Erdoğan için özel olarak 3 farklı numarda ürettiği ayakkabıları önce bomba imha ekipleri inceledi. 13

Mahallemizde SON BAYRAM

Cumhurbaşkanı Gül, Tarabya Köski'nde çocuklarla bayramlaşma fotoğraflarını paylaştı. Gül fotoğrafçilerine "Mahallemizdeki çocuklarla son bayramlaşmamız" notunu düştü.

■ Bayram namazını Sultanahmet'te kılan Gül, Tarabya Taksi Duragında taksicilerle de sohbet etti. Gül, çay servisi yapan taksicinin Rize'li olduğunu öğrenince "Hem çayı yetiştiriyorsunuz, hem de ikram ediyorsunuz. Taksi duraklarını çayları iyi olur. Kamyoncuların da yemeleri iyi olur" dedi. 12

Tüpcü oldular

■ Ucuz olduğu için araçlarda tercih edilen LPG, Türkiye'de evlere tıp olarak da giriyor. Sivilistimsiz Likit Gaz'ı mutfağın tüplerine doldurduğu tespit edilen 550 istasyona 160 milyon lira ceza kesildi. Uzmanlar, "Para cezası caydırıcı değil lisans iptali şart" dedi. 18

TEKNOLOJİ bağımlısı değilim

OGULUM ERDOĞAN'A KIZDI
■ Yeni Şafak'a eski bayramları, İHL ve ODTÜ yıllarını anlatan İshak, "AK Parti'nin ilk yıllarında küçük oğlum 'Tayyip Erdoğan'a kızıyorum' dedi. Medyadaki Erdoğan karşıtlığının etkisi olduğunu düşündüm. Nedenimi sorgudumda 'Okullar tatili oldu ama o partiyi hala tatil etmedi' dedi. 15

Tekstil fabrikası yandı

■ 47713051813008 HABERİ 3. SAYFADA

28.07.2014 tarihinde yıllık

TL bazında	USD bazında	EURO bazında	ALBANA bazında
% 9,44	% 3,45	% 3,09	% 2,90

kâr payı dağıttık.

alBaraka

20. yıl TÜRKİYE'NİN BİRİKİMİ

Yeni Şafak

27 TEMMUZ 2014 PAZAR 50 KURUŞ www.yenisafak.com.tr

25 yıl önce

06.40

06.35

06.30

06.25

06.20

06.15

06.10

06.05

06.00

05.55

05.50

05.45

05.40

05.35

05.30

05.25

05.20

05.15

05.10

05.05

05.00

04.55

04.50

04.45

04.40

04.35

04.30

04.25

04.20

04.15

04.10

04.05

04.00

03.55

03.50

03.45

03.40

03.35

03.30

03.25

03.20

03.15

03.10

03.05

03.00

02.55

02.50

02.45

02.40

02.35

02.30

02.25

02.20

02.15

02.10

02.05

02.00

01.55

01.50

01.45

01.40

01.35

01.30

01.25

01.20

01.15

01.10

01.05

01.00

00.55

00.50

00.45

00.40

00.35

00.30

00.25

00.20

00.15

00.10

00.05

00.00

KUVEYTÜRK

Burası Şecaiyye

İsrail'in Gazze saldırılarının bilançosu geçici ateşkesle ortaya çıktı. Ağır bombardımana maruz kalan Şecaiyye, 2002'deki Cenin'i andırıyor. Evler, mahalleler harabeye dönmüş, enkaz altında çok sayıda ceset var. Şehit sayısı bini astı.

MİLYONLARI AĞLATAÇAK MANZARA

- 48 yaşındaki Rami Ebu Seneb: 4 katlı evim çayda eriyen bisküviler gibi olmuş. Bulduğum tek şey, kızımın ayak kablaları.
- Evimi arayan yaşlı bir adam: Bu bir tsunami. Bir kasırga. Nereden başlayacağımızı bilmiyoruz. Şaşırms durumdayız.
- Bir sivil savunma yetkilisi: Dünyaca ünlü bir yönetmen milyonları ağlatan bir film çekmek isterse buraya gelsin.
- Gazeteciler: Yaşananları haberleştirirken gözleriniz Buradaki trajedi, kalemlerinizi ve kameralarını özlettiğinizin çok ötesinde. 0 8

Dişçileri Bakanı Davutoğlu, ABD Dişçileri Bakanı John Kerry ve Katar Dişçileri Bakanı Halid Bin Muhammed El-Atiyye ile Gazze'de kalıcı ateşkes için Türkiye'nin Paris Büyükelçiliği'nde bir araya geldi. 0 14

ATEŞKES İÇİN PARIS ZİRVESİ

BİR AİLEDEN 19 CAN GİTTİ

TARİH 26 TEMMUZ 2014

FİLİSTİNLİ MILLİ KALECİ DE ŞEHİT DÜŞTÜ SON 24 SAATTE 155 HEDEF VURULDU

DERİN KULAK TUTUKLANDI

Paralel yapının, Emniyet'teki beyni olan eski İstihbarat Sube Müdürü **Ali Fuat Yılmaz**, "yasadışı dinleme" ve "suç örgütünü kurmak" suçlarından tutuklandı. 7 Şubat krizinin mimarı Erol Demirhan ve Hayati Başdağ ile birlikte tutuklananların sayısı 20'yi buldu.

Görev verilirse Gazze'ye gideriz

İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırılarının 11 dilde konuşulan 127 rektör adına 10 rektör, devlet görev verince Gazze'ye gidebileceklerini söyledi. Ortak basın açıklamasını okuyan Hacettepe Üniversitesi Rektörü Prof. Tuncer, İsrail'in savaş suçundan yargılanmasını istedi. 0 16

Selam'da 13 bin dinleme kaydı

2 bin 280 istisnâ dışında Selam soruşturmasında ortaya çıkan bilgiler dışındaki uçak kayıtları: 107 klasörün 37'si sadece konuşma tape-si. Dosyada 13 bin 76 dinleme kaydı var. Soruşturmayla ilgili çok sayıda belge 17 Aralık'tan itibaren sonuna imza edildi ve inha tutanağı kayıp. 0 11

Sınırdan katliam

Suriye'nin, Türkiye sınırına yakın İdlib kentinde pazar yerine bomba yüklü araç patlattı. Saldırıda çoğu kadın ve çocuk 40 kişi öldü, 60 kişi yaralandı. 0 5

BAGCILAR'DA Ramazan bir başkaydı

HABERİN 21. SAYFADA

Herkesi tehdit etti

Metris Cezaevi'ne götürülen Ali Fuat Yılmaz kendisini gözaltına alan polisleri "casuslar ve casuslara yardım edenler hesabını verecek. Bugünleri unutmayın" diyerek tehdit etti.

ÖRGÜT KURDULAR

Paralel yapıya yönelik operasyonlarda ilk kez "örgüt" suçlamasıyla tutuklama yapıldı. İstanbul 1. Sulh Ceza Hakimliği kararında Ali Fuat Yılmaz ve eski polis şefi Erol Demirhan'ın, "suç işlemek amacıyla yasadışı bir örgüt" kurduguna dikkat çekti.

EMEKLİLER METRİS'E

22 Temmuz'daki operasyonda tutuklanan emekli polisler Metris'e, görevdeki polisler Paşakapısı Cezaevi'ne götürüldü. Eski Emniyet Müdürü Yurt Atayın, rahatsızlanca hastaneye kaldırıldı. Astım olduğu belirtilen Atayın tedavisinin ardından yeniden adliyeye getirildi. 0 10

Kargaşa çıkardılar

Casusluk soruşturmasına kapsamında adliyeye sevk edilen 49 polis, gırtlak süremesini bahane olarak C kaptanı dışarı çıkmak istedi. Çevik kuvvet izin verince arbede çıktı. Polisler daha sonra adliyenin ortasında oturma eylemi yaptı. 0 11

Sahada devleşti

Başbakan, Başbakanı Fatih Terim Stadı'nın açılışında özel mazda formayı giydi. Demirdağ, jaguar ve edelweiss polisleri ve selej mazda sürücülerini yanlarında 3 gidi arabalar futbolcuların ortasına koydu. 0 500 04

Birinci Medis ruhuna döndük

Dişçiler'de konuşan Erdoğan, Birinci Medis'e vurgu yaptı. 22 Nisan 1920'deki katliamcı manzara yeniden çiziliyor. Türkiye ilk Medis'teki ruha, özline, heyecana, kardeşliğe kavuşuyor.

SİVAN-İBO BULUŞMASI RAHATSIZ ETTİ

Dişçiler'de 16 Kasım 2013'teki Barzani, Şivan ve İbrahim Tatlıses buluşmasını barzani rahatsız ettiğini ifade eden Erdoğan şöyle konuştu: 1992'de Nevruz'da 40 kişinin ölümünün arkasında kim varsa, 17 Aralık'tın arkasında 0 var. 0 15

Hayırlı Ramazanlar Dileriz...

20 TURKCELL

Birlikte, her gün daha iyiyi...

Ateşkes bitti, İsrail Gazze'de katliama devam ediyor

DIŞ HABER12

ANKARA BAROSU BASKANI SEMA AKSOY:

Masumiyet ilkesi ve adil yargılanma hakkı ihlal edildi

GÜNDEM06

İSLAM ALEMİNİN RAMAZAN BAYRAMI MÜBAREK OLSUN

ZAMAN

28 TEMMUZ 2014 PAZARTESİ WWW.ZAMAN.COM.TR 60 KR

KCK'ya 'haram ay' diye operasyon yapmayanlar, polisi Kadir Gecesi aldı

Eski İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin, polislere yönelik hukuksuz operasyona sert tepki gösterdi. Gözaltındaki polislerin ailelerine destek için Çağlayan Adliyesi'ne gelen Şahin, Başbakan Erdoğan'ın, üç yıl önce KCK'ya planlanan operasyonu "Bu ay Ramazan, haram ay, adil operasyon yapılmaz." diyerek engellediğini açıkladı. Şahin, "2011'de teröristlere 'haram ay' diye operasyon yapmayanlar, bugün ne oluyor da bayrama bir hafta kala, Kadir Gecesi'nde bu vatanın birliğini korumak için gözetimi kırılmadan camı veren insanlara operasyon yapıyor?" dedi. **16 POLİTİKA 10**

İNSAN HAKLARI ÖRGÜTLERİ TEPKİLİ AİHM'ye götürecek kötü muamele var

İnsan Hakları Gündemi Demeköy Başkanı Günal Kurşun: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne götürülme ihtimali karar çıkacak muameleler yapıyor. MAZLUMDER Başkanı Ahmet Faruk Ünsal: Yapılanlar adalet değil, intikam duygularının tatminidir. Sonuçta insani, hukuki standartlara uymak zorundalar. İnsan Hakları Demeköy Genel Başkanı Özgür Türkdoğan: Adaletle intikam, oç olmasa olsun. Şahreda gözaltı da, kelepçeleme de yanlış. İnsan hakları savunucusu Avukat Orhan Kemal Çengiz: İnsanlık dışı muamele entensel hukukta suçtur, yasaktır. Bu soruşturmanın arkasında fetihler var, geniş bir kitleye gözetildiği verilmiş isteniyor. Avukat Erdal Doğan: Kaba işkence bitti, psikolojik işkence tarzi geldi. **16 GÜNDEM 06**

Selam'da dinleme emrini, 20 polisi tutuklayan hâkim vermiş

Hukuk skandalının yaşandığı soruşturmada 20 Emniyet mensubunu tutuklayan Sulhi Coza Hâkimi Bekir Altun'a ilgili ilginç bir ayrıntı ortaya çıktı. Altun, Emniyetçilerin önüne suç olarak konulan ve yasa dışı olduğu iddia edilen dinlemeyle ilgili kararlara imza atmış. Radikal.com.tr'ye açıklama yapan Altun, Selam Tevhid terör örgütü dosyasındaki 150'ye yakın telefon dinleme ve takip kararında imzası olup olmadığının sorulması üzerine "Kabul ediyordum. Ben Selam soruşturmasında dinleme karar verdim." dedi. **16 GÜNDEM 03**

Yorum Kelepçeli adalet EKREM DÜMANKILI

HÂKİMLER VE SAVCILAR, SKANDALI BÖYLE DEĞERLENDİRDİ

HUKUKUN BİTTİĞİ NOKTA 'KAÇ İSMAİL KAÇ'

'Kaç İsmail' rezaletine yargı mensupları da tepki gösterdi. Hâkimler ve savcılar, 'adalet.org' sitesi üzerinden görüşlerini paylaştı. Site'de, Hâkim İsmail Çiçek'in, odasında 'talimat kuryesi' olduğu iddia edilen esraren-giz bir kişiyle görüşmesinin yargıya acık bir müdahale olduğu vurgulandı.

Yöbuzluk soruşturmasında görevli polisler gözaltı stresi dolmasına rağmen alıkoymada tutuldu. Hâkim İsmail Çiçek'in odasında esraren-giz kişiye 'Kaç İsmail' diye bağırmasın hâkim ve savcılardan tepki geldi. 'adalet.org' sitesinde görüşlerini paylaşımlarından Şiir Adliyesi Hâkimi Çiçek'in, 'İsmail, yargıya müdahale etme kemağı bürünmüş halidir.' dedi. İsmail'e bir kişi olarak veya dava üzerinden hâkim olması gerektiğini söyleyen Sakarya Adliyesi Hâkimi Ali Türkmen "İsmail'ler din vardı, bugün de var, yarı da var olacak. Önemli olan bu İsmail'lere fırsat vermeyecek meslektaşlarımızdır." ifadesini kullandı.

İstanbul Adliyesi Hâkimi Nuralıhan Çınar ise "anayasal düzen ve hukuk sistemi ile hırsızca oynamama, sıvıplı ve sadıplı atamalar, şüpheli ifadelerin istekleri ve MİT'in desteği, atamalardan hemen sonra verilen hukuk dışı kararlar'a dikkat çekti. "Böyle salıbeli durumlarda meydana gelen meslektaşlarımız da obo kınamalı. Zira bu tür durumlar yargının tümüne zarar veriyor." diyen Ankara Adliyesi Cumhuriyet Savcısı Serdar Kaya, yargı demoklesini açıklama yapmaya cogandı. Hâkimler, Selam Tevhid örgütü hakkında kullandığı 'söde' ifadesine atfı yaparak, İstanbul Başsavcisi Hadi Süllüoğlu'nun inancınıcığını kaybetmesine de ille getirdi. **16 GÜNDEM 06**

BAS SAVCI, KAÇAN KİŞİNİN POLİS OLUĞUNU SÖYLEYEN HÂKİMLERİ YORUMUNA NİYE KACAR? DİYE SÖZLEDİ.

Polis aileleri İSYK'ya, devletin zirvesini ve insan hakları örgütlerini; demokrasiye, adalete ve insan haklarına sahip çıkmaya çağrıldı. Günlerdir Çağlayan Adliyesi önünde iyi bir haber umuduydu bekleyen polis yakınları, arefe günü de buradan ayrılmadı. Adliye çevresindeki bariyer genişletilince güneş altında kalan ailelerin karşısına Çevik Kuruyser ekipleri ve TOMA'ların konuşulması dikkat çekti. Meclis İnsan Hakları Komisyonu üyesi CHP'li Mahmut Tanal "Arefe günü polis yakınlarına birer gazı mı tattıracağız?" diye tepki gösterdi. **16 GÜNDEM 03**

Kaçan İsmail, talimat taşıyan kurye mi?

CHP Genel Başkan Yardımcısı Sezgin Tanrıkulu, Meclis'te Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın cevaplaması talebiyle su sorulan soru:

- 1 Hâkim İsmail Çiçek'in "Kaç İsmail" diye bağırıldığı ve panikle kosan mavi tırtıllı şahıs kimdir?
- 2 Hâkim Çiçek'e talimat taşıyan kurye olduğu iddiası doğru mu?
- 3 Gözaltına alınması istenen kişilerin listesini teslim ettiği doğru mu?
- 4 Operasyondan önce, Reza Zarrab'a gözaltına alınmasını istediği polisler olup olmadığının sorulduğu doğru mu?
- 5 Zarrab'ın, 5 polislin ismini Adalet Bakanı'na ilettiği iddiası doğru mu? **16**

MHP'li Faruk Bal: Bu kişiye hâkim denemez

MHP Konya Milletvekili, emekli hâkim Faruk Bal, Çağlayan Adliyesi'nde önceki gece yaşanan 'Kaç İsmail kaç' skandalını yorumladı. Bal, "İsmail'e kaç diye talimat verilmeye bizan kültür ve medeniyetimiz hâkim denemez. Şüphesiz, yargıya emir veremez. Bu ancak diktatörlüklerde olur. Türkiye, yavaş yavaş oraya doğru gidiyor." dedi. **SEYİT AKŞAN YIVANLI 16**

Adliyede bir tuhafılık daha: Polisler gözaltında değil, muhafaza altındaymiş **16**

Politika 11

Başbakan'ın iftiralara kıymet vermiyorum

Gündem 04

Halk otobüsünde yangın faciası: 4 ölü, 15 yaralı

Politika 10

Silüeti bozan kuleleri 10 kez anlatım, Başbakan 'haberim yok' diyor

Eski Kültür Bakanı Ertuğrul Gönyay Başbakan'ın, "yapıldığından haberim yok" dediği Zeytinburnu'ndaki silüeti bozan kuleler konusunda doğru söylemediğini ifade etti: "Ben kendisine en az 10 kez anlattım"

Zaman Okur Hattı: 444 8 555

7 771 301 6 36001

İsrail, tek elektrik santralini vurdu Gazze karanlıkta

İsrail bombardımanlarının 22'nci gününde, Gazze'nin tek elektrik santrali kullanılmaz hale geldi. Santralin tamir edilmesinin aylar sürebileceği belirtiliyor. Tamamen karanlıkta kalan 1,8 milyon Gazeli için artık hayat daha zor. **DIŞ HABER 11**

Yamanlar Koleji kimyada da dünya şampiyonu çıkardı

İzmir Özel Yamanlar Koleji, matematiğin sonra Kimya Olimpiyatları'nda da dünya şampiyonu çıktı. 10. sınıf öğrencisi Furkan Bahar, Vietnam'da yapılan ve 77 ülkenin katılımıyla 46. Dünya Kimya Olimpiyatı'nda altın madalya kazandı. **GÜNDEM 04**

30 TEMMUZ 2014 ÇARŞAMBA WWW.ZAMAN.COM.TR 60 Kr

Köşk adayı Ekmeladdin Hanoğlu, seçimi çalışmalarını öncesi gece İstanbul sokaklarında sürdürdü.

HUKUKSUZ, DELİLSİZ GÖZALTI OLMAZ

Çağlayan Adliyesi'nde yaşanan hukuksuzluklar cumhurbaşkanı adayı Ekmeladdin Hanoğlu'nun da gündeminde. Zaman'ın sorularını cevaplayan Hanoğlu, Ergenekon, Balyoz, KCK terör örgütü ve 17 Aralık operasyonlarında görev alan Emniyet mensuplarına yapılan karşı operasyonlarda rahatsız. "Yargıya da, kolluk kuvvetine de siyasallaştılar." diyor. Gözaltına alınan polislerin hukuksuz ve delilsiz bir şekilde alıkonulduğuna dikkat çekerek, bu anlayışın devam etmesi halinde devletin etkisizliğini uyarıyor. **MEBRES SÖZCÜK POLİTİKA 12**

İranlı sarlatan yatlarda gezerken milletin evladına zulmediliyor

MHP İdare Devlet Bahçeli, polislere yönelik operasyona, "Hırsızlar, hırsızlıkta mücadele edenleri kovarlarken, gözaltına almakta, hapse tıkmaktadırlar" diyerek eleştirdi. Bahçeli, Başbakan'ın "Habeşi, sütlük vitni" dediği insanları etkin gıbet bıcığını söyledi, "İranlı sarlatan yatlarda gözüp kara para ile sefa sürerken adalet yerinde hukuk dipindedir." dedi. **POLİTİKAD**

2012'de görevden alınan Yurt Atayüne, 2013'te yapılan dinlemeleri sordular

İstanbul'da gözaltına alınan eski TEM Şube Müdürü Yurt Atayüne, 2013 Kasım ve Aralık aylarında Başbakan Tayyip Erdoğan'ı dinlemekle suçlandı. Önce Atayüne, 2012 yılının şubat ayında görevden alınmıştı. Hâkim İslam Çiçek'in suçlamasına, Atayüne'nin avukatı Sütlük Filiz şu cevabı verdi: "Mürşekâllimi görevden alındıktan, 2 yıl sonra dinleme yapılmakla suçlanıyorsunuz. Bu sonu, önünüzde getirilen dosyanın çöküşüdür." **GÜNDEM 05**

Liseye yerleşmede tercih dönemi başlıyor

Yaklaşık 1,3 milyon öğrenci lise tercihlerini bugün yapmaya başlayacak. 8 Ağustos'a kadar devam edecek süreçte öğrenciler Yerleşim Yeri Esas Puan'a (YEP) göre tercih bulacak. İki tercih listesi hazırlayacak öğrenciler, A grubuna yerleşmezse B grubundan adresine en yakın okula yönlendirilecek. Bu sebeple ikinci listede eve yakın okulları seçilmesi öneriliyor. Ayrıca bu yıl sadece yüzdelik dilime göre tercih yapmanın riski olacağı vurgulanıyor. **MEBRES SÖZCÜK GÜNDEM 04**

38 POLİS SERBEST, 11 EMNİYET MENSUBU TUTUKLANDI

Şüpheliler dinlenmeden karar verilmesine...

Yolsuzluk soruşturmasını yürüten polislerin 8 gündür alıkonulduğu Çağlayan Adliyesi'nde hukuk tarihine geçecek bir kararın iması. Hâkim İslam Çiçek, 49 polisten 17'sinin ifadesini bile almadan haklarında hüküm verdi. Savunma ve adli yargılarına hakları yok" sayan hâkim, koruyucu ilâkin düzenlediği evrakta, "dinlenmeyen şüphelilerin dinlenilmeyle ilgili dosya üzerinden karar tesisi"ne ilâklerini kullandı. Kanunî 23:55 uyarınca açıklanan Çiçek, polislerden 38'ini serbest bırakırken, aralarında

eski İstanbul Terörle Mücadele Şube Müdürü Yurt Atayüne'nin de bulunduğu 11 kişinin "casusluk ve resmi belgede sahtelik" iddiasıyla tutuklanmasına hükmetti. Ancak, iddia makamının suçlamaları dair hiçbir delil ortaya koymadığı öğrenildi. CHP Milletvekili Mahmut Tanal ise "Bu bir keşiftir. Hukukun arıza gelmiştir. Herkes yaptığı hukuksuzluğun bedelini ödeyecektir" şeklinde tepki gösterdi. Kazanım 3 saat geçmeden açıklanması "hükme baskı yapıyor" spekülasyonlarına yol açtı. **GÜNDEM 05-06**

Çağlayan'da Yassıada'yı aratmayan hukuksuzluklar

- 1 Savcı sorgulamadı.** Mahkeme, şüpheli ve avukatı yokken karar verdi.
- 2 Hâkim** "paşa gönülüm bilir" dedi, avukat ve şüpheli ifadeleri tutanağa geçirilmedi.
- 3 Dava** gazetecilere izletilmedi, aleni yargılama hakkı ihlal edildi.
- 4 'Casusluk'** suçlamasında kim, hangi belgeyi, kime, ne karşılığında satmış delili yok.
- 5 Gözaltı** süresi dolmasına rağmen polisler günlerce nezaret-hanede alıkonuldu.
- 6 Hâkim,** odasındaki meçhul kişiye Kaç İsmail kaç" diyerek hukuk tarihine geçti.

Aile-Sağlık 19
Türk cerrah-tan reflü ameliyatında yeni teknik

Diş Haber 11
Otoriter liderin ilham kaynağı Türkiye'ymiş

Macaristan Başbakanı Viktor Orbán

Politika 13
Bu hukuksuzluğu sıkıyönetim döneminde yaşamadık

Özal dönemi Adalet Bakanı Sakir Seker, adliyedeki hukuksuzluğu "Dünya hukuk tarihine geçecek" diyerek eleştirdi. İktidarı kendi mahkemesini kurarak mesnetsiz suçlamalar yaptığını anlatan Seker: "Sıkıyönetim dahil, Cumhuriyet tarihinde böyle dönem yaşamadık" dedi.

Özal dönemi Adalet Bakanı Sakir Seker

9771301 636001

www.interpress.com

Yeni Bahar ve Çocuk dergisi bugün ve her salı sizlerle...

Hâkim ve savcılar korkutulmak isteniyor

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu 3. Daire Başkanı Ahmet Hamsici, yargıya operasyon yapılabileceği haberlerine tepki gösterdi: "Hâkim ve savcılar korkutulmaya çalışılmaktadır. Soruşturma için HSYK'dan izin alınması şarttır." **GÜNDEM 06**

Kim paralelse, sülükse, haram yemişse Allah belasını versin

Herkül.org sitesi uzun bir aradan sonra konuşan Fethullah Gülen Hocaefendi'nin Bamtelit sohbetini yayınladı. "İmtihan ve hakta sebat" başlıklı sohbetinde Hocaefendi "paralel, sülük, hain" söylemlerinin "paralel paranoya"ya dönüştüğünü belirtti, "Kim paralelse, sülükse, ceteysse, örgütse, millette köklülük yapmaktaydırsa, arpa kadar haram yemişse Allah onun belasını versin" dedi. **GÜNDEM 03**

ZAMAN

5 AĞUSTOS 2014 SALI WWW.ZAMAN.COM.TR 60 KR

Akhürek: Her şeyi Başbakan'ın bilgisi dahilinde yaptık

Eski Emniyet İstihbarat Dairesi Başkanı Ramazan Akhürek, görev yaptığı süreçte Başbakan'ın bilgisi dışında işlem yapılmadığını söyledi. Akhürek, "Başbakan'dan, diğer Bakan'ından aldığımız perspektif neyse onun gereğini yaptık. Kanunsuz iş yapmadık. Başbakan'a arz edilmesi gereken bir şey varsa arz ettim. Engellenen soruşturmanın bütün safahatıyla ilgili siyasi iktidara bilgi verdim." dedi. Akhürek, istihbaratın arşivinin kendisi tarafından silindiği yönündeki iddiaları ise yalanladı. Arşivini yedeklediğini aktardı. Başbakan'ın öldürülmesiyle ilgili istihbarat ise olaydan yaklaşık 3 yıl önce İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne bildirildiklerini belirtti. **SAGÜNDEM 06**

Fehmi Koru: Olaylar casusluk suçlarına sokulacak bir şey değil

İhsanoğlu, seçmeni uyardı: Sandıklara sahip çıkın

MEHMET SARICAN ANKARA
Cumhurbaşkanı adayı Ertan İhsanoğlu, yerel seçimde Ankara'da yaşananları hatırlatarak, seçmenden sandıklara sahip çıkmasını istedi. Ankara'da konuşan İhsanoğlu, "Sizler belediye seçiminde ne olduğumu çok iyi biliyorsunuz? Mansur Yavaş Bey sandıkta kazandı, masada kaybettirdi. Biz seçimi kazandı masada kaybetmek istemiyoruz." dedi. İhtikarın suiri tartışmalarla kamuoyuna yayılmadığını anlatan İhsanoğlu, "Kerem gündemlerini saklıyorlar. Rejimi değiştirmek, diktatörlük kurmak istiyorlar." ifadelerini kullandı. **SAPOLİTİKALI**

Devlet eliyle şirket batırmanın faturası ağır

YORUM ABDÜLHAMİT BİLİCİ
Uluslararası Tahkim Mahkemesi, zorda iflas sürüklediği gerekçesiyle Rusya'ya enerji şirketi Yukos'un eski hissedarlarına 50 milyar dolar tazminat ödemeye mahkûm etti. Kararda, Rus devletinin tutumunun yüzünden hissedarların zarara uğradığı vurgulandı. Hakikî iktidar ve bu gerçekleri zihniyetimize koyan, bir de iflas olatılmaması mahkemelerinde, AİHS ilkerlerini hiçe sayarak yapılan yargılamaları, "100 bin şirketin vergi baskısıyla yitirildiği yandırlara devretme" gibi korkunç planları, Başbakan Erdoğan ile İçişleri Bakanı Ala'nın bir finans kurumunu kökermeyi amaçlayan hukuk zedelemelerini düşündürdü. **SİDİS HABERLER 13**

"Beyaz berberler" Agos'u tehdit ediyor **SİDİS 02**

SAHUR OPERASYONLU SAVCILARINDAN SKANDAL SÖZLER:

12 Eylül'deki gibi gerekirse 500 bin kişiyi gözaltına alırız

Sahur baskını savcılarının biri, Habertürk yazarı Fatih Altaylı'ya, Hizmet Hareketi'ne karşı yürüttükleri operasyonda gerekirse 500 bin kişinin gözaltına alınabileceğini söyledi. Savcı, 12 Eylül darbesi döneminde gerçekleşen yüz binlerce gözaltıyı hatırlattı ve "Devlet bunu yine yapar." dedi.

22 Temmuz'da hukukun dışındaki sahur operasyonunun başındaki cumhurbaşkanı savcılarının birinin, Habertürk yazarı Fatih Altaylı'ya skandal ifadeler kullandığı ortaya çıktı. Altaylı, çünkü köşe yazısında kendisinin dinlenmesiyle ilgili ifade vermek için gittiğini anladı, savcının Hizmet Hareketi'ne karşı yürüttükleri operasyon için kullandığı bu ifadeleri verdi:

"Türkiye böyle seyleti yaşad. 12 Eylül'ü hatırlayın, o zaman 500 bin kişi gözaltına alınmış. Binlerce kişi mahkeme kasasını çıkardı. Gerekirse bu devlet bunu yine yapar, kendini korumak için." dediğini yazdı. Altaylı isim vermedikçe ancak ifade tutanaklarından, savcının 22 Temmuz operasyonunun istihbarat aygıtına yitirilen Okan Özozyü oğlunu öğrendi. Savcının darbeyi hatırlatarak

yüz binlerce gözaltından söz etmesi büyük tepki çekti. 12 Eylül'ün mimarı Kenan Evren hakkında 'darbe' suçundan iddamname hazırlanmış için meslekten ihraç edilen eski Cumhuriyet Savcısı Saadet Kayasu, "Savcının bu düşüncesi farasatlıktan öte sapıklık, sapıklık. Göz korkutma. Bu zihniyet kötü. Savcı bu ifadeleriyle neyi kasettiğini açıklasın." dedi. 12 Eylül 1980 darbesinden sonra

650 bin kişi gözaltına alınmış, 1 milyon 683 bin kişi fiilenmiş, 50 kişi idam edilmiş, 171 kişinin 'hakareten öldürüldüğü' belgelenmiştir. Açılan 210 bin davada 250 bin kişi yargılanmıştır. **SAGÜNDEM 06**

YORUM BÜLENT KORUCU
12 Eylül'e öykünen savcı **SİDİS 16**

Irak Sınır İstasyon Devleti (ISİD) örgütünün zulmünden kaçan 2 milyon Türkmen, evlerini terk etmek zorunda kaldı. Çoğu ökide hayat mücadelesi veriyor. FOTOGRAF: ZAMAN, SERKAN SAĞLAM

50 bin Türkmen hayatını kaybetti, 2 milyonu ise evinden oldu

SERKAN SAĞLAM MUSUL
ÖZET Irak ve Suriye'deki Türkmenlerin dramı, Türkiye'de siyaseten kullandıkları ölümlü gündem oluyor. Son olarak Irak'ta radikal ISİD örgütünden kaçarak sığınan ilk kent olan Ezdi Kürtyoğulluklu Sincar, ISİD'in eline geçince isimleri duyuldu. Oysa AKP'de polisler seçimiyle de hasım unsurlarca özellikle hedef seçilen Türkmenler, son 3 yılda bu iki ülkede 50 bin ferdini cinsimlerine kurban verdi. 2 milyon Türkmen de evlerini terk etmek zorunda kaldı, sığınmacı pozisyonuna itildi. Ortadoğu'da Arap Baharı bitti. Türkmenel'inde bu gibi huzun rüzgârları esiyor. **SİDİS HABER 12**

Eski emniyet şube müdürleri gözaltı iddialarını savcılığa sordu

ELİF ESİT, MÜRSEL GENİ İSTANBUL
17-25 Aralık yolsuzluk ve rüşvet soruşturmasının gerçekleştirilen eski İstanbul Maki Şube Müdürü Yakub Sığıgılı ve Organize Şube Müdürü Nazmi Arıcı, Çağlayan Adliyesi'ne giderek haklarında açılmış soruşturma olup olmadığını soruştu. Sosyal medyada dolan 22

Temmuz operasyonlarının devam edeceği ve kendilerinin de gözaltına alınacağı iddialarını hatırlatan Sığıgılı, UYAF'a kendileriyle ilgili kayıtlı bir soruşturma olmadığını belirtti. Sığıgılı, kâcmaçılarını vurguladı: "İkameletimiz belli, hiçbir yere kaçmıyoruz. İfademize baysorarak, sanız, biz buradayız." **SİDİS GÜNDEM 05**

Esnaf		Aradığı		ÇÖZÜM		ASYAKOBİ	
1 YIL	63,64	6,38	22,31	2,24	21,76	2,18	

Zaman Okur Hattı: 444 8 555

İSRAİL'E TEPKİ
**İngiliz bakan
istifa, İspanya'dan
silah vetosu**
DİS HABERLER12

KERKÜKLÜ PROF. SAATÇİ:
**Bölgede
Türkmen
izi siliniyor**
KÜLTÜR-SANAT15

**Sisi'nin çılgın
projesi, ikinci
Süveyş Kanalı**
DİS HABERLER12

www.interpress.com

ZAMAN

6 AĞUSTOS 2014 CARSAMBA WWW.ZAMAN.COM.TR 60 KR

Yurtdışı oyları diplomatlara emanet

SERVET YANATMA MILANO
Misir'da asker müdahale ile iş başına gelen yönetim bile yarın da oyları yaparken Türkiye için bir uygulamaya imza atıyor. Köşk seçiminde ülke dışında kullanılan oylar Türkiye'de sayılacak. Daşada kayıtlı 2,8 milyon seçmenden 232 bin, 10 Ağustos'taki cumhurbaşkanı seçimi için oylar kullanıldı. Uygulamaya ilk oylardan sürecin planları masa başında yapıldı. Bu da "müdahale öncülüğü" tartışmalarına yol açtı. Zaman, sistemin sağlıklı işleyip işlemediğini görmek için halıya ya giderek.

"Dinlenen danışmanı 'başbakan' diye sundular" 106

12 EYLÜL'DE BİLE HUKUK BU KADAR AYAĞA DÜŞMEDİ

- ➔ **12 Eylül** dönemi yaşamış bir yarıçık olarak o dönemde bile ben böyle bir zulüm, hukuksuzluk görmedim.
- ➔ **'500 bin** kişiyi gözaltına alabiliriz" diyebilen savcı hukuk adamı değil militandır, görevden alınması gerekir.
- ➔ **Hukuk** kalbura döndü. Bu savcı, yarı iktidarın istediği her toplumsal yapıya hukuksuz operasyon düzenleyebilir.

Eski hakim Mehmet Tural, 12 Eylül'de 'sakız' diye, şimdi ise 'paralel' yapıya ya bilere insanı görevden alacağını söyledi.

SERKAN SAĞLAM İSTANBUL
12 Eylül darbe yönetiminin hukuksuz uygulamaları tepki göstererek 1982'de görevinden istifa eden Hâkim Mehmet Tural, simdi hukuksuzlukların, Yasasız uygulamaların, darbe, tacir döneminde görülmeliğini söyledi. Sahur baskınına onay veren savcılardan Okan Özsoy'a atadıkları "12 Eylül'deki gibi 500 bin insanı gözaltına alabiliriz" yönündeki itidaye sert tepki gösterdi. Böyle zulüm ve haksızlık görülmeliğini ifade eden Tural, "Savcı sıfatımsız çok

talibisiz bir beyandır. Bu adam hukuksuz değil, militandır. Artık 1980'nin dünyası yok. Türkiye dünyadan tecrit olur. AİHM'de mahkûm edilir." dedi. "Hukuk diye bir şey kalmadı, kalbura döndü." fadesini kullanan Tural, böyle koruzun savcının, yarı iktidarı isaret ettiği her toplumsal yapıya hukuksuz operasyon düzenleyebileceğini belirtti. 12 Eylül'de devlet görevlilerinin 'Kürt, Alevi, solcu' diye sinden uzaklaştırıldığına, bugün de binlerce köyün 'yanaklı' denilecek görevden alındığına vurguladı. 106

'SAVCI, DARBE DÖNEMİ ÖZLEMİ İÇİNDE'
Eski bakan ve Eski Bakan Eraygün Göna, savcı 500 bin kişiye gözaltına alabiliriz" sözünü tepki gösterdi: "Hukuk devleti denir yarılar alır. Doğruya, bu açıklama ben hukuk adamlarının darbe dönemi özlemidir." 106

'DARBEÇİ ZİHNİYETTEN İLHAM ALIYORLAR'
MHP'li Oktay Vural, sahur operasyonu savcının sözünü "Darbeci zihniyetten ilham alıyorlar" şeklinde değerlendirdi. "12 Eylül'den önce 100 kişi gözaltına alınmazdı, şimdi 500 kişi gözaltına alınabiliyor" diye konuştu. 106

GÖZALTINA ALINAN POLİS, BAŞINI EGDİRTMEDİ

Dünkü operasyonda İstanbul'da gözaltına alınan polisler, musayene için Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne getirildi. Gözaltındaki polis, aracı birkerken başını zorla eğmek isteyen meslektaşına müsaade etmedi.

Sahur baskınında ikinci dalga
22 Temmuz'da sahur vakti gerçekleştirilen hukuksuz operasyonun ikincisi dün yapıldı. "Usulsüz dinleme" iddialarıyla ilgili Cumhuriyet Savcısı Okan Özsoy'un yürüttüğü soruşturma kapsamında aralarında Ankara, İstanbul, Van, Hakkâri, Mardin, Batman ve Diyarbakır'ın da bulunduğu 13 ilde sabah saatlerinde baskın düzenlendi. Bir dönem İstihbarat Dairesi bünyesinde görev yapan 12'si komiser, 12'si komiser yardımcısı toplam 33 polis gözaltına alındı. 106

Kandil'den Musul'a otobüsle PKK'lı sevkiyatı
PKK Ezidi Kürdilerin yaşadığı Musul'un Sengal ilçesini işgal eden ISID örgütüne karşı harekete geçti. Dün Kandil'den otobüslerle yola çıkan PKK'lılar ISID üyelerini Sengal muntakasından temize çıkardı. 106

İnsanoğlu: Seçim pusulasının 18 milyon fazla basılması manidar
106

KILICDAROĞLU, SERT ÇIKTI: Bir paralel devlet varsa önce Erdoğan yargılanmalı

ORHAN FIRAT İSTANBUL
CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, cumhurbaşkanı adayı Tayyip Erdoğan'a atfedilen 'Milletin Adamı' yalvarmalarına göndermede bulundu. CHP lideri, "Haram lokma yiyeceksin, rüşvet alacaksın, adın bütün dünyada hürsuz olacak, sonra da 'Ben milletim adayıyım' diyeceksin. Kimse kusura bakmasın, bu millet hürsuz değil" dedi. Yolsuzluğu soruşturan polisleri yönelik operasyonları "intikam" olarak nitelleyen Kılıçdaroğlu, "Her seçim öncesi ne hükümet ne operasyonlar yapıyor. Bir paralel devlet varsa önce Erdoğan yargı önüne çıkmalı," diye konuştu. 106

ÜNİVERSİTELERİN
FATİHİ
2014 LYS 160
MÜHENDİSLİK
FATİH KOLEJİ
www.fatihkoleji.k12.tr
#fatihkoleji @fatihkoleji

Zaman Okur Hattı: 444 8 555

Münafığın işi, çarpıtmaktır
GÜNDEM03

Kredi notu tedirginliği doları uçurdu
EKONOMİ07

Demba Ba 3 gol attı
Kartal, turu kaptı
SPOR24

www.inforpress.com

ZAMAN

7 AĞUSTOS 2014 PERŞEMBE WWW.ZAMAN.COM.TR 60 Kr

G.SARAY İLE ATLETICO SÖMBA İÇİN EL ELE VERDİ 123

MUSUL REHİNELERİNİN AİLELERİNDEN SUÇ DUYURUSU

İstanbul Mültevelisi Ümit Örs, ailelerinden suçları bir şeye zamana döşenileceği iddiasına değinerek, "Suçlarımızı yapacakları, ne yapacakları, ne yapacakları, ne yapacakları" dedi. FOTOGRAF: ZAMAN, ALTYAZI

58 gündür ISİD'in elinde bulunan rehinelere aileleri Başbakan ve Dışişleri Bakanı hakkında 10 bin imzalı dilekçeyle suç duyurusunda bulundu. Aileler, yakınlarından haber alamadıklarını, oyalandıklarını belirterek, "Her sordüğümüzde masal anlatıyorlar. Bunalmıyız." dedi.

UZETTİN ÇİÇEK ANKARA

ISİD örgütünün, 11 Haziran'da Musul Koroşokluğu'na baskın 49 kişiyi rehine almaya yarayan işi, Rehine aileleri dün, Başbakan Tayyip Erdoğan, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu ve Müsteşar Yardımcısı Ömer Özbek hakkında 10 bin imzalı dilekçeyle suç duyurusunda bulundu. Dilekçede, ailelerin görevi kötüye kullanmak, ihmal ve uhssal yaralara karşı faaliyette bulunmak suçlarından soruşturulması

istendi. Rehinelere arasındaki 11 aylık Kuzey beğen diyesi Muammer Tasdelen, "2-3 gündür brakılır dediler, inandı. Her sorduğumuzda masal anlatılar" dedi. Derwis Öztürk'ün kardeşi Durum Öztürk ise, "Bunalmıyız, haber almıyoruz." ifadesini kullandı. CHP'li Umut Öran, Hz. Ömer'in "Dicle'nin kenarında Kur'anı asırlığı koyunmuş besler Ömer'den sonrakiler" sözünü hatırlattı. "Dicle'nin kenarında Musul'da 49 kişi kaçırıldı." diye konuştu. **31 GÜNDEM 06**

Sessiz yığınlar oy patlaması yapacak

Ekmeleddin İhsanoğlu, Çin TV Network'ta gündemini değerlendirdi.

HALLİ ÖZCAN İSTANBUL

Cumhurbaşkanı aday Ekmeleddin İhsanoğlu, "sessiz yığınların" desteğiyle Cankaya'ya çıkacağı söyledi. Çin TV Network tarafından hazırlanan Akademi'de Sabah programına konak olan İhsanoğlu, adaylar temsilcilerinin bütün yalan ve iftiralarına rağmen oy paylaşması yasaına inandığını belirtti. İhsanoğlu, "Sessiz yığınların müthiş baskın oy paylaşması yapacağından eminim" dedi. Ekmeleddin İhsanoğlu'nun gündeminde AKP'nin son 12 yılda elde ettiği kazanımları tek tek behera etmesi de vardı. "Onları yakarı tasarı bütün medeniyetleri kırıyor. Demokrasinin medeniyetini Cankaya'ya bağlamak istiyorlar" diye konuştu. İktidarı parçalamaya çalıştıklarını da değerlendiren İhsanoğlu, "Müddet, iddianın ispatla mükellefler. Önce delillerini ortaya koysunlar. Kaldı ki Türk Ceza Kanunu'nda 'paranlar' diye bir suç yok." ifadesini kullandı. **31 POLİTİKA 12**

İRAK, MUSUL'U HAVADAN VURDU, 49 REHİNENİN DURUMU BELİRSİZ

Irak devlet televizyonu dün öğleden, ISİD örgütünün kontrolündeki Musul'a hava saldırısı düzenlediğini, 60 mültecinin öldürüldüğünü duyurdu. Habere göre, ISİD'in mahkeme ve tutuklevi olarak kullandığı bir hapishane hedef alındı. 58 gün önce rehine alınan 49 kişinin durumu ise belirsiz. Aralarında iki bebek de bulunan rehinelere, saldırılara karşı canlı kalkan olarak kullanılabileceği iddia ediliyordu. Dışişleri yetkilileri, gelişmeyi incelediklerini söyledi. **31 HABERLER 10**

BASBAKAN'IN 'ERMENİ AYRIMCILIĞI'NA TEPKİ Hem en büyük günahı hem de nefret suçu işledi

Başbakan Tayyip Erdoğan'ın önceki akşam canlı yayında sarf ettiği "Benim için Gürcü dediler. Afidelerin, daha cirkümlü söylediler, Ermeni dediler." ifadesi büyük tepki çekti. "Ermeni olmak suç mu?" diye soran MHP Genel Başkanı Yardımcısı Tugrul Türkeş, Erdoğan'ı kınadı: "Ermeni olmak bir suç, bir kusur, ayıp veya günah değildir. Ait olduğumuz etnik ve kültürel gruplar Yüce Rabb'inizin takdirinin bir neticesidir ve bunların başa uygulanması veya küçümsemesi günahların en büyüğüdür. Yasalarımıza göre de nefret suçu kapsamındadır." CHP Mültevelisi Hüsnü Gürses ise Erdoğan hakkında "nefret suçu" işlediği gerekçesi ile Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundu. **31 POLİTİKA 12**

22 Temmuz'daki sahur operasyonunun ikinci dalgasında gözaltına alınan polislerin aileleri İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün bahçesinde Kur'an-ı Kerim okuyarak dua etti.

Yargıda ikinci 'kaç İsmail' skandalı

Yolsuzluk ve terörle mücadele eden polislere yönelik operasyonun 2. aygında gözaltına alınan polislerin 10'u, ifadeleri alınmadan tutuklanma talebiyle mahkemeye sevk edildi. Bu sırada Savaş Özsoy'un odasında daha önce Hilkin İslam Çök'ün odasındaki 'kaç İsmail' kaç' vakasının benzeri yaşandı. Avukatı olmadan savcının odasına alınan polis Veli Karlı, savcı ile birlikte kimliği meçhul bir şahıs tarafından Cumaat aleyhine iftira iddiasıyla ifade vermesi ve iftira olması için tehdit edildi. Gazete abonesi misin? Avukatın Cumaat tarafından mu tutuldu? gibi skandal sorular soruldu. Hukuksuz ifade alma yöntemi, sutarınla kayıt altına alındı. **31 YAKUP ÇETİN GÖKSEL GENÇ GÜNDEM 05**

Gündem 05
Polislerin avukatı: Tarafsızlığını kaybeden savcı görevden alınmalı

Dış Haber 10
Ezidi vekilin feryadı: İnsanlık adına katliamdan kurtarın

Zaman Okur Hattı: 444 8 555

ÜNİVERSİTELERİN FATİHİ

2014 İYİS 141 TIP

FATİH KOLEJİ

www.fatihkoleji.k12.tr

#FatihKoleji #FatihKoleji

7473503 638003

Erdoğan, Risalelere İnönü'nün yapmadığını yaptı **GÜNDEM02**

Türkiye ve dünya, Köşk seçimini Cihan'dan takip edecek **GÜNDEM02**

Millete zulmeden oyların verilmemesi için oy vermeyin de kimse verirse de kimse vermesin **GÜNDEM03**

ZAMAN

8 AĞUSTOS 2014 CUMA WWW.ZAMAN.COM.TR 60 Kr

Ahmet Türk'ten sert çıkış

FOTOGRAF: ZAMAN, SEYHİM EDİS

Başbakan, Kürtleri eleştirmek için iki-üç gün önce bir Türkmenleri konuşuyordu. Bugün Türkmenler İŞİD'in zulmü altında, niye sesini çıkarmıyor?

Erdoğan, seçim meydanlarında Filistin halkını gündeme getiriyor ama bir gün İŞİD'in saldırısından söz etmiyor. İnsan zulme karşı ise her türlü silaha karşı çıkmalıdır.

Türkiye'nin İŞİD'e göz yumduğunu bütün dünya biliyor. Militalar Ceylanpınar'dan, Kilis'ten, Akcakale'den rahatlıkla ve silahlı olarak gelip geçiyor.

AZIZ İSTEGÜN, SEYHİM EDİS MARDİN

Demokratik Toplum Kongresi Başkanı ve Mardin Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Türk, Türkiye'nin Irak Sami İslam Devleti (İSİD) örgütüne yönelik tutumuna tepki gösterdi. Suriye'nin kuzeyindeki (Rojava) Kürtlere insanlık dışı saldırılar yapan İSİD'in simdi de Irak Kürdistanı'nda Edililere karşı katliama giriştiğini belirten Türk, örgütün büyütilüp palazlanmasında Türkiye'nin önemli rolü olduğunu söyledi. "Türkiye üzerinden bir koridor açıldı. İSİD

militaları Ceylanpınar'dan, Kilis'ten, Akcakale'den rahatlıkla ve silahlı olarak gelip geçiyor." dedi. Kürtlerin kazanmalarına karşı olanların İSİD'e göz yumduğunu ifade etti ve su degenlendirmeyi yaptı: "Kürtler Rojava'da bizim komşumuz olmasın" mantığı ile yaklaşıyor. Oysa biz biliyoruz ki bin yıllık geçmişti bulunan Kürtler ve Türkler ancak bu-çakıştığı zaman Türkiye Ortadoğu'da önemli bir aktör olabilir." Türk, Kürtleri eleştirmek için sürekli Türkmenleri gündeme getiren Başbakan Erdoğan'ın, bugün Türkmenlere zulmeden İSİD'e ses çıkarmamasını da eleştirdi. **► POLİTİKA 12**

İŞİD, İRAKIN EN BÜYÜK BARAJINI ELE GEÇİRDİ Irak'ta ilerleyişini sürdüren İSİD örgütü, dün Musul Barajı'na hakim oldu. Irak ordusu ve Kürt peşmerge birliklerine karşı çok stratejik bir kazanım elde eden örgütün, Dicle Nehri üzerinde bulunan ülkenin en büyük barajındaki hakimiyetle su ve elektrik ktlığına sebep olabileceği gibi büyük bir sel felaketine de tetikleyebileceği belirtiliyor. Ülkenin kuzeyindeki bazı köy ve kasabalar da dün İSİD'e geçti. **► İSİD HABERLERİ 11**

EKMELEDDİN İHSANOĞLU:

Secimi alınız, yeter ki kediler trafoya girmesin

► Cumhurbaşkanı aday Ekmeleddin İhsanoğlu, Samsun'da vatandaşlarla buluştu. Pazar günü yapılacak seçimden umutlu olduğunu belirten İhsanoğlu, yurt gezileri sırasında özellikle gençleri çok bilinci olduğunu aktardı. "Gençlerimizde böyle bir suur varsa bu iş bitmiştir. İnşallah pazar günü işi götüşleyeceğiz. Yeter ki sandıklara kediler falan katmasın." dedi. **► MUZAFFER ALTUNAY POLİTİKA 13**

Yaz ortasında tufan İstanbul, dün öğleden sonra bastırın şiddetli yağmurla aletta tufan yaşadı. Gündüz vakti hava kararmışken Atatürk Havalimanı'nda uçular iptal edildi. Boğaziçi ve Fatih Sultan Mehmet köprüleri sallandı. Telefon, televizyon ve internet bağlantıları kesildi. Araçlar mahsur kaldı. İstanbul Boğazı, transit geçişlere kapatıldı. Üsküdar'da kara ile deniz yine birleşti. İstiklal Caddesi göle döndü. İzmir'de, sokakta oturan sel 16 yaşındaki Ümit Özkan'ı ölüme sürükledi. Saganak yağış, başta Bursa ve Kocaeli olmak üzere birçok ili etkiledi. **► GÜNDEM 04**

Ekonomi 07
Bank Asya'dan elinizi çekin
Yorum
Turhan Bozkurt

Anavatan, gurbetçilere acı vatan oldu: 5 ölü

Almanya'dan tatil gelen iki ailenin yolculuğu açyla bitti. Dün 06.30'da, Ömer Çakar'ın kullandığı minibüs, Bolu'da takla attı. Çakar'ın oğlu İbrahim (3) ile kız Nurha (18) hayatını kaybetti. Çocuklarına sarılı ağlayan yaralı babanın feravdi yürek dağladı. Yozgat'taki kazada 3 gurbetçi vefat etti.

Zaman Okur Hattı: 444 8 555

'Kaçtı' denen polis 1,5 yaşındaki oğlunun cenazesindeymiş

Hükümet mevsimün kacr' diye haber yayıladı Fatih Yılmaz, diğer oğluya birlikte taziyeleri kabul ediyor. FOTOGRAF: ÇHAH, FATİH ÇELİK

ELİF ESİT İSTANBUL, FATİH ÇELİK TOKAT

Sahur operasyonunun ikinci dalgasını yürüten polisler, salı günü Tokat'ta meslektaşları Fatih Yılmaz'ın kapısına dayandı. Kapısı açan Yılmaz, gözaltı için gelen meslektaşlarına 1,5 yaşındaki iğsemli hastası oğlunun öldüğü haberi verdi. Bunun üzerine gözaltı işleminde vazgeçildi. Diyarbakır Emniyeti'nde görev yapan, Tokat'taki evinde taziyeleri kabul eden polise özel izin verildi. Yılmaz'ın kayınpederi Hüsamettin Sansar, "Gözaltı için gelen polisler adres öğrenmek için Fatih'i aramaları, adresi kendisi verdi ve gidip bir yerde buluştular." dedi. **► GÜNDEM 05**

Gözaltındaki polislere "DHKP-C ile irtibatlı polisi neden dinlediniz?" sorusu **► 06**

'Ne paraleli, ben Aziz Nesin'in öğrencisiyim!'

► Yolculuğu soruşturan polislere yönelik ikinci operasyonda gözaltına alındıktan sonra serbest bırakılan Ebubekir Özer, 'paraleli' yaf-tasından rahatsızlığım dile getirdi. Bir hafta önce emeklilik dilekçesi veren Özer şöyle konuştu: "1994'te teşkilata girmeden önce Aziz Nesin'in öğrencisiyim. Bundan da gurur duyuyorum. 1972'de kurulan Nesin Vakfı'nın ilk öğrencilerindenim. Emniyet istihbaratında sağcı, solcu, paraleli diye bir şey yoktur. Her görüşten insanlar var. Aziz Nesin, 11 tane öğrencinin kabulunu yaptıranak bizi okula gönderdi." **► GÜNDEM 06**

Sahur başkının ikinci dalgasında 4 polis tutuklandı, 15'i serbest bırakıldı **► 06**

ÜNİVERSİTELERİN FATİHi
2014 LYS
101 HUKUK
FATİH KOLEJİ
www.fatihkoleji.k12.tr
f/fatihkoleji /fatihkoleji

